Ion N. Oprea

CU CAPUL PE UMĂRUL MEU…

Jurnalistică împreună cu cititorii

Ion N. Oprea

CU CAPUL PE UMĂRUL MEU…

Jurnalistică împreună cu cititorii

Recunoştinţă unor oameni ori umbrelor lor:
Aurel Leon, Alice Ouatu, Rubin Şulhimsohn, Anatol Lupşa, Iancu Emil…

De acelaşi autor:

- Mari personalităţi ale culturii române într-o istorie a presei bârlădene 1870-2003;
- Bucovina în presa vremii (I) Cernăuţi: 1811-2004

Tehnoredactare şi copertă: bioing. Paul Bobîrnă

CAFEAUA DE DIMINEAȚĂ

Aurel Leon

„La început, fiind naiv, am făcut un program de audiențe, pentru a putea face o „baie de opinie publică", aflând păsurile oamenilor direct de la sursă. Adică eram setos de „documente omeneşti" – visul de o viață al lui Topîrceanu, care îl invidia pe Ionel Teodoreanu pentru accesul la „durerea omenească" din justiție, Topîrceanu dorindu-se măcar jurat, spre a putea asista la procese. Aşadar, a venit o persoană, au venit două, apoi nouă şi, până la urmă, m-am trezit angrenat într-o mie şi una de probleme, care de care mai încâlcite. Curând mi-am dat seama că una este literatura şi alta este viața. Oamenii sunt bucuroşi să găsească un umăr pe care să plângă, simt nevoia compasiunii. Astfel s-a născut în redacția noastră biroul d-lui Ion Oprea , un temperament bun de pus pansament la rana sufletului. Uneori, însă, mai descinde câte un caz şi în lumea mea." [*]

[*] Din „Monitorul", 25 februarie 1994.

PREFAȚĂ

O, prea Argus!

Citesc un manuscris pregătit pentru tipar. Este o carte de literatură politică asupra căreia voi insista puțin. Se numeşte „Cu capul pe umărul meu", o jurnalistică împreună cu cititorii, de Ion N. Oprea. Ca lector reţin mai întâi caracterul de analist profund accesibil al celui ce semnează. Textul propune excursul unui ochi pertinent prin formele de relief politic al României post-decembriste, prost condusă, dar furată ingenios, cu impertinență. Sunt aduse la vedere câteva trăsături fizionomice ale țării noastre în tranziție cum ar fi:

- impactul cu vidul legislativ după alungarea lui Ceauşescu;
- timpul clivajelor abisale în cotidianul de boxing al românilor cu danturile sparte după *lovitura de popor* din 1989;
- apariția peste noapte a unei oligarhii financiare care a schimbat puterea politică pierdută, cu forța economică dobândită prin furt, cauzând României aducerea într-un colaps aiurisant;
- schimbarea caraghioasă a principiilor economiei comuniste cu principiul economiei de piață de tip capitalist, ceea ce a dus la transformarea poporului român într-o bestială ordine numerică, basculată în magicomedia incertitudinilor.

Aceste aspecte şi altele, înțelese de noi, credem că servesc mesajele cărții lui Ion N. Oprea în scopul ajungerii lor mai comod la cititor.

Aluzia din titlu dezvăluie atmosfera agitată din interiorul textului – un mariaj straniu între criptocomunism şi fărădelege, corolarul democrației originale, patronat de duhul malefic iliescian.

Anii 2003-2005 pentru Ion N. Oprea înseamnă împlinirea proiectelor unei latente convenabile, exploatată harnic, matur şi robust în opt cărți. De-a dreptul impresionant! Două în librării – „Mari personalități ale culturii române într-o istorie a presei bârlădene 1870-2003"; „Bucovina în presa vremii I Cernăuți 1811-2004"; „O presă a vremii, în volume distincte, în oraşele Rădăuți, Vaslui, Dorohoi şi Huşi"; „O viață" – antologie ziaristico-scriitoricească având drept erou un personaj într-un proces al postcomunismului şi „Cu capul pe umărul meu (presa mea)" – o realizare jurnalistică împreună cu cititorii, acestea din urmă, în curs de editare.

Cartea de referință trădează totuşi un travaliu, dezvăluit după o îndelungată dospire.

Sosit cu onoare în galeria marilor reporteri – Petre Pandrea, Mihai Ralea, Nicolae Bârlădeanu, Felix Brunea Fox, Adrian Păunescu, Romulus Rusan, Virgil Carianopol, Corneliu Vadim Tudor şi nu în ultimul rând – maestrul său în tehnică ziaristică şi model în deontologie profesională, *Aurel Leon,* autorul de care ne ocupăm – Ion N. Oprea înțelegându-şi blestemul, decelează din biblioteca mnemo-personală chipuri şi evenimente simbol, cu biografii recente dar şi mai vechi, sancționate energic şi just.

În foaia de gardă a cărții „Cu capul pe umărul meu" autorul stigmatizează în amonte, tipologic, diorama caricaturilor clasei politice de tranziție şi ravagiile nimicului pretențios ca emanație a cretinismului specimenelor cu putere. Autorul regretă cu indignare abulia în mileniul trei a testamentului lui Malraux către umanitate: „Să nu lăsați prostia să conducă". Însă, ca o fatalitate de neînțeles, cum umbra acestui flagel se întinde tot mai mult, iar pentru ca nervul său, ce comandă fapta pentru amplificarea mesajelor, să devină acaparator, reporterul – pasionat de meserie, practică şi extinde colaborarea cu cititorii săi care, cu surse oneste şi fierbinți, se alătură autorului într-o osmoză, în măsură să ducă la realizarea unor deziderate posibile: recunoaşterea calității de autor a cititorilor pentru textele publicate iar Consiliul de onoare al Clubului presei române este chemat să-i onoreze, nominalizându-i, ca participanți la informarea opiniei publice.

O potențare reciprocă ziar-reporter-cititor formează totdeauna un Consiliu de care permanent este nevoie, mai ales în acțiunile de protest împotriva răului ce amenință societatea omenească.

Cartea nu-i doar literatură politică ci şi cultură, un demers civic cu repere de viață şi acțiune, demne ca model.

În orice caz – o carte scrisă inteligent şi fără patimă, în care până şi tonul polemic şi vehement este vehiculat în termeni politicoşi – ceea ce înseamnă respect, fie şi față de adversari. În munca de cercetător Ion N. Oprea a descoperit polaritatea unui fenomen de stringentă actualitate: **politica şi viața privite ca ştiință a binelui public**.

Vă invit să citiți cartea „Cu capul pe umărul meu (presa mea)"! În ea veți regăsi problematica propriei dvs. existențe.

Iulian Vernescu

CITITORI LA „CAFEAUA DE DIMINEAȚĂ”

„…Este un merit al lucrătorilor ziarului care reuşeau să realizeze, într-adevăr, o publicație care, număr de număr, stătea de vorbă cu cititorii. Apăreau, firește, materiale semnate şi de redactori dar, majoritatea aparțineau colaboratorilor, corespondenților. Nume cum ar fi: Clisu Constantin, Axinte Aurelian, Lupu Buholtz, I. V. Stoian, C. Coman, Voineag Fănică, Teodor Wolf, Vasile I. Apostol, Ilie Vasile, Tudor Margareta, Ionel Nistor, Fănică Cernat, Buda Cezar, Ecaterina Vizureanu, Liliana Gologan, Lucian I. Popa, Teodor Stanciu, Ghina Barbu, Vasile Tămăşanu, la „Steagul roşu” s-au format – unii devenind ziarişti, profesori ori învățători, oameni cu răspunderi în societate”, scriam când realizam cronica ziarului la care am lucrat la Bârlad, din cartea mea „Mari personalități ale culturii române într-o istorie a presei bârlădene 1870 – 2003”, apărută la Tipomoldova – Iaşi, 2004.

Pentru cine are în sine trebuința ziarului nu-i bucurie mai mare decât aceea de a fi fost cititor şi corespondent sau colaborator la o publicație unde, măcar din când în când, la rubrica „Ne scriu cititorii” să-ți vezi scris numele şi notate, fie şi foarte pe scurt, faptele pe care le-ai comunicat, după o documentare obositoare şi dificilă, la început.

Am trăit din plin această bucurie, împlinită şi cu aceea de a fi ziarist. Salariile erau mici, nevoile mari, dar ele se completau şi se acopereau cu alte sume care proveneau din plata colaborărilor de la alte publicații, din materialele realizate peste norma lunară la locul de muncă, pentru că totul se contabiliza şi achita. Corespondenții – oameni ai muncii, erau şi ei remunerați pentru articolele lor. Nereglementat, decât, doar prin instrucțiuni interne, dreptul de autor era la mare preț.

Banii aceştia, atmosfera mereu încărcată de neprevăzut, cum e viața de gazetar, de când există presa, dar mai ales tinerețea noastră, învingeau toate obstacolele. Dar şi vârstnicii nu se lăsau copleşiți…

Banii aveau valoare şi şi-o mențineau; îi primeai la timp şi îi puteai gospodări. Apoi, între noi, nu existau diferențieri prea mari, pentru ca să se nască invidii şi disensiuni, ci doar dorința de

performanţă. Nu-i vorbă că nici visele de ordin material nu ne erau prea încărcate; nu se gândea nimeni, la vila sau limuzina personală, iar despre consumul cafelei nu auzeai.

Căutarea cuvintelor potrivite în fraza elaborată era preocuparea de bază, pentru că altfel, îl şi auzeam pe A. Lupşa, şeful nostru, din capul scării:

- De ce posibilitate, Ioane, când *putinţă* e vorba mai potrivită, pe care poate s-o înţeleagă şi moş Neculai de la Priponeşti?

Dojeneala secretarului de redacţie era adresată, de fapt, tuturor celor ca mine, care mai credeam că numai în dicţionare se află varietatea cuvintelor, pe când mai vârstnicul nostru coleg ne învăţa că şi stând pe bancă, în parc, ori călătorind cu trenul ori cu autobuzul, dar ascultând vorbele oamenilor, afli de toate…

Rubin Şulhimsohn, redactorul şef, era omul care, în relaţiile cu noi, mânuia banii, dar şi biciul disciplinei, liber consimţite, cum ni se spunea la învăţământul de partid. Domnia sa te capta şi mobiliza la muncă, chemându-te „în cabinet", unde, într-o discuţie, aparent amicală, îţi reliefa calităţile, dobândite în ultima vreme, după care, pentru viitoare posibile succese, îţi aducea la cunoştinţă în mod „confidenţial" că ai fost promovat de colegiul de redacţie la o categorie superioară de salarizare. Dar rămânea…între noi. Salariul e „confidenţial" nu?

Confidenţiale, cum li s-ar zice astăzi, salariile noastre erau de fapt ştiute de toţi, pentru că semnam state colective de plată, nu ieşiseră încă fluturaşii la modă astăzi, care într-adevăr, fac din salarii adevărate secrete până şi de parlamentari protejate şi promovate.

Într-o seară, la cantină, unde serveam cina împreună cu colegul meu de liceu Octavian Gâlea, cu vreo doi ani mai vechi ca mine în gazetărie, am adus vorba şi despre promovarea amintită. A zâmbit faţă de naivitatea mea şi mi-a mărturisit că în aceeaşi zi şi el primise o astfel de evidenţiere dar asta este o metodă a şefului de a-ţi spune că trebuie să dai şi mai mult pentru paginile foii.

După câţiva ani când ajunsesem şi eu un fel de şef, prietenii mei tipografii, dar mai ales „nea Haim", făceau mare haz pe seama mea că împrumutasem unele lucruri din sacul cu…balonaşe ale tovarăşului Şulim…

În anul 1956 la desfiinţarea regiunii Bârlad, când ziarul „Steagul roşu” devenea orăşenesc şi raional – schimbul ştampilei: predă Rubin Şulhimsohn (al doilea din stânga) care pleacă la Iaşi, primeşte Anatol Lupşa care rămâne redactor-şef la „Steagul roşu” Bârlad. Îi încadrează: Niki Constantinescu, administratorul ziarului, şi Melic Grimberg, secretar de redacţie.

Prima mea şefă, la ziar, dar şi de salariat într-o unitate, am avut-o pe Alice Ouatu, o doamnă apropiată de vârsta mea cu foarte multe calităţi omeneşti, care te făcea să înţelegi pe deplin cât de importantă este în viaţă munca, dar şi relaţiile corecte dintre oameni…

Necazurile personale, ca şi farsele care ni le organizam erau împreună depăşite. Iată unul dintre acestea. La vreo 4-5 luni de la angajare, plec în documentare la Sascut să scriu despre munca culturală de acolo. Discut cu unul, cu altul, merg şi la secretarul de partid, îmi încarc carnetul cu nume şi întâmplări, mă întorc la Bârlad şi scriu un articol în care îl critic pe preşedintele comitetului raional de cultură şi artă Adjud, că munca culturală la Sascut era nesatisfăcătoare. Dădeam nume de oameni despre care spuneam că, în munca lor, n-au fost influenţaţi şi de activitatea culturală de la căminul cultural ori de la „colţul roşu” din fabrică.

După câteva zile, deşi eram printre primii din redacţie care ajungeam dimineaţa la treabă, când intru din stradă în sediu, la capătul holului, locul unde trebuia să urc scările spre birou şi unde

se afla gazeta de perete a redacției – mare îngrămădeală. Curios, mă apropii. Dintr-o caricatură, operă a colegului meu Octavian Gâlea, un încotoşmănat, cu căciula dată mult către ceafă, cu creionul şi carnețelul de note în mână, cu fularul fluturând în bătaia vântului, într-un cimitir, printre morminte, în fața crucilor, Ion Oprea îşi nota numele decedaților. Se documenta!

Ce se întâmplase? Tovarăşul Vornicu de la Adjud, cel pe care îl criticasem, scrisese redactorului şef că relatarea mea din ziar nu are temei şi că vorbisem despre morți. Într-adevăr, unul din numele primite de la secretarul de partid de la Sascut, şi folosit de mine în articol, era al unei persoane moarte.

S-a lăsat cu penalizare la salariu şi interzicerea de a mai semna un timp cu numele meu în ziar. De aceea majoritatea articolelor mele purtau semnătura I. Oprişan.

Continuau să existe, desigur, de ce să n-o recunosc, şi destule temeri. De a nu afla că ne-au fost trecuți părinții sau rudele, fie şi cele îndepărtate, în rândul chiaburilor, a duşmanilor de clasă, ori noi să nu fim învinuiți, cumva, pentru vreo ocheadă mai vinovată, că am încălcat morala proletară, că atunci, totul, numai de la partidul, care ne conducea, venea…

Învățătorului Iancu Emil îi datorez multe, nu numai că mi-a fost cel de-al doilea şef direct în redacție, dovedindu-se în toate un bun pedagog, dar mai cu seamă pentru că, la încadrarea mea, ca cel care fusese trimis la Priponeşti să-mi întocmească dosarul de cadre a ştiut să fie şi om, şi discret. În perioada cât fusesem militar, premergător colectivizării, părinții mei cu cele 4 hectare de teren agricol, fuseseră de două ori introduşi şi scoşi de pe lista chiaburilor, grație primarului, o rudă mai îndepărtată a familiei, dar şi secretarului de partid, devenit ulterior rudă pentru că fiica sa devenise soția unui nepot de frate. Deşi sunt sigur că aflase păținia şi i-o spusese şefului nostru, tovarăşul Iancu a ştiut s-o cântărească în balanța cuvintelor şi …a ieşit…dosarul bun. Altfel, fecior de chiabur, cum aş fi pătruns într-o redacție de partid?

Cel mai mare necaz l-am încercat noi gazetarii atunci când se reducea tirajul ziarului, când ziarul trecea de la cotidian la săptămânal ori, ferească Dumnezeu, îşi înceta apariția. Şi am avut destul de des asemenea momente pentru că, nu de puține ori, bugetul oferit de partid, pentru cultură şi presă, era firav şi neputincios, lucru

Ion N. Oprea – „la un pahar de vorbă” cu şeful
său – Iancu Emil (stânga)

pe care l-am simţit mai ales în 1958, când după desfiinţarea ziarului „Steagul roşu”, Bârladul n-a mai avut un ziar mai bine de 40 de ani…

Încolo, totul era bine şi frumos. Ne împrieteneam lesne, ne purtam sinceri unii faţă de alţii, iar despărţirile erau dureroase şi lăsate cu … prietenii care însemnau viitoare reîntâlniri.

Era frumoasă viaţa de gazetar, iar cu colaboratorii şi corespondenţii, dar şi cu tipografii cu vingălacul cărora ne consumam nopţile la corectura ziarului, eram ca fraţii. Împreună făceam excursii şi petreceri liniştite şi recreatoare.

După mulţi ani, în primăvara lui 1993, când am fost invitat la „Monitorul de Iaşi”, să revin la profesia de ziarist, am fost onorat. M-au primit cu amiciţie afişată Ioan Florin Florescu, redactorul şef şi Toni Hriţac redactorul şef de mai târziu, iar Aurel Leon, care purta titlul de director onorific al ziarului, m-a măsurat pe sub ochelari şi m-a acceptat.

Aveam să devin în redacţie un fel de punct pentru relaţia cu publicul, un purtător de cuvânt al redacţiei, un om de legătură între conducere şi publicul care, în problemele lui, se oprea să discute cu

mine, conducerea creându-şi o posibilitate în plus să poată gândi şi pune în operă politica şi programul gazetei.

Era importantă funcţia de redactor de serviciu la ziarul nostru. După 1989, când rolul partidului unic se topise, iar lumea nu mai avea la care uşă să bată pentru a-şi descărca sacul necazurilor acumulate în noua tranziţie – şi care nu erau deloc puţine, redacţia ,,Monitorul" oferea cititorilor săi un bun prilej de defulare voluntară care le dădea speranţa că, totuşi, au cu cine se sfătui.

Despre existenţa unei asemenea posibilităţi, unde se împărtăşeau păreri diverse şi se dădeau consultaţii de ordin social şi juridic, ba şi gratuit, la o redacţie din Iaşi, s-a dus repede vestea. De unde în prima săptămână de slujbă m-au vizitat 4-5 oameni pe zi, ulterior s-a ajuns să fiu aşteptat de oameni de la prima oră a programului, ei sosind nu numai din Iaşi, dar şi din comunele îndepărtate ale judeţului. Ba, s-a simţit nevoia şi redacţia a creat cel de-al doilea post pentru primirea şi rezolvarea problemelor publicului.

La împlinirea unui an de activitate, la 10 mai 1994, cu titlul ,,Aniversară" scriam despre cei cca. 5000 de cetăţeni care, efectiv, îşi găsiseră în ziar găzduire gândurilor, necazurilor şi bucuriilor lor la rubrica „Din scrisorile, telefoanele şi audienţele zilei". O diversitate de nume, profesii şi teme de audienţă majoră. Cifra dezvăluia în sine însăşi priza pe care o avea ,,Monitorul" la public.

Maestrul Aurel Leon nu era deloc un director onorific al ziarului ,,Monitorul". La vârsta lui, încărcată de ani, făcea încă muncă de salahor: venea în fiecare dimineaţă la redacţie la orele 8:30 – 9:00, se strecura pe lângă cei care ne căutau tovărăşia, intra în birou, lucra la tableta ,,Cafeaua de dimineaţă" care apărea zilnic şi era foarte apreciată, lua parte la şedinţele de lucru ale conducerii, dar mai stătea de vorbă şi cu o persoană două dintre cele sosite pentru redactorul de serviciu. Nu voia nici într-un chip să se desprindă din baia de audienţă cu publicul, pe care mi-o dăruise mie.

Sosiţii la redacţie deveniseră corespondenţii ziarului. Tot ce venea de la ei era publicat fie la rubrica destinată expres lor „Din scrisorile, telefoanele şi audienţele zilei", fie la ,,Vagonul poştal", ori era conservat şi publicat la ,,Cafeaua de dimineaţă" sau în articolele mele la rubricile comune, create selectiv de conducere. S-a

născut apoi „Pagina cititorului” – ceea ce proba mulțimea solicitanților, multitudinea şi importanța problemelor lor.

Dintre ei, câțiva, vreo 10-20, deveniseră colaboratori permanenți pentru rubricile şi pagina amintită. Uneori realizam cu ei rubrici tematice de susținere a editorialelor. Ei erau albinele redacției.

Cândva fusesem şi eu o astfel de albină, voluntară. Din această cauză iubeam munca care mă pasiona până la identificarea mea cu cititorii. Încercam să realizez cu noii mei prieteni ceea ce simțisem ca necesar în anii de început, când fusesem ca ei. Solidaritatea profesională, întrajutorarea, împărtăşirea reciprocă a succeselor şi a eventualelor eşecuri ne făceau bine.

Între timp, e drept, se schimbaseră multe. Deşi apăruse legea drepturilor de autor, corespondenții aveau „Pagina cititorului”, scriau în ea, dar, curios lucru, nu erau socotiți autori şi nu sunt plătiți pentru munca lor. Îmi părea rău pentru ei. Ei rămâneau totuşi, mulțumiți că informațiile lor erau apreciate şi materializate în articole de ziar. Era bine şi că „Monitorul” manifesta mai ales atunci, mult interes pentru cei aflați în nevoie. Oamenii nu numai că îşi strigau neputințele în ziar, dar, adesea, însuşi ziarul, prin cititori, le oferea bani, alimente, încurajări.

Cartea de față oglindeşte, în parte, ce am scris eu, folosind corespondențele dar şi rubricile cu subiecte venite de la cititori. Spusele mele au „cheia lor”, din cauza aceasta le-am şi notat data publicării, ele devenind mai clare numai citindu-le cu ziarul în față. Celor de mai sus li se alătură unele însemnări de sertar, ulterior slobozite.

Cât de prețioşi sunt cititorii pentru o publicație au demonstrat-o semnăturile lor la rubricile ziarelor de mare tiraj „Adevărul”, „România Liberă” dar şi în „Monitorul” de la Iaşi, şi nu numai. Articolele semnate de cititori astăzi la „Europa liberă”, „BBC” în „Ziarul de Iaşi” ori în săptămânalul „Formula AS” sunt foarte căutate şi prețuite.

„Pagina cititorului” stă scris în „Ziarul de Iaşi”. „Pagina cu scrisori” este cea din revista „Formula AS” care de ani de zile are experiența colaborării cu cititorii în realizarea şi a paginilor: „Sănătate”, „Acasă” – unde vin „scrisori din toate colțurile pământului”, fluviu care nu poate şi nu e de dorit să fie oprit.

Strigătele din public: „Ajutați-mă…”, „Sufăr de…”, „Caut…”, „Am dureri…”, „Mi se …”, „Am făcut o depresie…”, „Mi s-a pus diagnosticul…”, „Obosesc uşor…” etc. sunt materia primă pentru revista „Formula AS”.

În pragul zilei de 8 martie 2005, „Ziarul de Iaşi” a oferit copiilor un concurs pentru realizarea celei mai frumoase scrisori adresate mamei lor. Ce tabletă minunată, dată marelui public, ar fi realizat, citind şi comentând aceste scrisori ale copiilor, maestrul Aurel Leon la „Cafeaua de dimineață”!

„CENACLUL”

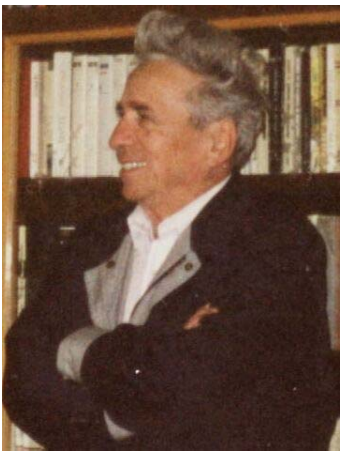

De o bună bucată de vreme, de când consumarea apei de izvor din Grădina botanică a devenit o *modă* pentru mulți ieşeni, apa fiind pentru unii doar un pretext de a petrece câteva ore într-un mirific cadru natural, îmi dau întâlnire la statuia lui Mihai Viteazu din Copou cu amicul meu din tinerețe, juristul Ion N. Oprea, pentru a merge la izvor să luăm apă, dar mai ales pentru a sta de vorbă.

Scrutând cu ochii minții trecutul îndepărtat, ce apare pâclos, ca privit într-o oglindă uzată, şi scotocind prin cele mai ascunse cotloane ale memoriei, evocăm, în taifasurile noastre chipuri de oameni, locuri, întâmplări şi evenimente de demult, acoperite de *colbul* timpului.

Este plăcut şi deconectant pentru noi, ajunşi la vârsta bilanțului să ne amintim lucruri care ne-au însoțit anii tinereții când, abia ieşiți din adolescență, ne avântam pe pieptişul abrupt, dar atrăgător, al publicisticii, la ziarul bârlădean „Steagul roşu”. El, junele din Priponeştii Tutovei care încă *nu-şi pusese pirostriile*, descifra alfabetul ziaristicii şi hălăduia pe coclaurile fostei regiuni

Bârlad în căutarea de date şi fapte pentru ştiri şi reportaje. Eu, dascăl începător, cu responsabilitatea conducerii unei şcoli în spate şi a unei familii care s-a rotunjit prin venirea pe lume a celor doi copii, cochetam cu scrisul şi publicam în ziarul sus amintit.

În acei ani şi în acele circumstanţe ne-am cunoscut, afinităţile pentru scris ne-au apropiat, iar aprecierea şi stima erau reciproce. Reorganizarea administrativă a ţării şi evenimentele care s-au rostogolit peste noi ca un tăvălug, ne-au despărţit pentru multă vreme, regăsindu-ne în urbea Iaşilor şi reînnodând, la alt nivel, relaţiile noastre de oameni ai condeiului.

După încheierea studiilor juridice şi practicarea altor profesii, amicul meu a revenit la prima *dragoste*, ziaristica. În această postură a sa, am iniţiat o fructuoasă colaborare pe când el susţinea o rubrică zilnică la cotidianul „Monitorul", inspirat intitulată, „De vorbă cu cititorii". În acest spaţiu de gazetă au văzut lumina tiparului multe dintre scrierile mele (catrene, eseuri, articole de opinie şi atitudine), pe care, împreună cu multe altele, le-am reunit în cartea „Parfum de spini" apărută la Editura „Pim" din Iaşi în anul 2003 şi pe care Ion N. Oprea a prezentat-o elogios în paginile ziarului la care lucra.

Şi după dispariţia rubricii respective din ziarul Monitorul, întâlnirile noastre, pe care le-am numit metaforic *cenaclu*, au continuat. Discuţiile cu conţinut literar, publicistic, social şi politic par să îndreptăţească denumirea ce am dat-o întrevederilor noastre.

Scrisul, această frumoasă îndeletnicire liber asumată, pasionantă ca dragostea pentru femeia iubită, pornită din adâncurile nepătrunse ale spiritului, devoratoare de energii intelectuale şi sufleteşti, - scrisul cu înaintări şi stagnări, cu împliniri şi poticneli, cu bucurii şi întristări este una din temele

predilecte ale discuțiilor noastre. Ne bucurăm că ne vedem, iar schimbul de informații şi de opinii ne remontează şi ne oferă clipe de confort intelectual şi o stare psihică de bine.

Pasiunea pentru jurnalistică a lui Ion N. Oprea s-a materializat într-o lucrare documentară amplă de cercetare a presei bârlădene de la începuturile ei şi până astăzi, lucrare ce a fost predată Editurii *Moldova* şi urmează să apară într-un viitor nedefinit. Mărturisesc că m-a impresionat răbdarea şi tenacitatea de care a dat dovadă amicul meu pentru a scoate la lumină, de sub colbul arhivelor, o istorie a publicațiilor care au apărut de-a lungul timpului în oraşul Bârlad.

În anotimpurile prielnice pentru ieşirea în natură şi pe vreme frumoasă *şedințele cenaclului* le ținem în Grădina Botanică, pe o bancă dintr-un încântător colț al acestei *minuni*, rezultată din îngemănarea măiestriei naturii cu ingeniozitatea şi talentul botaniştilor şi peisagiştilor. Discuțiile noastre sunt stimulate de aerul curat, de frumosul armonios din jur, de ciripitul şi cântecul păsărelelor care dau un plus de încântare clipelor petrecute aici.

Îmbătați de ozonul vegetației abundente, susținuți de priveliştea feerică ce ni se oferă privirilor, dialogul nostru curge lin, odihnitor şi plăcut, ca nişte adieri de tihnă şi împăcare sufletească, cu exprimarea dorinței pentru o viitoare întâlnire.

În Grădina Botanică cu amicul Ion N. Oprea

Într-una din zile mi-a venit ideea să iau cu mine aparatul de fotografiat pentru a face o poză împreună, în acest colț de rai pământean. Reproducerea ei în interiorul prezentului material este şi un semn al prețuirii pe care o acord prieteniei cu experimentatul jurnalist şi jurist Ion N. Oprea.

Vremea nefavorabilă, zăpada şi gerurile iernii precum şi îndeletnicirea scrisului căreia ne-am dedicat, au întrerupt, temporar, reuniunile *cenaclului*, reuniuni pe care le vom relua, negreşit,

odată cu venirea primăverii.*

*

Din Edmond – Canada pleacă către Constantin Huşanu o scrisoare de la Constantin Clisu referitoare şi la volumul „Mari personalităţi ale culturii române într-o istorie a presei bârlădene 1870-2003" pe care, având consimţământul o public mai jos – ca primă minicronică, prietenească însă:

Dragul meu prieten de suflet,

Încă odată m-am convins că Timpul aleargă înaintea mea, cel puţin cu un pas. S-ar fi cuvenit să-ţi răspund imediat după ce am citit cu atenţie cartea Domnului Ion Oprea, o adevărată operă sisifică, în care a investit nu numai muncă, ci şi talent literar, în care ziaristul şi omul de condei, nu a făcut rabat de la ţinuta demersurilor sale.

Am zăbovit pe texte şi nu în ultimul rând în faţa multor fotografii. Ce tineri eram toţi? Are dreptate prietenul nostru comun că ziarul RULMENTUL, aşa cum a fost el, cu numere mai reuşite sau nu, a însemnat o şcoală pentru noi toţi. E de recunoscut că exista o efervescenţă, o dorinţă de afirmare, de căutări, nu rareori izbutite, oamenii uzinei găsind în ziar răspuns şi la unele din multele lor întrebări. Au rămas, se înţelege, şi multe uitate sub lespedea vremurilor, la care şi astăzi căutăm răspuns.

Majoritatea celor care s-au ocupat de editarea acestui ziar s-au străduit, atât cât i-au ţinut puterile, să-l îmbrace într-o haină de sărbătoare, dar cum şi în calendarul ortodox sunt sărbători cu cruce neagră şi cruce roşie (deci mai importante sau mai puţin importante) şi unele numere purtau asemenea amprente.

Truda domnului Oprea, am certitudinea că va rămâne înscrisă în istoria presei, constituind o cronică vie a unor timpuri, despre care, cei de acum, nu ar fi avut alt mod de a le afla.

Te rog pe tine, ca mai apropiat de Domnia-Sa, să-i transmiţi sincerele mele felicitări, şi nu în ultimul rând alese

* Vasile Fetescu, din volumul „Educator adevărat" apărut la editura PIM, Iaşi, 2004

mulțumiri pentru faptul că mi-a acordat un spațiu larg în cuprinsul acestui volum

Îi urez din toată inima puterea de a trece peste toate ***intemperiile****, să fie mereu optimist şi surâzător ca în poza de pe coperta a IV-a.*

Cu aleasă prietenie şi afecțiune

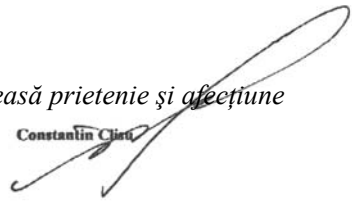

August 2005

I. REPERE

O POLEMICĂ

Mai ales în zilele noastre orice ziar – chiar cel care îşi zice ,,independent", îşi are programul, ideea şi interesul politic, economic ori social. Iar fiecare ziar îşi are colaboratorii şi cititorii săi. Cumpărătorii unui ziar nu sunt oamenii unei anumite vârste, ci purtătorii unei anumite idei, ai unui anumit interes. Nu înseamnă că la Iaşi, existând patru ziare ,,de masă", am avea doar patru categorii de cititori. Într-o familie cu patru membri, s-ar putea să fie loc pentru patru partide, pentru patru idei, pentru patru ziare agreate ori contestate.

Aşa stând lucrurile, polemica o văd firească şi necesară, atunci când ea este purtată cu decenţă şi pe subiecte de larg interes. Articolul lui Nichita Danilov care a fost scos din pagină? Preluând păreri ale lui Ion Cristoiu, de altfel un foarte fin cunoscător şi analist, după părerea mea, în paginile publicaţiei ,,Expres Magazin", Nichita Danilov, care a dovedit adesea că ştie să cumpănească, de data aceasta devine purtătorul unui fals mesaj, asupra căruia n-ar fi trebuit să revină nici ,,Monitorul Expres", dacă ar fi să promovăm fie şi numai decenţa. Atras în polemică, mă văd îndreptăţit să afirm că, cel puţin la data aceasta, atât Ion Cristoiu, cât şi Nichita Danilov n-au nici un fel de dreptate când susţin că scrisorile cititorilor ziarului din perioada anilor 50 ori 90 au reprezentat sau prezintă doar ,,vocile poporului", iar nu cele ale redactorilor, cum s-a crezut până la un punct.

Ca cititor, fac distincţie între o perioadă şi alta. Neîndoios, scrisorile oamenilor muncii, tipărite în ,,Scînteia" şi alte publicaţii ale anilor 50, aparţineau de fapt redactorilor. Cititorilor (iscălitorilor) le era recunoscută doar semnătura. Nici semnătura nu era un act de voinţă liber exprimată, ci selectarea şi recomandarea…secretarului de partid. Nu putea semna oricine într-un ziar de partid! Cât priveşte tonul şi stilul scrierii, el reprezintă pe redactorul susţinător de rubrică iar mai adesea pe secretarul de

redacție ori chiar pe redactorul-şef, fiecare purtător al unui anumit şablon gazetăresc care adesea devenea unic. Pentru că unică era îndrumarea , direcțiunea, de către … mama noastră - „Scânteia”.

Dovadă că aşa stăteau lucrurile sunt şi mărturiile lui Silviu Brucan, autorul cărții „Generația irosită” – vezi pag. 49-53: „Prima echipă a „Scânteii” era o adevărată ciudățenie” – spune autorul -; el, secretarul general de redacție, „singurul care avea ceva experiență gazetărească”, era permanent „ocupat” cu rescrierea articolelor celorlalți redactori muncitori fruntaşi, aleşi pe sprânceană numai din „industria grea” care, „când scriau, parcă loveau cu barosul în „dușmanul de clasă”.”

Aşa că scrisorile oamenilor muncii, ale fruntaşilor în producție, ale făuritorilor recoltelor bogate ori ale celor de pe frontul culturalizării deveneau fie frânturi de idei, mutilate, apărute la rubrica „ne scriu corespondenții”, fie expresie a „barosului” când avea caracter de grupaj ori de susținere independentă a unei idei greu de identificat.

Obiectul redactării scrisorilor de către redactori şi al semnării lor de către un anumit purtător de mesaj – muncitori, țărani ori intelectuali – a proliferat, s-a transmis şi practicat până în zilele noastre. Chiar dacă evoluția culturală a redactorilor şi a cititorilor a cunoscut creşteri! Altfel, Ion Solcanu nu ar fi negat acum câtva timp că este autorul acelui articol publicat în 1989 în ziarul „Flacăra Iaşului”, iar redactorul de atunci, d-na Alexandra Hasan, adevăratul autor, n-ar fi intrat în posesia acelui premiu de 50.000 de lei.

Cât priveşte primitivismul şi agresivitatea scrisorilor de astăzi, care prin ton, stil şi argumente seamănă cu cele publicate în „România Mare”, cred că, pe undeva, cineva exagerează tot în necunoştință de cauză.

Cititorul are o anumită datorie față de publicația care crede că-i reprezintă opinia: să-i scrie. A nu i se publica ceva nu înseamnă cenzură, înseamnă că editorul îşi protejează gazeta de ingrediente, că-şi respectă programul, ideea şi optica de început, şi-o perfecționează şi nu renunță la urbanism şi civilizație, la principii şi relații numai ca să satisfacă vecinii şi colaboratorii săi. De altfel, asta cred că este şi menirea editorului: cunoscându-şi drepturile, datoriile, să aprecieze corect oportunitățile. Iar dacă, de data aceasta, oportunitatea a hotărât-o tehnoredactorul paginii, înseamnă că ne

aflăm în faţa unui colectiv redacţional matur, pe care nu-l impresionează că Ion Cristoiu ori Nichita Danilov şi-au propus să sară gardul fără elanul şi bătaia corespunzătoare. Lovitura a eşuat, iar arbitrul a procedat corect hotărând descalificarea. Aşa se întâmplă în viaţă: încercând nedrept să descalifici pe cineva, te descalifici pe tine însuţi. În ce priveşte cenzura, mai există dreptul la replică, apelul la altă gazetă sau chiar asumarea riscului de a edita un ziar propriu, fără cenzură.*

* Monitorul, 19 februarie 1993

„CARACATIŢA MANIPULĂRII…"

Iniţial n-am înţeles sensul caricaturii „Caracatiţa manipulării" din „Expres magazin" nr. 140 cuprinzând în cadru: TVR, Paul Everac, Nicolae Văcăroiu şi Alexandru Popescu.

Sau, poate nu-i pătrunsesem complet sensul.

I l-am deslușit duminică seara, 25 aprilie, când, la o oră de maximă audienţă, dl Alex. Popescu l-a incitat pe d-l Văcăroiu, primul-ministru, să ne explice, pe înţelesul nostru, cum stăm cu câştigurile ridicării subvenţiilor şi acoperirea lor, ba ca un procent în plus în favoarea buzunarelor noastre, prin compensările şi indexările respective. După insistente reveniri în explicaţii, uneori, sărind de pe un rând pe altul, pentru că se vorbea pe bază de grafice, ca pe timpul răposatului, a urmat întrebarea reporterului:

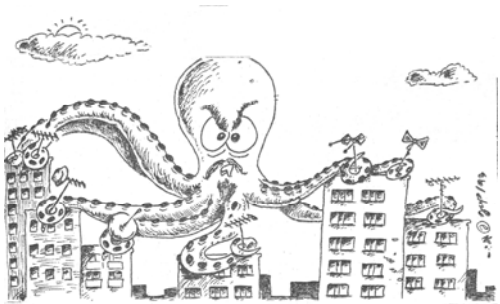

- Greutăţi în calea aplicării corecte a drumului către economia de piaţă?

- Da, a răspuns dl. Văcăroiu. Este problema grâului că-l aducem cu dolari grei din străinătate (parcă ţăranii noştri n-ar avea încă hambarele pline! n.n.) iar particularii – brutarii particulari deci,

îl cumpără cu preţuri superioare celor oferite de societăţile comerciale cu capital de stat. Ni se face concurenţă, iar statul pierde.

„Caracatiţa manipulării" îşi întinsese tentaculele. Uitase premierul că acelaşi preţ îl plătesc şi unităţile de stat, dar deosebit de plata iniţială urma şi adaosul subvenţiilor date de guvern ulterior producătorilor de pâine care, e drept, le-am primit cu destulă întârziere? Şi că doi înseamnă egalitate cu unu plus unu? Aritmetică pe care mi se pare n-o cunoştea nici reporterul, pentru că prea uşor s-a lăsat convins de vinovăţia particularilor puşi pe concurenţă neloaială. Caracatiţa d-le!

Şi se laudă ea – Caracatiţa – că-i deschisă privatizării, economiei de piaţă, capitalismului, reformelor cu esenţe vizibil autohtone…*

* Monitorul, 28 aprilie 1993

SPOVEDANIA

Vă mărturisesc că, tocmai acum, în economia de piaţă, obişnuindu-mă cu comparaţiile şi evaluările, devenisem un cârcotaş. Preţurile libere afişate la raioanele de mezeluri, brânzeturi, de la rafturile cu conserve, ori chiar cele de la produsele din măcelării sau la raioanele de zaharoase mi-au dat multă vreme sentimentul neputinţei, al neacoperirii pecuniare a eventualelor trebuinţe zilnice. Ale mele, ori ale nepoţilor mei…

Da, revin şi vă precizez – acum, după ce am citit, cu atenţie, „strategia" pentru următorii patru ani, dar mai ales hotărârea guvernului nr. 95/1993 privitoare la alocaţiile de hrană pentru consumurile colective, alocaţii deja indexate în limita creşterii prognozate a preţurilor la produsele alimentare pentru perioada următoare, am înţeles cum stau lucrurile. Scrie clar, precis, lesne de înţeles pentru oricine, în actul guvernamental de o inestimabilă valoare, că bătrânii şi pensionarii din cămine mănâncă de 259 lei/zilnic. Nu 260lei, ci exact 259 lei.

Deci pensia mea, după 36 de ani de muncă la stat, stabilită, forfecată şi ajutată să ajungă la 17.001 lei/lunar, este astăzi mai mult decât suficientă. Mi-am făcut şi calculele care vă pot convinge şi pe

dumneavoastră că guvernul are dreptate: pentru hrană cheltuiesc lunar, după cum mi-a spus executivul, 259 × 30 zile = 7770 lei, la care se adaugă adiacentele: plata întreținerii la administrația de clădiri de la Termoficare, 3.000 lei (n-o să vină ea, VARA), 400 lei telefonul, 400 lei lumina electrică, 200 lei taxă TVR, abonamentul mijloacelor de transport 325 lei, 2 ziare – unul central şi unul local 1.500 lei (60 lei × 25 zile), un rezervor de benzină 5.600 lei (40 litri × 140 lei) – total general = 19.195 lei.

Mi-ar mai trebui 2.194 lei să acopăr cheltuielile făcute în plus față de pensia pe care o primesc. A, sunt salvat! Vine indexarea de 9,1 la sută a pensiilor. L-am auzit cu urechile mele pe dl. Văcăroiu! Nu se acoperă exact cheltuielile făcute numai cu această creştere?

Prea deveniți şi dv. cârcotaşi. Nu v-am zis că fusesem şi eu într-un astfel de păcat?

Eu nu mă mai iau după cei care caută motive de tensionări sociale. Ce dacă din pensia mea ar trebui să găsesc măcar loc de hrană şi jumătății mele cu care m-am prezentat în fața ofițerului stării civile, acum aproape 40 de ani? Ce, n-am trăit şi mâncat dintr-un singur ou atâția ani şi n-am avut puterea să avem şi doi băieți care, la rândul lor, ne-au oferit patru urmaşi? Firește, trebuia să devenim mai calculați. Cu cei mici trebuie să ieşim cât mai rar în oraş pentru că tonetele şi vitrinele sunt ademenitoare. La o singură ieşire, 4 acadele, ori 4 gogoşi sau 4 covrigi tot îți scot mai bine de o sută de lei din buzunar.

Dar, dacă guvernul a reuşit o „strategie programatică" şi un buget al austerității, eu de ce nu aş fi auster după ce am semnat cuponul de primire a pensiei? Trebuie să fiu patriot. Să contribui efectiv la stabilitate. Am trecut deci la austeritate nu numai cu nepoții ci şi cu spectacolele de teatru, film, concerte, citirea revistelor literare ori ştiințifice, am renunțat la gândul unei excursii, la un concediu, la munte ori la mare, fie şi pentru că însuşi guvernul a socotit normală abstinența mea şi a tuturor pensionarilor atunci când, recent, ne-a anulat şi cele 50% reducere pe CFR la cele 3 călătorii dus şi întors, inițial aprobată. Nu mă joc şi eu cu nepoții, uite acadeaua, nu e acadeaua?

Şi ca să dovedesc că abstinența trebuie să devină firească, vă spun că mi-am propus să renunț şi la medicamente. Are dreptate

statul nostru când a luat măsura … dispariţiei ori a rarefierii sorturilor de medicamente din farmacii!

Cât priveşte cumpărarea de încălţăminte, îmbrăcăminte ori a unor obiecte de confort casnic mi-am propus dezvoltarea simţului şi deprinderilor practice. Debaraua cu încălţăminte strânsă în ultimii 20 de ani şi garderoba cu îmbrăcăminte demodată le-am declarat surse şi rezerve pentru fructificat prin reparaţii…Pe cont propriu. Autogospodărirea mi-a devenit un adevărat crez. Tot sunt la modă PETICELE… Confortul casnic, trebuie s-o recunoaştem deschis, prea aduce a moft! Nu vedeţi cât de moftangii sunt parlamentarii când îşi stabilesc salariile? Şi ce dacă ei încasează într-o lună cât îmi numără mie postaşul într-o perioadă de 12 luni? Iar altora în doi ani?

Nu-s ei reprezentanţii noştri? N-am trăit noi prin reprezentanţii noştri toţi anii de serviciu? De ce nu i-am parcurge şi pe cei ai pensiei tot cu mândrie că reprezentanţii, aleşii noştri, trăind bine, o ducem şi noi…târâş-grăbiş?

Că au salarii, gratificaţii, alocaţii, afaceri, bufete şi marafeturi, gratuităţi şi călătorii de agrement, în grupuri, mai mici sau mai mari, costisitoare şi foarte împovărătoare, asta e o chestiune de … reprezentare. Obrazul subţire, nu cu sudoare, ci cu cheltuială se ţine, nu?

Oameni suntem. Nu tot acolo ajungem, adică la cimitir?

Ei, dar de asta, de cimitir, zău că mi-i frică. Acolo nu mai merge nici cu austeritatea, nici cu abstinenţa, nici cu autogospodărirea. Îţi trebuie bani pentru toate! Am auzit însă că protecţia socială va acţiona şi în direcţia aceasta – vor spori ajutoarele de înmormântare, iar personalul administrativ al cimitirelor va deveni mai … caritabil.

Nu v-am spus că nu mai sunt motive să continuăm a fi cârcotaşi?

Totul e dimensionat corect şi responsabil, de la preţul produselor alimentare, al serviciilor şi cotizaţiilor sociale, până la pensiile noastre. Cine a spus că se încearcă exterminarea bătrânilor? Din contra, suntem protejaţi: nici telefon nu ne-ar trebui, nici excursii, nici ziare ori reviste, spectacol de teatru ori operă, nici abonament la mijloacele de transport şi chiar la benzina pentru autoturism am putea renunţa. Ce-s cu atâtea pretenţii, ni-i destul că avem TVR, că în fiecare sâmbătă seara ne aşezăm în tovărăşia d-lui

Everac, ce, n-am adulat noi austerul, liberalizarea rapidă a preţurilor? Să fim serioşi şi să aşteptăm în cea mai mare linişte sosirea lună de lună a poştaşului, a iubitului nostru poştaş.

Eu m-am hotărât. Îl aştept. Nu mă urmaţi? Hotărâţi-vă! E vremea austerităţii, a abstinenţei, a liniştei, a unei depline şi generalizante linişti pline de consens, de zâmbet viclean care te … toropeşte.

S-o creadă ei! Măcar de strigat şi de scris tot suntem buni. Aceasta este solidaritatea de breaslă. *

* Monitorul, 20 martie 1993

PROFESIONALISM

Cazul tânărului G. Hînceanu ne îndurerează şi ne îngrijorează.

„Explicaţiile" dr. Ciuntu Mihai le văd nu numai ca o subtilă ameninţare la adresa reporterului, susţinută de menţionarea calităţii de asistent universitar pusă în josul numelui, dar şi ca un semn al panicii în care se află. Se ştie, cine se scuză explicându-se, se … acuză! Încerc să cred că, dacă dr. Ciuntu ar fi depus pentru îngrijirea pacientului măcar o parte din interesul pe care îl manifestă pentru îndepărtarea culpei medicale, tânărul putea fi salvat. Mai ales că starea lui de conştiinţă (nu era în comă de gradul III) dădea speranţe. Poate de aceea colegii care l-au însoţit la spital au fost trimişi acasă sub motivul că „imediat prietenul lor va fi operat".

În ciuda susţinerilor dr. Ciuntu, îngrijirea bolnavului mi se pare că nu a stat în preocupările colectivului medical. Faptul e dovedit, la prima vedere, fie şi din aceea că: a) revenind la spital înainte de ora 7.00, colegii l-au găsit pe G.H. în sala de reanimare – acolo unde a fost lăsat la internare; b) recomandarea de a „nu se spune nimic părinţilor", ca şi existenţa pe pieptul decedatului a pansamentului improvizat, făcut la cămin, sunt lucruri care acuză; c) afirmaţia în replică a dr. Ciuntu că „după readucerea bolnavului la pat acesta îşi schimbă poziţia din decubit dorsal în decubit lateral drept, moment în care se instalează brusc un stop cardiac" şi pacientul decedează arată tocmai culpa medicală – personalul

medical fiind obligat să-l fi supravegheat şi să fi prevenit eventual … autoschimbarea de poziție.

Ca nespecialist în materie, ridic şi o altă problemă: o rană interioară nu trebuia deschisă pentru a fi cercetată şi tratată?

Cazul G.H., fireşte, trebuie soluționat potrivit legii. El însă, prin atitudinea personalului medical, aduce atingere nu numai asupra întregii bresle medicale, aşa cum s-a afirmat în presă, ci şi asupra stării psihologice a populației – posibili pacienți în orice moment. Când personalul medical aflat în serviciu este acuzat de „stare de ebrietate", deja actul medical e pus sub semnul întrebării.

Tocmai de aceea socotesc că dincolo de cea ce vor face organele de anchetă, medicii înşişi, precum şi personalul medical auxiliar sunt chemați nu să găsească „atenuante" ci să facă analize pertinente pentru ca asemenea accidente să nu-şi mai aibă corespondent.

P.S. Ca soț, părinte şi bunic – am apelat adesea la medicii din Iaşi; doctorii Cosovanu Adrian, Hurduc, Tansanu Ion, Scumpu Giorgică ori Viorica Iosifescu (Dobreanu) nu s-au simțit niciodată deranjați chiar dacă i-am sunat şi chemat la ore târzii din noapte. Niciodată n-am simțit la ei aerul de universitar ci acela de … universalitate. Dacă mi-ar fi vorbit despre un anume mentor al lor ori despre paginația cursurilor pe care le-au aprofundat, poate i-aş fi bănuit de bucherism. Dar eu am văzut în medicii respectivi, în momentul deznădejdii mele, Dumnezeul şi prietenul meu. Iar prietenia lor am simțit-o atunci când mi-au oferit sănătatea ameliorată a lor mei. De asta zic, medicii sunt şi ei oameni ca noi, deci, în acelaşi timp, fiind nădejdea noastră, sunt Dumnezeul şi prietenii noştri. Fără implicare şi mare responsabilitate omenească, intervenția chirurgicală, deosebită şi spectaculoasă, a dr. Nicolae Ionescu de la Spitalul Baia Mare n-ar fi fost posibilă iar mâna retezată complet a tânărului Dorel Aman, cam de aceeaşi vârstă cu Gabriel, ar fi rămas un … bont (vezi România Liberă, 27 ianuarie 1993). Aceasta se cheamă PROFESIONALISM! [*]

[*] Monitorul, 30 ianuarie, 1993

TITLURI UNIVERSITARE

La 29 ianuarie a.c., cotidianul „24 ORE” publică articolul „Cunoaşterea istoriei poporului român – temei al înfăptuirilor prezente” publicat la 26 octombrie 1989 în ziarul „Flacăra Iaşului” sub semnătura lui Ion Solcanu.

Peste două zile, mi se pare, în acelaşi ziar, sub semnătura d-lui Dorian Obreja, ni se dezvăluie primele reacţii. Ziarista Alexandra Hassan se prezintă la „24 ORE” şi-şi însuşeşte „culpa” că ea este autorul articolului respectiv, în timp ce dl. Solcanu, ni se spune, neagă că ar fi fost iscălitorul materialului de referinţă. Urmarea? Pentru curaj, cinste şi corectitudine gazetărească Alexandra Hasan primeşte un premiu de 50.000 lei, iar lui I. Solcanu, pentru că n-a deconspirat numele adevăratului autor, deşi era cât pe ce să i se dea şi lui un trofeu, i se oferă doar… mulţumiri.

Reacţiile respective îmi dau prilejul câtorva reflecţii care trebuie menţionate.

În cei 40-45 de ani de până la Decembrie ’89 am cunoscut mulţi autori care, pentru a-şi câştiga pâinea, au aureolat prin truda şi ştiinţa lor fruntea unora care, având dosar bun, au ocupat scaune care erau menţinute şi prin activitate editorială, ,,scriind”, pardon, iscălind articole, lucrări ştiinţifice ori de etică patriotică, cursuri universitare etc., suporturi chiar ale lucrărilor de licenţă tot pe aceleaşi temeiuri clădite.

Faţă de asemenea lucrări şi iscălitori, ce s-ar întâmpla dacă asemenea ziaristei citate, alţi şi alţi autori şi-ar revendica paternitatea eforturilor depuse cândva în calitate de coautori anonimi ori chiar cu cea de-a doua sau a treia semnătură? Ar trebui să cadă multe, foarte multe titluri de DOCTORAT sau poate şi unele din cele academice. Şi firesc ar fi să se întâmple aşa, pentru că unde nu e muncă, nimic nu e!...

Cât priveşte poziţia d-lui Solcanu, care nu se recunoaşte ca autor al articolului care îl tămâiază pe răposatul, cititorul ca mine îşi pune cel puţin câteva întrebări pe acelaşi ton grav: când nu se mai recunoaşte autor? a dat vreo dezminţire, s-a dezis cumva, până în decembrie ’89 înscriindu-şi contraopiniile ca ,,drept la replică” ori la

rubrica „pe urmele materialelor publicate” din vreo publicație? a apăru ceva la „erată”? ori cumva iscălitorul şi-a încasat şi dreptul de autor de la casieria ziarului „Flacăra Iaşului”? În orice caz, în zilele acelea aureola de autor i-a priit şi i-a prins bine – cum s-a întâmplat cu foarte mulți dintre noi!

Susține că nu a fost duplicitar? Ce va face peste ani, când fotografia însoțitoare a articolului republicat ni-l înfățișează îmbrățișându-se cu…actualul?

Fotografia nu va mai putea fi contestată. Autorul va fi dovedit pentru eternitate.*

* Monitorul, 5 februarie 1993

MILA FETELOR

Bună, foarte bună măsura conducerii județului nostru de a stabili gama sortimentală a produselor alimentare din magazine. Într-adevăr, în ultimul timp prea le luaseră locul electronicele, chimicalele, articolele de încălțăminte ori de îmbrăcăminte, aduse de dincolo, pentru a salva desfacerea de la noi. Numai că decizia respectivă, publicată în anunț gazetăresc în ziua de 31 martie a.c. (în „Monitorul”), să nu fie cumva un fel de păcăleală de 1 aprilie. Zic aşa pentru că în actuala penurie a produselor alimentare, de unde atâtea sortimente, de altfel destul de chibzuit nominalizate?

Cam tot în perioada când se pritocea decizia aceasta cu gama sortimentală, de bun augur mi s-a părut şi măsura convocării organismelor de decizie şi coerciție, chemate să-şi întocmească programe proprii de prospectare a pieței comerciale, de urmărire şi înfăptuire corectă şi civilizată a actului comercial.

Deci, atât pentru comercianți, cât şi pentru cumpărători, este foarte bine că avem decizia diversificării şi programele de acțiune.

În calitate de cumpărător am intrat cu sacoşa în mână după aprilie în Hala Centrală. M-am oprit în zona destinată produselor alimentare, a legumelor şi fructelor prin excelență.

Întâmplarea a făcut că cel puțin 10 ani, din ultimii de serviciu, înaintea pensionării prezidențiale, să lucrez în comerțul cu legume şi fructe. Îmi amintesc cu plăcere despre competența profesională, profunzimea deciziilor şi stăruința în muncă a directorilor din acea perioadă. Unul mai în vârstă, dl. Claudiu Ghebea, altul, ulterior, mai tânăr, dl. Mihai Horhogea, reuşiseră să facă, împreună cu colectivul din Hala Centrală un magazin de referință. Şi, erau vremuri grele. Raportările erau frumoase, iar produsele se găseau greu, cu costuri deosebite, chiar la vremea aceea. Cu toate acestea, magazinul de legume şi fructe din piața centrală a oraşului era permanent o expoziție.

Dincolo de gama sortimentală a produselor, se acorda atenție expunerii lor pe orizontală şi verticală, cum ar spune dl. Constantin Dascălu, şi pe atunci director general al Direcției Agricole şi Alimentației, a afişării prețurilor, împrospătării permanente şi protejării exponatelor, asigurării vecinătății corespunzătoare produselor, îndepărtării şi eliminării prafului şi a impurităților de pe sticlele şi borcanele din rafturi, aprovizionarea operativă a locurilor de desfacere şi eliminarea deşeurilor, ținuta vestimentară a personalului muncitor şi administrativ, zâmbetul şi cochetăria negustorească etc.

Începerea programului de lucru în fiecare dimineață era pentru toată lumea un adevărat ceremonial, în urma căruia se culegeau fie felicitări, fie reproşuri spre bucuria ori tristețea directorilor noştri şi a personalului.

Ce mai există din toate acestea la magazinul de la Hala Centrală? Parcă nici n-a trecut revoluția, ci involuția!

Gama sortimentală deficitară, iar expunerea şi actul comercial într-o totală suferință. Mărfurile, atâtea câte sunt, aruncate la întâmplare. Fundalul rafturilor desfăcute, jupuite, zgâriate, urâte, nici urmă de acoperire a inesteticului. Etichetele de preț ori de prezentare a mărfurilor sunt greu de întâlnit. Ținuta vestimentară a personalului e rudimentară. Nici zâmbetul sau actul de ofertă a mărfurilor nu se mai fac negustoreşte…

Apatia aceasta a actului comercial, în centrul Iaşului, în cel mai mare magazin al oraşului, în fond în prezența şi cu participarea aproape a aceloraşi oameni, care ne înălțau inima prin rezultatele muncii lor, nu-mi este explicabilă. Mai ales că raioanele de

cofetărie, de pâine, de preparate ori de carne, aparținând altor agenți economici, în spațiile de vis-a-vis ori de alături, sunt destul de cochete.

Dar, unde este cochetăria fetelor noastre, care stârneau invidie, altădată? Am înțeles că la 10.000 – 15.000 lei salariu brut lunar nu le mai dă mâna să treacă, nici săptămânal, pragul coafezei, al spălătoriei chimice. Profesia însă obligă! Când personalul de la magazinele privatizaților își schimbă și etalează zi la zi toaletele, când tot mai mulți turiști, mulți dintre ei adevărați comercianți, ne vizitează, să nu se fi înțeles încă imperativul de a fi mereu în pas cu vremea? Să nu fi înțeles chiar nimic dl. Ungureanu și d-na Lidia Savin, director comercial și respectiv contabil șef la VITALEF, cărora le aparține magazinul, din excursiile făcute asiduu în China, Turcia și poate în alte țări, că totul trebuie să aibă un rezultat economic și estetic benefic?

Iar când îmi amintesc de sârguința directorilor mei, ale căror fapte le-am evocat, de zâmbetul pe care-l afișau cele două șefe de magazin de la Hala Centrală, când le ieșea în întâmpinare ori îi însoțeau pe la raioanele din magazin, parcă îmi stăruie o întrebare: dacă zâmbetul v-a fost sincer și nu de circumstanță, nu vă este milă, fetelor, de inima foștilor dumneavoastră directori?

Că mânați de interese de cumpărător, s-ar putea să treacă și ei pragul magazinului unde continuați să lucrați. Ar fi o mare deziluzie și pentru ei. Și e păcat! Au fost oameni tare harnici – nu excursioniști! Mărturie a nehărniciei sunt astăzi mai toate magazinele VITALEF! [*]

[*] Monitorul, 5 aprilie 1993

VÂRSTA

Mila, compasiunea, bunăvoința, afectivitatea, îndurarea, întrajutorarea între cunoștințe, prieteni ori vecini, între oameni în general, sunt sentimente omenești, firești unui popor de creștini. Iar poporul nostru este creștin. „Iubire de bunătate” cum zice părintele Stăniloae în „Filocalia”.

De aici ecoul favorabil la public al rândurilor ,,O scrisoare cu lacrimi în ochi" semnată în ,,Monitorul" din 8 aprilie de Valerica Şumulea – o mamă cu 4 copii, cu soţul bolnav de TBC, cu o pensie de nici 12 mii lei/lună, internat în spital, ea fără serviciu, dar dispusă să lucreze oriunde. Semnele caritãţii, ale pioşeniei semenilor n-au întârziat: mai întâi o danie de 12.000 lei din partea taximetriştilor, apoi 100 dolari fără destăinuirea numelui ofertantului, încă 55.000 lei de la Romtrans Iaşi, câteva mandate poştale sosite la domiciliu ori la redacţie, apoi oferta unei societăţi comerciale de a-i acorda un loc de muncă.

Gesturi omeneşti pe care am vrea să le întâlnim oricând, oriunde … la noi în ţara românească.

Asemenea porniri creştineşti sunt însă, uneori, dacă nu înceţoşate, atunci umbrite de gustul interesului, în cerşetorie – mai ales când strigătul de ajutor îmbracă în el haina fugii de muncă, a dorinţei de a câştiga fără efort, întinând – prin aceasta, sentimentele ori pornirile noastre altruiste, de milostivire omenească.

Crescută la orfelinat, o tânără ieşită în lume are în preocupări imediate nu profesiunea, găsirea unui loc de muncă şi a locuinţei, ci din naivitate, dând libertate pornirilor interioare, se îndrăgosteşte instantaneu cu rezultatele pe care le are dăruirea deplină. Aflată acum în pragul sosirii fructului dragostei, partenerul devenind o amintire, lansează SOS-ul milei, întrajutorării. Dar pentru ce acest ajutor mai întâi, când ,,diapazonul cerinţelor a devenit atât de incert", se întreabă D.H. la telefonul pe care ni-l dă.

Şi ne întrebăm totodată. Simplă carenţă de educaţie, de neputinţă a stăpânirii de sine, de neselectare a trebuinţelor cotidiene, a priorităţilor? Teamă mi-i că uneori, răspunzând chemărilor individuale, am putea crea obiceiuri dacă nu chiar impulsuri rău pilduitoare, de natură a afecta însuşi actul de caritate.

Este poate şi cazul Mariei Afloarei despre care ne-a semnalat M.N., jurisconsult la o întreprindere locală, după ce a citit articolul din ,,Monitorul" din 17-18 aprilie: ,,Părinte de copii, bătrâna M.A. cerşeşte pe treptele Mitropoliei". Subscriem observaţiilor lui M.N. şi împreună ne întrebăm: la 60 de ani este motiv să cerşeşti?

În ziare, la mica publicitate, la rubrica ,,matrimoniale", multe sexagenare, septuagenare ori chiar octogenare îşi anunţă

disponibilitatea unei tovărăşii. Alte asemenea persoane fac acte patrimoniale la notariat. Populează culoarele primăriilor, judecătoriilor ori a tribunalului războindu-se pentru dobândirea proprietăţilor – grav afectate de comunism. Se simt că trăiesc, că au puterea să probeze o existenţă activă. Civismul.

Femei la 80-90 de ani, gârbovite de muncă şi griji, şi-au „grijit" casele de Sfintele Paşti, şi-au aerisit aşternuturile casei ieşite din iarnă, au săpat pământul mocirlos încă, şi-au sădit usturoiul şi arpagicul, au pus în straturi mărarul, pătrunjelul ori leuşteanul, migălesc în jurul pomilor ori a butucilor de vie, visând, zâmbitoare, tremurându-le buzele şi braţele la vremea prăşitului şi a culesului, la sosirea de la oraş ori din satele din apropiere a fiilor, fiicelor şi a nepoţilor pentru a-i omeni. Pentru a le încărca sacoşele la plecarea de acasă. De la baştină.

Bătrânele acestea se ghilosesc seară de seară, îşi pun busuiocul sub pernă, iar duminică dimineaţa , în straiele cele mai bune, în care se zăreşte albul imaculat al borangicului, merg la biserică pentru a purta pomenile celor plecaţi, din puţinul şi muncitul cămarei lor. Dau de pomană!

Demnitatea nu-i lucru de împrumutat nici în zilele noastre. A dormi pe unde găseşti, fie şi în sala de aşteptare, a sta „cu mâna întinsă" la 60 de ani, când încă mai ai tinereţe – chiar în condiţiile libertăţii, sunt, totuşi, lucruri înjositoare. Ce ziceţi, d-le primar al comunei „Scânteia", despre Maria Afloarei, este ea în suferinţă justificată, lipsurile sale materiale pot fie ele acoperite doar prin a sta cu „mâna întinsă" pe treptele Mitropoliei?

Ce spuneţi dvs., cei 7 copii ai Mariei Afloarei din satul „Scânteia", rudele, vecinii, consătenii – vă onorează?

Se căieşte cineva că s-a ajuns aici? Dar, în timp ce ea stă pe treptele Mitropoliei, ce se întâmplă acum, primăvara, cu casa ei, cu terenul din jurul casei, cu cei 5.000 mp teren agricol la care are dreptul?

Starea de sărăcie a populaţiei devenind generalizată, fără întrevederea unei redresări cât de cât apropiate, ce s-ar întâmpla dacă, la un moment dat, fie şi numai cei ce depăşesc 60 de ani, părăsind îndeletnicirea de bază a strămoşilor – munca şi sentimentul onoarei şi demnităţii – ar aglomera treptele Mitropoliei, solicitând mila publică?

Am deosebi oare milostivii de milostiviți?

Legat de aceasta – fenomenul cerşetoriei – citez opinia exprimată de S.D., pensionar, chiar dacă amândoi am fi acuzați, cumva, de încălcarea drepturilor omului: „cerşetoria este un fapt degradant. Ne plângem că nu avem legi, dar pentru combaterea cerşetoriei există norme juridice precise. De ce nu se aplică?"

Într-adevăr, cerşetoria şi vagabondajul sunt incriminate de Codul penal prin art. 326 şi 327 cu închiderea de la o lună la 3 ani. De ce n-o fi făcând poliția cercetare penală în asemenea situații când oamenii cu capacitate de muncă abandonează locuința statornică, apelează în mod repetat la mila publică, cerând ajutor material?

Am mai rarefia cerşetoria la Iaşi. Cerşetoria şi dobândirea de venituri fără efort.

Dar dacă neînceperea cercetării o fi tot o manifestare a ceea ce numim, îndeobşte, milă?...*

* Monitorul, 22 aprilie 1993

ZILE DE PAŞTE

A-ți face serviciul cu zel înseamnă şi a lucra cu hărnicie şi destoinicie, dar şi cu patimă, pătimaş, cu o înverşunare dusă până la desființarea adversarului, a celui care are nenorocul să „conlucreze" cu purtătorul de … zel.

Aşa a păţit în Vinerea Mare, în ziua de 16 aprilie a.c., Ioan Pasăre din str. Izvor nr. 12, bloc 629, sc. D, apt. 24, patron al firmei PAGU S.R.L. (atelier de lăcătuşărie în Tg. Cucului), când a avut vizita de control a locotenentului Bălteanu Petru de la Poliția Municipiului.

AȘA MEȘTERE, FABRICI CHEI, TE-AI DAT CU OPOZIȚIA, VREȚI SĂ DAȚ-ȚOȘ GUVERNU'... GATA, TE AMENDEZ PENTRU TULBURAREA ORDINII DE STAT!

Vizita respectivă avea să-l coste pe patronul micuței firme câteva nopți de nesomn, de aprige frământări, tulburarea zilelor de Paşte, plus plata amenzii la procesul verbal încheiat de purtătorul de uniformă simbolizând autoritatea de stat.

Meseriaşul, care avea cumpărate în stoc chei yale din comerțul de stat, cu chitanță contabilizată, deşi n-a dus lipsă de controale, tocmai terminase de finisat un set, după yala adusă de client şi le oferea prelucrate acestuia. Socotindu-l chiar în flagrant, agentul constatator i-a încheiat pe loc un proces verbal de amendare, motivat fiind că meseriaşul ar fi încălcat prevederile Legii 12/1990 – art. 1, litera „g" – menționând: „a fost găsit în timp ce oferea spre vânzare chei cumpărate de la unitățile de desfacere cu amănuntul".

Nici n-a fost nevoie de martori să semneze procesul verbal sau să se menționeze cui s-au vândut cheile – meseriaşul, în sinceritatea dar şi în naivitatea sa, semnând actul constatator care-i impunea o amendă de 30.000 lei, cu plata în 48 de ore a 15.000 lei, iar mai târziu fie 60.000 lei, fie închisoare corecțională de la 3 luni la 6 luni, cum va hotărî Judecătoria.

Dincolo de alte necazuri, meseriaşul îşi face tot felul de calcule, îl frământă ideile: ce unitate de stat îi oferă lui – chei brute, pile, uleiuri, pietre ori curele de polizor etc. cu cele 10 – 20 mii de lei pe care îi cere despăgubire, pe care îi are disponibili la un moment dat pentru cumpărare de … materiale? Să se lase de meserie, să lichideze cu activitatea sau să lucreze în continuare, să cumpere chei – ca şi până acum, dar să distrugă bonurile şi să pretindă că vinde doar manopera – înglobând însă şi materialele?

Cu alte cuvinte, de abia acum începe necinstea, contravenția ori infracțiunea.

Procesul-verbal încheiat de lucrătorul de poliție are şi alte hibe, el priveşte fapta generic, nu în realitatea ei: meseriaşul – după cum spune, n-a vândut chei-yale cumpărate de la unitățile de desfacere în scop de revânzare, cum este incriminat, ci le-a supus prelucrării mecanice, finisării, le-a adăugat valoare … Frizerul, coafeaza ori manichiurista nu-şi procură materialele de lucru de la magazinele comerțului de stat şi le oferă împreună cu manopera pentru serviciile prestate?

Brutarul, cel care se ocupă cu potcovitul animalelor, cu tăierea mecanică a lemnelor de foc, cei ce prestează servicii funerare – îmbălsămare, incinerare, înhumare, transport etc., ori cei ce organizează activități de cazare în hoteluri, popasuri turistice, toți aceştia nu cumpără materiale din comerț, le evidențiază în acte şi le valorifică pe măsura derulării serviciilor prestate?

Cad aceştia sub incidenţa Legii 12/1990 ca activităţi ilicite, aducătoare de răspundere contravenţională?

Ce ne facem cu adevăraţii contravenienţi care mişună în pieţele agroalimentare ale oraşului, în talciocuri, la colţurile de stradă – pe care nu-i prea deranjează poliţia, şi nici alte organe de stat, deşi intervenţia lor s-ar impune.

În consecinţă, zelul în desfăşurarea activităţii trebuie temperat, cumpănit, însoţit de bună credinţă, de conştiinciozitate, de omenie.

Dar mai ales de profesionalism. Pentru că diletantismul ce înseamnă altceva decât risipire … de timp, de nervi şi de bani, uneori de libertate? *

* Monitorul, 22 aprilie 1993

DIALOG CU UN CERŞETOR

Una dintre cele mai prolifice, profitabile şi lipsite de riscuri, după revoluţie, mi s-a părut a fi meseria de cerşetor. Ea se practică indiferent de vârsta *meseriaşului*, de afecţiunea corpului, de anotimp şi de timpul … zilei. Locul de desfăşurare a activităţii este disputat mai ceva decât îl fac producătorii la piaţă cu punctul de … vânzare.

Lângă un asemenea *meseriaş* m-am oprit, îl cunoşteam de foarte mulţi ani – când profesase tapiţeria, şoferia ori devenise vatman pe tramvai – iar prezenţa lui în faţa Mitropoliei mă contrariase, părându-mi gestul lui un act ori de disperare ori de avariţie nemăsurată. Aşa că, cu riscul că voi fi confundat ori acuzat de trecători drept organizator de activităţi uşor profitabile, iată-ne pe aceeaşi bancă, ziarist şi cerşetor, chiar în centrul Iaşului, pe banca din faţa Mitropoliei.

- Cum stai cu sănătatea?

-?!

Luat prin surprindere, intervievatul a tresărit uşor, a tras aer în piept parcă pentru a reveni la realitate dintr-o transă care-l transpusese într-un rol de mare trăire scenică, şi-a închis mâna în care avea un număr de monede cu valori diferite, şi-a trecut pumnul pe la ochi şi pe sub nas, semn de intenţie pentru a câştiga timp şi a

slobozit primul răspuns: „Rău! Sunt bolnav, putred.” Şi, demonstrativ, mi-a arătat răsuflarea … pieptul.

N-a fost niciodată sănătos tun. Dar nici harnic peste măsură. Nici cu îndatoririle faţă de familie şi societate nu era pus tocmai la punct. Banul mai uşor şi fără efort deosebit câştigat i s-a părut idealul de viaţă. Avea şi scuze. O casă de copii peste el!

- Merge, merge?

- Depinde … nu-i bine să insişti, intervine crisparea, reculul.

- Câți copii mai ai?

- Tot şapte.

- Căsătoriți, nepoți?

Toți la casele lor. Cu copii.

Da. Toți cei şapte copii îi sunt căsătoriți, majoritatea stau la bloc, cu soții în serviciu, cu copii care-s lăsați acasă în grija rudelor ori sunt duşi la creşe şi grădinițe. Cum se întâmplă în fiecare familie care urcă în vârstă şi împlinire.

- Ai pensie? Cât ți-a mai făcut-o?

- Ăştia-s bani?

- Dar cât?

- Douăzeci … douăzeci de mii…

La data convorbirii noastre nu se contabilizaseră încă, în bugetul personal, compensațiile şi indexările guvernamentale, urmare a ridicării subvențiilor.

- Doamna?

- Mai are un an!

- Un an, la ce?

- Până la pensie. Mai lucrează încă, ca … femeie de serviciu.

- Ce vârstă ai, c-am cam uitat?!

- 57 … Cred că 58.

- Nu se poate! Ai buletinul?

Nu. Nu-l are. Nici n-a dat să-l caute.

Dacă i-l ia Poliția şi-i curioasă să se uite într-însul?

- Unde mai stai cu locuința?

- Tot în Nicolina. Am casa mea…

Nici locul de domiciliu nu l-a spus oricât am insistat, rezultatul a fost acelaşi: amnezie.

- Iese ceva? Am revenit, înlocuind „merge-merge” cu … iese. Şi am insistat.

- Depinde. De vreme şi de zi.

- Cam cât?

- Şi 500, şi 1.000, dar şi două… Unii pleacă şi cu sacoşele, după milostivenia trecătorilor.

Modul de manifestare a cerşetoriei este diferit de la practicant la practicant, ca de la profesionist la alt profesionist. Unii răcnesc, imploră ajutorul strigând gălăgios – după ce îşi trag broboadele pe ochi şi pe gură.

Alţii o dau pe cântat. Partenerul meu de discuţie este un om liniştit. Cu o anumită demnitate, dar stă cu mâna întinsă, transpus într-o stare specială de … aşteptare a ajutorului.

O asemenea mogâldeaţă, cu broboada acoperindu-i în totalitate faţa şi capul, am întâlnit câteva luni în urmă, la puntea de trecere peste Bahlui din zona Palatului în cea a cartierului Cantemir. Când două trecătoare în vârstă, dar îndrăznețe, i-au dat la o parte marama, iar de sub ea şi-a dezvăluit identitatea un bărbat tânăr, atletic, care s-a pierdut în fugă … nu prea grăbită.

- Mă mai cunoşti?

- Da, dar nu-ți mai ştiu numele.

Era „infirmitatea” ce ne aparţinea la amândoi, deopotrivă. Doar stăteam pe aceeaşi bancă. Sunt sigur că o bună parte din cititorii dialogului şi ai prezentării l-au cunoscut. Poate şi copiii, familia. Nu poți face profesie chiar şi din comportarea neonorabilă, oricât gheşeft ar aduce. *

* Monitorul, 18 iunie 1993

TRENUL GROAZEI

Îmi mai stăruie în amintire, rod al realităţii neiertătoare a vremurilor, cohortele de moldoveni încărcaţi cu lucrurile casei – covoare, ţolince şi valuri de pânză albită ori de borangic lucrate la războiul de ţesut – care ocupau trenurile anilor 1945 – 1946, destinate persoanelor ori mărfurilor, până şi pe scări, tampoane şi

acoperiş, pierzându-se pe drumurile Bărăganului ori ale Munteniei, dar mai ales ale Olteniei…

Apoi, imaginea călătoriilor cu trenul la bou-vagon – fără bancă, fără lumină, fără W.C., fără căldură, fără …, dar cu oameni care atacau în bande cu cuțitul, ori cu pistolul la „acoperişul" nopții, ori ale existenței celor cu căciuli căzăceşti: „davai ceas", „davai soție".

Imagini peste care nu se suprapune, ci o însoțesc pe cea din vremurile mai recente, ale postrevoluției iliesciene: călătoriile cu vagoanele neîncălzite, neiluminate, neaerisite, murdare, supraaglomerate şi cu prețuri insuportabil şi ruşinoase de mari…

„Obiectul" unei asemenea ultime forme de călătorie am fost eu zilele acestea. În noaptea de 16 spre 17 iunie 1993.

Din jurul orelor 12,00 şi până la 16,00, cam din oră în oră, o cursă de tren personal îşi poartă călătorii pe traseul Covasna – Braşov. Localitate către care, din timp în timp, converg şi alte trenuri ori curse auto care şi-aduc pasagerii din alte puncte ale Ardealului. Foarte mulți dintre ei cu ținta călătoriei – Moldova. Pornesc la drum din cauza bolilor nu numai pensionarii, dar şi tinerii spre stațiunile de tratament din zonă. Cardiovascularii, cei care stau rău cu respirația, cu aparatul neuro ori cu internele merg la vindecare ori ameliorare şi în zona din jurul Braşovului. Alții călătoresc pentru că e vară şi e vacanță. E concediu. Iar piața Braşovului în care e 75 de lei oul, 250-300 lei kg de vişine, 1500-2000 lei kg de usturoi, 400 lei kg de semințe de floarea-soarelui, 150-200 lei kg de ceapă verde îl îndeamnă pe salariatul de la „Rulmentul" ori de la „Tractorul", să-şi ia soția şi cei trei, patru, cinci copii, chit că un drum până la Iaşi – dus şi întors – costă mai bine de 4000 lei de persoană să evadeze în Moldova, la părinți, la rude ori cunoştințe.

Şi cum singura cursă care face legătura Ardealului spre Moldova Tecuciului, Bârladului şi Iaşului pe timp de o zi este cea de la orele 24,00 – trenul cursă de persoane nr. 6003 – nu mi-am putut închipui că în 1993 se poate călători cu asemenea incomodități la prețuri exagerat de mari. Câtă populație în compartimente, tot pe atâta pe holuri şi culoare, pe tampoane şi scări. Bătrâni şi tineri, dar mai ales copii. Oamenii liniştiți, ponderați, la un loc cu zgomotoşii, cu consumatorii de alcool. Fumători şi nefumători, spălați, dar mai

ales nespălați – laolaltă. Să călătorești în asemenea condiții 5-10 ore – este greu de închipuit pentru călătorul nu comod, dar civilizat. În aceste condiții, firește, şi accesul controlorului de bilete devine greoi şi ineficient. De ce ar mai face-o pentru că şi aşa reproşurile, foarte îndreptățite, recepționate la perforarea biletelor rămân simple vorbe aruncate în vânt. Suplimentarea pe traseu cu încă o cursă-două, aşa cum există tren din oră în oră pe alte trasee mai puțin solicitate – ar fi şi ea o soluție la îndemâna regionalei C.F.R.

În orice caz, a călători astăzi cu trenul Braşov-Iaşi este un nefericit prilej pe care ți-l dă Administrația Română a Căilor Ferate de a-ți completa colecția amintirilor cu trenurile groazei care n-au dispărut încă pe ruta Ardealului către Moldova şi invers. De ce domnule director general Nazarie? Imaginea României o creăm fiecare la noi acasă, la locul de muncă, acolo de unde ne hrănim, de ce nu încercați s-o recondiționați, să-i găsiți o față pe măsura salariilor pe care le aveți?

Iar dacă-i vorba de autosesizare, ce-ar fi dacă dl. director Alexandru Nazarie, icognito, ar renunța la protocoale şi, înainte cu o oră de a pleca din gară trenul în cursă de persoane Braşov-Iaşi sau Iaşi-Braşov s-ar urca să-şi ocupe un loc, ar călători împreună cu noi cele circa 10 ore de mers? S-ar convinge, astfel, personal că indiferent de calitatea sa, dar mai ales pentru un cardiovascular, în țara aceasta nu s-au găsit încă gospodarii potriviți locurilor de muncă.*

* Monitorul, 26 iunie 1993

IDEE DIN IDEE

„Dor de dinozauri", cu invocatele şi nostalgiile lui Radu Pavel Gheo, tocmai din America ajunse în „Obiectiv", despre zbaterile omului pentru plămădirea ființei noi, cu o viață clădită nu pe artificial, îmi prilejuieşte câteva reflecții asupra noastră.

Şi noi, românii, după cum punctează şi expeditorul de la Unchiul Sam, am avut căutările noastre în scoaterea din fişă şi pusul pe picioare al Omului nou.

Omul cel nou l-am întâlnit prima dată când de-abia ridicasem capul deasupra copilăriei, pe la vreo 13-14 ani, când un alt băietan, dar de vreo 16 ani, îmbrăcat căzăceşte, cu puşcă în bandulieră şi puf aproape invizibil în barbă, râzând fără a şti de ce, a sosit cu trupa eliberatoare în localitate şi găsindu-şi însoţitor un localnic, puturos şi beţiv, puţin diliu, străbătea ulițele satului solicitând: davai ceas, davai hazaica.

După ce comuniştii au smuls dintre noi şi au băgat în puşcării floarea intelectualității, foştii mari comandanți ai oştirii române, pe fruntaşii localităților, a început mai intens procesul de formare şi modelare a Omului nou, de construire a mastodonților industriali, colectivizarea agriculturii, crearea uniunilor intelectualilor liberi şi democrați. Şapca, pufoaica, pantalonii bufanți băgați în căputa cizmelor Birghel – costumație de la Gh. Gheorghiu Dej împrumutată şi purtată şi de urmaş, devenise model pentru majoritatea – de ea eu despărțindu-mă definitiv acum câțiva ani, când am expediat-o la pachet pentru cineva aflat în perioada de pionerat a meseriei de şomer, fără compensate…

Radu Pavel Gheo susține că şi americanii, cu preocupări îndelungate şi meticulos pregătite, pe bază de proiect şi grafic ştiințific, au şi ei comuniştii lor care, ca şi ai noştri, realtoiți între timp, visează la îmbogățire, la cât mai mulți bani şi cumpărături, dar pe bază de cât mai multă muncă, în timp ce altoiții noştri au dat de gustul jocurilor piramidale, jefuirea băncilor şi a banilor publici şi ai nevoiaşilor, licitații trucate şi cumpărare a parte din industria ajunsă în faza de fier vechi – vorba lui Petre Roman, încât astăzi, dacă ai acuza pe un investitor strategic că a dislocat, a dezmembrat, a luat în cupa buldozerului piesele maşinilor care răspundeau la comenzi electronice, ți-ar râde în nas dacă ai ajunge cu el la vreun tribunal internațional: de unde maşini electronice la voi când în anul imediat revoluției ’89, primul-ministru al vostru şi lider național FSN a declarat sus şi tare că la voi totul e vechi şi până şi ce era nou – Casa Poporului – trebuia dinamitată, iar proiectantul băgat la gherlă pentru că fusese construită sub conducerea odioasă.

Spre deosebire de american, românul are avantajul că în timp ce primul face parte ca o rotiță dintr-un mecanism bine pus la punct, dar care n-are decât iluzia libertății, la noi libertatea şi democrația e haos proclamat cu scorțoşenia independenței.

Independent de a nu munci şi a nu-ţi plăti datoriile că vine ajutorul social acasă; independenţă de a nu mai citi pe motiv că ziarele şi cărţile au devenit insuportabil de scumpe; independent de a te uita în curtea vecinului cu dorinţa de a-i vedea pielea de la îngroparea caprei sale ca să te poţi bucura.

America e lumea continuă a agitaţiei după cheltuielile materiale; românii, în majoritate, au privilegiul că neavând bani şi locuri de muncă, pot lenevi, pot amâna cumpărăturile, iar dacă le fac şi au cu ce, nu se duc la îmbulzeală, să respecte ceremonialul „iată marfa, dă-mi banii" şi „bună ziua", ci merg la second-hand unde ce cumpără astăzi, se rupe mâine, dar mai pot dosi ceva, iar luna următoare o iau de la capăt, să aibă unde se duce. Robotizarea în bucătăria americană nu poate fi transpusă la noi atât din lipsa resurselor financiare, cât şi din cauza energiei electrice consumate, mai scumpă şi inacceptabilă de la o lună la alta.

Reclamă comercială există şi la noi, dar mai incitantă rămâne tot cea de la telefon 8989 … iar emisiunile TV au cotă de popularitate înaltă, mai ales dacă telefoanele şi filmele înbulinate cu verde ori cu roşu nu ne lipsesc seară de seară chiar dacă, până mai ieri, televizorul era mai accesibil ca preţ, dar greu de păstrat că taxele pentru el şi cablu se umflă de la un sfârşit de lună la altul.

Credeţi că noi, românii, nu avem strategii noştri, formaţi la şcoala Omului nou? Să nu ne înşelăm. Ai noştri nu prea cumpără, dar s-au deprins cu vânzările, cu valorificarea moştenirii trecute. În primul rând am scăpat de ceea ce adunase cuplul dictatorial, că prea au fost hapsâni şi au pus totul deoparte. Alţii s-ar fi oprit cu bunurile la Piaţa Internaţională, le-ar fi valorificat la vamă ori în consignaţii. Dar le-am vândut şi yahtul, şi limuzinele şi boarfele – totul. Am scăpat şi de o parte din ferăraia despre care vorbea Petre Roman: cu Mebo, cu licitaţie sau fără, cu comision mai mare sau mai mic, am scăpat de multe încât astăzi copiii, în faţa blocurilor, nu se mai joacă de-a „omul negru n-a venit", ci de-a comisionarul – ceea ce înseamnă că, în mod superior, noi ne ocupăm şi de generaţia de mâine. Că viaţa merge înainte, fiecare se grăbeşte să lase ceva după

sine feciorilor , neamurilor. Doar cu ei, şi numai împreună cu ei, ne facem vilele.

Cât despre principala greşeală a oamenilor care angrenaţi în ceasul lor electronic de consumare a timpului indiferent de destinaţia sa, uitând să-şi trăiască viaţa, românii n-au căzut niciodată în uitare de sine. Aceasta, pentru că şi în materie de dezastru, de distrugere şi prăbuşire, există diferenţieri. Dacă la americani au fost aduse de terorişti la 11 septembrie 2001, la români totul se realizează, deocamdată, cu mâinile, cu minţile şi interesele noastre. Unii, deşi nu muncesc niciodată, populează zi de zi, noapte de noapte restaurantele, barurile de tot felul, sălile de noroc ori jocuri mecanice, formează clientela sexi-localurilor care mai de care mai excentrice, dar ispititoare. De ce ar merge la cinematograf, teatru, filarmonică ori operă, unde mai trebuie să şi conversezi. La locurile de pierzanie, fizică, morală şi intelectuală de la noi, trebuie să ştii doar să operezi, să trişezi, să-i râzi naivului în faţă, fără a pricepe subînţelesurile.

Cu gustul de aguridă din gură în gură, dar cu ochii la ce a mai rămas de subtilizat, cu mâna într-un buzunar ori în altul, trecem, totuşi, hop după hop. Mâine îi ajungem, poate niciodată, pe americani, d-le Gheo. Mai scrieţi-ne, ca nu cumva Omul nou de la ei să se desprindă de cel de la noi. Dar împrumutăm sateliţii d-lui Gîrlea de la RATC şi s-a zis cu americanii şi în privinţa aceasta. La revedere. *

* Obiectiv, 1 aprilie 2002

POPORUL NU UITĂ NICIODATĂ

Ziarul „Paloda" din 14 iulie 1894 reda tragedia ţăranilor de pe meleagurile Bârladului.

„…Seceta continuă ameninţa recolta încă necoaptă cum e păpuşoiul, meiul şi viile"… „…Bârlădenii nu ţin minte de mult o uscăciune aşa mare ca anul acesta"…

Zilnic, zeci de ţărani înglodaţi până la gât în nevoi, părăseau satele noastre şi plecau în pribegie… Căutau de lucru în altă parte. Proprietarii sau arendaşii la poarta cărora băteau i-ascultau şi,

„înțelegători” față de suferințele lor (cum fuseseră şi cu 6 ani în urmă la 1888) îi sfătuiau… să se vândă pe viață iar de nu, să se arunce înaintea trenului. Auzi? Să se vândă, să se arunce înaintea trenului!... Şi când asta? În timp ce în acelaşi număr al său ziarul „Paloda” scria: „Săptămâna trecută o cățea a domnului Agustat Macri, proprietarul restaurantului din str. Principală, a făcut 17 căței, toți frumoşi şi sănătoşi. Mulți orăşeni (desigur protipendada – n.n.) vizitează şi admiră pe aceşti cățeluşi şi pe cățeaua, care, cu adevărată gingăşie de mamă duioasă, îşi alăptează progeniturile”.

Există oare muncitor sau țăran care să fi trăit vremurile apuse şi să nu-şi amintească cu oroare de traiul în fabricile patronilor sau de munca grea pe ogoarele boierilor? Pot fi oare uitate timpurile când burghezia română fura munca cinstită a muncitorilor şi țăranilor?... Nu. Poporul nu uită asta niciodată.

…Era la începutul anului 1907. Începuse să se desprimăvăreze. În casele țăranilor din Iveşti porumbul adunat de cu toamnă se terminase. Sătenii flămânzeau. Copiii goi scânceau pe cuptor. Drumul spre curtea boierului Fischer-Reider, unde hambarele gemeau de grâu şi porumb, devenise mai bătătorit decât înainte. Oamenii veneau zilnic să i se jeluiască boierului.

– Dă-mi, coane, o baniță de păpuşoi că-mi mor copiii de foame.

Şi oamenii, mânați de foame, primeau cele mai inumane condiții impuse de boieri şi arendaşi.

Foametea şi mizeria au fost îngrozitoare în anul acela. Boierul profita de lipsurile în care se zbăteau țăranii şi înăsprea şi mai mult exploatarea.

Dijma ajunsese să fie una din două. 24 de lei îl costa pe țăran perechea de boi împăcată la păşunat pe izlazul boieresc, iar pentru o vacă trebuia să-i muncească boierului 24 prăjini de porumb de la arat şi până la căratul recoltei în hambar. În cazul când prăşitul nu era făcut la timp, gârbaciul vătafului Ion Ciorap se făcea simțit pe spinarea țăranului. Jaful ciocoiesc mergea până acolo încât țăranii

trebuiau să plătească cu bani nu numai mămăliga amară pe care o mâncau, ci şi apa pe care o beau, drumurile pe care mergeau etc.

Oamenii ajunseseră la capătul răbdărilor. Auziseră din unii în alții că rușii trecuseră cu vreun an în urmă la „rivoluție". Mai aflaseră de prin nişte afişe că țăranii din părțile Iaşului s-au ridicat împotriva boierilor şi le-au cerut pământ.

Cârciumile lui Şoitu sau Dumitru Apostu din Iveşti începuseră să fie mai înțesate de lume. Țăranii se adunau gloată şi în fața primăriei.

– Se spune că foamea i-a pornit la răscoală pe cei din Moldova de sus – începea vorba câte un țăran. Conacele ard, iar ciocoii fug din fața țăranilor.

Oamenii cu fețe aspre, gânditoare, înnegrite şi zbârcite de lipsurile vieții ascultau tăcuți, şi parcă se întrebau din priviri: noi ce dracu mai stăm?!...

Vremea trecea. Era în ziua de 6 martie. Oamenii se adunaseră ca întotdeauna în fața primăriei. Cineva venise de la curte cu vorbă de înțelegere de la boier:

– Ați auzit? Boierul vrea să ne ia şi gulerul cămăşii pe care-l mai purtăm. Ce facem? Flămânzi suntem, dezbrăcați suntem, îndatorați aşijderea. Ne lăsăm să ne stoarcă şi ultima picătură de vlagă sau pornim şi noi, fraților?

– Să căutăm dreptatea într-altă parte, verilor! se auzi vocea puternică a lui Gh. Răuță care dădu îndată fuga în primărie la telefon.

– Alo! Cu prefectura… chiar domnul prefect?!...

Ce a mai urmat, nu-şi mai amintesc iveştenii. Ştiu doar că Răuță s-a făcut roş ca un rac, a scuipat cu greață pe podeaua primăriei, a aruncat receptorul cât acolo şi s-a oprit în cârciumă la Apostu…

Seara a fost mare gălăgie la cârciumă. Poposiseră aici la Apostu şi vreo câțiva țărani din Căbeşti. Căbeştenii se întorceau de la Bârlad. Fuseseră chemați la cercul de recrutare.

– Auziți, oameni buni, striga Strătilă, vor ghiftuiții să ne trimită în părțile Craiovei şi Calafatului să slobozim foc de armă în frații noştri care s-au ridicat împotriva unora ca Ficher-Reider! Auziți? Se mai poate chema asta dreptate?!

…în pragul conacului boieresc ţăranii au fost întâmpinaţi de Ghencu, contabilul de nădejde al averii boierului.

Cât ai zice pâs lămpile şi geamurile conacului au sărit cât colo. Reider fusese mai precaut. O întinsese la vreme. Ghencu însă…

Hambarele au fost golite, vitele scoase afară din grajduri, iar conacului i s-a dat foc.

Vâlvătaia de la conacul lui Fischer-Reider a luminat toată noaptea.

Oamenii stăpânirii însă n-au stat cu mâinile în sân. Chiar a doua zi dimineaţa, prefectul judeţului Tutova, D. Juvara, îi făcea cunoscut ministrului de interne: „…Astă-noapte 6-7 Martie locuitorii comunei Iveşti răsculându-se contra arendaşului au dat foc tuturor acaretelor şi casei proprietăţii agitaţia locuitorilor continuă în acea comună. Dl. judecător de instrucţie şi dl. procuror însoţit de mine plecăm în localitate. Prin concentrarea trupelor din acest judeţ în alte localităţi se simte mare necesitate de armată rog dispuneţi trimiterea unui regiment cavalerie”.

La rândul său, procurorul Caratas îşi informa şi el stăpânul (pe ministrul de justiţie) despre situaţia de la Iveşti. Bineînţeles nu uita să ceară şi el armată.

„…Rog intervenţi pentru trimiterea forţelor militare” se adresa tot ministrului de justiţie, procurorul general Tătaru.

Primarul oraşului Bârlad, Th. G. Emandi, informând pe prim ministrul G. Cantacuzino despre situaţia alarmantă din oraş îşi făcea datoria scriind în telegramă: „Eri locuitorii comunei Iveşti s-au resculat contra arendaşului Fischer pentru moment ei manifestează în linişte, oamenii arendaşului au fugit în oraş. Am trimes pe inspectorul comunal şi pe mai mulţi devotaţi ai noştri pentru a linişti spiritele agitate din Grivița sat alături de oraş. Locutorii din comună pornit către oraş cerând să li se dea pământ. Poliţaiul şi inspectorul comunal i-au întâlnit şi hotărât a se întoarce”.

Şi trupele, formate mai mult din gradaţi şi ofiţeri, au înconjurat satul. În soldaţi n-aveau încredere boierii. Uliţele satului Iveşti au început a fi străbătute de patrule. Câteva zile n-a ieşit din casă picior de ţăran. Aşa era ordinul. Ofiţerii îşi făceau datoria. Oamenii erau luaţi din sânul familiilor lor şi duşi la primărie. Până

la sânge erau bătuți oamenii. Jandarmul-sergent Cernica ştia să mânuiască cravaşa.

După bătăi îndelungate, mulți țărani, printre care Vasile Andrei, Gh. Răuță, Ion Mănăilă, Năstase Dobrin ş.a. au fost arestați şi duşi în cazărmile regimentului 12 Cantemir din Bârlad. „…numărul arestaților de la cazarma regimentului 12 Cantemir este de 50 şi va creşte probabil la 100"…informa prefectul pe ministrul de Interne după câteva zile de la reprimarea răscoalei țăranilor din Iveşti.

În fiecare dimineață soseau la prefectura județului delegații de țărani care cereau pământ cu 25 de lei falcea, dar pe care „prin amenințări de reprimare" stăpânii reuşeau „să le facă să înțeleagă că trebuie să cadă de acord cu proprietarii".

Şi numărul arestaților din Iveşti creştea. Fie că erau închişi în cazărmile regimentelor din Bârlad, fie la penitenciar, tot una era. Bătaia şi tortura erau peste tot. De la o lună până la 3 au zăcut în puşcărie Năstase Dobrin, Sava E. Costică, Nicolae Bichir şi alții. Şi pentru ce? Pentru că au cerut pământ. Pentru că voiau să trăiască omeneşte. „…dl. Dumitru Eremia arendaşul moşiei Epureni – scriau la 1 aprilie 1907 primului ministru țăranii Grigoraş Rotaru, Vasile I. Andrei şi Ion C. Lăcătuşu dintr-un alt sat al județului Tutova, aflați închişi în grajdurile regimentelor din Bârlad – a făcut în alegerile comunei noastre, ca primarul şi toți consilierii să fie pe placul şi cum dânsul voieşte aceasta în scop de a putea să fie locuitorii la placul şi schingiuelile ce dl. Eremia întrebuințează asupra locuitorilor acestei comuni pentru aşi putea cultiva moşia fără bani, pentru o bucățică de pământ ce suntem siliți al lua în schimb muncim toată vara iar al nostru rămâne pârloagă"…

…Au trecut 50 de ani de atunci. Năstase Dobrin, Costică E. Sava şi Nicolae Bichir mai trăiesc. Au azi fiecare peste 70 de ani. Ochii lor care au fulgerat odinioară de mânie împotriva ciocoilor, sunt astăzi senini, luminoşi, blânzi. Citeşti în lumina ochilor lor bucuria visului împlinit: pământul nu mai e al ciocoilor, ci al lor, al țăranilor care-l muncesc. Ei sunt singurii stăpâni pe brazda strămoşească.

Moş Costică E. Sava a pornit pe un drum nou: e colectivist. Pe drumul apucat de acest bunic al satului au pornit şi alți țărani din Iveşti. Visul pentru care a suferit moş Sava s-a înfăptuit de-abia în

anii aceştia, ai democraţiei populare. Suferinţele însă nu se uită niciodată. A fost prea mare fluviul de sânge al celor 11 mii de ţărani ucişi, prea crudă şi înfiorătoare reprimarea răscoalei, prea hain ordinul lui Carol I, al Brătienilor şi tuturor mai marilor ţării pentru ca poporul să poată uita vreodată trecutul. Nu. Poporul nu uită niciodată trecutul istoric de luptă. *

* Steagul roşu, Bârlad, 7 martie 1957

DISTRUGĂTORII TRANZIŢIEI

Unităţile de colectare şi valorificare a materialelor refolosibile, ca şi cetăţenii, sunt convinşi de utilitatea economică şi socială a acţiunii celor care stau la post în chioşcurile lor din metal, redate unei activităţi atât de necesare, dar ignorate adesea. În fond, nu despre asemenea puncte de lucru, folositoare şi săracilor localităţilor mi-am propus să vorbesc, ci despre distrugătorii tranziţiei. Unde-s aceştia? În fiecare manager, la mai orice serviciu administrativ ori de investiţii, chiar şi printre noi şi în noi putem afla persoana distrugătorului.

După ei – potopul!

Să mă explic. SNCFR-ul şi-a restructurat activitatea, zice el, a desfiinţat staţii de cale ferată, a disponibilizat ori reorientat profesional angajaţii spre alte orizonturi de muncă, biletele de tren nu se mai vând la Casa gării înaintea urcării în tren ci direct la ,,naşul" care se mulţumeşte şi cu mai puţin, deşi uită să zică ,,sărut mâna", iar clădirile, cantoanele, cabinele şi vagoanele de pe ,,linia moartă", ca şi terenul din jurul lor, au rămas vraişte. Multe dintre ele au şi dispărut din stânga ori din dreapta liniei ferate; altele supravieţuiesc încinse în scânduri care le păstrează încă

verticalitatea; parte, au rămas fără geamuri şi uşi, fără lemnul care le-a fost atât de util, fără ţigla ori tabla de pe acoperişuri, altele sunt cu zidurile înjumătăţite, cărămizile fiind cărate şi cu traista. SNCFR se reorganizează, se scumpesc biletele trimestru de trimestru, se află în perioada proiectelor – vorbă să fie!...

Clădirile şi terenul care ar fi putut fi păstrate, conservate, date în folosinţă unor familii de tineri din satele învecinate, obligaţi doar să le păstreze fizionomia, iar terenurilor ambientul, sunt prada cuvântătoarelor învăţate cu jaful, locul unde se face dragoste neobservat, iar necesităţile fiziologice pe îndelete…

Cine de la regionala SNCFR să aibă asemenea preocupări limitativ-gospodăreşti, când risipa li-i mai convenabilă pentru că nu solicită nici efort, nici gândire, nici procese-verbale, nici arhivare, nimic. După ei – potopul!

Au motivaţia experienţei dispariţiei, în altă perioadă, a cantoanelor de la Drumurile naţionale care acum n-au unde-şi conserva, prin depozitare, parazăpezile.

Când era în vogă metoda MEBO

Altă inovaţie managerială. În perioada când era în vogă metoda MEBO de privatizare, am călătorit în trenul Mărăşeşeti – Iaşi cu o persoană care lucra la unitatea Vinalcool din Gara Ghidigeni şi mi-a vorbit tot drumul despre pregătirile pe care le făcea conducătorul unităţii lor să ajungă patron, la privatizare. Împreună cu prieteni ai casei, pe întuneric, dar şi pe lumină, că vinul ori ţuica îmbolnăveşte limba şi tulbură vederea, au demontat candelabre, lustre, veioze, lambriuri şi porţelanuri de la grupurile sanitare, au pus de-o parte covoare pluşate, birouri, mese şi scaune, frigidere şi congelatoare, birotică, pe cele cuprinse în inventare înlocuindu-le cu altele mai uzate, făcând astfel unitatea „bună” de evaluare…

Ulterior, am aflat din presa zilei, cunoscătoare şi demascatoare a toate, că patronul în cauză, împreună cu alte persoane sus ajunse în Parlamentul României, administrează şi conduc nu numai unitatea de la Ghidigeni, ci şi bună parte din unităţile economice ale întregului oraş Tecuci, uneori în colaborare cu ţiganii de la Toflea…

Cine să-l întrebe pe el despre declarația de avere, despre ce a avut şi ce are astăzi, despre cât de precare sunt plățile oamenilor de la Vinalcool ori Fabrica de ulei Ghidigeni, ori de la unitățile din Tecuci, dacă şi-a plătit ori ba impozitele, dacă sumele reprezentând asigurări sociale ale angajatorului şi angajaților sunt depuse în contul Ministerului, care, cu solidaritatea sa, ne protejează social pe toți care călcăm pe drumurile pentru care nu s-a înființat încă taxa pentru „mersul pe jos”?

Sticlă şi cioburi

Altă experiență de viață mai orășenească, elevată. De câțiva ani încoace, managerii, conducătorii de unități comerciale, dovedindu-şi bogăția, nu însă prin achitarea la zi a impozitelor şi cotelor de asigurări sociale, mai ales cele situate la parterul blocurilor din arterele pe care ne purtăm paşii, fac înlocuiri de tâmplărie metalică cu aluminiu, modernă. Dar desprinderea din încheieturi a sticlei vitrinelor n-o fac cu şurubelnița, demontând nituri şi deplasând baghetele de susținere ori îndepărtând econom sticla, ci lovind cu ciocanul, făcând cioburi-cioburi, metru, zeci, sute de mp, hectare de sticlă de 6, 7, 8 cm grosime, care costă în jur de 200000 lei/mp.

Câți dintre cei care cară cartoane la punctele de valorificare a materialelor refolosibile nu s-ar angaja să recupereze contra cost asemenea materiale! Ori alții şi alții care flămânzesc în oraşul tuturor posibilităților!

Colectată de la o unitate sau alta, la preț mediu, sticla ar putea fi valorificată către alți nevoiaşi – particulari ori de stat. De la podul Bucşinescu la cel al Metalurgiei, de-a dreapta Bahluiului , nu există unitate căreia să nu-i lipsească sticla de la geamurile construcțiilor, acum acoperite cu folii de plastic, cu cofraje de carton, lemn ori alte improvizații care scot în evidență cât de rău gospodari suntem noi, ieşenii, şi cei care conduc administrativ localitatea.

Ferestre țintuite în ambalaje

Ca cel care a lucrat ani mulți la I.L.F., mi-a plâns inima zilele trecute când, revenind într-o unitate după 10 ani, am mai reîntâlnit doar un singur om din „vechea gardă”, am văzut că la

depozite şi la sediul administrativ al clădirii uşile şi ferestrele erau ţintuite în ambalaje – paleţi pe care, altădată, se odihneau containerele cu legume şi fructe pe care le cumpăram cu doar câţiva lei kilogramul.

Dar, distrugătorii tranziţiei supravieţuiesc. Şi se simt bine. Încasează salarii de zeci de ori mai mari, ca valoare de întrebuinţare, decât înaintaşii lor care au mai şi construit câte ceva. Degeaba îi tragem de mânecă. Ei nu citesc ziarele, iar dacă o fac, se amăgesc că nu despre ei este vorba. Ei fac afaceri. Distrug tot ce e al statului, ce este al nostru, adică al nimănui… Dar fac şi risipă personală pentru că nu-s strânşi cu uşa să-şi plătească impozitele, taxele, cotele, contribuţiile…*

* Obiectiv, 1 martie 2002

II. ARENA CIVICĂ

TRAIAN MUNTEANU, UNUL DINTRE ROMÂNII DEPORTAȚI ÎN URSS, ÎŞI CAUTĂ IDENTITATEA ŞI DREPTURILE BĂTRÂNEȚILOR

Când la noi se încărcau dar nu se mai cântăreau, numărau şi nici nu se evidenţiau vagoanele, avioanele, vapoarele cu produse româneşti care plecau la ,,prietenii" noştri sovietici – în lagărele

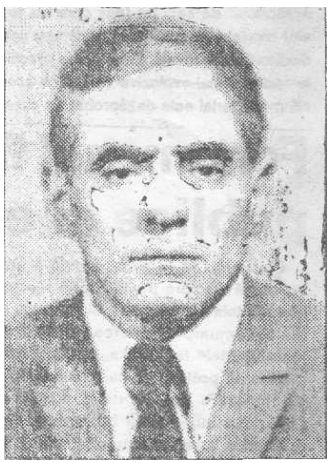

din URSS trudeau români fără a fi fost identificaţi ori revendicaţi de partea română. Când an de an se serba la noi ,,luna prieteniei româno-sovietice" şi se scanda ,,R.P.R.-U.R.S.S. vom fi-n veci prietene" – România îşi plătea tributul şi cu oameni răpiţi de la domiciliile lor, duşi în gulagurile sovietice. În acei ani, la şcoala Moscovei, s-au format cadrele de specialişti români din rândul cărora, unii ne conduc şi astăzi destinele. În acei ani - şi ulterior – s-au încheiat tratatele de prietenie ori amiciţie, dar din toate, ironie a diplomaţiei ,,active", s-a pierdut din vedere omul – elementul cel mai important, categorisit drept cel mai important capital, dar ignorat printr-un total dezinteres. Niciunde şi nicicând n-a cutezat diplomaţia inventarierea, nominalizarea, cunoaşterea sutelor, miilor, zecilor de mii de români luaţi şi rămaşi prizonieri ori deportaţi – pierduţi în neagra, îndepărtata, mult răcoroasa Siberie. Doar întâmplarea, destinul şi puterea lui Dumnezeu au făcut ca unii să revină la viaţă, la identitate, în ţară, iar atunci, eliberându-se de N.K.V.D., s-au subjugat – ori au fost

determinați să o facă – securității și miliției române – și o instituție și alta cu profesori și maeștri în lucratul cu mâinile curate…

*

Nu avea decât 18 ani. Era în 1944, când războiul nu-și pusese punctul final și, întâmplător, cu interes de adolescent, era în gară, pe peronul Iașului. Locuia la soția sa, Munteanu Alexandrina, undeva în zona Păcurari, și…ieșise la soare. Să vadă Eliberarea. O patrulă, purtătoare de șalvari largi, dar necunoscătoare a ceea ce se numește „ceas", l-au somat, l-au înhățat din gara Iași și l-au dus la cea din Socola – unde se forma eșalonul, l-au încărcat în vagon și au plecat. Era doar unul din sutele și miile de neidentificați.

Traian Munteanu, născut la 26 mai 1926, a fost deportat în U.R.S.S. Ani de-a rândul a fost purtat din lagăr în lagăr, din gulag în gulag – mereu în frig, fără prieteni, mai ales. A lucrat mai întâi în pădurile de la Komsomol pe Amur, apoi la canalul de pe Volga-Don, la Termocentrala de la Jiguli în Celeabinsk, pe un șantier de construcții la Omsk, apoi într-un lagăr de străini, lângă gara Potma în R.S.A. Mordavia, de unde, în 1960, a fost eliberat.

Vorba vine, pentru că din martie 1960 și până la terminarea lui 1961 a fost deportat în Siberia, din nou în ținutul Omsk, iar începutul lui 1962 l-a făcut la Rostov pe Don, unde într-adevăr, a lucrat liber, pregătindu-și, sub invizibila baghetă a N.K.V.D.-ului, actele de revenire în țară.

La vârsta de 38 de ani, după 18 ani de mers în necunoscut, la 18 august 1962, s-a repatriat. Revenea la o aparentă identitate. Din actele sale, întocmite după indicațiile N.K.V.D., rușii n-au lăsat să se întrevadă decât foarte palid identitatea celui căruia îi sortiseră tinerețea…

Mai întâi, era vorba despre o hârtie, pe care i-a reținut-o Miliția Iași în 1962, eliberându-i primul buletin de identitate. De altfel, într-un act eliberat de poliția municipiului Iași, cu nr. 105467/26.08.1991, se certifică cum că lui Munteanu Traian, din Iași, str. Cerna nr. 20, bl. K1, sc. C, apt. 20, născut la 28.05.1926, „în 1962 i s-a eliberat B.I. ca urmare a repatrierii din U.R.S.S."

Certificarea aceasta a dobândit-o acum, după apariția Decretului lege 118/1990, care facilitează unele drepturi pentru

foştii prizonieri de război, foştii deportaţi pe care-i asimilează cu deţinuţii politici.

Identitatea aceasta nu-i de natură să convingă…este N.K.V.D.-istă. Cum repatriere? Absenţa din ţară a fost scurtă ori îndelungată, voită ori silită, care i-au fost nuanţele? Chiar dacă adeverinţa 105467/1991 n-o spune expres, amănuntul se află ori în hârtia ce constituie izvorul ori baza legală a eliberării buletinului, ori în alte acte colaterale.

Omul mai are o legitimaţie scrisă în limba rusă. I-a fost tradusă de doamna Vera Ştefanovici, pentru a-i servi în dosarul de căutare a drepturilor şi poartă autentificarea Notariatului de Stat Iaşi: „U.R.S.S. – Ministerul Afacerilor Interne. A terminat cursurile de calificare 7.08.1959 – 15. 09. 1959 şi a promovat examenul pentru calificarea în specialitatea sobar-zidar cu calificativul «bine». Prin hotărârea comisiei pentru calificare din 30 septembrie 1959 i s-a conferit categoria a patra. Comandantul unităţii – inginer pentru instrucţia profesională, dar a cărui semnătură este indescifrabilă".

Legitimaţia poartă o ştampilă. Doamna Vera nu i-a făcut identificarea scrisului, iar notariatul n-a certificat-o. O descifrăm noi: „R.S.F.S.R. – M.A.I. C. Poştală J.H. 358/18".

Domnul Munteanu are şi o legitimaţie de operator cinematografic. Poartă nr. 2185/15.03.1960, eliberată de Ministerul Culturii a R.S.F.R. din Omsk – Comisia de calificare a ministerului.

Poate cu aceste acte să-şi reconstituie perioada 1944 – 1962 şi să aspire să devină beneficiarul generosului decret-lege 118/1990?

S-a adresat mai întâi comisiei judeţene care se ocupă cu ocrotirea foştilor deţinuţi politici. Apoi, Parlamentului României. A început cu Senatul, de la care a primit la 2 aprilie 1992, cu nr. 1680, prima comunicare: „Vă recomandăm să vă adresaţi comisiei judeţene Iaşi a foştilor deţinuţi, cu o cerere şi actele care să dovedească situaţia dumneavoastră de deportat. Comisia este obligată ca în 30 de zile să se pronunţe printr-o hotărâre motivată. Împotriva hotărârii puteţi formula contestaţie la tribunal în termen de 15 zile". Urmează două semnături, precise, exacte.

La 15 aprilie 1992, cu nr. 32.281/XI.7.1992, primeşte răspunsul de la Camera Deputaţilor: „De prevederile decretului lege 118/1990, cu toate modificările, precizăm, beneficiază şi persoana care a fost deportată în străinătate după 23 august 1944." În

continuare, este sfătuit să se prezinte cu actele pe care le deține la comisia județeană pentru aplicarea decretului lege 118/1990.

La 29 aprilie 1992, cu nr. 2127, Senatul îi comunică ceea ce ştia din adresa 1680/2 aprilie 1992. Încă o hârtie dată la scădere, ca rezolvată.

Se adresează şi Ministerului Justiției, care cu nr. M/1478/13.05.1992 îi face cunoscut că „Nu deținem documente din care să rezulte cele solicitate". Dintr-o vagă şi circumspectă grijă adaugă: „Puteți dovedi perioada deportării cu alte mijloace de probă – documente, martori etc."

Ministerul muncii şi ocrotirilor sociale, cu nr. 243683/10.06.1992 îi comunică, la rândul său, generalități…

Domnul Munteanu, plecat să facă investigații pe cont propriu, luptă cu morile de vânt şi la 29.10.1992, cu recomandata 5106, se adresează Moscovei, Ministerului de Interne, care-i primeşte scrisoarea la 5 februarie 1993, soseşte confirmarea la Iaşi la 18 februarie, iar răspunsul, probabil, niciodată.

Schimbul de asemenea mesaje se face de la parlament la parlament, de la cameră la cameră, de la ambasadă la ambasadă, de la minister la minister, nu de la cetățeanul român la ministerul unui stat străin.

Dar cine îl ajută pe Traian Munteanu, la cei 67 de ani ai săi, să-şi identifice perioada în care a stat congelat în îndepărtata U.R.S.S., în Siberia? Poliția Iaşului? Un element de identificare poate fi acea hârtie care a stat la baza eliberării primului B.I., cu nr. 760408, seria J, eliberat la 26.08.1962 de Miliția Iaşi, parlamentarii ieşeni care, prin instituțiile guvernamentale şi parlamentare pot să intervină prin ambasade, comisia județeană de aplicare a decretului lege 118/1990 căreia îi trebuie răbdare, înțelegere, curaj şi ochi să pună cap la cap probele pe care le are cel revenit din gulagul sovietic, actele enumerate, o scrisoare particulară primită din țară, de la sora sa, nişte fotografii care atestă situația din 1959 încoace; poate fi martoră Alexandrina Munteanu, dar şi corpul deportatului. Da, corpul, care-i o carte de tatuaje – pe piept fiind imprimată ancora şantierelor navale de la Volga pe Don – 1947, când soarta l-a priponit acolo o perioadă. Dar cine citeşte în aşa ceva?

Cea mai bună pistă a dezvăluirii identității ar fi dosarul pe care domnul Munteanu l-a avut la securitatea Iaşi, unde era obligat,

după revenirea în țară, să se prezinte periodic, să dea note explicative, după dictare, cu corecții administrative în care bătaia era oferită nu de oameni în civil, ci de oameni îmbrăcați în haine de recrut, dar cu fața boțită de timp. Civilii erau foarte politicoși, ei priveau şi zâmbeau de pe margini. Erau imparțiali, încă de pe atunci, echidistanți. Cei care răspundeau la apelativul „tovarăşul căpitan Ştefan", ori „colonelul Sasu", care le cereau şi răspunsuri suplimentare prin telefonul 40.720 – interioare 197 ori 203 – ar putea să vorbească, chiar dacă acum funcționează în alte județe, la alte inspectorate ale serviciului român de informații. Pe domnii Ştefan ori Sasu îi pot identifica şi traduce în adevăratul lor nume înşişi comandanții ori adjuncții de inspectorate, care, la pensie fiind, în Iaşi, redeveniți oameni cu preocupări şi griji de oameni, pot spune ceva.

În dosarul lui Traian Munteanu trebuie să fie traducerea de la N.K.V.D. la Securitate, purtătorul numărului 850 de la lagărul de la Volga Don, trebuie să fie înscris, chiar cu alte numere, în restul lagărelor, are notat un an, un nume, nişte certificări utile lui când a sosit şi vremea drepturilor. De când se cunoaşte existența lor, marea lor prietenie şi frățească colaborare, N.K.V.D. şi Securitatea română au predat şi preluat oameni cu biografii complete, iar pentru eventualele ajustări s-au impus ulterior prin întâlnirile stimulatoare din Dealul Copoului.

Cât suntem oameni să-i redăm identitatea domnului Traian Munteanu, care a trudit în lagărele „prietenilor" noştri de la răsărit! O recomandată cu confirmare trimisă la Bucureşti costă 100 de lei, iar la Moscova câteva sute. Traian Munteanu nu are decât 15563 lei pensie românească, soția sa nu-i decât o biată femeie de serviciu într-o instituție locală.[*]

[*] Monitorul, 16 iunie 1993

*

Primul ecou după publicarea articolului despre Traian Munteanu mi-a fost total defavorabil. Marius Lupu, preşedintele Asociației foştilor deținuți politici antitotalitari, îmi reproşa că am

căzut în plasa unui aventurier şi am scris lucruri neadevărate, pentru care ar trebui să-mi cer scuze opiniei publice dezinformate.

Cel care intrase în birou şi nu îndrăznea să ia loc pe scaunul destinat celor cu probleme de suflet, într-adevăr, purta ceva ciudat cu sine: bună parte din suprafaţa corpului, lăsată la vedere, era acoperită cu tot felul de tatuaje, specifice celor ce trecuseră pe la „mititica", dar susţinerile sale mă convinseseră că omul continua să fie un nedreptăţit, iar eu nu prin fişa postului, ci a conştiinţei trebuia să fac sondajele necesare aflării adevărului.

Şi le-am făcut împreună. Eu i-am redactat memorii peste memorii, el le-a expediat autorităţilor din ţară şi din străinătate, şi am aşteptat cu speranţe; eu şi cu o oarecare îngrijorare, alimentată de spusele lui Marius Lupu care, fiind avocat, avea şi el destulă experienţă de viaţă în cunoaşterea oamenilor.

Când tocmai Traian Munteanu era în plin proces de susţinere a cauzei sale – demersurile sale la Comisia judeţeană pentru valorificarea drepturilor prevăzute de Decretul 118/1990 fuseseră respinse, iar acum aştepta soluţionarea contestaţiei de către completul de la tribunalul Judeţean – am primit un telefon de la ing. Constantin Lificiu din Iaşi, str. Nicolae Bălcescu nr. 2, care mărturisea că a fost martorul răpirii din gară de către ruşi a domnului Traian Munteanu în 1944, când fuseseră ridicaţi încă 3 – 4 inşi.

El însuşi, susţinea, student fiind la facultatea de construcţii, aflat la muncă, la încărcarea şi descărcarea vagoanelor cu marfă, fusese răpit atunci, dar, împrejurări de ultim moment i-au înlesnit scăparea de la… eliberatori.

Informaţia a fost publicată la rubrica susţinută de mine „Din scrisorile, telefoanele şi audienţele zilei" la 15 decembrie 1993, tot în „Monitorul".

În acelaşi loc, la 5 mai 1994 îi comunicam dlui Munteanu adresa lui Ştefan Puhilea, omul care a stat 50 de ani în lagărele sovietice, până în ianuarie 1994, iar acum, fără a avea nici un act doveditor ale privaţiunilor sale, se afla sub protecţia vremelnică a dlui Alexandru Lupu, secretar al UNICF Bucureşti.

Cu timpul s-au adunat alte documente care mă îndreptăţeau să trăiesc cu sentimentul că ajutasem un om. De la autorităţile ruse, din unele lagăre pe unde-l purtaseră răpitorii, s-a confirmat că

Traian Munteanu nu era „un provocator, un spion N.K.V.D.”, cum mi-l botezase Marius Lupu, ci un oropsit al soartei, cum intuisem de la începutul întâlnirii mele cu el.

Puse cap la cap documentele, aceeaşi Comisie judeţeană de aplicare a Decretului nr. 118/1990 i-a recunoscut 10 din cei 18 ani cât fusese deportat în URSS (1944 – 1962) şi i-a acordat indemnizaţia cuvenită.

Pentru restul de 8 ani, lehămisit, n-a mai insistat deşi a avut îndemnul meu să continuăm. Dar, indemnizaţia primită pentru cei 10 ani împreună cu pensia pentru vechimea în muncă oferită de statul român pentru anii serviţi în câmpul muncii din 1962 şi până în 1990, era suficientă să-i asigure traiul decent despre care avea să facă atâta caz Constituţia României post-revoluţionară, aprobată prin referendum…

RETROCEDAREA TERENURILOR DE-A-NDOASELEA

De la Mihai Beniuc citire, orice român poate să jure cu mâna pe inimă – doar e perioada jurămintelor, de la N. Ceauşescu şi I. Iliescu, altă citire - „*partidu-i în toate*”. E-n pâinea care se oferă şi se mănâncă crudă, în laptele care, deşi promis, nu ajunge în strachina şcolarilor, în ouăle care, neinscripţionate şi din cauza caniculei, au cam dispărut de pe piaţă, în ziarele care scriu despre agricultură – tot mai puţin, în decoraţiile şi medaliile date pe ochi dulci mai tuturor artiştilor, oamenilor de litere şi magistraţilor, aşa, ca un fel de peşcheş la o cerinţă ulterioară.

Care-s nedecoraţii societăţii româneşti în iulie 2002? În primul rând, ţăranii care, asigurând grânele ţării, chiar şi în condiţii de secetă, fac acum mari pregătiri pentru retrocedarea terenurilor. Adică, spun surse din interior ale partidului, că „bătăioşii” agricultori, de la ţară ori de la oraş, vor să revoluţioneze legea

18/1991 oferindu-se, de bună voie, liber-consimțit – cum știu ei că se spunea la colectivizare – să cedeze partidului, PSD-ului şi domnului Iliescu (care în 13 ani n-a făcut nimic pentru ei) cadourile revoluției: terenurile pentru care n-au primit nici titluri de proprietate, nici primă pentru grâul predat la stat pentru pâinea orăşenilor, nici cupoane la benzină sau motorină.

Dar au primit – ce? – mărirea amenzilor pentru nelucrarea pământului. Amenzi de milioane, că de-ar vinde hectarele, tot n-ar încasa banii de care are nevoie statul şi partidul – în toate.

Că preşedintele a dat un acont magistraților pentru servicii viitoare ale acestora, iată ce spun faptele.

Dintr-un şef al județului, Gheorghe Decuseară şi-a propus să devină din oficiu client al justiției române – decorate. Vrea să restituie statului două hectare şi ceva de pământ, primit la reforma cu Legea 18/1991 pe care nu-l mai poate lucra din cauza scumpirii muncii pământului, a combustibilului, a chimicalelor, a transportului – el neavând nici cal, nici căruță şi nici măcar teleguță, trasă de înşişi vecinii săi, țăranii.

Dacă ar fi mai rămas colectiva - l-ar fi dat acolo... Danie de om bătrân.

Asociația unde şi-a înscris moşia invocă lipsa de rentabilitate, soarele, căldura, seceta. Chemat la judecătorie, primarul nu s-a prezentat, dar a trimis „jalbă" că n-are nevoie de terenul lui Gheorghe.

Oarbă şi cu mâna în cumpănă, justiția stă în expectativă. Pentru că măsura luată de Gheorghe Decuseară n-a devenit fenomen de masă, preşedintele țării nu s-a pronunțat încă la nici o întâlnire cu colectivizarea, cu primirea şi lucrarea pământurilor de la țăranii care se sprijină în baston, nu în coada sapei, a coasei ori în proțapul de la carul cu boi – rechiziționați şi necompensați de la încheierea victorioasă a colectivizării.

În speță, amplificându-se fenomenul, cum va proceda dl Iliescu şi justiția obedientă la asemenea cazuri? *

* Monitorul, 18 iulie 2002

ALTĂ COMPONENTĂ A TEZAURULUI ROMÂNESC

La chemarea Organizației „Terra Mileniului III", a Asociației Române a Jurnaliștilor de Mediu și a Fundației pentru Schimbări Democratice, cu luni în urmă, la Cheia, 23 de organizații neguvernamentale, numeroși jurnaliști, animați de a face informația bază a integrării europene, iar în calitate de „mijloace de mobilizare a publicului", de „informare corectă" a acestuia și-au propus salvarea Munților Apuseni, a Roșiei Montane, locul unde un român înstrăinat transpiră să ne afecteze, să ne fure, să ne distrugă altă parte a Tezaurului nostru național.

De dragul prădăturii a ceea ce munții noștri din Apuseni poartă de milenii – Aurul de la geto-daci și mai dinainte, capete înfierbântate și altele dezinteresate de tot de este al Patriei, se vrea prăbușirea Munților, scăldarea naturii în cianură, rase din temelii Bisericile și Cimitirele, pângărite osemintele. În loc de panteon al istoriei naționale, se vrea nesocotirea Albacului, Abrudului, Roșiei, Câmpurilor, vetrele înaintașilor Horea și Avram Iancu.

Paradoxal, ca în atâtea altele, și aici anii negri ai comunismului n-au îndrăznit să ne afecteze geografia fizică a locului, nici mediul, nici locuitorii – lăsând neatinse frumusețea și puritatea peisajului ardelenesc, de binefacerile respective bucurându-se și străinii, vizitatorii.

„Credeți că Proiectul Roșia Montană respectă exigențele dezvoltării durabile?", îi intervieva ziaristul Ion Loghin Popescu, la sfârșitul lui iunie a.c., pe ministrul Apelor și Protecției Mediului, Petru Lificiu.

„Nu cunosc proiectul, răspundea demnitarul, exploatarea de cupru la suprafață de la Roșia Poieni, din imediata apropiere, este cel mai mare dezastru ecologic din mineritul românesc". Oprindu-se asupra studiilor făcute la Roșia Montană de investitorul sosit din Australia, ministrul a încredințat presa că fiecare studiu s-a soldat cu rezultate excepționale: „este aur și acolo, este aur și dincolo…"

Și ca să redea optimismul ce ni se scălda în incertitudini, demnitarul român a mai adăugat: „Poate e adevărat, munții noștri aur poartă. Nu este însă adevărat că noi vom cerși din portă-n

poartă. Asta pot să vă garantez şi ca reprezentant al Guvernului, şi ca ministru al Mediului. Dacă proiectul de la Roşia Montană nu va avea acceptul publicului, al ONG-urilor, al societăţii civile şi al Comisiei Europene, nu va primi avizul nostru".

În sensul spuselor ministrului, pentru început, cel puţin două bucurii stau la temelia speranţei că această parte de Tezaur naţional va fi salvată:

- la data de 20 iunie 2002, în M.O. nr. 465 din 28 iunie 2002 a fost adoptată şi publicată Ordonanţa de Urgenţă nr. 91 a Guvernului României pentru modificarea şi completarea Legii protecţiei mediului, nr. 137/1995 care înscrie drept principii de bază „participarea publicului la luarea deciziilor privind mediul" – tocmai ceea ce anticipase şi făgăduise ministrul Petru Lificiu;

- sub semnătura directoarei, Sânziana Pop, a revistei „Formula AS", în numărul 524, Editorialul arborând chiar din titlu - „ Roşia Montană nu moare!" – optimismul de care avem nevoie, lansează „campania de adunare de semnături pentru salvarea spirituală şi istorică" a zonei Roşia Montană, chemându-ne să completăm şi să trimitem talonul individual ori colectiv de adeziune la demersul „ Roşia Montană nu moare!".

Să dea Dumnezeu să fie aşa! Semnăturile noastre sunt menite – spune redacţia – să însoţească un memoriu pe care revista „Formula AS" îl va adresa Comunităţii Europene, dublat de dosarul complet al textelor publicate pe această temă. [*]

[*] Monitorul, 25 iulie 2002

SINDROMUL CERTEZE ÎN CONSTRUCŢII

Că în localităţile unde vieţuiesc puternice comunităţi ale rromilor s-au înălţat nişte palate care n-au nimic cu arhitectura locală şi tradiţia în acest domeniu – nici cea a modernismului – nu-i de mirare.

Sub administraţia dictatorului, dar mai ales în ultimii ani, fiecare face ce-i trece prin cap în materie de construcţie, mai ales atunci când există bani pentru risipă. Proprietarii, ca şi constructorii,

au fost şi sunt în toate, refractarii oricăror pretenţii ale autorităţilor – care cer o disciplină mai aparte în materie de construcţii.

De la palatele şi turnuleţele ţigăneşti, iată-ne invitaţi de Cristian Tudor Popescu, într-o localitate românească din Transilvania, la Certeze, unde localnicii, cu bani aduşi din străinătate, îşi ridică ,,casteluşe pătrăţoase cu trei şi patru caturi", ,,voit suburbane – termopane şi colonade, plastic ca marmora neagră sau roşu ca ţigla, garaje şi terase nesfârşite, lifturi sau scări interioare care duc spre nicăieri" şi ,,toate la şosea, să le vadă maşinile, oamenii, şi să-şi pună mâinile în cap minunându-se". Deziluzia şi revolta ziaristului de la ,,Adevărul" e pe măsura prostiei oamenilor de la Certeze care risipesc bani strânşi cu greutate – adică MARE, MARE şi acuzatoare. Dar la data aceasta, doar constată, i-i şi lehamite să mai acuze. În primul rând ar trebui să acuze Primăria că există în materie de construcţie şi de proiectare a construcţiilor de case o Lege şi norme de aplicare care nu-s respectate. Să acuze Prefectura şi Consiliul Judeţean care, deşi au specialişti în schemă, nu veghează la îndrumarea şi cercetarea respectării disciplinei şi legii în proiectare şi construcţie. Dar vinovatul principal este Miron Mitrea, ministrul, care are şi sarcina construcţiilor de locuinţe, nu numai prin ANL, ci şi la sate, la fiecare individ care-si durează o construcţie pe bază de autorizaţie şi care ,,pentru a fi obţinută, proprietarul trebuie să adere la nişte condiţii privind amplasarea, înălţimea, vecinătăţile, dispunerea camerelor şi a dependenţelor, distanţa până la axul drumului, forma acoperişului, a faţadei, prispele, trotuarele", sistematizarea, domnilor!

Dacă dl Cristian Tudor Popescu, şi ca el fiecare din noi, nu-l tragem de mânecă pe ministru, pe primar, parlamentar ori pe Adrian Năstase, şi nici la televizor nu mai vrem să ne confruntăm, vom ajunge ca de la Certeze indisciplina în construcţii să se răspândească în toate satele. Şi la oraşe unii arhitecţi şi angajaţi ai serviciilor de sistematizare fac de toate, numai serviciu de funcţionari publici în construcţii şi sistematizare, nu.

Sindromul Certeze e molipsitor şi înşelător, putând contamina ce a făcut societatea românească în materie de ani şi ani. Nu-i aşa, dle Miron Mitrea, ministru şi al Locuinţei? [*]

[*] Monitorul, 31 iulie 2002

AGHEASMA RENAŞTERII

La Roşia Montană, în zona aurului românesc, nişte canadieni care ştiu să facă cheltuieli, dar şi să scoată banul investit, sunt pe punctul de a acapara, aparent cu bani „grei", oferiți localnicilor necăjiți, pământul românesc. Tezaurul, situat în „patrulaterul aurului românesc" – Albac, Abrud, Roşia şi Câmpeni – este pe cale să intre pe mâna aventurierilor internaționali care vor ca, spulberând proprietățile moților, dislocând sate şi codri, bisericile şi cimitirele românilor, şcolile şi edificiile culturale, tradiția locală, peisajul şi bogăția lui, monumentele zidite de om ori lăsate moştenire nouă de la mama-natură, împrăştiind cianura în prelucrarea a ceea ce trebuie să slobozească aurul, dar şi alte otrăvuri, acolo la Albac, Abrud, Roşia şi Câmpeni, localități care se identifică cu Sarmisegetuza străbună, să ne fure istoria şi bogăția înmagazinate local.

Împotriva acestor fapte s-au ridicat şi mass-media, în frunte cu o revistă „Formula AS" pe care o iubim. S-au ridicat peste 400 de inşi care, duminică, 28 iulie, într-un miting de suflet, dar care n-a fost difuzat nici în „Jurnalul" TV, dar nici presa scrisă nu l-a recepționat, s-au încurajat reciproc să reziste, cu toate că sunt izolați atât de autorități, cât şi de pălmaşii care ar putea să facă mai mult pentru conservarea şi exploatarea rațională a aurului românesc.

Curios, dar explicabil, la asemenea manifestări pentru conservarea tradiției vin şi se alătură cu sufletul şi cu fapta oameni precum Caroline Juler, ziaristă din Marea Britanie, dar şi critic de artă, sculptoriță şi pictoriță, născută în Țara Galilor, autoare a primului „Ghid Albastru al României", apărut în 250 de pagini la Londra, şi având în pregătire cartea de călătorii, impresii şi experiențe despre Roşia Montană şi alte localități fascinante din România, intitulată, s-ar putea, „În căutarea Sarmisegetuzei".

De ce s-a îndrăgostit Caroline Juler de România, despre a cărei oameni şi locuitori vorbeşte cu credință în Dumnezeul românilor şi în ei? Iat-o destăinuindu-se cu mai multă sinceritate decât o facem noi, gazdele, chiar în zilele de dăruire către spovedania totală.

„Noi, în Vest, spune ea într-un interviu publicat de «Formula AS» (nr. 527), suntem prea agitaţi. Căutăm liniştea în România. Noi ne-am bătut joc de tradiţii, de suflet, de credinţă. Avem o singură direcţie: mai multe bunuri, mai mulţi bani, mai multă mâncare. Suntem într-un continuu război cu noi înşine. Ce-i de făcut? Luăm «agheasma renaşterii» din România. Din opinca şi din tâmpla altarului românesc. Necredincioşii Îl regăsesc pe Dumnezeu, încruntaţii îşi regăsesc zâmbetul, neliniştiţii cunosc pacea. Vestul are nevoie de integralitatea sufletului românesc. Europa are nevoie de România, pentru că aici se află propria-i identitate regăsită şi foarte mult din trecutul european. La mine în ţară, oamenii colectează ajutoare pentru orfelinate şi mi le aduc periodic. «Tristă ţară trebuie să fie România, nu?», întreabă câte unul. «Ba nu-i deloc, deloc aşa», zic. «E o ţară veselă, pentru că-i frumoasă. Într-un fel, e o ţară fericită, pentru că are atâtea să ne ofere: sate, tradiţii, dansuri, costume, oi, transhumanţă – toate integrate în mod natural»”.

…Am insistat asupra Roşiei Montane şi a apărătorului şi ocrotitorului ei – Caroline Juler, pentru că parcă prea suntem dispuşi să renunţăm iarăşi şi iarăşi, cu uşurinţă, în schimbul a doi arginţi, la o parte din tezaurul românesc care ni-i necesar şi după vecie. Am insistat şi stărui asupra valorii de suflet a locurilor noastre pentru că, uneori, ne lepădăm prea repede de plăcerea de a le crea, privi şi îndemna şi pe alţii să ni le respecte.

Respectând altarul bogăţiilor româneşti, sorbind din agheasma renaşterii României vizând viitorul urmaşilor şi urmaşilor noştri, să respectăm cum se cuvine oamenii de felul Carolinei Juler, care reuşesc să vorbească şi cum trebuie despre România noastră de astăzi, visând împreună la România de mâine, poimâine…[*]

[*] Monitorul, 8 august 2002

*

Recent, 2-9 mai 2005, „Formula AS” informa la rubrica „Accente”: Stephanie Danielle Roth, activistă ecologistă cea mai activă de la Roşia Montană, a primit la San Francisco cel mai important premiu pentru ecologie, după Premiul Nobel „Goldman

Environmental Prize", în valoare de 125.000 de dolari – un suport moral nu numai pentru ea, ci şi pentru Caroline Juler şi românii care îşi apără meleagurile natale, bisericile, şcolile, cimitirele, vestigiile arhitectonice, identitatea…

DIN MINCIUNĂ ÎN MINCIUNĂ, IATĂ-NE-N RUINĂ…

Succesorul PCR-ului, FSN-ul ne-a spus de la început că-i „groasă" cu România. Tezaurul Băncii Naţionale a României era prosper, datorii externe nu mai erau, dar Ceauşescu a murit pentru genocid nedovedit şi bani în conturi străine, niciodată descoperite.

Nu mai vorbim despre nenorocirile care i se puneau în „desagă" în ce priveşte inutilitatea „Casei Poporului", mormanul de fier vechi din industrie, minciunile din agricultură şi blocurile de locuinţe – cavouri…

Proaspătul FSN, devenit ulterior PDSR, acumula popularitatea şi odată cu ea proprietatea hoţiilor.

La predarea gestiunii în 1996, luni de-a rândul, chiar ani, noul proprietar, CDR-ul, a tot vorbit despre moştenirea total instabilă lăsată de predător şi gheşefturile acumulate de reprezentanţii lui care au semnat la schimbarea ştafetei drept predători.

Predătorii erau, în fond, prădătorii avuţiei României în anii de la 1989 la 1996. Unora, noii administratori le-au întocmit dosare penale şi au primit ani grei de puşcărie pentru o vină sau alta. Alţii au împuns fuga, dincolo de graniţe.

Dar în anul 2000, la noua primire a gestiunii, PDSR, devenit mai apoi PSD din motive de democraţie profundă, la inventarul de preluare iar i s-a părut că există goluri, dar un timp a rămas liniştit în barca conducerii, făcând studii, prognoze, organizându-se pentru victoria cea mare: privatizare cât mai multă, luptă cu corupţia, oleacă de „bunăstare" pentru flămând, protecţia minorităţilor, alianţă solidă cu UDMR – mereu bruftuluitul de însuşi PDSR sub CDR – sfioşenie la uşa BM şi FMI.

Iar din când în când veşti în public că se stă bine cu producţia în ţară, balanţă de plăţi stabilă şi excedentară, inflaţia în parametrii stabiliţi, iar profitul – gata să dea pe deasupra. Numai că în castronul de ciorbă al nevoiaşului, care numără acum 70% din totalul populaţiei, supa sau borşul e apă goală, ba şi cu gângănii microscopice, pe deasupra.

Ca orice nevoiaş ajuns în prăpastie, PSD-ul şi guvernul ce-i aparţine au început s-o dea pe planuri de măsuri, aşa cum făceau cândva predecesorii: FSN-ul plan pentru demolarea sărăciei, altul pentru ajutorarea defavorizaţilor, altul contra grindinii şi aducerea ploilor, pentru anticorupţie şi neaccesul la informaţiile secrete a bărbaţilor aflaţi sub papucul soţiei sau a concubinei, a beţivilor şi persoanelor imorale, dar sus-puşii aleargă din floare în floare, cu acte şi fără acte, fără nici o oprelişte.

După asemenea eforturi, completate de amânarea, încolo, prin septembrie, a altor negocieri de împrumut stand-by cu FMI, Adrian Năstase, în stilu-i caracteristic ştergerii vinovaţilor proprii, a venit cu altă fumigenă: „doi ani şi jumătate i-au trebuit pentru a acoperi «găurile» regimului Constantinescu".

Cu alte cuvinte, sărăcia voastră şi a noastră de la Constantinescu şi oamenii săi provine. Dar în cei doi ani şi jumătate, oricât s-a străduit obedienta justiţie, n-a găsit vinovat de la CDR să-l bage să facă băi de răcoare. Din contră, prin recursuri în ambele sentinţe definitive şi irevocabile în procesele de corupţie din perioada blamată, totul s-a făcut alb.

În schimb, corupţia în România creşte precum floarea-soarelui în anii cu apă şi lumină din belşug. De la Bihor la Maramureş, de la Suceava la Vrancea, Constanţa şi Gorj, de la Mehedinţi, Dolj, Ilfov, Călăraşi, Galaţi, Covasna, Bacău, Braşov şi Alba, harta baronilor PSD care şi-ar putea oricând cumpăra teritoriul judeţului pe care îl patronează, au scăpat de mult de sub autoritatea Statului – ei făcând legea azi-mâine în toată România. Iar asta nu-i deloc minciună.

Recentul manual de campanie electorală a PSD, cu sechele împrumutate de la Sechelariu, Mischie ori Marin, prefectul de la Constanţa, este o altă minciună, ceva mai rafinată, dar vinovată până în măduva oaselor, însă, Adrian Năstase şi mentorul său – Ion Iliescu, rămânând în minciună, se fac că n-o văd, n-o ştiu, dar dacă

cineva o va sesiza, să nu fie cumva din cei care nu au acces la…clasificate. Adică să nu fie nici sub papuc, nici prea bogat, dar nici sărac, nici beţiv şi nici imoral pentru că, totuşi, românul trebuie, odată şi odată, să devină Om Nou. Dar numai sub PSD care gândeşte la veşnicie. *

* Monitorul, 12 august 2002

IAŞUL N-ARE O RÎNCA, CI 3-4…

Ca şi alţi aleşi locali, dl Constantin Simirad, primarul Iaşului, are linişte şi satisfacţie deplină că a terminat de dărâmat cu buldozerul căsuţele nevoiaşilor din Dallasul autohton – toate construite fără autorizaţie şi pe domeniul public. A aplicat legea şi gata!

A avea un acoperiş deasupra capului este visul tuturor celor care-şi întemeiază o gospodărie, o familie. Că-i colibă, bordei, o şandrama mai arătoasă, în cazul izbânzii primarului, ori o vilă cu 20 – 30 de camere, unde-ţi trebuie o săptămână sau o lună să treci prin ele ca în cazul celor de la Bucium, Galata, dealul de la Motel ori dinspre Breazu, unde tot fără autorizaţie s-a construit şi se continuă „finisările" – locuinţele servesc aceluiaşi scop: perpetuarea speciei şi a agoniselilor.

Demolaţii de dată recentă aveau şi ei parcul lor, a comunităţii, deşi sub pavilion J.R., el însemna o fleică pentru fiecare, că era hrănit de întreg cartierul indisciplinaţilor, al celor în afară de lege. Acum, că s-a intrat în legalitate, sărăntocii au revenit la canale, la dulapuri, dar parcul?

Parcul va rămâne motiv de dispută a proprietăţii cât încă există pretendenţii.

Întrebarea de bază în cazul demolărilor desăvârşite este următoarea: de ce numai cu cei din Dallas şi nu şi cu cei din vilele care tot fără „ţidulă" de la primărie s-au zidit? De ce numai cu sărăntocii, când şi la Dealul Motelului, în Bucium, la Breazu ori la Galata tot pe teren neidentificabil s-au ridicat palatele ori pe teren adus cu „zapisă" de la Strunga, de la Vaslui ori de la Galaţi sau Suceava de oameni care sub acoperişul „afacerii agronomilor" se

ascund indivizi care au lucrat sau încă sunt în activitate la poliție, la Consiliul județean, la Prefectură ori în instituțiile subordonate ministerelor, dar şi prefectului?

Iaşul are mândria sa: are nu o singură Rînca, ci 3 – 4, şi ceva pe deasupra. Dar, ca şi la Rînca, nimeni nu cunoaşte, deocamdată nici proprietarii, nici eventualii încâlcitori ai legii. Bine că au fost sărăntocii, Primăria a intrat în legalitate. Şi-a făcut datoria, iar primarul nici mustrări de conştiință nu are. De legalitatea construcțiilor răspunde un vicepreşedinte – dl Dumitriu. Dacă a greşit să răspundă, aşa-i la partid! *

* Monitorul, 13 august 2002

CORN-LAPTELE-ÎNNODĂTORUL DE MAȚE

După ce Premierului i s-au adus, de către directorul de cabinet, mapele conținând proiectele sociale vizând protecția populației țării într-un domeniu ori altul, toate semnate pentru conformitate şi seriozitate de către miniştrii şi specialiştii de referință, le-a mângâiat cu privirea părintelui care numai în somnul lor îşi mângâie odraslele, a semnat mapele, cu tot ce aveau în ele, le-a pus cu mâna sa de-a dreapta, şi a căzut într-o visare moleşitoare, de mulțumire…

Doar a mai avut puterea desprinderii şi a pornirii spre reşedința familială, să se recreeze în cuplu.

Ajuns la casa cu nevastă, copii şi soacră, demnitarul a trebuit să mai zăbovească pentru că doamna tocmai era plecată să inspecteze restul de case, fermele, domeniile. Când a revenit, totuşi, obosiți şi unul, şi altul, au schimbat câteva amabilități, i-a servit soțului cina, un cornuleț şi paharul cu lapte semi-fierbinte, că n-avusese timp să mai şi gătească ceva mai acătării pentru ziua aceea, şi-a plecat fiecare în dormitorul păzit de SPP-iştii familiei.

Satisfăcut de munca de peste zi, dar şi de liniştea şi stabilitatea pe care ți-o dă atmosfera de familie, căldura de la lăptic i-a adus premierului moleşeala pe care o încercase în scaunul de la Palatul Victoria şi a ațipit îndată.

Prins în mreaja visurilor de noapte, domnul Ady s-a văzut îmbrăcat în hlamidă de Moş Crăciun împărţind cornuleţe şi lapte copiilor, tuturor copiilor lumii, dar chiar şi celor mai mari, mai la toţi care stau cu burta pe carte de la abecedar la manualul pentru filosofia vieţii, adică de la I-a la cei din a VII - VIII-a…

Satisfacţia de a dărui, de a împărţi pâine şi lapte celor care ajung mai greu la ele, a mărturisit-o, apoi, doamnei, colaboratorilor săi – miniştrii, secretarilor de stat, celor de la cabinetul de demnitar…

Intenţiile, chiar şi când sunt bune, aduc griji, frământări, studii. Din vorbă în vorbă, acordarea de cornuri şi lapte s-a redus doar la copiii din clasele I-IV, dar de unde banii, banii? Studiile spuneau doar de 7000 lei/zi de persoană, ori atâţia elevi din România – pentru că a zis Premierul că te întinzi cât ţi-i plapuma, nu te duci şi la cei de peste hotare – era o cifră, nu?

I-a sărit în ajutor Marian Sîrbu, ministrul de la protecţia şi solidaritatea socială, care a mai ciupit ceva de la veteranii de război şi văduvele acestora, de la pensionarii intraţi în febra recorelărilor, de la foştii deţinuţi politici şi prizonieri, că cine nu lasă de la el ceva nepoţilor, şi suma a fost gata.

Au mai fost, firește, şi discuţii în contradictoriu. Doamna Andronescu, ministrul Educaţiei şi Cercetării, s-a gândit la uşurarea muncii de ajungere a alimentelor la copii şi a propus înlocuirea cornului şi paharului cu lapte, atât de agreat de dl Năstase, cu o napolitană şi un cub de brânză topită… A fost şi propunerea cu ţigara şi cafeluţa, dar n-a fost omologată din motive de interzicere a drogurilor şi fumatului la locul unde se acumulează şi răspândeşte ştiinţa… S-a ridicat şi problema transportării laptelui şi a cornuleţelor, a răspândirii lor, mai ales în satele izolate, la mari depărtări de oraş, la igiena alimentară, termenul de garanţie şi valabilitatea lor…

Doamna Daniela Bartoş, ministrul Sănătăţii şi Familiei, chiar a ţinut o dizertaţie despre igiena alimentară şi amelioratorii din lapte şi cornuri, iar dl Octav Cozmîncă – ca ministru al Administraţiei Publice, a susţinut depozitarea produselor astfel ca ele să nu se altereze înainte de a ajunge la copii. Dl Dan Matei Agathon a avut prilejul să-şi etaleze, încă o dată, cunoştinţele

vorbind despre traseele turiştilor şi drumurile copilăriei, iar cei de la OPC au vorbit despre… orice.

Era cât pe ce să se tragă concluzia că „elevii de la țară trebuie să mănânce cele cinci cornuri şi să bea un litru de lapte, deodată, în ziua în care produsele ajung la sat", dar a sărit din jilțu-i nepoata lu' coana Omida, invitată de onoare la discurs, care a pledat pentru primejdia de înnodare a mațelor la copii după o masă bună, administrată după o foame straşnică.

Şi totul a rămas, încă, un vis din noaptea cea mai frumoasă a unui prim-ministru care emite idei fără a le studia cu temei. *

* Monitorul, 20 august 2002

NU DE HOȚI, DE REGLEMENTĂRI NE OCUPĂM

Când finanțele țării nu reuşesc să se echilibreze economic, iar Guvernul se ia la întrecere cu sărăcia emițând tot felul de ordonanțe, care de care mai de urgență, referitoare la amânarea, eşalonarea ori scutirea arieratelor, a penalizărilor şi majorărilor de întârziere, la impozite şi taxe, mai ales ale marilor datornici. Când o seamă de asigurări, de mult obligatorii, cum este cea a autovehiculelor, nu se colectează decât în procent de până la 60%, după cum spun finanțiştii.

Când banii la fondurile de sănătate, şomaj, pensii şi alte prestații nu se adună decât tot pe bază de amânare, eşalonare sau scutire, iar dobânzile populației la sumele păstrate la CEC, în băncile de stat şi particulare au tendința căderii tot mai jos, iată, vine tot încercatul Guvern şi mai pune să mai creeze un alt fond, un alt impozit pentru a scutura tot ce a mai rămas din populație.

După cum bine se ştie, este în fază avansată relansarea asigurării obligatorii a locuințelor, strângătorul de bani putând fi oricine, dar cu participarea CEC, unitate iscusită în astfel de demersuri şi care deja şi-a pus de o parte cam 51% din capitalul necesar inițierii şi desfăşurării afacerii. Că n-a fost ştearsă pata FNI de pe ea, iar finanțatorii afacerii nu şi-au recăpătat banii pierduți, asta e altă problemă, după cum alta, dar asemănătoare, a rămas aceea a păstrării în libertate a lui Camenco Petrovici, artizanul

colectării şi mai ales al cheltuirii banilor, dispariția în lume a Ioanei Vlas, care, cu banii păgubiților ori cu investirea lor în buzunarele celor care n-o caută, aproape rămâne nepomenită.

Că după o perioadă capitalistul cu banii de la asigurarea caselor o va lua şi el pe urmele Ioanei, ce-l interesează pe dl Nicolae Văcăroiu, care cu comisionul şi salariul primit de la SOV-Invest îşi construieşte palatul-casă, ori pe dl Ion Iliescu, căruia îi merge bine Fundația sponsorizată tot de acolo, că…

Pentru strâns şi cheltuit bani, bună este şi recent creata Agenție Română pentru Conservarea Energiei (ARCE), instituție care se va ocupa de atragerea investitorilor şi în acest sector dificil şi deosebit de flămând al economiei… Ce mai, facem totul pentru strâns fonduri, cum se cheltuiesc, de către cine şi în ce scop, asta numai momentul de prăbuşire îl ştie, şi nici acela.

Dacă am reuşit noi, românii, să facem breşe până şi în utilizarea fondurilor comunitare PHARE, vă dați seama ce şcolarizare avem, dar şi cât dezinteres există în ierarhia administrativă pentru depistarea şi pedepsirea vinovaților. În schimb, ştim să facem şedințe, să inițiem şi să adoptăm noi reglementări de care, viața ne-o spune, nu ține seama nimeni. Mai ales infractorii, îmbogățiții…[*]

[*] Monitorul, 23 august 2002

LI SE DĂ CU TIFLA CAM DES…

Într-o perioadă în care sărăcia şi foamea de lei sunt în vogă, mai ales în pătura intelectualilor, dar nu numai, sunt şi oameni care nu se apleacă în fața încercării de mituire şi-şi păstrează verticalitatea coloanei vertebrale.

A fost şi cazul actorului, valorosului om al actualei scene româneşti, Marcel Iureş, care, fără a fi solicitat la o competiție a departajărilor, i s-a oferit, din senin, de către Ministerul Culturii şi Cultelor un premiu în bani, cum s-a procedat şi cu alți truditori ai scenei, dar pe care incoruptibilul l-a refuzat explicit. Domnia-sa e învățat cu întrecerea cu sine, cu textele, cu autorii şi regizorii, cu colegii de echipă, nu cu mişmaşurile, cu cadourile…

De curând, la „Mamaia 2002”, organizatorii Festivalului au decis, în încheierea manifestării, să acorde trei premii de excelență unor personalități din lumea muzicii, printre care şi Mihaela Mihai, cu o carieră de 30 de ani în domeniu, dar şi în vârf de piedestal.

„Am fost sunată… şi anunțată că mi se acordă un premiu de excelență. Am întrebat în ce constă. Mi s-a răspuns că într-o diplomă şi nişte bani… am aflat că acest premiu valorează 5 milioane de lei. L-am refuzat pentru că găsesc că este scandalos. Cum «onorezi» cariera cuiva cu această sumă, când un debutant ia 2000 de dolari, cu un cântec lansat cu o zi înainte? Cariera mea de 30 de ani nu valorează 5 milioane de lei. Este o situație umilitoare, o ineleganță specifică oficialilor români”. Şi, în consecință, Mihaela Mihai a refuzat premiul de la Mamaia.

Cu tifla, într-o altă împrejurare, a dat oficialilor de la Ministerul culturii şi doamna Seciu. Tratament similar o are şi elita şcolii. A şcolii româneşti. Olimpici internaționali la matematică, chimie sau fizică sunt primiți la aeroport cu surle şi trâmbițe, cu flori cât cuprinde, de însăşi doamna ministru Ecaterina Andronescu, dar când e vorba de recompensare, de premii, suma oferită olimpicului medaliat cu aur sau argint este echivalentă cu aceea a parlamentarului pe care o încasează în 3 – 4 zile de şedințe în care citeşte ziarul şi dezleagă rebusul…

Participanții la olimpiada de Informatică a Europei Centrale, elevii cu profesorii lor coordonatori, au alergat atât la dus, cât şi la întors, pe timp de noapte, cu trenul de clasa a II-a, pentru ca ziua să fie competitori – aureolați, totuşi, de gloria succesului. Dar fără de bani, fără speranță că la anul, poate, va fi altfel. *

* Monitorul, 2 septembrie 2002

POPA SCOATE MORTUL DIN CASĂ, NU SĂRĂCIA

Nu ştiu cât de bine cunoaşte dl prof. univ. Vasile Costinescu viața țăranului în condițiile tranziției ultimilor 12 – 13 ani, cu moştenirea altora 30 sau 40 la număr, dar măsura luată de Administrația Spitalului „Sf. Spiridon” de a apela la ajutorul preoților pentru a-i determina pe pacienții rău-platnici de la sate

să-şi achite contravaloarea serviciilor spitaliceşti de care au beneficiat, n-o văd eficientă şi nici posibilă.

„O zi de spitalizare costă aproximativ 700 mii lei, iar anual spitalul – doar unul – pierde circa 2 miliarde de lei din cauza pacienților care refuză să plătească serviciile", spune domnul profesor. Două miliarde la câțiva pacienți, fie ei şi de la țară, e foarte puțin, totuşi, față de cele 2000 de miliarde datorate unei bănci particulare de către protejatul PSD, Gabriel Bivolaru, care mâine-poimâine intră în prescripție de neexecutare a debitului.

Conducerea spitalului ieşean are argumente când acuză debitorii şi apelează la preoți ca ultimă soluție de recuperare a pierderilor: „pacienții din mediul rural, care, deşi au venituri din agricultură, pleacă din spital fără să achite contravaloarea serviciilor…"

Ne aflăm în fața unor rău-voitori, persoane care, deşi „avuți", se sustrag obligațiilor financiare.

„Eu am lucrat 32 de ani în agricultură, spune Constantin Damaschin din Moşna, în „Monitorul" din 24 august, şi, la un moment dat, am văzut că nu mai mergea. Pur şi simplu nu mai mergea şi nu mai era nimic de făcut".

Agricultura nu mai merge nu numai la Moşna, localitate cu pământ bun, sănătos, mănos altădată, cu vii şi livezi, cu grădini frumoase odată, nu mai merge aproape nicăieri în România. Se produce atât cât se consumă: strugurii şi fructele nu au căutare, transportul şi piața te usucă, grâul şi porumbul sunt ieftine, bune de lăsat în seama gărgărițelor şi a şobolanilor.

De unde 700 mii lei/zi de spitalizare?

Care a fost soluția soților Damaschin din Moşna? Şi-au umplut casa cu copii orfani, iar acum, în loc de agricultură, fac asistență maternală, cresc şi educă copii, alți copii, pentru că pe ai lor i-au dat de mult la casele lor. Au avut patru, au alți patru acum şi venituri lunare, din această activitate, de mai bine de 5 milioane lei. Din agricultură nu aveau bani deloc. Ce mai câştigau dădeau pentru arat, însămânțat, îngrijirea culturilor, transportul lor, înmagazinare etc. Ce avea să facă popa la ei acasă, dacă ar fi devenit cazul? Să le ia sărăcia, o dăm şi singuri! *

* Monitorul, 3 septembrie 2002

MARE ÎNCURCĂTURĂ – INTIMITATEA

Cu declararea averilor – e clar. O ținem în obscuritate, departe de noi, pentru că n-am venit la guvernare să ne ținem „de astea", când scopul principal este facerea lor, consolidarea, dezvoltarea, multiplicarea, proliferarea şi mascarea ei – împărțind-o, formal, pe toate rudele, indiferent de distanță…

Apoi, şi proprietățile astea, fie ele case, limuzine, terenuri, păduri şi eleşteie, conturi în bănci – mai ales în cele străine – au gradul lor de intimitate. De ce să se amestece mass-media, gazetarii, vecinii, oamenii de pe stradă?

Cu casele a fost o reuşită. Însăşi CNA a hotărât: nici un deranj din interior – nici percheziție, nici tras cu ochiul, nici cu blițul. Inviolabilitate!

Din exterior e altceva. Gardurile sunt înalte şi ce se poate fotografia pe deasupra să se fotografieze. De abia avem şi au ce admira invidioşii, mulțimea. Deci să fim clari: de la un anumit grad de prosperitate, inviolabilitatea domiciliului este antidotul tuturor curioşilor, a opoziției mai ales.

Ea – inviolabilitatea – poate fi invocată şi față de cel care solicită citirea contorului electric, a celui cu apa, gazul, existența cablului şi funcționarea televizorului ori a aparatului de radio şi chiar a telefonului. Ei, când îi chemi tu, când ai tu nevoie de serviciile celor cu utilitățile, e altceva, în rest, inviolabilitate, intimitate.

Alta este situația în cazul intimității, în jos, la baza electoratului, între mulțime. Cine are timp să se încurce de inviolabilitate şi intimitate în cazul debranşărilor? Câtă gălăgie, câte sancțiuni, măcar formale, a împărțit CNA-ul în cazul casetei cu ziarista din Vrancea dată pe OTV cu aspecte de pe vremea când incomoda era fată, o copilă care nu ştia cu cine trebuie să te întovărăşeşti? Sau cine a îndrăznit să invoce principiul în cazul construirii de acoperişuri pe terasa blocurilor în Iaşi? Un proces-verbal de amendare cu încă un funcționar de la primărie ca martor şi sancțiune de milioane se poate încheia şi de la baza blocului, şi de pe terasă, iar judecătoria, în caz de contestare, n-are decât să

hotărască! Poate să-l ia şi vântu', că banii tot la primărie, în casă, ajung!

A, inviolabilitate a domiciliului nici pentru cei din Dallasul Iaşului. A venit buldozerul dlui primar Simirad, s-a opus proprietarul chirpicilor şi a cratiţelor cu mâncare, lama utilajului a mâncat pe dedesubt şi gata cu casa – bucăţi-bucăţele s-a făcut. Dacă n-a cerut autorizaţie, dacă nu şi-a dovedit proprietatea, dacă nu şi-a susţinut-o?

Dar în faţa cui s-o susţină, să aducă argumente? Dl Constantin Simirad, primarul, era plecat din localitate într-o altă călătorie de oaspeţie, în Europa, Africa sau Australia, aşa că, bietul Vasile Dumitriu, viceprimarul, cel cu „bătrânii noştri", cu „sărăcimea noastră", n-a mai avut ce face: a confirmat executarea lucrării de demolare a Dallasului, a raportat cetăţenilor municipiului că în lipsa primarului şi-a făcut datoria, cum şi-o face de vreo 12 – 13 ani mereu, şi se pregăteşte pentru alte acţiuni edilitare – gospodăreşti. Nu-i vorba de demolarea vilelor ridicate pe o stradă sau alta, un proiect anapoda alcătuit, nici de vilele de pe terenurile cu multă verdeaţă şi aer ale celor de la Consiliul Judeţean, Prefectură, Poliţie, Parchet sau Autoritatea Judecătorească, pentru că acolo e inviolabilitate şi intimitate, ci de acţiuni menite să disciplineze poporul.

Sunt atâtea debranşări de făcut la Iaşi, atâţia inşi care au intrat pe domeniul public, încât inviolabilitatea nici nu mai trebuie invocată. Rămână în cărţi, în intimitatea ei!...*

* Monitorul, 5 septembrie 2002

SCĂRPINATUL LA CAP – CU DEGETELE DE LA PICIOARE

Românul, când e pe cale să pună de o „afacere" şi i se încurcă creierul, dă să-şi omoare nervii scobindu-se în nas, scărpinându-se într-un loc, folosind degetele de la mâini. Dl Adrian Năstase, primul ministru, şi sfetnicii săi, când au pus la cale pe hârtie Ordonanţa guvernamentală pentru acordarea pentru şcolari a

produselor lactate şi de panificaţie, şi-au temperat nervii stomacului şi ai minţii folosind la scărpinat degetele de la picioare.

Aşa se explică şi faptul că scărpinătura n-a dat rezultate, pentru că e o întreagă încurcătură ca pentru 7000 lei/zi de copil prezent la şcoală să determini şi să calculezi pentru fiecare clasă şi şcoală în parte, pentru fiecare cătun, sat, comună, oraş, judeţ şi pe ţară cât înseamnă din suma care e un nimic preţul produselor, a cheltuielilor de transport, distribuţie şi depozitare, ambalatul şi ambalajele, administrarea şi contabilizarea, raportarea telefonică, prin curier sau delegat special a rezultatelor.

Dar cum ordonanţa prevede că de laptele şi cornul promis beneficiază numai elevii prezenţi la cursuri, să vedeţi dvs. ce se va întâmpla cu retururile, cu păstrarea, conservarea şi contabilizarea lor. Şi apoi, ţara noastră are văi şi câmpii, dealuri şi munţi, văgăuni şi drumuri nici măcar pietruite, iar pe viscole şi furtuni, geruri puternice, când zăpada va fi cât casa şi drumurile troienite, ţine-te guvern şi prefecturi de distribuirea lactatelor, a panificatelor, cum îţi vei duce atunci degetele de la picioare, în moţul capului să te scarpini şi să înjuri, pe cine!?

Nu era mai simplu, domnule prim-ministru, purtător de degete la picioare, pentru scărpinatul în freza bretonată, ca actuala alocaţie a şcolarilor în cauză, şi aşa subţire, total pricăjită, să fie suplimentată cu cei 7000 lei ori zilele de şcolarizare, iar mămicile să supravegheze şi să înfăptuiască ceea ce nu vor face niciodată armata de oameni cuprinsă ,,în treabă" într-o ţară a birocraţiei cum n-a fost nici chiar în România socialistă?

Unde nu-i cap, vai de picioare. *

* Monitorul, 10 septembrie 2002

CNAS-UL, UN FEL DE BRIGADĂ ARTISTICĂ

Aflat faţă în faţă cu Dan Petrescu, disidentul, cel căruia CNAS, pe bază de hârtie de la SRI, preluată cu lejeritate, i se răspunde, cu semnătura lui Gh. Onişoru, preşedintele CNAS, că nu-şi poate consulta dosarul de la securitate pentru că o astfel de ,,carte" nu există, Horia Roman Patapievici, membru al CNAS,

admite că „oricât ar nega autoritățile acest lucru, există o clară continuitate între vechea securitate şi actualele servicii secrete de informații".

Că SRI este continuatorul a ceea ce a fost securitatea, o spun faptele. Alexandru Gh. Tacu a alergat cu familia, cum au făcut atâția, la Bucureşti, la CNAS, să-şi vadă dosarele. Personal are vreo 4 – 5 deschise sub diferite pseudonime, dar unul nu i-a fost dat spre consultare pentru că… e încă în lucru. Nu-l are CNAS – îl are SRI-ul. Adică e în evidență. El, disidentul, fostul deținut politic şi condamnat în 1952 la 7 ani de puşcărie, făcută în beciurile securității, în temnițele comuniste, dar şi la Canalul Dunăre-Marea Neagră, mereu schimbat de la un gulag la altul – că erau aproape vreo 20 numai acolo – este încă filat, urmărit, sondat ideologic.

Şi a mai constatat încă ceva Alexandru Tacu – şi alții ca el – care au bătut drumul la Bucureşti să vadă „literatura" urmăritorilor lui: CNAS, ca să supraviețuiască, să acopere nişte cheltuieli, încasează de la cei care după ani şi ani de puşcărie şi domicilii forțate, locuri de muncă refuzate, taxe pentru orice petic de hârtie eliberată celor cu cerere pentru cercetarea dosarului…

Iar pentru că drumul la Bucureşti este prea scump, chiar şi pentru ei care au libere pe CFR, şi nu se prea îngrămădesc la uşa CNAS, acesta, CNAS-ul a informat în mass-media că-şi ia bagajele, țuhalul cu dosarele, câte le are şi, în chip de brigadă artistică de agitație ori un fel de popularizatori ai pastei de dinți Blend-A-Med, pleacă în provincie pentru ca românii să-şi poată citi dosarul de securitate la ei acasă. Un fel de birouri ad-hoc-CNAS. Or, chiar în piața publică, în medeanul comunei, a târgului.

Prima vizită va fi la Giurgiu, la 15 octombrie. Vor fi cu ei, cu membrii CNAS, şi băieții cu ochi albaştri, de la SRI, în chip de cărători de valize, de ofertanți ai hârtiilor.

Cât priveşte CNAS-ul ca instituție, de ce s-o blamăm? Ticu Dumitrescu, inițiatorul, a vrut o Lege, Parlamentul a dat ce a vrut, acesta este terenul şi muzica, aici facem hora, deocamdată! [*]

[*] Monitorul, 16 septembrie 2002

PREMIERUL ADRIAN NĂSTASE, SUSPENDAT ÎNTRE SECERĂ ŞI CIOCAN

Românul a trăit şi mai trăieşte încă din împrumuturi. Iei sita de făină rasă de la vecinul – aşa i-o returnezi. De-i plină cu vârf – asemenea. Ai împrumutat suta de lei astăzi, la înţelegere, i-o restitui astfel ca ea să aibă aceeaşi valoare, eventual cu ceva pe deasupra, dacă timpul a devalorizat-o. Uneori şi cu pierderea arvunei, dacă a fost utilizată.

Mentalităţile astea – că aşa-s botezate – încep a fi schimbate. În travaliul acesta s-a obligat primul, după câte se ştie, guvernul lui Petre Roman – cel care voia să dinamiteze Casa Poporului, să aducă la sapă de lemn industria, utilităţile publice şi agricultura, pentru că, spunea el, peste tot trona grămada de fiare vechi. Şi aici, poate, şi exportul în masă a fierului vechi şi aducerea lui, mai apoi, în ţară, pe bază de valută forte. De la el, poate, şi întoarcerea de cuvinte meşteşugite referitoare la câştigarea pariului cu agricultura care, la drept vorbind, din ’89 încoace, n-a avut niciodată suporţi de întoarcere.

Următoarele guvernări, indiferent de culoare şi înţelegere economică, s-au situat cam pe aceeaşi mirişte cu…schimbarea mentalităţilor. Caritasul cu puişorii lui a fost cloşca ce le-a împărţit boabe tuturor profitorilor, după ce găina se urcase pe vraf şi nu mai avea de unde să împrăştie. Apoi, au urmat Dacia Felix, Bancorex-ul – care, după cum scria recent Adevărul, „avea să apună într-un mizerabil sfârşit, lăsând în urmă o notă de plată de un miliard de dolari”, dar nu în sarcina îndulcitilor, ci a populaţiei ţării – restul de 15-20 de bănci, toate oaze ale împrumutaţilor care au uitat, dar nici n-au fost îndemnaţi, fie şi cu forţa, să restituie mălaiul luat.

Când s-au pus nişte întrebări, mai ales de către mass-media, înfruptaţii au împuns fuga din ţară, s-au dus să se trateze de boli închipuite pe la stabilimente străine, alţii au făcut-o acasă, după ce au trecut mai întâi pe la clinicile de neuro, cu Poliţia, Justiţia şi partidul de guvernământ, ţinându-se de mână şi împărtăşindu-şi încurajări de aşteptare, că nu-i dracu’ aşa de negru. Şi, zău, c-au avut mare dreptate. Aşteptarea a însemnat, în majoritatea cazurilor, şi uitarea, dosirea adevărurilor…

Împrumutaţii băncilor au uitat şi ei de obiceiul locului, de tradiţie. Ajutaţi, bineînţeles, de legile favorabile lor făcute pentru ei de cei din Parlament ori de la Guvern, că şi ei aveau degetele unse cu mierea de la stupul momentului. De aici, amânările, reeşalonările, scutirile, ştergerea de pe „rol" nu numai a banilor împrumutaţi ori furaţi, dar şi a penalizărilor, renta…

Iar pentru că din vistieria proprie nu mai iese banul, că de intrat se întâmplă şi mai greu, sunt la modă acum împrumuturile. Împrumuturi în euro pentru consolidarea şi reparaţiile Palatului de Justiţie – că doar şi ea, Justiţia, a rămas ocrotitoarea fidelă a datornicilor din ţară împreună cu Ministerul Finanţelor, care parcă nici nu mai au executori judecătoreşti ori administrativi; alţi ceva euro împrumutaţi pentru „CFR Călători", că şi acolo banii, în loc să ajungă în seiful Regiei, iau drumul genţii sau buzunarelor controlorilor ori supra-controlorilor CFR.

Colac peste pupăză, vine acum Adrian Năstase cu surplus de contribuţie la schimbarea mentalităţilor românilor, declarând public, ceea ce nimeni nu şi-a închipuit că poate „cloci" mintea unui premier: el nu mai vrea Tezaurul dat de strămoşii noştri în păstrarea ruşilor, ce să facă el cu aurul, BNR şi aşa are surplusuri, fapt ce a dus şi la închirierea Roşiei Montane australienilor, aşa că, de la ruşi, premierul nu mai vrea aurul – ducă-se tot la australieni – şi aşa comorile nu-s prea aducătoare de noroc, el vrea doar documentele de arhivă: „ce ne interesează la tezaur nu sunt aurul sau obiectele de valoare, ci obiectele de patrimoniu, de arhivă". Ca să le ducă, probabil, la Popeşti-Leordeni, pentru că, se ştie, sediul Bibliotecii Naţionale a României a fost confiscat, iar fondul de carte şi arhivistic existent în ţară cam tot spre acolo e direcţionat.

De la întâlnirea premierului cu Tucă-show s-a înţeles că România stă bine cocoţată pe dealul indicatorilor tehnico-economici, iar dacă românul n-o simte, ţine tot de mentalitate, suntem un popor de nemulţumiţi. A spus-o şi Ion Iliescu, a grăit-o şi Emil Constantinescu. Dilema lui Adrian Năstase e acum că ne-am aşezat cam anapoda între SUA şi CIE şi balansăm calea de mijloc.

Poate crede că era mai bine între ciocan şi secere, explicaţie şi a gesturilor sale, de ultimă oră, şi către Moscova. Nu cred să existe român care să-i aprobe demersul. *

* Monitorul, 20 septembrie 2002

BANALITATEA EVIDENȚEI CONTABILE – SUPORT AL HAOSULUI ECONOMIC ÎN ȚARĂ

Că statul este un administrator neglijent şi incompetent, adesea risipitor al avuției naționale s-a dovedit din plin în cei 45-50 de ani de gestiune comunistă. Dar după 1989, când FSN, FDSN, PDSR, PSD – şi tot neamul lor, au pus mâna pe bogățiile şi finanțele țării, când Ion Iliescu avea cultura relațiilor internaționale, dar şi cunoaşterea a ceea ce a fost în România şi chiar motivul intim al execuției soților Ceauşescu – sabotori ai dezvoltării sociale-economice – era de aşteptat ca el şi colaboratorii săi să-şi schimbe măcar mentalitățile dacă nu modul strict de conducere a evidențelor, dacă de pus ceva în plus în trezorerie e greu în împrejurările create şi mereu perpetuate tot de ei.

Gestionarea corectă a ceea ce ai este alfabetul economiei. În țările civilizate lipsa evidențelor banilor publici, a renunțării la contabilitate când ai profesori universitari şi diplomați în toate ştiințele, în mai toate posturile administrative, dar mai ales în Guvern şi instituțiile sale, ar duce nu numai la demisii şi închisoare, la blamul public care e o pedeapsă şi mai grea. Într-o dictatură cum a fost şi cea a lui Ceauşescu, de ce să n-o spunem, ar fi însemnat condamnarea la moarte, cu prelucrarea cazurilor în piețele publice, nu doar în procese publice în instanțe ori la căminele culturale.

Guvernanții noştri, aşa cum mimează totul ce fac, aşa au făcut şi cu gestionarea banilor noştri, plătiți cu greu din salariile, pensiile şi micile venituri economice ale unor aşa-zişi privatizați. Încolo, marea industrie, marii demnitari s-au dovedit, au fost şi sunt nişte sabotori. Degeaba geme Monitorul Oficial al României de H.G.-uri, OUG, OG-uri, Instrucțiuni, Norme metodologice privitoare la gestionarea banilor, la amânări, eşalonări şi scutiri de arierate, dacă nimeni nu conduce o evidență.

Şi culmea, există legi şi cu obligația aceasta. Există Legea contabilității, Legea consultantului fiscal, Legea bugetului care, toate, vorbesc de ordine şi disciplină financiară, dar primii care îşi iau mâna de pe cartea înțeleaptă a legii sunt boşii, miniştrii, primul-ministru, pentru ca să creeze pârtia furtişagurilor, îmbogățirii necontrolate.

Statul şi Ministerul de Finanţe este un mare evazionist fiscal, s-a spus în mass-media. Este propriul său sabotor al mandatului primit, iar jurământul de investitură în post n-a fost decât mascaradă politică, cărora trebuie să li se aplice pedeapsa aspră a Legii de ei făcută, de ei încălcată, terfelită.

Când oricărei unităţi economice adusă în fază de privatizare şi supusă procedurii de administrare specială i se stabileşte prin mandat special să-şi facă gestiunea debitelor şi creanţelor, mai încape îndoială că nu se ştie Legea contabilităţii? Când există Legea 522/2002, dată în aplicarea Ordonanţei Guvernului nr. 36/2002 privind impozitele şi taxele locale, publicată în M.O. nr. 602 din 14 august 2002, care stabileşte că „în fiecare an, până la data de 15 mai, autorităţile vor efectua inventarierea materiei impozabile astfel încât proiectul bugetului local, depus în condiţiile Legii 198/1998 privind finanţele publice locale, cu modificările şi completările ulterioare, să cuprindă toate veniturile proprii ale acestuia, poate invoca, cineva, vidul legislativ?

În România niciodată n-a fost vid legislativ, ci motive de neglijenţă şi sabotaj. A venit vremea ca săpătorii cu sapa, cu mintea şi cu braţele – cum spuneau comuniştii – să sape la temelia neglijenţei şi lipsei de demnitate a marilor dregători cu mapa şi, spunându-le răspicat şi de la obraz „să vă fie ruşine" să-i cheme în faţa justiţiei ca să răspundă pentru gestiunea frauduloasă a bogăţiei statului român. Inclusiv pentru renunţarea, măcar şi în vorbe, la aurul şi obiectele de podoabă ale Tezaurului dat de strămoşii noştri în gestiunea vecinilor de la răsărit!

Teamă mi-i că în ţesătura mişcărilor coordonate strategic şi tactic de Ion Iliescu şi Adrian Năstase, mâine-poimâine vom afla, tot din mass-media, că pentru vina de dezinformare a populaţiei, actualul preşedinte al Curţii de Conturi a fost şi domnia sa promovat consul la o ambasadă română dintr-o ţară africană, acolo unde-i place preşedintelui nostru să ne vadă plecaţi pe toţi românii, că nu-i nevoie nici de haine prea multe, nici de căldură iarna, nici de permanenta şi incomoda evidenţă contabil-gestionară, fie şi la nivel judeţean ori central într-o ţară ca România. *

* Monitorul, 8 octombrie 2002

III. ASTA E PĂREREA MEA

POSIBILE CONSECINȚE ALE APLICĂRII LEGII TAXELOR ŞI IMPOZITELOR LOCALE

Aşteptatele cupoane pentru căldura din locuințele populației sărăcite n-au mai sosit în anul financiar 1998. Aceeaşi soartă o vor avea, probabil, cupoanele pentru agricultori. Sprijinul statului dat producătorilor de grâu cu cele 200 lei s-a localizat în buzunarele comercianților. Marii datornici industriali n-au fost prea deranjați. Mult trâmbițata recorelare a pensiilor s-a soldat, în decembrie 1998, cu conservarea aceleiaşi diferențe în favoarea femeilor de serviciu pensionate de la regiile autonome, față de absolvenții unor universități…

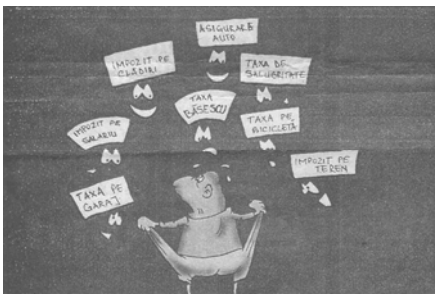

Ce a mai adus noul an financiar 1998-1999 este doar aberanta ordonanță guvernamentală nr. 62, publicată la 30 decembrie 1998 în Monitorul Oficial al României, referitoare la actualizarea Legii nr. 27/1999 privind impozitele şi taxele locale.

În ce constă noutatea actualizării?

a) Creşte vertiginos gradul de fiscalitate aplicat populației. Dacă în 1994 valoarea impozabilă pe mp a construcției obişnuitului bloc de prefabricate era de 16800 lei, astăzi se ridică la 3 milioane lei, indiferent de confort şi de cartierul unde este situat. Taxa plătită pentru „Dacia" veche, inutilizabilă, parcată mai tot timpul anului în fața blocului, de pensionar, de şomer şi micul salariat, a sporit la 72 mii lei, față de 12 mii lei în 1998. Nebănuit de mult s-au umflat taxele pentru diferite autorizații şi avize.

b) Funcție de valorile imobiliare înscrise în evidențele fiscale, cresc substanțial, indiferent de starea materială a petentului, taxele notariale, cele plătite în justiție etc.

c) Doritori să sporească masa impozabilă, actualii guvernanți, mai harpagoni ca alții, au dat peste cap sistemul de protecție socială. Dacă întotdeauna locuințele construite cu credite ori din resurse proprii erau scutite de impozit timp de zece ani de la darea lor în folosință, ordonanța nr. 62/1998 instituie obligativitatea plății impozitului pe casă imediat ce aceasta a devenit locuibilă. Ba, pentru a nu se invoca principiul aplicării legii celei mai favorabile cetățeanului, s-a abrogat decretul lege nr. 61/1990 privitor la scutirea pe timp de 10 ani de impozit a locuințelor construite din fondurile statului şi cumpărate de populație, supunându-le şi pe acestea, din 1999, impozitării.

Veteranii şi invalizii de război, văduvele acestora, beneficiarii decretului Legii nr. 118/1990 (foştii deținuți politici), scutiți de la plata impozitelor şi taxelor locale prin Legea 27/1994, dar şi prin legi speciale, devin, din acest an, plătitori ai acestora.

d) Ordonanța guvernamentală nr. 62/1998 consolidează, în schimb, contribuția statului la subvenționarea plății chiriei de către cei care au rămas la calitatea de chiriaşi, lucru explicabil, de altfel. Astfel, în timp ce chiriile se calculează şi se plătesc după tarifele prevăzute de legea 5/1973, mereu neactualizate, ordonanța menține dispoziția: „în cazul clădirilor proprietate de stat, aflate în administrarea sau folosința, după caz, a contribuabililor, impozitul pe clădiri se datorează de către cei care le au în administrare sau în folosință. Pentru clădirile care constituie fondul locativ de stat, impozitul pe clădiri se datorează de către unitățile care le administrează".

Deci, în vorbe şi constituțional, ocrotim proprietatea, dar în fapte subvenționăm chiriaşii, storcând impozite mari de la proprietari.

e) Răzbate din ordonanța citată batjocura şi cinismul guvernanților față de categoria populației care ar trebui să fie cea mai respectată: veteranii şi invalizii de război, văduvele acestora, foştii deținuți politici. Cu toate că nu mai sunt scutiți de plata impozitului pe clădiri şi terenuri, parcă pentru a le stoarce şi ultima lacrimă, la completarea Declarației de impozitare la circumscripțiile

financiare trebuie să precizeze, în afara altor date, că aparţin uneia din aceste categorii speciale. Dar pentru ce?

f) Ordonanţa menţine şi sporeşte armata funcţionarilor şi a birocraţilor. Personalul organelor fiscale teritoriale ale M.F. rămân în activitate, pregătesc protocoalele de predare a atribuţiilor, dar consiliile locale şi judeţene sunt obligate ca, în cursul anului 1999, să îşi organizeze servicii proprii de specialitate, în vederea preluării şi exercitării atribuţiilor de stabilire şi încasare, în viitor, a impozitelor şi taxelor locale.

g) Cum ordonanţa nu stabileşte concret ce se va face cu banii încasaţi, dar abilitează consiliile locale şi judeţene să majoreze sau să diminueze, anual, cu până la 50% impozitele şi taxele locale, stabilite în sume fixe de legiuitor, există cel puţin câteva pericole:

1. tendinţa de sporire pe mai departe a datoriilor populaţiei;

2. utilizarea banilor încasaţi în cheltuieli nejudicioase de către autorităţile locale.

Legi şi acţiuni ca cele enumerate ar putea avea consecinţe imprevizibile. Demolarea încrederii populaţiei în partidele aflate la guvernare, în primul rând. Apoi, s-ar putea ca cei astfel ,,pedepsiţi", dar mai ales cei peste 5 milioane de pensionari care încasează lunar cât un demnitar într-o zi să întârzie ori să uite a se prezenta la vot la viitoarele alegeri locale, parlamentare şi prezidenţiale.

Sumbru, dar s-ar putea ca acesta să fie, de-abia, adevărul! [*]

[*] Monitorul, 14 ianuarie 1999

PROPRIETATEA VĂZUTĂ CHIORÂŞ

Hotărât lucru, cei de la ziarul ,,Adevărul" sunt cu totul alţii decât cei din timpul când directorul publicaţiei era tovarăşul Novăceanu. Ziariştii cotidianului central sunt bine informaţi şi echidistanţi în judecarea şi redarea adevărurilor pe care le oferă publicului.

Până şi Silviu Brucan, vechi colaborator, ideolog, dar şi conducător al publicaţiei cu numele de ,,Scânteia" continuă să-şi expună părerile de stânga, dar la rubrica ,,Puncte de vedere", care

înseamnă respectarea şi aplicarea democraţiei, dar fără angajare redacţională.

În ce priveşte problema proprietarilor şi a chiriaşilor, poziţia redacţiei rămâne încă duplicitară. Iată, pe 26 ianuarie a.c., în „Adevărul", senatorul Corneliu Turianu, jurist de marcă, publică la rubrica „Legislaţia pe înţelesul fiecăruia" un comentariu în care probează cum, de-a lungul timpului, din 1948 până astăzi, proprietatea particulară a fost subordonată interesului îngust al chiriaşilor.

Pledând pentru îndreptarea nedreptăţilor care s-au făcut proprietarilor – mulţi pensionari, muncitori şi funcţionari – cărora li s-au confiscat pe nedrept proprietăţile, autorul insistă şi asupra rezolvării legale şi echitabile a situaţiei chiriaşilor, inclusiv în ce priveşte reglementarea corectă a plăţii chiriilor, care astăzi „nu depăşesc câteva sute de lei, sau, hai să zicem, o mie sau două mii de lei. Cu alte cuvinte, nu depăşesc costul unei pâini!".

Ultima frază a comentariului - „…nu am auzit însă nici o voce care să fi cerut aducerea chiriilor la un nivel rezonabil…" – exprimă opinia de esenţă a semnatarului: proprietarul şi chiriaşul trebuie trataţi diferenţiat, dar nu în defavoarea primului.

Cu toate acestea, jurnaliştii de la „Adevărul", ignorând opinia exprimată de senatorul Corneliu Turianu, îi intitulează astfel comentariul: „*Chiriaşii – striviţi între interesele politice ale guvernanţilor postdecembrişti"*.

Cum, de ce chiriaşii, când autorul s-a referit în text la proprietari, ei fiind adevăraţii striviţi între şi de interesele politice, dar şi economice, de guvernele postdecembriste, dar mai ales de către anumite partide interesate în deformarea mersului reformei, pe care, în fond, n-o acceptă?! [*]

[*] Monitorul, 30 ianuarie 1998

TITLURILE DE STAT, O ŞMECHERIE PE TERMEN SCURT

Statul, prin Ministerul de Finanțe, oferă titluri de stat cu 75% dobândă pe an. Persoanele fizice au luat cu asalt sediile CEC, făcând cozi de cu o seară înaintea datei stabilite pentru punerea în vânzare a acțiunilor.

Cumpărătorii de titluri din oraşele reşedință de județ ori sosiți din localități îndepărtate şi-au adus cu ei milionul (milioanele), alții şi-au retras depozitele pe care le aveau la băncile comerciale ori la CEC, pentru a cumpăra chitanța care simbolizează titlul valoric oferit de Ministerul de Finanțe. S-ar putea ca depozitele respective să nu fi fost nici scadente, iar ei să fi pierdut dobânda în curs de acumulare, acceptând-o doar pe cea cu depunere la vedere. Deci mult mai mică.

Pentru 1 milion depus pentru un titlu, cetățeanul va avea de încasat de la CEC, după un an, suma de 1750000 lei. Încasarea se va face, însă, după 3 luni, la 30 aprilie şi, respectiv, 5 mai a.c. Dacă titlul îl va răscumpăra în avans, va beneficia doar de dobânda la vedere, practicată de CEC. La scadența anunțată, pentru suma împrumutată statului, va avea un câştig de 187500 lei dobândă la un milion de lei, pentru timpul celor 3 luni, cât banii au stat la dispoziția statului. Din aceştia i se vor reține 23750 de lei comisionul de 2% perceput de CEC pentru operațiunile efectuate. Deci răscumpărarea milionului investit va fi de 1163700 lei.

Dacă posesorul nu se va putea prezenta la data scadentă (30 aprilie ori 5 mai), pentru restul timpului nu va mai avea nici un câştig, nici chiar dobânda la vedere, pentru că, spune legea, aceste titluri au reguli fixe, nu sunt echivalente cu conturile bancare.

Factorii interesați de reuşita acțiunii de vânzare a titlurilor de stat au apreciat că nivelul de 75% al dobânzii la aceste împrumuturi a fost stabilit ținându-se seama de nivelul estimat al inflației pe lunile februarie, martie şi aprilie a.c., de 71%, adăugându-se 4 puncte procentual în plus pentru ca „tranzacția" să aibă atractivitate pentru populație.

Rămas în bancă, chiar numai la o dobândă de 50% pe an, milionul s-ar fi recuperat după trei luni cu un plus de 125000 lei, din

care se deduc comisionul şi impozitul de 1%. De unde rezultă că cel ce a lucrat direct cu statul, vânzându-i seria şi cumpărând titlul, ar profita de circa 40000 lei la milionul investit.

Chiar în ziua primei tranşe a împrumutului, Banca Internaţională a Religiilor dădea comunicatul potrivit căruia începând cu 29 ianuarie a.c. majorează dobânda la depozitele populaţiei, constituită pe termen de o lună, la 59% pe an, astfel că, prin capitalizare, dobânda pentru acest tip de depozit ajunge la 76,52% pe an.

Dacă pentru investitorul cu domiciliul în oraşul reşedinţă de judeţ, unde îşi află sediul filiala CEC care intermediază afacerea, mai e, cât de cât un profit, pentru cel sosit din localitatea îndepărtată, tranzacţia nu-i mai aduce nici un câştig. Transportul până la Iaşi, găzduirea la hotel sau la rude din Iaşi (unde nu poţi suna la uşă chiar cu mâna goală) înseamnă cheltuieli, care, în final, nu acoperă eforturile investite. Şi aceasta, de două ori, la depunere şi la recuperarea banilor.

Lucrul acesta va fi deplin înţeles, de foarte mulţi, la trecerea celor trei luni. Atunci, majoritatea se va convinge că titlul de stat vândut la CEC n-a fost decât o şmecherie financiară, pe termen scurt, cosmetizată de domnul Daniel Dăianu, pentru scoaterea de la ciorap a sumelor mucegăite în nelucrare.

Câştigător va rămâne tot cetăţeanul care a rămas statornic în înţelepciunea, probată în timp, că statul este un prost gospodar, care mai întotdeauna l-a furat şi l-a păcălit, într-un fel sau altul, pe omul cu bani puţini. *

* Monitorul, 4 februarie 1998

AUTORITĂŢILE LOCALE, STOL DE PĂSĂRI CĂLĂTOARE

Un primar dintr-o democraţie europeană explica, într-o revistă prestigioasă, de ce nu pleacă el în nici o vizită în afara ţării sale, deşi are mulţi ani de când conduce administraţia locală: nu are timp pentru plimbare.

La noi, autoritățile călătoresc într-o armonioasă veselie. Domneşte în România un fel de iresponsabilitate, care de care mai vinovată. Există o sete permanentă, mereu nepotolită, pentru cheltuirea banului public. S-a ajuns până acolo încât județul Iaşi să fie, timp de două săptămâni, condus din Danemarca, cum remarcau ironic ziariştii de la „Monitorul". Iar municipiul Iaşi – din Suedia şi Danemarca.

Deşi proveniți din formațiuni politice diferite, la chiul şi avantaje personale se înțeleg de minune. Colaborează. A venit fetița dintr-o excursie peste hotare, pleacă mămica în alta, tot în străinătate. Familia Cântic, mai nonconformistă, a făcut-o chiar de… cântic. Soții au plecat împreună!

Au plecat autoritățile ieşene în hârjoană, arborând nevoia de specializare, de dialog cu democrația avansată, cu afacerile ori pentru înfrățire cu similarii lor din Danemarca, abandonându-şi temele, iar mai devreme sau mai târziu vor învinui Centrul, pe Ciorbea ori ministerele specializate pentru că au uitat de Zona Liberă a Iaşilor. Domnii L. Antonesei, Constantin Simirad, Ionel Calapod, Tiberiu Brăilean au uitat importanța bugetului local, lăsându-l nefundamentat şi neexplicat. Ce-l priveşte pe domnul Calapod dificultatea şi responsabilitatea problemelor sociale şi de pensii din județ? El călătoreşte. Pe doamna Camelia Gavrilă excursia a deconectat-o, a făcut-o să fie mai echidistantă față de şcoala la porțile căreia încearcă reforma. Dl. dr. V. Astărăstoae lipseşte tocmai când acasă au loc grave mişcări sindicale în ramură, iar problema medicului de familie nu-i încă pe deplin lămurită. Dl. viceprimar Vasile Dumitriu, dornic de aprofundarea democrației, s-a alăturat şi el grupului călător de la județ. Dl. Simirad, mai versat, cunoscător în tratarea dificultăților pricinuite de excursiile externe, şi-a pus în bagajele personale şi pe şefa de cabinet.

Rămas singur în coşcogeamite curte a județului, dl. Iordache Popa, vicepreşedinte, a căzut în supărare, în destăinuiri sumbre, dar sincere: funcționarii Consiliului Județean nu lucrează fie din incompetență, lipsă de calificare, fie că au dat în patima

jocurilor pe calculator. Păcatele electronicii la locul de muncă! Lenea şi indisciplina sunt boli care se manifestă mai la tot românul atunci când pisica lipseşte de pe cuptorul gospodinei.

Nemulţumit că reprezentanţii administraţiei locale şi-au luat celularele şi au plecat în ţările democraţilor avansaţi, fără ca populaţia de acasă să cunoască vreodată cum şi-au consumat timpul, cineva se întreba deunăzi ce vor fi făcut cetăţenii care au venit cu probleme la mai-marii judeţului.

Dl. Iordache Popa reproşa slaba pregătire profesională a personalului. Lipsei de calificare i se adaugă însă şi boala devenită sindrom generalizat: chiulul.

Se simte din plin lipsa Legii funcţionarului public, a răspunderii acestuia faţă de cetăţeanul care îl plăteşte. Important, deocamdată, rămâne faptul că toţi cei de mai sus încasează salarii. *

* Monitorul, 7 februarie 1998

TROCUL TRANZIŢIEI

Când dăduse bine în bătrâneţe intelectuală, o anumită personalitate, căreia nu-i dau numele, în luările sale de cuvânt, dar şi în treburile organizatorice, dăduse în patima poveştilor. Însăila vorbe tocmai bune de înspăimântat lumea. Vedea soluţia împuţinării cozilor de la alimentara prin trimiterea pensionarilor la ţară, să se hrănească cu aer. Insista pentru construirea unor cantine gigantice, bune de hrănit la hârdăul comun populaţia oraşelor.

Minţi docile, cu grade universitare, îi ţineau hangul. Confecţionau şi răspândeau reţete pentru alimentaţia raţională, explicau de ce este necesar ca tot românul să poarte cu sine sufertaşul.

Timpul a lucrat, iar povestitorul cu pricina a devenit desuet. Au crescut, însă, alţi oameni, alţi bătrâni, mult mai simpatici în convingerile lor, care ne aburesc imaginaţia.

Ajunşi să-şi dea cu părerea despre guvernarea ţării şi a banilor noştri, pe chestie de hrană şi băutură, ei dezleagă an de an sacul tot mai împuţinat al vistieriei publice şi aruncă cu banii mai rău decât o făcuse semănătorul risipitor. Mii de mineri, în 1997, au

încasat, dintr-un singur foc, 20-24 de salarii minereşti, chipurile ca să intre în afaceri ori să fugă la țară, la pământ.

Ei şi-au adunat prietenii de tărie, nevestele şi copiii şi, în câteva zile, şi-au băut veniturile cuvenite pentru un an. Acum, după zile şi săptămâni de viață dusă în cârciumă, o fac pe pesimiştii şi revoltații. Vor acces la muncă şi la banii țării. Au dat în năravv.

Mai recent, când domnul Babiuc mai era încă ministru la forțele noastre armate, s-a gândit şi el să-şi bage măcar o parte din combatanți în afaceri sau pe post de copii la mama acasă. Dar nu oricum, ci tot după tipicul aplicat minerilor. Domnul ministru, demisionat ulterior, a fost mai ferm în exprimarea către trupele adunate la frontul rarefierii: cele vreo 20 de solde milităreşti vor fi înmânate nu oricui, ci, cu prioritate, bețivilor şi indisciplinaților aciuați în armată. Reformă şi despărțire cu cheltuieli de la buget, nu prin aplicarea regulamentului militar!

Unitățile CEC din România suportă cu greu, de câteva luni, asaltul celor care semnează pentru milioanele nemuncite. Concură la risipirea banilor publici şi Poşta Română, care-şi încasează comisioanele din înmânarea soldelor pentru şomeri, asistență socială, pensii pentru persoane din ce în ce mai tinere, bune de muncă. O dărnicie a statului din preagolul bugetului care şi în 1998, se zice, tot de austeritate rămâne.

Deşi vorbesc despre creşterea de la 10% în 1997 la 40% în 1998 a bugetului destinat protecției sociale, guvernanții ne lasă să înțelegem că nu prea mai sunt bani pentru plata salariilor, a pensiilor, a indemnizațiilor cuvenite de drept celor nepredispuşi la indisciplină ori beție.

Unele măsuri care confirmă lipsa de numerar s-au şi luat deja pe ici, pe acolo. Sunt întreprinderi în care chenzina se dă în natură. Un troc legiferat este recenta măsură guvernamentală de a se da salariaților bonuri de masă la nivelul a 18000 de lei zilnic. Bonişoare în loc de parale. Tot un fel de cupoane, cum sunt cele pentru căldură şi agricultură.

Dacă le vine în minte celor de la guvern să înmâneze tot bonuri valorice şi pensionarilor? Luându-şi cu bonul ciorba şi tocănița de la cantina socială din cartier, ciorba ar da-o pe un bilet de tramvai, iar tocănița ar lăsa-o bacşiş bucătarului pentru că a fost amabil la umplerea cratițelor înşirate pe bățul de fier. Ei ar mânca

bucata de pâine oferită, mestecând, totodată, amintirile referitoare la timpul când altcineva vorbea tot despre sufertaş şi cazan. Plata încălzirii, a întreţinerii, energiei electrice, a altor utilităţi casnice şi sociale, o vor face tot pe calea trocului, dacă le-a mai rămas ceva din produse, pentru că, după cum v-am spus, pâinea, ciorba şi tocănița s-au dus. *

* Monitorul, 10 februarie 1998

PRIVIND ÎNAPOI CU MÂNIE LA TRAIAN BĂSESCU

La vremea aceasta unele partide politice au declanşat pregătirile pentru alegerile anticipate. PD nu face excepţie. Unele sondaje de opinie, fie şi neoficiale, spun că acest partid, în ultimul timp, a pierdut susţinători. Dl. Roman şi formaţiunea sa s-au discreditat prin înseşi faptele miniştrilor săi. Să luăm cazul Traian Băsescu, multă vreme apreciat pentru stilul hotărât de luare a deciziilor, dar cu pierdere mare la public, pentru că, folosind prea mult mass-media, a clacat, nepăstrându-şi făgăduielile. A făcut foarte multe lucruri pentru faţadă, pentru imagine. Cazul panourilor cu indicarea locurilor unde se află înmormântaţi banii noştri – care au costat fiecare cât indemnizaţia a 15 urmaşe de veteran de război – este un exemplu. Apoi, instalarea telefoanelor de semnalizare a lipsei de căldură din trenuri este un altul.

Dar vă amintiţi discursul de la TV al d-lui Traian Băsescu, întors în ţară după accidentul cu întârzierea decolării avionului prezidenţial, când a promis că biletele CFR nu se vor scumpi? După câteva zile, la 1 a lunii următoare, fără nici o informare prealabilă, cetăţenii au cumpărat biletele CFR cu preţuri simţitor majorate.

În apropierea sărbătorilor de Crăciun, dl. Băsescu s-a arătat iarăşi pe ecranul TV şi a promis pensionarilor prelungirea valabilităţii tichetelor CFR cu reducere de 50% şi pentru luna ianuarie 1998. ulterior, subordonaţii domniei sale – şi cu ştirea sa, firește – au condiţionat prelungirea de achiziţionarea biletelor cu

plată anticipată. Când să folosească biletele, au constatat că multe din trenuri fuseseră anulate, traseele amestecate, banii pierduți.

La începutul lunii ianuarie, veteranii de război – şi cei asimilaţi lor – au mers să-şi ridice setul de călătorii gratuite pe CFR, drept conferit lor de Legea 44/1994. Au constatat, însă, că celor cu drept de a călători la clasa întâi li se cere, începând din 1998, să-şi achite suplimentul de viteză şi locul în tren. În felul acesta, normele SNCFR, unde a patronat ca ministru domnul Băsescu, încalcă o lege care nici într-un caz n-a oferit veteranilor o prestaţie de servicii trunchiată. Ştiţi cu cine şi-a găsit să se lupte dl Băsescu, să-i jefuiască în dreptul lor de a călători la clasa I? Cu marii mutilaţi, invalizii şi însoţitorii lor, cu veteranii decoraţi cu ordine şi medalii.

Care e numărul acestora? Unei urmaşe de veteran de război care încasează lunar o indemnizaţie de 17000 de lei, i se va cere să achite pentru o călătorie cu trenul Bucureşti – Iaşi circa 40000 de lei, dublul indemnizaţiei ei!

Pensionarilor obişnuiţi, domnul Traian Băsescu şi urmaşii domniei sale nu le-au pus încă la dispoziţie tichetele de călătorie cu reducere pentru 1998.

Cei de la ţară trebuie să meargă la oraş, să-şi susţină procesele pentru revendicarea pământului, la arhive să ceară acte pentru eventualele suplimente la legea modificată; cei de la oraş trebuie să meargă la sate să-şi depună la primării actele pentru dobândirea pământului moştenit, să-şi ridice şi să-şi valorifice cupoanele pentru agricultură…

Moşii şi bunicuţele care l-au simpatizat şi l-au socotit de-al lor pe dl Petre Roman l-au cam scoborât de la inima lor. Aceasta şi pentru că el, dl Roman, prin ministrul său de la Transporturi, Traian Băsescu, le-a micşorat posibilităţile de a folosi drumurile publice şi mijloacele de transport, şansele de a intra în proprietatea pământului moştenit de la părinţi.

Aşa că la posibilele alegeri anticipate s-or orienta şi ei cum vor crede de cuviinţă. *

* Monitorul, 12 februarie 1998

TAXA DE SOLIDARITATE, O PATĂ PE HALATELE IMACULATE

La sacul cu bani gestionat de Guvern este permanent mare îngrămădeală. Se aleargă acolo cu trupul şi sufletul nevoiaşului, cu portavoce, cu lideri sindicali, care de care mai belicoşi, cu trenul, autobuzele şi autocarele, cu tractoarele scoase din brazdă, se blochează circulaţia, toate, absolut toate, cu scopul de a forţa baierele sacului deja descărcat.

Se provoacă negocieri, se reproşează lipsa de politeţe, indolenţa primului ministru, precum odinioară – altcineva, trebuia să fie prezent „în tot şi-n toate".

Corul vocilor cere sporirea salariilor, indexări suplimentare, rămânerea pe posturi chiar dacă unitatea este falimentară. Pe oameni nu-i interesează. Au familii, copii, ani de serviciu, interese, pe scurt, au nevoie de bani de la Ciorbea.

N-am auzit nici o vorbă despre ceea ce trebuie să se facă, concret, pentru înzdrăvenirea bugetului, căutarea resurselor, a surselor alternative de finanţare, pentru umplerea sacului cu bani.

Nimeni n-a zis: fraţilor, haideţi să facem miting, să ieşim în piaţa oraşului, cu lozinci şi portavoce, să-i forţăm, fie şi cu mâinile în buzunare, pe demnitari să se sacrifice şi ei alături de noi pe altarul austerităţii. Să-i determinăm să renunţe la avantajele de care dispun, care sunt disproporţionat de mari faţă de economia ţării, şi, în consecinţă, să şi le micşoreze la limita decenţei. Să prezinte bon de consum şi decontare pentru folosirea apartamentului, a celularului, a cheltuielilor făcute cu secretara, şoferul, dactilografa. Cărătorii de servietă, făcătorii de cafele să treacă la activităţi pe cont propriu. Să se termine odată cu transformarea şefilor de birouri şi servicii în directori de tot felul în regiile şi întreprinderile patronate de stat, în ministerele şi departamentele guvernamentale.

Pe fondul totalei austerități, iată, personalul sanitar, până la un punct îndreptățit, a pus plăcuțe la locul de muncă cu înscrisul „Grevă generală" şi a ieşit în stradă.

Nemulţumiți mai mult că nu li se oferă decât un spor de 25%, sanitarii fac grevă. Grevă generală. Nu i-am auzit plângându-se prea tare pentru soarta, într-adevăr îngrijorătoare, a bugetului sanitar, în ansamblu.

Cu plicurile sub perna spitalului, pentru captarea atenției şi a milei chiar a femeii de serviciu şi a infirmierei, bolnavii n-au încotro şi mimează şi ei solidaritatea cu revendicările personalului medical.

Au, într-adevăr, salarii mici, dar la nivel tot aşa de mic, chiar insuportabil, sunt şi veniturile altor categorii de persoane, care, în lipsa SERINGII, n-au ecou dacă ar ieşi în stradă: cadrele didactice, cercetătorii, agricultorii, pensionarii. De şomeri şi asistații sociali nu mai vorbim. Unele burse studenţeşti sunt mai arătoase decât salariile şi pensiile noastre.

În fața sacului gol al Guvernului, s-a auzit propunerea introducerii taxei de solidaritate, colectată de la populație, pentru sporirea salariilor personalului sanitar. Taxe şi impozite la populație s-au impus cu duiumul în ultimii ani. Crearea alteia n-ar fi decât o povară în plus, un bacşiş oficial, generalizat, dat oamenilor în halate albe.

Ministrul Alexandru Athanasiu

O pată pe albul halatelor, completată fireşte, cu sumele puse în plicuri, cu atențiile din genți şi sacoşe, pentru că, se ştie, aşa-i românul, atent atât față de sănătatea sa, cât şi față de cel care i-a fost de ajutor la nevoie.

Cu toate că, multora dintre semenii noştri nimeni nu le oferă un ban, o atenție în plus. Dar aceştia nu fac grevă. *

* Monitorul, 12 februarie 1998

O SOLIDARITATE DE BRAVADĂ

Vremea minerului, a oţelarului ori forjarului de onoare s-a dus. Ea n-a lăsat decât urme urâte pe obrazul ţării şi al nostru, al populaţiei.

Acum este timpul liderilor de onoare. La Iaşi, de exemplu, recent, a avut loc o adunare în sala mare a Primăriei, declarată drept miting de solidaritate cu greviştii „Sanitas" – la care, în afara celor 300 de salariaţi ai Primăriei, prezenţi fără murmur şi şovăire, la chemarea primarului, în timpul programului lor de lucru, au participat şi reprezentanţi ai unor sindicate şi confederaţii. Aici, primarul Constantin Simirad a fost declarat lider de onoare al Sindicatului „Sanitas", punându-i-se pe mână, firește, banderola albă cu cruce roşie, de grevist.

Onorându-şi însărcinarea, primarul, spun sursele de informare, „a deplâns situaţia economică a cadrelor din reţeaua sanitară, a salariaţilor din alte sectoare, criticând virulent hotărârea de suplimentare a salariilor parlamentarilor şi altor demnitari".

Vehement, domnia sa chiar a cerut permisiunea asistenţei să trimită o sesizare de protest, nu de adeziune, Preşedinţiei, Parlamentului şi Guvernului, exprimându-şi sprijinul ferm faţă de revendicările greviştilor din reţeaua sanitară şi, probabil, şi ale altor grevişti, purtători de doleanţe asemănătoare.

Interesant de reţinut este însă faptul că, doar cu câteva zile în urmă, Consiliul Municipal Iaşi, la iniţiativa bătăiosului nostru primar, hotărâse, cu un singur vot contra, ca, începând cu 1 februarie 1998, funcţionarii Primăriei să primească salarii majorate sută la sută, aşa încât salariul brut al unui muncitor necalificat să ajungă la 583000 lei, iar al primarului la peste 5,6 milioane lunar, înglobându-se în el toate sporurile salariale cuvenite. Consilierii, deşi se prezintă la lucru doar din când în când, vor primi şi ei, în afara salariilor de bază, indemnizaţii de 25% din salariul primarului, că aşa zice legea.

Cu alte cuvinte, ce au făcut parlamentarii la Bucureşti, au realizat şi consilierii, primarul şi salariaţii Primăriei la Iaşi. Deci merită să fii lider de onoare al sindicatului purtătorilor de halate albe, să denunţi cu mânie proletară îmbuibarea celor de la Centru,

mărindu-ți în mod ieftin popularitatea în fața greviștilor şi a familiilor lor.

Când primea trofeul de „lider", primul miner al țării mai promitea un spor de salarii, mai dădea 25 de lei la alocație, mai promitea mutarea pensionarilor la țară, la aer, la odihnă veşnică. Domnul primar Simirad, deşi lider de onoare, doar a protestat, a trimis scrisori la cei mari, dar n-a lăsat din salariul său şi al colaboratorilor nimic în folosul adevăraților necăjiți.

Recent, domnia sa spunea că nu aspiră la scaunul de senator ori deputat pentru că şi aşa, aceştia, când sosesc la Iaşi, aşteaptă la uşa cabinetului său intrarea în audiență. Acum, când are şi salariu de parlamentar, bravează solidaritatea cu greviştii, dar nu cedează din privilegiile materiale.

De ce, atunci, mimează susținerea greviştilor şi acceptă titlul de lider de onoare al unui sindicat pe care nu-l poate reprezenta, fie şi pentru că actualele sale venituri îl situează în aceeaşi bancă cu parlamentarii pe care îi huleşte?

Salariul primarului poate este mai mic decât cel al unui patron de la o firmă oarecare. El însă provine din banii noştri, iar blestemul tânărului tonetar, trimis din acest colț de pagină, ca primarul să ajungă să nu-şi poată plăti datoriile, stăruie încă în mintea multora.

Salariul lunar al unui muncitor necalificat la Primărie este astăzi mai bun decât al unui pensionar cu peste 40 de ani vechime în muncă, absolvent de studii universitare, postuniversitare, poate cu doctorat în ştiințe. Ce fel de lideri trebuie să-şi aleagă aceştia, care-s victime permanente ale bravadei căutătorilor de popularitate ieftină, organizatori de ospețe ale triumfului lor salarial – toate dobândite în dauna noastră? [*]

[*] Monitorul, 2 martie 1998

RĂZBOIUL CU MAFIA PĂDURILOR ABIA ÎNCEPE

Ani la rând de la punerea în aplicare a Legii 18/1991, statul a indus ideea că tăiatul pădurilor este opera celor care primiseră în proprietate suprafața de până la un hectar – fond silvic. Tăiatul sălbatic al pădurilor nu l-au făcut țăranii, proprietarii de păduri, mulți dintre ei nici neajungând acolo, în codri; acestea au fost distruse sub protecția oamenilor echipați în costume de culoarea pădurii.

Nu vidul legislativ a distrus pădurea şi sistemul de irigații, averea CAP şi a oamenilor, ci dezinteresul specialiştilor în domeniu, al polițiştilor şi Primăriilor. Nimeni nu i-a întrebat de sănătate pe cei care comercializează maşinile şi carele cu lemne la sate ori la oraşe, pe cei care au cărat dalele de beton de la consolidarea versanților, tabla şi cheresteaua de la clădirile demolate la CAP.

Vilele şi palatele țigăneşti de la Toflea – Galați sunt făcute cu lemne furate din pădurile țăranilor gospodari de la Priponeşti.

Moldova se situează în prim-planul prădăciunilor forestiere. Aici, mafia pădurilor cunoaşte forme diversificate. „Omorurile" silvice din județele Neamț, Iaşi, Vrancea, Galați, Bacău şi Suceava, de exemplu, arată că adevărații „criminali" n-au fost în nici un caz țăranii, proprietarii, ci mafia silvică, protejată adesea de autoritățile locale.

La şedința de bilanț a Poliției Române pe anul 1997, generalul Niculae Cheptănaru, şeful Poliției Suceava, a subliniat că jumătate din fondul forestier al județului a căzut măcelărit de topoarele şi drujbele răuvoitorilor.

O anchetă făcută în județul Bacău de „Academia Cațavencu" a reliefat că sub patronajul unora ca Hrebenciuc ori Iacobov, PDSR a coordonat distrugerea fondului forestier, oamenii lor acumulând averi pe care organele de anchetă şi cercetare nu le-au individualizat încă.

După distrugerea fondului forestier, prin hărtănire şi valorificare a molidului, bradului, carpenului, a frasinului şi stejarului, la brigada Pănceşti, punerea în posesie a celor îndreptățiți

la Legea 18/1991 s-a făcut numai după ce arborii de pe 4000 de hectare au fost raşi complet de pe faţa pământului.

Dosarele penale încheiate personalului silvic au fost închise, iar, drept recompensă, silvicultorii construiesc vile capilor Poliţiei din judeţul Bacău.

Învăţămintele din asemenea fapte au fost pentru ţărani să nu stea indiferenţi la jaful patronat de slujbaşii statului. Drept urmare, mai în toate judeţele ţării, organizaţi ori pe cont propriu, ei au cerut oprirea oricăror tăieri de masă lemnoasă, iar acolo unde se execută lucrări silvice, acestea să se realizeze numai în prezenţa şi cu acordul Primăriei.

În acest timp, foarte multe persoane nici astăzi n-au intrat în posesia suprafeţelor de pădure care li se cuvin. Sunt pline de ţărani sălile instanţelor judecătoreşti, iar Poşta Română nu mai pridideşte ducând la autorităţi scrisorile care reclamă proprietatea.

Dovadă a interesului „moşierilor" pentru punerea în aplicare a dispoziţiilor Legii 169/1997 referitoare la reconstituirea proprietăţilor agricole stau cozile formate în aceste zile la primării şi la arhivele statului din fiecare judeţ, dar şi cererile sosite prin poştă.

Clipurile de la posturile de televiziune, scrisorile apărute în presă reiterează interesul ţăranilor pentru înfrăţirea lor cu pământul şi codrul. [*]

[*] Monitorul, 3 martie 1998

ECONOMIA ÎŞI TRAGE SUFLETUL CERŞIND DE LA POPULAŢIE

După taxa Băsescu, taxa pe osia de autobuz adus din import, s-a lansat taxa Athanasiu, de solidaritate a noastră cu personalul sanitar, insuficient salarizat.

Fiind ea, taxa Athanasiu, cu succes experimentată în ţările prietene care au intrat de-acum în Europa, iar noi aflându-ne aproape la porţile ei, domnul Vlad Roşca, negociator în relaţiile cu sindicatele şi patronatul, ne-a asigurat, de pe ecranul televizorului, că nu s-a renunţat la măsura promisă, fie şi pentru că s-a dovedit utilă… la alţii.

Dl. Dăianu, ministrul Finanţelor, cel care a lămurit pensionarii să accepte impozit la dobânda pe banii depuşi la CEC ori la bancă, ne ţine calea promiţându-ne altă taxă, cea de solidaritate cu Reforma.

Domnul ministru Dăianu nu-i de acord cu ceea ce au făcut predecesorii săi, care au bani la bugetul statului din vânzarea întreprinderilor, dându-i disponibilizaţilor cu ocazia restructurării unităţilor. Testându-ne ataşamentul la restructurarea giganţilor industriali şi a regiilor, aşa-zise autonome, dumnealui ne solicită, în numele responsabilităţilor noastre civice, educative, să participăm cu cotă parte din veniturile care ne-au mai rămas la aplicarea reformei, a restructurării, la plata disponibilizaţilor.

Încercându-ne buzunarele, dl Dăianu ne povesteşte că, dacă vom întârzia aplicarea taxei proiectate, lucrurile vor deveni mai greu de suportat, fapt pentru care îşi pregăteşte demisia. Fuge de răspunderea ministerială, atât timp cât această lege, încă, lipseşte.

Deci, pentru restructurarea combinatelor metalurgice de la Galaţi, Hunedoara, Iaşi, Roman, Braşov ş.a. şi disponibilizarea personalului, curge taxa Dăianu.

Curge taxa Dăianu pentru restructurarea ROMGAZ, care se divizează, se privatizează, îşi sporeşte numărul de salariaţi, dar

trebuie subvenţionată pentru mărirea salariilor celor rămaşi… în regie; idem Renel, Apă-Canal, transportul în comun şi cel naţional etc.

După taxa Dăianu ce mai urmează? Am parcurs drumul CARITAS ROMAN – cu blocarea banilor depunătorilor pentru procurarea autoturismelor Dacia 1300 -, CARITAS STOICA, fondul mutual SAFI, Contul Omeniei, al Fondului „Libertatea", titlurile de stat slobozite de MF pentru a lovi tocmai în economia de piaţă.

Descifrarea dedesubturilor celor de mai sus, a marilor împrumutaţi de la băncile statului, a magnaţilor născuţi din cenuşa totuşi mănoasă a ţării sunt priorităţi ale adevărului de azi şi de mâine.

Letargia economiei româneşti, care îşi trage sufletul cerşind contribuţii băneşti de la populaţie pentru a-şi duce viaţa de azi pe mâine, este consecinţa neputinţei, a panicii şi lipsei de perspectivă, într-o ţară a tuturor iresponsabilităţilor. *

* Monitorul, 20 februarie 1998

VÂNZĂTORUL DE ILUZII, LA CULES DE COTIZAŢII

Până în 1990, cetăţenii îşi puteau procura un autoturism Dacia depunând la CEC o anumită sumă de bani în contul I.D.M.S., iar apoi, eşalonat, în 5 – 10 ani ori chiar mai repede, prin COMAUTO SPORT (fostul I.D.M.S.) şi uzina constructoare Colibaşi, intrau în posesia facturii şi în proprietatea maşinii.

În 1990, printr-o măsură arbitrară, dl. Petre Roman, atunci prim-ministru, a emis o hotărâre prin care depunătorilor CEC li se refuza dreptul de a intra în proprietatea obiectului achitat. Excepţia o constituia plata dublului valorii autoturismului. De parcă veniturile oamenilor ar fi sporit peste noapte. Pentru a contracara măsura luată de Guvernul român, s-a creat, în 1990, Asociaţia pentru Protecţia Cumpărătorilor de Autoturisme. La ea au aderat, cu plată de cotizaţie, mulţi păgubiţi care şi-au creat iluzii că vor ajunge să-şi vadă visul cu ochii.

Dar, în timp ce în statele vecine, în cazuri similare, au câştigat cetăţenii, statul punându-le la dispoziţie autoturismele achitate, la noi totul s-a înmormântat în procese. A fost prima şi cea mai mare păcăleală a românului, primul CARITAS DE STAT.

În campania electorală din 1996, când piaţa era deja aglomerată de hârburile aduse din străinătate, iar afacerea vinderii certificatelor de înmatriculare devenise prosperă, candidaţii la preşedinţie au făcut şi ei nişte promisiuni. Domnii Emil Constantinescu şi Petre Roman, astăzi unul preşedinte al ţării, celălalt al Senatului, au făgăduit că sumele depuse şi folosite de stat vor fi indexate, reactualizate.

În realitate, cu o dobândă de 1,5% pe an la început, care a ajuns astăzi la 15%, cei 70000 de lei depuşi acum 10 – 15 ani au ajuns echivalentul unui kilogram de salam.

Proiectul de lege iniţiat de doi deputaţi PNŢCD, giraţi de autoritatea lui Gabriel Ţepelea, liderul grupului parlamentar din Camera Deputaţilor, larg mediatizat pentru compensarea banilor depuşi la CEC pentru Dacie, prin aducerea în ţară a unui autoturism străin cu scutire de taxă vamală, s-a dovedit a fi tot o iluzie, fabricată de nişte interesaţi în obţinerea de comisioane, nu de dezvoltarea industriei autohtone de autoturisme.

În „Monitorul" din 17 februarie a.c., depunătorii de bani la CEC pentru Dacia au fost atenţionaţi că Ministerul de Finanţe n-a avizat scutirea de taxă vamală, iar proiectul de lege promis de ţărăniştii a fost retras.

În asemenea condiții, românului de rând, creditor al statului, i se oferă doar posibilitatea să cotizeze în continuare, de la 50 de lei în 1990 la 3500 în 1998, într-un cont de la BANC-POST Bucureşti, pentru un anume Constantin Şarpe, preşedintele A.P.C.A. Bucureşti.

Cei care strâng cotizațiile n-au mai spus nimic, de mult timp, despre rostul actual al A.P.C.A., n-au mai convocat adunarea escrocaților, n-au mai înfiripat nici un dialog. Nici măcar numărul celor care persistă în iluzia lor nu se mai face public.

Singura grijă a rămas strângerea cotizației. Cel puțin CARITAS-STOICA s-a aflat în atenția Justiției, în timp ce CARITASUL DE STAT nu mai strecoară nici o speranță, dar cere cotizație. *

* Monitorul, 25 februarie 1998

DOJANA DOAMNEI NINA N-A DRES BUSUIOCUL

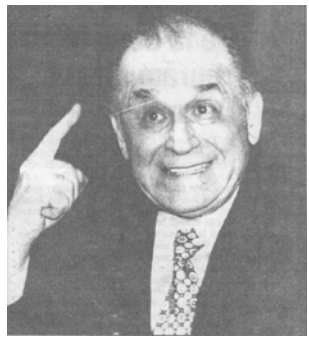

Entuziasmul cu care a fost primit în Valea Jiului liderul celui mai mare partid de opoziție mi se pare firesc exprimat, iar manifestarea simpatizanților total omenească.

În asemenea împrejurări, când pe fața majorității cetățenilor țării citeşti mâhnire şi îngrijorare, este o mare calitate pentru in lider politic să ştie să se comporte în fața mulțimii. Gestul are rol de comunicare cu publicul. De a dobândi priză sau de a fi respins. Purtarea ține de caracterul omului, de felul cum ştie să devină credibil, plăcut sau ostil celor în mijlocul cărora se află. Dar şi în raport cu restul populației aflate cu ochii sau cu urechile la mass-media.

Înaintea sărbătoririi zilei de naştere, la Tg. Jiu, în piața Centrală a oraşului, dar şi la întâlnirea cu membrii PDSR, Ion Iliescu a acuzat actuala putere că a mințit poporul şi că l-a adus în actuala stare de sărăcie. El i-a făcut pe guvernanți „neisprăviți" şi

„nepricepuți”, iar referindu-se la șeful statului, a conchis în termeni de mahala: „Se lăuda prostul ăla de Constantinescu că, dacă va fi ales, vor curge 60 de miliarde de dolari spre România din străinătate”.

Folosirea unor astfel de termeni înseamnă nu numai insultarea supremei instituții a statului, a omului care o reprezintă, a electoratului care i-a încredințat această misiune, ci, mai ales, reflectă gravele carențe de educație ale celui care întrebuințează cuvintele, dovedindu-ne nouă, dar şi lumii internaționale, cât de mari îi sunt lacunele comportamentale.

N-am ştiut niciodată exact ce studii are domnul Ion Iliescu. Nici nu m-au interesat. Insultarea preşedintelui țării în astfel de termeni, oricare ar fi persoana acestuia, arată că lumea în care s-a născut şi şi-a desăvârşit copilăria vorbitorul îi creează încă şi astăzi destule probleme.

Oricât ar întoarce-o din condei sau din vorbe, cuvântul „prost” are, în orice dicționar, aceeaşi semnificație, iar contextul în care a fost folosit nu ține deloc de „năravul gazetarului” – cum o cotește dl. Iliescu -, ci de deprinderea omului care comunică direct cu publicul.

Adesea, femeile sunt mai obiective, măsoară mai bine cuvintele, le disecă înțelesurile, le descifrează şi înțeleg mai exact consecințele. Doamna Nina Iliescu, se vede, este una dintre acestea. Iar faptul că l-a certat la telefon pe soțul ei este pe deplin justificat.

Cândva, exista infracțiunea de „lezmajestate”. Acum, mustrarea de către soție a unui lider este edificatoare şi pentru omul situat în cel mai îndepărtat cătun. Ştie, încă o dată, cu cine are de-a face, cine este cel care îi bate la uşa sufletului. Şi, adesea, românul este sever, dar drept, cu nepoliticosul, cu cel slobod la gură, care nu-şi mestecă îndeajuns gândurile înainte de a slobozi spurcăciunile.

Mai ales că scuza politică a cuvintelor a fost amplificată prin alte necuviințe: „Nu am avut intenția să-l jignesc. Am făcut doar aprecieri şi constatări”. Invective la nivelul lipsei celor 7 ani de acasă, ar spune indulgenții, inclusiv subsemnatul.

De scârbă, din silă ori dispreț, poate, preşedintele n-a intervenit să pună la punct nepolitețea. Probabil că nu încrucişează spada cuvintelor cu cineva care s-a dovedit a nu-i fi civic egal. Deşi,

din poziția sa, n-ar avea dreptul să folosească principiul iertării spre a rămâne distant în fața răului care priveşte autoritatea de stat. *

* Monitorul, 10 martie 1998

„EU CRED ÎN NOUA ECHIPĂ A TELEVIZIUNII"

Teama lui Ciprian Ursu, din Paşcani, exprimată într-o scrisoare publicată în „Monitorul", referitoare la schimbările din TVR, cum că speranțele noastre, nutrite mai ales în ultimii şapte ani, se „dovedesc a fi false", o văd nu numai timpuriu exprimată, dar şi alături cu realitatea.

Mereu şi oriunde partidul venit la guvernare şi-a impus oamenii. Orice conducător nou numit se gândeşte la colaboratorii de care să se folosească, selectați după diverse criterii: profesionalism, prietenie, simpatii şi chiar necesitatea de a avea bufonii săi. Din păcate, nu de puține ori, competența şi profesionalismul sunt înlocuite sau coexistă cu bufoneria: sunt preferați cei care au cea mai bogată bancă de bancuri şi şarmul necesar etalării lor. Dl. Ion Iliescu, pe când era prim-secretar la Iaşi, a schimbat şi el, de la o zi la alta, colaboratorii şi a avut bufonii lui de cabinet. Precum regii într-o anumită perioadă a istoriei. Înlocuiri de personal au fost chiar şi la TVR în timpul mandatului domniei sale ca preşedinte al țării. Victor Ionescu şi Vartan Arachelian şi-au recâştigat nişte drepturi prin procese rezolvate în justiție.

Dar chiar aşa de profesionişti cum spune Ciprian Ursu să fie Roşiianu, Şoloc şi Melinescu? Cel mai bine ştiu cei din televiziune, sindicatul de acolo! Cine nu-şi aminteşte câte lucruri nu ni s-au prezentat la „Actualități", după care, din presă ori tot de la TVR, am aflat că au fost trucuri: cântarul din aur al fiicei dictatorului, morții de la morga din Timişoara, indicați ca victime ale revoluției, imagini de film revenite de 2–3 ori cu text diferit etc.?

Şi încă un exemplu, mai recent. Profesionalism se cheamă aprobarea dată de Paul Şoloc pentru difuzarea la „Actualitățile" de la orele 20,00 a interviului realizat de o stagiară cu Iskandarani? Cui

a folosit el decât unora care, pentru aceasta, i-au încasat „nevinovatului" intervievat nişte sume, „prejudiciindu-l"?

Aşa că eu cred în noua echipă a televiziunii pentru că sunt tineri, frumoşi, dornici de afirmare şi competenţi. Mai competenţi decât cei demişi. O dovedeşte seară de seară emisiunea „Actualităţi". Încolo, toate sunt vorbe…*

* Monitorul, 20 ianuarie 1998

DACĂ A TERMINAT CARTUŞELE, PRIMARUL TREBUIE SĂ ATACE CU PATUL PUŞTII

Tableta cu titlul „La trântă cu Corupţia", semnată de Constantin Simirad, dincolo de calităţile literare, scrisă într-un moment important, când CDR promovează măsuri ferme de luptă împotriva corupţiei şi a crimei organizate, cade în defetism ieftin, de natură să descurajeze atât pe cei din Comisia judeţeană Anticorupţie, cât şi pe cetăţenii chemaţi să sesizeze ceea ce văd şi ştiu că se întâmplă în jurul lor.

De altfel, din tabletă aflăm că şi altădată, când nu CDR, ci însuşi domnul primar a chemat la stârpirea corupţiei şi la înlăturarea corupţilor, cu toate comunicatele date, cetăţenii au refuzat ori s-au abţinut să spună „care şi cum a corupt corupţii".

De data ceasta, luându-se la trântă cu corupţia, primarul C. Simirad, înarmat cu imaginara puşcă a intenţiilor, îşi pierde, pur şi simplu, cartuşele şi chiar ţintele vizate, iar odată cu ele pare a abandona şi lupta. Cu câteva zile în urmă, stresat, părăsise ca o domnişoară mofturoasă sala de consiliu a comisiei din motive neexplicate îndeajuns. Cu o altă ocazie, la TV Europa Nova,în prezenţa unor membri ai Comisiei Anticorupţie, a declarat şi i-a avertizat pe ieşeni că nu-i iubitor de depeşe de la cetăţeni.

Electoratul ieşean a investit capital de încredere în primar. Oamenii îl vor permanent pe baricade în perioada mandatului. Un luptător, când termină cartuşele, nu abandonează lupta, ci se înverşunează şi iese la atac, folosind chiar patul puştii. Mai ales

când are şi calitatea de comandant! Altfel, luptătorii de rând n-ar avea impulsul exemplului.

Or, declarând pierderea imaginarelor cartuşe din puşca pe care, totuşi, măcar figurativ, încă o are, se cheamă că primarul nostru abandonează lupta? Ceea ce ne-a povestit domnia-sa în tableta la care m-am referit nu-i în nici un caz o ,,trântă cu corupţia", ci literatură.

Şi e bine că primarul e creator de literatură. Ea tămăduieşte şi stressul. Literatura, creaţia, în general, îl reconfortează şi revigorează pe luptător. Îi dă perspective… Iar nouă, cititorilor, putinţă de a redeveni naivii care mai speră. Front de luptă împotriva corupţiei există berechet. Şi ţinte de doborât. Recentul comunicat al Curţii de Conturi din România demonstrează cât de fertil este terenul şi în municipiul Iaşi.

Cele de mai sus se vor a fi rânduri şi gânduri ale unuia care, de foarte mult timp, adulmecă euforic izul mărului copt. Care nu strepezeşte dinţii şi nu-ţi face gura pungă. [*]

[*] Monitorul, 28 ianuarie 1998

CE NE MAI RĂMÂNE PENTRU ÎNMORMÂNTARE?

Ne aducem aminte: ,,...de la 1 ianuarie vom majora alocaţiile pentru copii între 30 – 50 de lei", iar ,,pensiile minime de la 800 la 900 lei", promitea Ceauşescu la mitingul din 21 decembrie 1989. După cum se ştie, vorbele i-au fost măturate de furia populaţiei răsculate.

Dar, astăzi, trebuie să recunoaştem: cei 100 de lei, făgăduiţi pensionarilor, reprezentau totuşi ceva, atunci, în 1989. Cu ei, şi în 1990 puteai să cumperi aproape 70 de ouă, tot atâtea kilograme de cartofi, cam 12-13 kg de mere în timpul iernii, 28 de pâini.

Ce poţi cumpăra astăzi cu o indexare de 4% a pensiei, acordată cu o întârziere de 2-3 luni, ca şi alocaţiile şi indemnizaţia veteranilor? În cazul unei pensii de 700 mii lei lunar, pensie minimă pentru o vechime integrală în muncă, cei 28000 lei indexare de abia

înseamnă 18 ouă sau 8-9 kg de cartofi, 3 kg de mere sau nici, 7 pâini. Aceasta pentru că, an de an, indexare de indexare, creşterile aplicate pensiilor au acoperit tot mai puţin săgeata urcătoare a preţurilor, veniturile majorităţii pensionarilor, salariaţilor şi ţăranilor rămânând total insuficiente.

Pensionarul a fost tot timpul mințit că prețurile crescute sunt acoperite prin indexare (a se vedea şi declaraţia actualului ministru al muncii: „creşterile aplicate pensiilor au acoperit 80% din creşterea preţurilor"). În realitate, ferească Dumnezeu de familia în care unul din titularii de pensie decedează, iar greul gospodăriei rămâne asupra supraviețuitorului. Cu cele 700 mii lei trebuie să achite căldura şi întreținerea apartamentului, să plătească taxele la electricitate, telefon, radio, televizor şi cablu, gunoiul şi iluminatul public, cotizația de asociație de înmormântare, „Dacia" pe care n-o poate vinde că s-a învechit, locul de veci de la cimitir, taxele la biserică.

Numai de 16000 lei de-ar mânca – echivalentul alocației minime la spitalizare, ce-i mai rămâne pentru îmbrăcăminte şi încălțăminte, pentru teatru, pentru nepoți? Ce îi rămâne pensionarului pentru înmormântare, domnilor parlamentari?

În ultima vreme s-a vorbit des că viitoarea lege a pensiilor va face ca, prin recalculare, pensia să reflecte mai corect compensarea făcută de stat fostului angajat în raport cu anii serviți, cu contribuția adusă în câmpul muncii, funcție de vechime, pregătire şi experiență profesională. Eroare! Doamna Smaranda Dobrescu, noul ministru al muncii, spune clar cum vor sta lucrurile: prin recalculare, „pensiile mici vor fi foarte mult ridicate şi apropiate de pensiile mari, diferențele vor fi… până-ntr-o sută de mii". Deci egalizarea pensiilor continuă. Un comunism exact cu față umană: economistul sau inginerul ieşit la pensie în 1990 va avea o pensie similară cu a femeii de serviciu ieşită la pensie în 1999 sau 2000, poate cu o diferență în favoarea ei „până-ntr-o sută de mii".

Jocul actual de cuvinte, relaxare sau reformă fiscală, s-a dovedit deja că nu-i decât o împovărare financiară. Micşorarea cu trei procente a TVA nu înseamnă nimic pentru omul de rând, atât timp cât alimentelor de bază li se aplică taxe şi preţuri majorate de la zero şi 11% la 19%. Aplicarea TVA de 19% începând din primăvara 2000 şi la energia electrică, termică şi gaze naturale va însemna încă

un val al creşterii preţurilor, conducând la scuturarea devastatoare a buzunarelor noastre.

Respectându-se pe sine, dar şi legile ţării, pensionarul tremură de grijă, dar şi de ruşine când rămâne dator cu plăţile scadente la primărie, asociaţia de locatari, la cimitir, biserică ori şcoală. Zi de zi ne convingem că Apocalipsa anului 2000 nu e teama omului de cutremur sau de eclipsa de soare, ci mai ales teama de nesatisfacerea nevoii de hrană, de medicamente, de cultură, de nesiguranţa viitorului, a tineretului. S-or fi gândit guvernanţii de ieri şi de astăzi că populaţia aceasta înfometată, stresată, sărăcită, îmbolnăvită, păcălită şi abandonată înseamnă electorat pierdut la alegerile din 2000? *

* Monitorul, 19 ianuarie 2000

VA AJUNGE ŞI PRIMARUL PENSIONAR...

Asociaţiile de revoluţionari din Iaşi strâng sesizări şi plângeri împotriva abuzurilor săvârşite de către Constantin Simirad, primarul Iaşului. Cred că nici una dintre ele nu poate servi drept cap de acuzare organelor de cercetare penală ori forurilor internaţionale.

Ca cel ce i-am dat votul de fiecare dată, socotesc în continuare că primarul Simirad a fost cumpănit în acţiunile sale, a lucrat în limitele juridice normale şi, în raport cu etapa parcursă, când mulţi s-au îmbogăţit nemeritat, dumnealui a lucrat în folosul comunităţii, neîncălcând grav dispoziţiile legale.

Îi reproşez însă că s-a cam îndepărtat de cei care l-au votat. Distanţarea l-a determinat să uite de populaţia nevoiaşă, de pensionari, de cei defavorizaţi. Faţă de aceştia, el ar trebui să aibă conştiinţa încărcată.

La două din faptele sale dacă se va gândi, şi-i va fi destulă apăsarea. Iată, la sfârşitul anului bugetar 1999, Primăria a contabilizat economii de miliarde, unele neutilizabile în 2000, în timp ce unei categorii de pensionari, cu venituri de peste 700 mii lei, nu li s-au acordat gratuităţi cât de cât pe mijloacele de transport, ceea ce arată că dl. Simirad a nesocotit neputinţa bătrânilor. Apoi, domniei sale i se datorează actuala bramburească cu raporturile dintre RAT şi CET, cu constituirea şi desfiinţarea Administraţiei de clădiri. Din iniţiativa sa, fără consultarea locatarilor, ne-am trezit încorporaţi într-o structură-mamut, cu funcţionari mulţi care, precum dl. primar, n-au mai discutat cu cetăţenii să-şi achite datoriile pentru serviciile prestate. I-am atras atenţia din acest colţ de pagină, dar şi la cutia cu reclamaţii de la Primărie, că nu-i utilă Administraţia de clădiri, dar nici n-a răspuns, nici măsuri n-a luat. În schimb, cheltuielile administrative şi comisioanele plătite de noi au crescut lună de lună, an de an. În locul unicului nostru administrator au apărut la ghişeu 4-5 funcţionari aroganţi, distanţi.

Acum dl. primar s-a deşteptat. Vrea descentralizare. Mărită RAT şi o aruncă în braţele CET, fără a socoti dacă mirele este potent să răspundă şi trebuinţei cetăţenilor. De unde, la desfiinţarea asociaţiei constituite pe lângă punctul termic (PT 2, Splai Bahlui) nu ne-a întrebat nimeni, acum ne dau tabele să acceptăm desfiinţarea administraţiei de clădiri. Democraţie, nu? Nu spun însă nimic despre fondul nostru de rulment, despre bunurile cu care am mers la „colectivizare" (birouri, fişete, bănci, scaune, preşuri, materiale de întreţinere şi de birou, evidenţe contabile, sediu etc.). Se uită şi faptul că toţi locatarii au depus cândva cereri de constituirea în asociaţie de proprietari. Nimic despre adunarea generală a locatarilor, despre o dare de seamă, un raport al comisiei de cenzori

şi descărcarea de gestiune. Cât despre şedinţe şi discuţii la scara blocului despre ce vom face mâine, nici pomeneală. D-lui primar i s-a făcut lehamite de locatari, de electorat.

Este ca şi cum şi-ar abandona părinţii şi bunicii, lăsându-i împovăraţi în datorii de tot felul, fără căldură şi apă în casă, fără bani să se urce în căruţa satului, fără remuşcări. Dar va ajunge şi dumnealui pensionar. Îi va ajunge oare pensia pentru coşniţa zilei şi transportarea ei acasă cu tramvaiul sau autobuzul, ori va apela la mila publică, după cum fac astăzi foarte mulţi dintre noi? *

* Monitorul, 18 februarie 2000

MAI RĂU CA ÎN PENITENCIAR

Promisiunile guvernanţilor referitoare la indexarea cu 4,4% a pensiilor începând din luna decembrie 1999 şi recorelarea acestora chiar din luna ianuarie a.c., ca urmare a noii legi a pensiilor, au rămas vorbe în vânt.

Cupoanele de pensie din luna februarie arată că în lunile decembrie şi ianuarie nu s-a cuvenit nimic în plus pensionarilor, iar pe februarie doar 1,7%, adică circa 13000 lei la o pensie lunară de 800000 lei. Prin urmare, acoperirea costului a 10 ouă sau a patru pâini. Cât despre recorelare, aflăm că, urmare a deciziei curţii constituţionale, deocamdată, senatorii din Comisia juridică au decis ca magistraţilor cu cel puţin 25 de ani vechime în magistratură să li se acorde la pensionare o pensie de serviciu care poate ajunge la 12-14 milioane lei lunar, iar pentru restul îndreptăţiţilor recorelarea se mai amână, din lipsă de fonduri (să ne mai întrebăm ce rost a avut îndârjirea profesorilor care nu au renunţat la grevă până nu au văzut negru pe alb Ordonanţa referitoare la drepturile lor?).

Este drept că, ulterior, senatorii, în plen, au respins scandaloasa pretenţie a magistraţilor (să aibă două pensii), urmând ca în această privinţă să-şi spună cuvântul şi Camera Deputaţilor, existând speranţe ca, la intrarea în vigoare a opritei legi a pensiilor, şi magistraţilor să li se calculeze pensia la fel cu cea a majorităţii cetăţenilor. Dar referitor la recorelarea pensiilor, neruşinarea aleşilor

înregistrează alte cote nebănuite, făcând ca şi acordarea actualelor pensii să intre în colaps legislativ şi de lichidităţi. Marşând pe sporirea numărului de pensionari cu încă 100000-150000 de persoane din rândul actualilor şomeri care urmează să împlinească 50 de ani femeile şi, respectiv, 55 de ani bărbaţii (pensionarea anticipată), ministrul finanţelor Decebal Traian Remeş a trecut acum prin Guvern o ordonanţă potrivit căreia, în viitor, Trezoreria va percepe la împrumutul acordat o dobândă de 30-40%, faţă de 8% până acum. Aceasta înseamnă sporirea şi permanentizarea deficitului bugetar de asigurări sociale, creşterea incertitudinii încasării pensiilor de către defavorizaţii societăţii, care nu pot bloca nici vămi, nici drumuri, gări, şcoli sau tribunale. Ceea ce pot face cei peste 5 milioane de pensionari este să nu se mai prezinte la urnele de vot. Dar cui îi mai pasă de simbolistica votului lor?

O cercetare realizată de Comisia Naţională pentru Statistică ajunge la concluzia că pensionarii, mai mult decât şomerii ori studenţii, constituie una dintre cele mai defavorizate clase sociale, gospodăriile de pensionari având cel mai redus nivel al cheltuielilor lunare – veniturile totale nominale brute medii lunare în perioada iulie 1998 – iunie 1999 fiind de numai 1645,2 mii lei pe gospodăria de pensionari. Dar cum 74% din totalul gospodăriilor sunt formate din 1-2 persoane, veniturile reale sunt mult mai mici. În blocul în care locuiesc, dar şi în cele alăturate, în majoritatea apartamentelor locuieşte un singur pensionar, iar veniturile nu-i depăşesc 860000 lei lunar.

Din cei 840000 lei încasaţi la pensie de vecina mea, iată cheltuielile ei în luna februarie a.c.: întreţinere – 650000 lei; lumina – 30000 lei (a renunţat la folosirea frigiderului şi a aparatului de radio); cablu 43000 lei; telefon 82000 lei; gunoi – 9000 lei; televizor – 20000 lei; radio – 20000 lei. Total = 854000 lei. Din ce se hrăneşte un asemenea om, care nu reprezintă un caz izolat, dacă, achitându-şi datoriile, rămâne dator, din start cu 14000 lei? Îmbrăcăminte, încălţăminte, medicamente şi costul reţetelor, articole de igienă personală, bilete pentru transportul în comun să ajungă la cimitir, la doctor sau nepoţi nu-i mai trebuie? Dar plata impozitului pe apartament, care s-a majorat şi pe care nu-l acoperă din pensia lunii? Foarte mulţi alţi vecini n-au decât o pensie de urmaş sau pentru vechime incompletă în muncă, ceea ce înseamnă venituri

mult mai mici. Iată, de altfel, o explicație a existenței datornicilor pe listele de plată la asociațiile de proprietari.

La nivelul veniturilor medii de 1645,2 mii lei pe o gospodărie de pensionari, ancheta la care m-am referit estimează că pensionarii respectivi pot cheltui pentru hrană doar 6230 lei/zi, rămânându-le pentru „ciorap", ca bani albi pentru zile şi mai negre, 19400 lei. Celor care au rămas singuri în gospodărie, veniturile înjumătățindu-li-se, se înțelege că le-a dispărut şi alocația de hrană, dar şi rația de economii pentru viitoarele zile negre.

Surse demne de încredere spun că multe instituții de ocrotire refuză internarea unor bătrâni cu pensie până la 800-900 mii lei, preferându-i pe cei cu venituri mai mari. Mulți dintre cei refuzați la căminele de bătrâni fac cereri acum să se interneze în unitățile spitaliceşti sau în penitenciarele locale, unde alocația zilnică de hrană ajunge la 16-20000 lei.

Isteria neputinței se amplifică: unii îşi dau foc, alții sar pe ferestre de la etaj, înfig cuțitul în altul nevinovat, îşi omoară copiii şi consoarta, pe cei care le-au dat viață. Cui îi pasă de asta? Guvernanții, clasa politică în general, fac zile negre celor care le-au dat votul, în fond, fraților şi părinților. *

* Monitorul, 10 martie 2000

SĂRACII SPONSORI AI GUVERNULUI

Chiar şi cei vârstnici se deşteptau pe vremuri citind pliantele cu „strânge bani albi pentru zile negre". Unde nu ajungeau pliantele respective, îşi făceau datoria învățătorii şi profesorii, iar mai fiecare şcolar îşi avea carnetul CEC cu economiile sale. Micile economii băneşti ale populației.

Acum, după opt ani de dispreț față de leu, nu mai există aceste carnete de mici economii. Nu se mai depun decât sume mari, care nu pot fi economisite de şcolari, studenți ori de majoritatea pensionarilor.

Înfăptuirile democratice pe linie de CEC dezvăluite recent de mass-media ne fac însă să fim mândri că, atunci când a fost posibil, am avut inspirația să ne depozităm la CEC economiile.

Tresari de mândrie patriotică, vorbă să fie, când afli că din sponsorizările noastre, numai în câteva luni, din martie până în septembrie 1997, CEC s-a preocupat de imaginea Guvernului Ciorbea pe plan internațional şi intern, a dat bani la ziare, radio şi televiziune, fundațiilor „Drăgan", „Om bun", „Darclée", unor parohii şi episcopate, dar şi Alianței civice vreo 35 de milioane pentru că face parte din CDR.

Suntem mândri că, asudând şi strângând ban cu ban, am depus la CEC lei pentru autoturisme, cu dobândă de 1,5% pe an la început, iar astăzi cu 15% şi că, prin acest efort, am ajuns sponsori ai Guvernului.

Nu mai putem de mândrie că, obişnuiți cu economisitul, am depus banii la CEC, unitatea garantată de stat, iar aceasta i-a încredințat noilor instituții bancare, ajutându-le să finanțeze şi să prospere îmbogățiții de carton ai tranziției… Dar fără să li se ceară garanția împrumuturilor!

Dar şi mai mândri rămânem, în perplexitatea noastră, când citim încurajatorul angajament al conducerii CEC: „CEC va continua să fie un aliat de nădejde al forțelor politice care conduc în prezent destinele țării".

Perplecşi pentru că ni se spune verde în față ceea ce noi ştiam: banii depuşi pentru autoturisme ori apartamente au fost pierduți prin devalorizare, pentru că, vedeți dvs., au fost puşi la păstrare în timpul lui Ceauşescu sau al lui Iliescu, nu!? Alții ne conduc astăzi destinele țării.

Românii cu venituri medii au intrat mai greoi în raporturi de interese financiare cu băncile, pentru a-şi proteja micile venituri. Ulterior, însă, au aflat că şi acestea s-au comportat ca hoțul. Iar statul, din impozite şi taxe, din TVA, a trebuit să le acopere pagubele. Dar ce mai reprezintă astăzi 4500 de miliarde la Bancorex, 3500 la Banca Agricolă, vreo 2000 la Dacia Felix ori cele 700 de milioane cheltuite de CEC din banii noştri?

Zicala banilor albi pentru zile negre a devenit astăzi, ca urmare a spălării, pardon, a reînnoirii banilor prin achiziționări de autoturisme, cafea, țigări şi alcool de către anumite persoane, susținute de stat şi de instituții bancare, banii lor albi pentru zilele noastre negre. *

* Monitorul, 17 martie 1998

REFORMA SANITARĂ COCOLOŞEŞTE UN MASTODONT AL BIROCRAȚIEI

Când se făceau preparativele pentru aplicarea reformei sanitare, cu alegerea medicului de familie, dl. dr. V. Astărăstoae, directorul Direcției Sanitare Iaşi, a plecat în drumeție în Danemarca. După ce s-a întors, nici n-a ieşit bine din conferința de presă unde şi-a povestit succesele, că a intrat în mijlocul grevişților.

Câteva zile a vizitat unitățile sanitare, să afle care este starea de spirit a personalului, a bolnavilor care plecau acasă fără rețete, fără medicamente, fără să se fi întâlnit cu medicul preferat. La sfârşitul celor două săptămâni de grevă, dl. Astărăstoae le-a mulțumit colegilor săi pentru că manifestarea s-a desfăşurat cu decență şi a intrat în cabinetul de lucru.

Înaintea declanşării conflictului din sănătate, mass-media şi oamenii în halate albe au povestit despre proiectata reformă sanitară. S-a terminat cu dispensarul, cu policlinica şi medicul de întreprindere. Se vor afişa tabele cu numele medicilor generalişti, iar dintre aceştia, pe bază de opțiune individuală, ne stabilim medicul de care putem fi consultați şi tratați. Bolnavul va putea fi vizitat la domiciliu şi noaptea, la cererea sa, ni se spunea.

Ne aflăm la jumătatea lunii martie, iar până la intrarea în pâine a medicului de familie a mai rămas puțin timp. Despre aspectul acesta al reformei sanitare se vorbeşte tot mai puțin. Oamenii, când e vorba de reformă, se precipită, dau semne de nerăbdare, devin insistenți.

Din mass-media a venit vestea că medicii din întreprinderi vor fi medici de familie. Că medicii detaşați temporar din rural în Iaşi nu au voie să întocmească liste de asigurați la dispensarul la care sunt detaşați. Dar la locul de bază?

La policlinicile-dispensar n-au apărut tabele cu medicii de familie, dar la întrebarea cetățeanului i se dau sfaturi să încerce alături, la circumscripția sanitară, că policlinicile au numai medici specialişti.

Şi la circumscripții lipsesc tabelele cu medicii de familie, nu se ştie nimic despre contractul-cadru, despre serviciile medicale care se asigură. Nu ştii cum arată la față medicul cu care vei colabora,

dar asistentele binevoitoare colectează buletinele de identitate şi fac înscrieri pentru medicul de familie.

Deci, medicul de circumscripţie va fi medicul nostru de familie.

Dacă e aşa, unde e reforma, ce rost a mai avut invocata alegere, care nu este pentru pacient decât o rebotezare a titulaturii? Probabil de aceea tinerii nu se prea înghesuie să opteze pentru doctor. Bătrânii, mai conservatori, mustăcesc, concluzionând unul către altul: despre reformă într-un sector sau altul s-a tot vorbit, mai ales în ultimii 50–60 de ani, dar şi mai înainte. Câtă reformă s-a făcut, iată unde am ajuns. Tot la medicul de circumscripţie. Într-un fel, e şi mai bine că am ajuns tot aici. Cum ar face faţă medicul de familie la 1500–2000 de posibili bolnavi, răspândiţi într-un oraş ca Iaşul, în condiţiile în care mijlocul de transport funcţionează aşa cum ştim, litrul de benzină are un preţ prohibitiv, iar 4–5 bolnavi te-ar solicita să vii la domiciliu în acelaşi timp?

Cum vor fi salarizaţi medicii? Cine le va contabiliza veniturile? Dar mai ales, cine dă garanţia că bolnavul nu s-a înscris la 2–3 medici în acelaşi timp?

Întrebări care fac din alegerea medicului de familie, deocamdată, doar o alergătură, cum au fost atâtea în ultimii ani, ajungându-se la ***aceeaşi Marie, cu altă pălărie***.

Că este aşa, ne-o spune şi dr. Petre Scripcariu, director adjunct cu reforma la Direcţia Sanitară a judeţului Iaşi, în „Monitorul". Domnia sa ne precizează că „obiectivul numărul unu al reformei sanitare în viitoarele câteva luni îl constituie înfiinţarea Casei judeţene de Asigurări". Fundaţiile acestei noi instituţii sunt date de existenţa a 9 compartimente de lucru, cu şeful zece, şi care, dacă fiecare ar avea numai doi oameni şi un şef, înseamnă pe puţin, în fiecare judeţ, ***un conglomerat al birocraţiei***, de circa 30 de salariaţi, la care, firește, se adaugă registratura, paznicii, dactilografele, secretariatul etc. Un mastodont, ce mai! [*]

[*] Monitorul, 24 martie 1998

LEHAMITEA CARE NE SUFOCĂ

Ne obişnuisem ca măcar cea de-a patra putere în stat – presa – să-şi păstreze fermitatea. Să ia atitudine tranşantă, să combată, să nu rămână cantonată doar în zona semnalizării, a sesizării, a informației dulci.

Dar un ziar de mare tiraj punea în prima pagină, acum câteva zile, o consemnare despre locul unde „trebuia să se ridice Teatrul de Operă, una dintre clădirile-monstru ale lui Ceauşescu". Loc unde, spune ziarul, țiganii, când se ridică soarele, „descarcă dintr-o camionetă buteliile de oxigen şi de gaz" şi, „până să dea arşița", reuşesc să „cosească" două tone de fier din armătura fundației, furăciune pentru care Remat Jilava le pune în mână milionul.

Vizitați în toiul muncii lor de către polițişti, cu Renault cu număr mic, aceştia îi dojenesc împăciuitor, pe doborâtorii pădurii de fier beton: „Bă, le spun gaborii, vedeți să nu vă prindă careva p'aci!".

Cu polițiştii de mână, cu atâția reprezentanți ai instituțiilor statului plătiți din banii publici – jandarmeria, gardieni publici, procuratură, organe financiare de tot soiul – s-au distrus în timp – şi opera continuă – kilometri de conducte de benzină, gazolină, motorină şi gaz metan, mii de hectare de pădure, kilometri şi tone de instalații hidrotehnice necesare irigațiilor, mari suprafețe de dale de beton de pe versanții albiilor râurilor şi a povârnişurilor, acareturile CAP-urilor şi IAS-urilor, a întreprinderilor ridicate de… oamenii lui Ceauşescu.

„O grădină de fier vechi", caracteriza un important lider politic averea țării ridicată în anii dictaturii lui Ceauşescu. Din fierăria aceasta şi clădirile care o adăpostesc trăiesc însă, în ultimii 10–11 ani, sute şi mii de salariați numai prin închiriere, tranzacții comerciale şi comisioane, încasând lunar milioanele, în timp ce alte sute şi mii de oameni care au şi realizat „opera lui Ceauşescu" încasează pensii de sute de mii lunar…

„Opera lui Ceauşescu" a fost anatemizată vestita Casă a Poporului, pentru ca, ulterior, ea să devină sediul Parlamentului țării…

„Opera lui Ceauşescu" a fost socotit patrimoniul naţional, iar Legea apărării şi conservării lui a fost abrogată din primele zile ale victoriei revoluţiei. De atunci s-au furat opere de artă, s-au distrus monumente şi edificii, s-au devalizat muzeele, au dispărut monumentele, cum s-a întâmplat cu Coloana Infinitului de la Tg. Jiu, iar în locul legii abrogate parlamentarii n-au găsit răgazul necesar să pună în loc altceva mai eficient…

„Opera lui Ceauşescu" este munca noastră şi e regretabil că s-a ajuns ca şi cea de-a patra putere în stat, opinia publică cu principalul său reprezentant, presa, să vorbească despre furturi şi distrugere în lehamite.

Experienţa a dovedit că presa a fost şi este eficientă nu doar când a semnalat, ci când de la informaţie a trecut la anchete publice. Ştim, e greu, mulţi ziarişti au fost condamnaţi, au plătit amenzi de milioane. Dar presa ne-a rămas singura speranţă. Parlamentarii, guvernanţii şi chiar justiţia sunt lenţi în combaterea fenomenelor infracţionale. Presa ne e oxigenul zilei de astăzi şi de mâine. Lehamitea e o boală care şi ea trebuie eradicată. *

* Monitorul, 31 iulie 2000

IV. ATITUDINI

A DA CINSTEA PE RUŞINE!

În epoca noastră de mari prefaceri, nevoile creşterii rapide a bunăstării publice reclamă modificări continui, noi structuri în organizarea unor activităţi, iar pentru a fi în pas cu aceste cerinţe, trebuie să învăţăm mereu, să aprofundăm, să extindem sfera cunoaşterii profesionale, să acţionăm cu îndrăzneală şi competenţă.

Acest lucru este înţeles pe deplin. Marea majoritate a membrilor societăţii acţionează corect, înţelegând că întreprinderea sau instituţia – locul de muncă în general – este câmpul unde se produc de către om, cu cheltuieli, bunurile materiale necesare omului (iar nu un sac fără fund, de la care lunar sau chenzinal luăm atât cât suntem înscrişi pe statul de salarii).

Unii dorm noaptea liniştiţi la gândul că n-au ciupit nici la cântar, nici la metru sau bucată şi nici la… condei. Dar nu se gândesc (sau se fac că nu înţeleg) că întârziind la lucru, neîndeplinindu-şi norma sau atribuţiile de serviciu, pierzându-şi timpul în ,,şuete", prejudiciază avutul obştesc.

Alţii, înspăimântaţi de noua chemare a muncii şi a ritmului ei, obişnuiţi să vegeteze pe un anumit post, şi nefiind dispuşi la eforturi pentru pregătirea lor profesională, dau astăzi cinstea pe ruşine. Neluând în considerare, ba, uneori, sfidând, gestul cinstit al tovarăşilor săi din jur care, aflaţi în aceeaşi situaţie, se integrează muncii productive, în fabrică, pe şantier ori pe ogor , aceştia îşi găsesc refugiul tot în… bugetul de stat! Fac doar o simplă operaţie de substituire, încasează banii, nu de la întreprindere sau instituţie, ci de la… ocrotirile sociale. N-au învăţat substituirea pe băncile mai ştiu eu cărei instituţii de învăţământ, ci şi-au însuşit-o graţie… simţului practic al adaptabilităţii. Folosind cadrul uman al prevederilor legii pensiilor şi ajutorul ,,dezinteresat" al nu ştiu căror persoane (înţelegând prin prisma buzunarului noţiunea de cinste!), de unde până mai ieri erau perfect valizi, astăzi, când nu mai corespund unei anumite munci, îi vezi pensionari pentru caz de…

boală. Au reuşit, cu alte cuvinte, operaţiunea de substituire, a schimbării locului de încasare a sumelor trebuitoare vieţii.

Şi aceşti oameni depun „eforturi". Eforturi pentru găsirea motivelor de pensionare, pentru aflarea persoanelor în măsură să judece „cu inima", care să certifice… diagnosticul. Cel mai răspândit şi mai plauzibil diagnostic? Nevroza astenică! Se pipăie mai greu. O boală căreia, adăugându-i-se un pic de… înţelegere devine lesne: nevroză astenică – depresivă. Această „întregire" are şi alt miraj: înlesneşte obţinerea unei pensii mai… substanţiale!

Cei interesaţi mai găsesc şi alte motive ale bolii, ale pensionării. Cei în drept pot să ne-o confirme.

Dar – spun egoiştii – scopul scuză… mijloacele.

Omul devine pensionar, e mult mai vânjos decât alţii, care continuă să bată la ciocan, să mânuie maşinile sau uneltele agricole, dar aşteaptă cu răbdare poşta pentru a-i aduce pensia. Nu încearcă nici o remuşcare. Consideră actul respectiv ca un drept pe care de mult i-l datora statul. Ce-l interesează pe el că atât astăzi, cât şi mâine – şi încă multă vreme – el ar mai putea să fie membru activ al societăţii?!

Cunosc un om (M.I.) care are în jurul a 55 ani. Până mai ieri era director administrativ la o întreprindere republicană. Avea rezultate bune în muncă şi era apreciat (de câte ori nu ţinuse el conferinţe despre valoare, pregătire şi cinste!). Din când în când, reclama o colită. Un singur lucru îi scăpase din vedere: să-şi completeze studiile! Astăzi este pensionar şi are o pensie destul de mare. În schimb, nu are nici o răspundere. Până şi pensia i se aduce acasă!

Un altul, mult mai tânăr, (C. Alex.), din cauza unui reumatism, este şi el pensionar. Liber de orice sarcină – crede el! – omul, dispunând de timp, a devenit autorul unor întâmplări erotice: şi-a părăsit copiii, soţia şi… oraşul, călătorindu-se cu alta.

Alt pensionar pentru cauză de boală (I.D. – e astenic) îşi verifică potenţele fizice construindu-şi o casă de mai mare dragul.

Închipuindu-şi că funcţiile îndeplinite i-ar fi fost încredinţate pe viaţă, dar nesesizând că menţinerea în scaun îl depăşeşte prin cerinţele sale, salariatul respectiv nu concepe să fie transferat într-o muncă pe măsura capacităţii sale reale, să lucreze într-un post unde să i se vadă randamentul muncii concrete.

De altfel, e cu totul absurd cum înțeleg unii oameni să fie crezuți (ba chiar şi compătimiți), când, până mai ieri, de bine de rău, se mişcau în calitate de lucrători cu muncă de răspundere în vreo întreprindere, organizație de stat sau obştească (avem şi asemenea exemple) dar şi-au pierdut deîndată capacitatea de muncă când au aflat că trebuie să fie subiecte ale acțiunii de… redistribuire a personalului administrativ.

Fără discuție, exemplele citate nu-s de natură să aducă atingere prevederilor legii pensiilor. Ele însă invită la meditație. Deoarece, curios lucru, asemenea pensionari pentru cauză de boală se recoltează nu atât din rândul celor care transpiră, ani de-a rândul, în diferite medii nocive, ci din cu totul alte compartimente ale muncii socialiste. Şi, iertată să ne fie aluzia, dar ni se pare că, şi un astfel de procedeu – de a încasa pensie de boală când cel în cauză mai poate fi încă util societății – e tot un fel de… dobândire ilicită a veniturilor. De aici necesitatea pentru conducerile unităților şi comisiile de expertiză medicală să-şi facă pe deplin datoria. Înainte ca cineva să fie pensionat pentru cauză de boală, schimbarea locului de muncă, în raport cu infirmitatea reclamată, este o măsură nu numai prevăzută în normele de drept, dar şi economicoasă, utilă, care ar veni în întâmpinarea măsurilor prevăzute pe linia utilizării tot mai raționale a forței de muncă.

Dacă cineva ar consulta statisticile de la un oficiu de prevederi sociale ar constata, desigur, că procentul celor scoşi la pensie pentru cauză de boală, şi cu care s-a procedat mai întâi la schimbarea locului lor de muncă, e destul de neînsemnat. În cel mai fericit caz, salariatul respectiv a lucrat la un alt loc de muncă atât timp cât a durat formarea dosarului de pensie şi… aprobarea lui!

Câți oameni sănătoşi care lucrează în prezent în diferite posturi mai mici sau mai mari – secretari tehnici, casieri, magazineri, referenți administrativi, administratori de imobile, de sanatorii sau controlori de calitate etc. – n-au a face decât să salute măsura dirijării lor (prin schimb cu cei care au contractat o afecțiune) în posturi pe măsura posibilităților lor?! Dar lipseşte… curajul! Factorul care să acționeze, nu să închidă ochii la acțiunile celor care se lasă fără jenă a fi întreținuții statului, când vârsta şi starea fizică nu o reclamă![*]

[*] Vremea nouă, 19 iulie 1968

HĂRNICIA, VALOAREA, PREGĂTIREA ŞI CINSTEA

Întâlneşti în unele locuri şi indivizi care, ţinându-se cu dinţii de scaunul pe care-l ocupă, la un moment dat, dovedindu-se de un mimetism convins, îşi însuşesc nu numai gândurile şi cuvintele şefilor, ci chiar felul îmbrăcăminţii, al mobilei din cameră, modul de a o aranja etc. Faţă de asemenea tipicari – obişnuiţi să gândească cu capul şefului – nu poţi nutri decât dispreţ.

Am cunoscut un conducător de instituţie, care fiind chemat la şeful său ierarhic, a văzut că în biroul acestuia se produsese o schimbare: masa de lucru fusese mutată mai la vedere, covorul persan fusese înlocuit cu altul nou şi mai mare, draperiile de asemenea, colţul intim devenise mai primitor etc. Când s-a întors în localitate, în locul problemelor de fond, prima sa grijă a fost schimbarea atmosferei de lucru din biroul personal, fără a ţine seama că, covorul persan se ridica la peste 7000 lei, că celelalte „accesorii" au însemnat şi ele alte şi alte mii de lei. Numai după aceea conducătorul respectiv a răsuflat uşurat.

– Acum, da! Alta-i impresia care o lasă încăperea, vizitatorului… Chiar dacă nu-i spui mare lucru omului, venit în audienţă, însă, impresia e impresie. Îl intimidezi, nu alta!

El „discută" cu cel venit în audienţă pe un ton deloc egalitar, omeneşte, cetăţeneşte, de la om la om, de la suflet la suflet.

Nici n-ar putea discuta corect de vreme ce-i lipseşte pregătirea, cinstea, respectul pentru adevăr, pentru cel care, ca şi dânsul, poartă un titlu de om.

Tot atât de încurcate îi apar şi raporturile de serviciu. În ierarhia administrativă el a devenit rob al valorilor consacrate de schema de funcţiuni. În ochii săi, şeful de secţiune e mai deştept decât şeful de serviciu, dar e musai mai prost decât domnia sa. Şeful de serviciu e mai deştept decât funcţionarii sau muncitorii de rând. Aceştia din urmă sunt totdeauna vinovaţi de toate. De aici şi răspunderea! Un astfel de şef, care în virtutea unei false autorităţi socoteşte că tot ceea ce spune el, şi numai el, e bun şi frumos, are dreptul doar să dispună, iar subalternul să execute şi să răspundă material, disciplinar sau penal în cazul în care nu s-a… orientat în

aplicarea dispozițiilor primite. Alteori, un astfel de şef nici nu recunoaşte că a dispus. El doar nu lasă urme scrise pentru a putea fi combătut. Se fereşte de asta. El dispune prin viu grai sau prin bilețele… portabile. Nu poate fi acuzat de birocratism. Nici de necompetență sau rea credință de vreme ce se bucură de credit moral în fața şefului său ierarhic.

În fond, un asemenea salariat care, ajuns pe o anumită treaptă a scării ierarhico-administrative, în loc să se gândească la ce mai are de făcut pentru producție, ce lucrare nouă să studieze pentru a deschide drum nou progresului în domeniul său de activitate, se preocupă în exclusivitate de calitatea şi varietatea meniurilor de la viitoarea sindrofie a invitaților din a doua parte a săptămânii, de dimensiunile râmelor care vor fi folosite ca momeală pescuitului de la sfârşitul programului, de locurile proprii vânatului în răsăritul sau asfințitul soarelui, e sortit, mai devreme sau mai târziu, debarcării. (Nici într-un caz nu suntem partizanii ideii ferecării omului la dimensiunea îngustă a producției, dar îl vrem pe conducător să vadă nu numai prin prisma burții şi gâtului propriu sau numai al celor din anturajul intim. Ne-ar place să-l vedem după orele de program, nu în timpul lor, cum se mai întâmplă uneori – laolaltă cu salariații, organizându-şi împreună timpul liber). E rău, însă, că până a ajunge în stația de „coborâre" un astfel de călător fraudulos, aflat chiar la conducerea unui tren regimentar de pe frontul construcției socialiste, a ținut în loc sau în mişcare lentă întreg efectivul din subordine.

Uneori, asemenea conducători de efective umane sunt stimulați să vegeteze într-o asemenea albie a automulțumirii de înşişi şefii lor ierarhici, cărora, încă, li se mai umezesc buzele şi ochii în căutarea… colțului intim.

Îmi aduc aminte de o întâmplare care a produs mult haz, dar şi necaz unor salariați dintr-o localitate a județului nostru (dintr-un fost raion). Mai multe zile de-a rândul se lucrase la pregătirea unei sesiuni a deputaților. În ziua respectivă, a sosit şi a participat la sesiune şi un tovarăş de la organul superior. După sesiune – şi masa intimă organizată – m-am întâlnit cu preşedintele comitetului executiv respectiv. Eram dornic să aflu aprecierile făcute de către oaspete cu privire la lucrările sesiunii. Afectat, preşedintele mi-a mărturisit: „i-a plăcut tovarăşului cum ne-am pregătit". Pentru că

aprecierea mi s-a părut generală, lipsită de conținut, am insistat să fie mai concret:

– Ce anume i-a plăcut în mod deosebit?

– Masa, bucatele!, mi-a răspuns preşedintele oarecum nemulțumit că nu-i sesizasem din primul moment înțelesul vorbelor. După care a şoptit tainic, cu iz de „înțelegere deplină a lucrurilor": „îți susții şeful – te susții pe tine!".

Un adevăr: omul comod, preocupat să-şi păstreze scaunul, să „placă" şefului, se înțelege de minune cu cel care ştie să profite cu abilitate de partizanii linguşirii şi tămâierii. Unde, decât în fața paharului, se pot desfăşura ei la „nivelul" înțelegerii şi a muncii prestate? Amândoi periculoşi societății – sunt purtătorii camuflajului slăbiciunilor personale, nevăzute sau nevindecate la timp, prin tratament sau chiar prin operație chirurgicală! *

* Vremea nouă, 27 iulie 1968

ROSTUL ÎN VIAȚĂ

Nişte „viermi ai pământului", „mâncători inutili" în societatea multilateral dezvoltată, aşa erau apelați pensionarii văzuți la rândurile care se formau la alimentare şi aprozare, unde mărfurile soseau rar şi puține, neîndestulătoare pentru ei, copii şi nepoți.

Cei doi – Ceauşeştii – aveau scuze. Erau bolnavi, nişte paranoici. Liderii colaterali erau şi ei tot nişte bolnavi care trebuiau trimişi la pensie pe caz de boală cu mult înaintea revoluției. Dar parcă actualii conducători la volanul tranziției au certificate de sănătate mintală?

Declarându-se adversar al „încurajării nemuncii" dl. D.T. Remeş se războia recent nu cu marii risipitori ai banului public, ci ştiți cu cine, tot cu pensionarul, îndemnându-l să-şi caute un rost în viață (altădată bătrânii dădeau sfaturi tinerilor) pentru că, spunea el, „dacă stă la bloc" va vedea că pensia nu-i poate acoperi cheltuielile, pentru că „pensiile vor creşte până la sfârşitul anului, însă nu cu foarte mult". Spuse pe care vârstnicii le ştiu pe propria lor

piele, dar, unde vrea să-l trimită de la bloc pe pensionar, dl. D.T. Remeş?

Ceauşescu proiecta trimiterea pensionarilor în colonie, la sate, să lucreze la C.A.P. ori la IAS, intenție care, se ştie, împreună cu altele la fel de aberante, l-a încremenit lângă zid. Dar liberalii d-lui Remeş, care nu s-au desolidarizat de spusele acestuia, unde vor să ne mai „liberalizeze"? Oamenii sănătoşi cunosc că încă din tinerețe actualii pensionari din oraşe şi-au găsit „rostul în viață". În afară că-şi ajută copiii, veghind la creşterea nepoților, primăvara vieții, majoritatea ajută voluntar primăriile (fără ca măcar acestea să ştie): strâng frunzele şi gătejele de pe spațiile verzi, fac toaleta de sezon a pomilor şi arbuştilor ornamentali, sădesc alții, greblează, răsădesc şi îngrijesc iarba şi florile. Unii au luat în primire pământul cuvenit de la înaintaşii lor, dar în condițiile scumpirii carburanților şi a creşterii restului cheltuielilor agricole îşi risipesc până şi pensiile.

Un vecin, învățător-pensionar, supărat pe birocrație şi indolență, a renunțat nu numai la reconstituirea proprietății funciare, dar nu şi-a revendicat nici pensia de veteran de război deşi a luptat atât la Stalingrad cât şi în Tatra. Şi-a dat danie apartamentul la o fostă elevă şi aşteaptă… să-i vină rostul. Doi stimați vecini, ea pensionară de la o cooperativă meşteşugărească care producea cutii de carton, perii şi mături, iar el un specialist în AMC (aparate de măsură şi control) într-o mare uzină, s-au trezit în primăvara aceasta că invidia le-a dărâmat camera şi holul din vălătuci făcute de ei în satul natal, la 20 km distanță de Iaşi. Pe un fost comandant de pompieri într-un județ vecin l-am văzut în talcioc cu mantaua pe mână, încercând să-şi ajusteze pensia. Un alt vecin, fost profesor-maistru într-o uzină, îşi agață de piept insigna de veteran şi vinde, unde poate, chei şi broaşte de uşă uzate, reparate de el. Împătimit al lucrării pământului, un profesor-pensionar, după ce a muncit toată primăvara şi vara trecută cu soția pensionară, cu copiii şi nepoții, în zilele de sâmbătă şi duminică, toamna a pierdut toată recolta, urmare a unei ploi torențiale cu grindină. Alt vecin s-a întors vara trecută de la câmp cu o insolație căreia medicii nu îi găsesc tămăduirea cu toate că omul bate aproape zilnic drumul pe jos din Podu Roş la Spitalul de neurochirurgie şi la Policlinica municipală, după ce trece pe la medicul de familie şi farmacie.

Iată rostul actual în viață al pensionarilor. Prostia firească a omului ajuns la capăt de viață, dar şi conspirația inconştientului ajuns în scaun de demnitar de stat care-şi ostracizează părinții considerându-i pe mai departe ființe de prisos, consumatori incomozi care nu şi-au găsit, încă, rostul în viață. Vai de rostul vieții incriminatorilor, nevrednicii momentului.

TAXA PENTRU SĂRĂCIE DE LA CEI CU BUNĂSTARE

Asupra salariului angajatului (echivalent adesea cu valoarea facturii într-o lună de iarnă la întreținere), dar şi a veniturilor agenților economici (în multe luni mai mici decât cheltuielile) apasă tot felul de datorii față de stat şi societate: începând de la fondul pentru constituirea pensiilor, şomaj, asigurări de sănătate, risc, C.A.S., taxa pe circulația mărfurilor, impozitul pe salariul înscris în evidențe, apoi impozite şi taxe locale de tot felul (pe clădiri şi terenuri, mijloace de transport, animale etc.), dări curente (abonamente radio şi T.V., taxa cablu, consum energie electrică, gaze, gunoi menajer, apă potabilă şi canalizare, abonament telefon etc.).

Mult timp am plătit şi iluminatul stradal. Acum, dl. primar Constantin Simirad, imprevizibil cum îl ştim, şi-a propus să ne pricopsească cu o taxă de 3% lunar asupra salariilor lucrătorilor din comerț, bani care urmează să fie opriți automat pe statul de plată şi să fie destinați acoperirii datoriilor la întreținere ale celor săraci. Dl. Gheorghe Nichita, directorul R.A.J.A.C., propune introducerea impozitului pe bunăstare.

Dar cine sunt săracii şi cei cu bunăstare în Municipiul Iaşi? După inițiatori, din prima categorie fac parte cei rămaşi datori la întreținere, iar cu bunăstare sunt salariații cu salarii mai mari de 4 milioane lei lunar. Cele două propuneri mi se par şi mie aberante. Săraci suntem cam 75% din populația Iaşilor, dar datori la întreținere mult mai puțini. De regulă delăsătorii, nepăsătorii, indiferenții, cei care o fac pe ocupații, dar şi cei care populează

crâşmele, n-au măsură şi chibzuinţă la cumpărăturile zilnice, cei care până şi alocaţia copiilor şi ajutoarele sociale de la primărie le consumă pe băutură. Pensionarii, în majoritatea lor, chiar şi cei cu pensii de invaliditate ori de urmaş, sunt la zi cu plata întreţinerii, deşi se hrănesc la limita supravieţuirii. Cei cu bunăstare, de la care statul suge aproape jumătate din suma brută pentru care se semnează lunar, sunt încorsetaţi cu destule cerinţe: au copii de întreţinut, iar alocaţia lor se află în primejdie de diminuare ori de îngheţare tot din cauza bunăstării, au părinţi cu pensii mici cărora trebuie să le mai scape şi lor ceva pentru evitarea epitetului de datornic. Apoi, ei sunt oameni deprinşi încă de acasă să mai cumpere o carte, să meargă la teatru, la operă, la un cinematograf.

Prin propunerea sa, dl. Nichita încearcă să obţină pentru cei cu bunăstare ceea ce a realizat sistemul de pensii acum câţiva ani cu pensionarii: aplatizarea veniturilor, aducerea vârfurilor la nivelul descalificaţilor, a celor fără interes pentru muncă şi pregătire, pentru competiţia valorilor…

Amândouă iniţiativele stimulează nemunca, statul cu braţele încrucişate, mila publică, instituţionalizată. În afara armatei cerşetorilor care populează străzile, pieţele, intrările şi chiar incinta magazinelor, bisericile şi cimitirele Iaşilor, fără ca cineva să se implice în eradicarea situaţiei (cerşetoria şi vagabondajul incriminate încă de art. 326 şi 327 c. p. au devenit, odată cu tentaţia intrării în Europa, act de clemenţă şi pentru autoritatea judecătorească), se legiferează, cu referendum, aberanta taxă pentru abstinenţă de la plata datoriilor către stat, un fel de amnistie a datornicilor şi pe plan local.

În satele noastre, ciungul, chiorul, şchiopul, damblagiul ori cel cu fizionomia boţită, execută munci pe măsura posibilităţilor lor pentru a nu fi povara familiei şi societăţii. La oraş, oamenii ies în stradă, întind mâna, adesea devin agresivi, iar seara numără tot atât cât pensionarul ori salariatul mediu odată pe lună. Poliţia, jandarmii, gardienii publici, inspectorii de tot felul, nu intervin, cum nu se implică nici asociaţiile de locatari în încasarea datornicilor. De câte ori, în ultimii 10 ani, aţi mai văzut salariaţi de la asociaţie, bătând în uşa debitorilor şi cerându-le plata întreţinerii, deşi dl. Mistreanu de la termoficare spune mereu că are echipe organizate pentru încasarea întârziaţilor?!

Mulți debitori fac schimburi de locuințe, trec în spații mai mari, vând apartamentele, își montează apometre, solicită diferite servicii de la asociație, dar nu-s întrebați despre achitarea datoriilor. Are cineva întocmită situația spațiilor locative proprietate de stat, locuite de o singură persoană, care și-ar putea acoperi datoriile dacă s-ar muta într-o locuință mai mică? Dar a celor proprietate personală care, înlocuind cele 3 – 4 camere cu un spațiu mai mic, ar putea trece în categoria celor cu plata la zi a întreținerii. Alții au locuința încuiată și locuiesc la țară, în casa părintească. Mutarea lor ar putea deveni definitivă, dacă pentru datoriile acumulate, ar funcționa executarea silită, prevăzută de lege.

Instituind fondul social de ajutorare a celor care nu-și plătesc întreținerea, dl. primar visează la distribuirea sumelor pe bază de anchete sociale și în schimbul prestării de către beneficiari a unor zile de muncă în folosul comunității. Anchete sociale s-au făcut și în alte cauze, iar apoi au fost surprinși la cantina săracilor oameni care veneau cu limuzina personală să-și ridice hrana zilnică.

În ceea ce privește plătitorii fondului social de întrajutorare, știe dl. Simirad că armata lucrătorilor comerciali sunt oameni încadrați cu salarii de 700-900 mii lei lunar și care, după scăderea cotelor impozabile, rămân la lichidare cu mai puțini bani decât are un ajutorat cu 3 – 4 copii, a căror alocație o consumă la cârciuma din colț? Locatar datornic a cărui soție și copii nu știu nici să împletească, nici să tricoteze, să lucreze goblenuri, mileuri ori alte lucruri artizanale, cu valoare la piață. Bineînțeles, nici capul familiei în afară de bătut tablele și statul la taifas prea mult nu încearcă pentru a dovedi că știe să trăiască în societate.

Acceptarea ideii fondului social de întrajutorare izvorăște din credința creștină, susțin unii. Ei uită tocmai ce spune BIBLIA despre munca și plata datoriilor: șase zile să muncești, iar în a șaptea zi să te odihnești; ori, dai Cezarului ceea ce îi datorezi, nu?!

EXPONATELE DE LA CASA „OCTAV BĂNCILĂ”

Se aureolase propaganda comunistă, mai ales cea specifică presei, cum că scrisorilor şi sesizărilor din ziare, potrivit unui H.C.M., trebuia să li se răspundă redacţiilor. Că se luau măsuri. Că semnalelor critice li se răspundea chiar pozitiv – prin acţiuni concrete, benefice.

Un fals, în bună măsură. Nu se întâmpla aşa, întotdeauna. Nu se întâmpla aşa mai ales când era necesară o intervenţie folositoare obştii. Dovada? Adesea, în presa locală, în „Flacăra Iaşului, diferite personalităţi au vorbit despre păstrarea şi valorificarea patrimoniului cultural local, despre conservarea obiectivelor de interes istoric.

Despre necesitatea şi importanţa conservării casei pictorului Octav Băncilă din Păcurari parcă ieri a scris Ion Mitican. Cu argumente de inimă şi de arhivă. A doua ori a treia zi când am trecut către Păcurari, buldozerele primăriei lucrau la demolarea, la dislocarea pereţilor, a grinzilor, a tablei casei Octav Băncilă. Cine era primarul atunci, cine era arhitectul şef al oraşului, cine era şeful secţiei de gospodărire comunală, cine prim-secretarul oraşului ori al judeţului, cine erau aceşti şi alţi demolatori, nu-mi aduc aminte. Cineva trebuie să ni-i reamintească pentru că, chiar dacă totul se iartă, amintirea trebuie păstrată, să dăinuiască peste timp acuzatoare. Uscăciunea sufletească şi ignoranţa trebuie ştiute.

Casa Octav Băncilă a fost demolată – cum cu amărăciune acuzatoare ne reamintea recent şi maestrul Aurel Leon în tableta cu „Cafeaua de dimineaţă”. Terenul a rămas. Stă nefolosit de ani de zile. Care o fi fost rostul grabnicei demolări a acestui capăt de istorie a Iaşului nostru?

Da. Casa Octav Băncilă a fost rasă cu buldozerele. Dar exponatele unde-s, domnilor? Oferiţi-ni-le să ne încălzim sufletele, pentru că scena cu acel „1907” e încă de mare actualitate. [*]

[*] Monitorul, 15 aprilie 1993

TAXE ŞI IMPOZITE „BETON”!

Mare este şi răspunderea ziariştilor în ziua de astăzi. Trebuie să se documenteze mereu!

Recent, ziarul ,,Adevărul” publica articolul ,,Remeş vrea să impoziteze clădirile în funcţie de materialul din care sunt construite”, cu sublinierea ,,impozitul cel mai mare se plăteşte pentru clădirile din beton”.

Specialiştii în impozite, dar şi cetăţenii obişnuiţi cu calculele şi plata impozitelor pentru clădirile în care locuiesc, n-au dobândit nici o informaţie din titlul citat. Doar au zâmbit inocenţilor. Întotdeauna, cel puţin în ultimii cincizeci de ani, impozitul pentru clădiri s-a stabilit, în baza legii, în funcţie de materialul construcţiei, iar impozitul cel mai mare s-a plătit pentru clădirile din beton sau din cadre de beton armat! La o clădire mare, cu camere numeroase, supraetajate ori nu, s-a plătit un impozit mai mare decât cel pentru o clădire cu una sau două camere. Lucru lesne de aflat din consultarea legilor în materie, aflate în vigoare de-a lungul timpului.

Altceva ar fi fost mai important de subliniat în „Adevărul”: creşterea fiscalităţii pentru proprietari.

Dacă în luna mai 1994, când a apărut Legea nr. 27 privind impozitele şi taxele locale, valoarea impozitelor pe mp pentru construcţiile cu pereţi sau din cadre de beton se ridica la 16800 lei, astăzi, modificarea legislativă, făcută ,,în funcţie de rata inflaţiei”, face ca, în mediul urban, indiferent de cartier, valoarea impozitului să ajungă la 3 milioane lei. Astfel, valoarea impozabilă a unui apartament cu 52 mp suprafaţă locativă, care în 1994 era de 879000 lei, devine 156 milioane lei, la care se adaugă impozitul (taxele) pe teren, dar şi taxele notariale, în caz de succesiune ori transmitere între vii a proprietăţii.

Creşterile de impozite şi taxe nu se corelează cu cele aplicate salariilor, pensiilor ori veniturilor din agricultură. Şi în mediul rural impozitul pentru o casă cu pereţii din vălătuci, chirpici ori pământ bătut creşte de la 4600 lei/mp în 1994 la 1845000 lei/mp în 1999.

Impozitele pentru subsolurile locuibile, care în 1994 se evaluau la 60% din norma de mp a clădirii din care fac parte, au săltat la 75%, ca şi mansardele locuibile care nu se mai impozitează la jumătatea normei de bază ci, tot cu 75%.

Un apartament de 52 mp din blocul de locuinţe, indiferent unde e situat, va suporta un impozit anual, în 1999, de 78000 lei, separat de taxa pe terenul aferent locuinţei.

Cum în anii 2000 şi 2001 toate clădirile devenite proprietate personală în 1990 şi 1991 ca efect a Decretului Lege nr. 61/1990 intră la impozitare, foarte mulţi dintre noi – proprietarii – vom regreta că n-am rămas în situaţia de chiriaşi, precum domnii Adrian Năstase, Petre Roman, Adrian Severin, ori mai ştim noi cine! În timp ce proprietarii vor plăti impozite şi taxe majorate şi indexate funcţie de rata inflaţiei, conform Legii 27/1994, reactualizate an de an prin ordonanţe guvernamentale, stimabilii chiriaşi, mulţi cu salarii de parlamentari, miniştri şi personal guvernamental, vor continua, sfidându-ne, să plătească chirii de câteva sute ori mii de lei, conform Legii 5/1973, care rămân mereu aceleaşi, nu se mai recalculează.

Aşa că revenirea ulterioară a ziarului „Adevărul" cu un alt titlu: „Remeş a căzut pe gânduri după ce a citit „Adevărul": majoritatea (de ce nu majorarea? n.n.) impozitelor pe imobile – amânate" n-are drept motivare schimbarea modului de stabilire a impozitelor funcţie de materialul din care sunt construite clădirile, ci, poate, a valorii impozabile, a procentajelor de calcul care să devină mai suportabile populaţiei îndeajuns de sărăcite.

Sărăcia fiind factor de evoluţie în creştere, deja mulţi proprietari îşi scot la vânzare nu numai casele, dar şi autoturismele, renunţă la telefon, televizor, radio, lumină electrică şi chiar la apă şi calorifere.

Dacă e vorba de sărăcie, ea operează în toate. Inclusiv în folosirea mijloacelor de transport, în hrana, îmbrăcămintea şi încălţămintea populaţiei, în felul ei de a se mişca şi zâmbi.

Noroc că domnul Remeş, în mărinimia lui de liberal convins, a prevăzut, ca element de noutate în legea reactualizată, scutirea de impozite ori taxe a construcţiilor şi amenajărilor din cimitire![*]

[*] Monitorul, 22 decembrie 1998

CARE COŞMAR, DOMNULE PROFESOR?

În ,,Monitorul" din 30 decembrie 1997, domnul profesor univ. dr. Andrei Corbea, de la Universitatea ,,Al. I. Cuza" din Iaşi, semna articolul ,,Coşmarul de Crăciun".

L-am citi şi mărturisesc că nu aveți dreptate, domnule profesor!

În fiecare an, la comemorările lunii decembrie, vizionăm emisiuni specifice. Până în 1996 – când ne-am supus comandamentului tăcerii şi zâmbetului, păcii şi consensului social, dar şi dosirii adevărului – ne plictiseam văzând aceleaşi şi aceleaşi scene ale fugii cu elicopterul, bucuria străzii, procesul, pelerinajul la mormintele eroilor, , figurile cernite şi încremenite în disperare, slujbele religioase, închinăciunile emanaților etc. După 1966, răspunzând cerințelor celor care de opt ani caută răspunsul la multe probleme ale Revoluției – despre care vorbeşte cu insistență, amărăciune legitimă, dar şi cu reproş caustic, ***Mircea Dinescu***, în materialul invocat de dvs. -, apar şi emisiuni TV mai tranşante, decodificatoare.

Realizarea mi se pare corectă, pentru că, la drept vorbind, cine ar mai crede astăzi în improvizata cruce a domnului Ion Iliescu?!

Acestor emisiuni de suflet, interceptate şi de dvs., dar neaprofundate, le răspundeți cu calificative macabre: ,,***surpriză deplasată***", ,,***provocări hazardate ale nervilor***", ,,***isterie colectivă***", emisiuni ,,***cu prea plinul lor de venin***", ***„fundal de zornăit de lanțuri", „bombardament de senzații tari", „probe ale iritării şi irascibilității", „manevrări", „montaje"*** cu ***„frustrări populare"***, ***o „jonglerie de resentimente"***, o ***„latentă stare de tensiune"*** etc. – termeni şi expresii care, dacă şi-ar justifica locul şi sensul, referitoare la cele două materiale pe care le contestați - ***filmul*** şi ***Ediția Specială*** cu interviul din ajunul Crăciunului – s-ar constitui, firește, în ***„coşmaruri de Crăciun"***.

Expresiile dvs. n-au relevanță nici în raport cu alte momente TV citate de dvs.: prezența în studio a controversatului Doru Braia ori tulburarea slujbei de Crăciun la Biserica Patriarhiei de către măicuțele despre care a relatat întreaga mass-media.

De altfel, spuneți că nici n-ați urmărit emisiunile pe care le-ați intersectat întâmplător, jucându-vă pe butoanele telecomenzii, în căutarea unor rubrici de interes.

Or, judecățile de valoare se dobândesc nu ***„navetând”*** – cum scrieți – de pe un post TV pe altul, domnule profesor, lansându-vă apoi în calificative fără acoperire, dar care creează obligații.

Fără discuție, ați avut posibilitatea să vă documentați, pentru că programul TV a fost din timp anunțat.

Filmul a descoperit ceea ce se cenzurase la „pregătirea” casetei întârziate la vizionarea din noaptea Crăciunului 1989. Cât privește interviul luat de Răzvan Dumitrescu maiorului „martor surpriză”, departe de a fi ***„încâlcit şi confuz”***, are calitatea că devine o probă care confirmă multe din tezele vehiculate de presă, radio, TV, de memorialistica vremii şi martorii revoluției: soarta Ceauşeştilor n-a hotărât-o Tribunalul improvizat, ci unii din fruntea CFSN; procedura de creare a teroriştilor, dar şi incitarea conflictelor; ştergerea urmelor canonadelor, dar şi improvizarea altora, convenabile; recompensarea fidelilor şi disciplinaților, inclusiv cu gradul de general, dar şi modul de „înmormântare” a probelor prin blocarea scrisorilor, a cercetărilor.

Fie şi pentru cele enumerate, filmul şi Ediția Specială au valoare de documente care nu pot fi minimalizate ori blamate. Cu ele se descâlcesc câteva fire din ghemul încurcat al Revoluției.

Dar unde sunt ***„coşmarurile”*** pe care le invocați?

Adevăratele ***„coşmaruri de Crăciun”*** sunt constituite nu de comemorările anuale, de limpezirea unor momente fierbinți, de derularea memorialisticii. Ele au fost create de cei care, în decembrie 1989, au comandat şi au uzat de tehnica militară, de tortura psihică a populației, a cărei conduită a fost parțial şi temporar deviată, de cei care au ordonat sistarea cercetărilor, dosirea şi sustragerea ori denaturarea probelor. Pentru toate acestea răspunderea n-o poartă nici într-un caz Răzvan Dumitrescu ori Alina Mungiu-Pippidi.

Dumneavoastră, domnule profesor, chemați intervenția lămuritoare a puținilor noştri experți în psihologia socială. Vorbele acuzatoare la adresa departamentului din TVR condus de Alina Mungiu nu ştiu câtă aderență au la colegii şi studenții dvs. Sunt mulțumit, însă, că publicarea lor s-a făcut într-o rubrică ce

delimitează expres opinia amfitrionului de a autorului, cititorul înțelegând bine ,,avertismentul".

Este drept. Într-un editorial al revistei ***„Academia Cațavencu"***, Mircea Dinescu își varsă focul, dar şi umorul, acuzând ***„o exagerare macabră"*** şi ***„o diversiune ordinară"***. Vina este pasată în ograda altei instituții care, din decembrie 1989 şi până astăzi, spală vinovații de păcatele lor, neincriminându-i. Delimitându-se de lucrătorii instituției respective, Mircea Dinescu cere în mod direct Procurorului General Sorin Moisescu să se ocupe de problemele specifice domeniului său, lăsându-i pe gazetari să folosească armele trebuitoare (bazuka) împotriva bandiților care fac rău Revoluției. Atitudinea aceasta arată că poetul întinde mâna psihologului social de la TVR pentru a continua investigarea şi aflarea adevărului.

Iar dacă bazucile lui Mircea Dinescu şi Alina Mungiu-Pippidi, în cooperare cu ale lui Sorin Moisescu, ne vor aduce răspunsuri pertinente la o seamă de probleme grave şi încă neelucidate, n-ar fi vorba de nici un coşmar, ci doar de o bucurie generală că s-a aflat adevărul.

V-ar deranja cu ceva succesul acesta, domnule profesor? *

* Monitorul, 7 ianuarie 1998

PRETINSA PLATĂ ANTICIPATĂ A ÎNTREȚINERII ESTE DEJA ACHITATĂ

În ,,Pagina cititorilor", la rubrica „Vocile Iaşului", am remarcat opoziția locatarilor la ideea introducerii plății anticipate a cheltuielilor de întreținere, opoziție motivată de sărăcia în care cu toții ne scăldăm cum putem.

Nimeni însă n-a spus ceea ce eu am mai folosit ca argument şi altădată în potolirea zelului unora de a atenta iarăşi la buzunarele noastre: majoritatea locatarilor din blocuri au plătit deja anticipat, Regia de Termoficare mai datorându-ne încă sume importante. Din 1967 şi până în 1993, de exemplu, familia mea a achitat la asociație un fond de rulment – plată a cheltuielilor de întreținere pentru o lună

de iarnă cu consum şi costuri maxime – de 15000 lei. În 1967, când am achitat 170 lei fond de rulment, întreținerea într-o lună de iarnă a costat 19 lei; în 1971, când aveam 300 lei fond de rulment, întreținerea, în februarie, a fost de 186 lei, iar în 1982, când aveam depuşi 600 lei fond de rulment, întreținerea pentru o lună de iarnă a fost de 275 lei.

Cei 15000 lei achitați an de an ca fond de rulment până în octombrie 1993, reactualizați doar, ar însemna astăzi pe puțin 15000000 lei în casieria asociației de locatari, indiscutabil mai mult decât plata anticipată pe o lună a cheltuielilor actuale de întreținere.

Cum banii respectivi, de-a lungul a 33 de ani, au produs şi dobândă, rezultă că dl. Mistreanu ni-i dator, nouă locatarilor. Suma poate se regăseşte în neterminatul sediu administrativ din şoseaua Națională, poate e în casieria Regiei de Termoficare, poate la asociațiile de locatari cu care domnia sa vrea să se consulte înaintea referendumului asupra acestei inițiative păguboase…

Primăria, Regia de Termoficare, dar şi asociațiile de locatari – mai ales cele desprinse de la Administrația de clădiri, ar trebui să fie interesate să dezlege enigma fondurilor.

Altfel, povara pusă pe spatele locatarilor ar putea fi generatoare de multe procese la instanțele judecătoreşti unde se pot cere şi daune pentru neajunsurile pe care ni le provoacă amnezia ori reaua credință a unora care încearcă să umble nemotivat la buzunarele noastre.

Iar justiția, fiind independentă de Administrație, se ştie, este imparțială. Pune să plătească cel care trebuie. *

* Monitorul, 23 august 2000

MOTIVE DE VRAJBĂ SOCIALĂ

Un om politic, bine cunoscut nouă, avea obiceiul ca în deplasările sale prin țară, în cuvântările rostite, să atâțe o anumită pătură socială împotriva alteia. Muncitorii de pildă, împotriva țăranilor şi invers, tinerii împotriva intelectualilor şi a ziariştilor mai ales. Mă rog, un fel de luptă de clasă purtată de colo-colo în interese electorale.

Mai recent, un alt om politic, care îi calcă pe urme, de data aceasta eruditul, elegantul şi stilatul domnul prof. univ. Adrian Năstase, primul ministru al României, şi mai cutezător, vrea să ridice întreg poporul român deziluzionat de hăţişurile drumurilor tranziţiei împotriva cui, a pensionarilor care, chipurile, s-au înmulţit ca ciupercile după ploaia pe care o dorim cu toţii, şi, vezi Doamne, „creşterea pensiilor nu poate fi susţinută pentru că, spune domnia sa, raportul dintre pensionari (peste 6 milioane n.n.) şi salariaţi (circa 4 milioane n.n.) reprezintă cea mai mare problemă a României din punct de vedere social şi economic”…, că „deteriorarea raportului se datorează şi pensionarilor ieşiţi înainte de limita de vârstă la pensie şi care revin pe piaţa forţei de muncă în calitate de colaboratori, făcând ca tinerii să nu-şi poată găsi… loc de muncă”.

Nimic mai fals decât susţinerile domnului prim-ministru întors din vacanţă, când nu se aştepta, datorită gravului accident de la mina Vulcani. Tinerii, care sunt fiii ori nepoţii pensionarilor blamaţi, ştiu că aceştia sunt autorii avuţiei create în comunism şi preluate ca moştenire în decembrie 1989 de actuala putere, că milioane şi milioane de lei ori dolari încorporate în contul Libertatea, în băncile agreate de Ceauşescu (nu şi pentru asta a fost asasinat?) s-au topit fără urmă, iar în prezent majoritatea celor pensionaţi transpiră din greu pentru un colţ de pâine. Că cea mai mare problemă a României, economic şi social, o constituie în primul rând haosul legislativ, în stufărişul căruia nu se descurcă astăzi nici cei mai abili jurişti, iar consilierii de problemă de la preşedinţie, guvern şi parlament nici nu mai încearcă să găsească ieşire, iar domnul Adrian Năstase, ca prim-jurist al ţării, încurajează şi promovează, adesea, arbitrariul, inechitatea şi ineficienţa în materie legislativă.

Nu a contribuit şi el la deteriorarea raportului dintre

pensionari şi salariaţi, nu numai în ceea ce priveşte numărul dar şi în privinţa plăţilor, emiţând legi după legi, care au făcut pensionari din oameni în floarea vieţii ajunşi de-abia la vârsta de 40–45 de ani, acordându-le şi compensaţii de zeci şi sute de milioane? Ca apoi, tot prin lege să se prevadă ridicarea ştachetei de pensionare a bărbaţilor la 65 de ani iar a femeilor la 60, provocând mari nemulţumiri populaţiei. Nu prin lege s-au admis în ierarhia administrativă salarii de sute de milioane, iar salariaţilor de bază li de oferă ceea ce rămâne de la masa sătuilor? Ba, complici la cârdăşia dintre directori şi lideri sindicali, oamenii domnului Năstase, cei de la Ministerul Muncii şi Solidarităţii (să aibă vreo semnificaţie aluzivă termenul?) Sociale avizează an de an contractele colective de muncă încheiate prin care liderii sindicali, în contul altor avantaje personale, se angajează să susţină administraţia şi după căderea acesteia din funcţie, menţinându-le timp de încă un an drepturile salariale indexate… Unde s-au pomenit asemenea avantaje pentru pensionari? Lor nu li se asigură nici ceea ce li se cuvine prin lege, deşi au de partea lor decizii ale Curţii Constituţionale şi avize ale Avocatului poporului, ca beneficiari ai încadrării lor în grupele de muncă I şi II.

Fluctuaţia legilor, împănarea lor cu fel de fel de derogări şi adăugiri, profitabile lor ori rubedeniilor, au făcut ca astăzi la aceeaşi pregătire şi stagiu unii să încaseze zeci de milioane lei pensie, iar alţii de-abia milionul, plutonierul ieşit la pensie într-o perioadă favorabilă să aibă o pensie superioară generalului pensionat la termenul obişnuit.

Apoi, ce a ieşit din făgăduita recorelare şi ajustare a pensiilor promisă de guvernanţii trecuţi şi prezenţi, domnul Năstase nefiind exonerat de răspundere. Învinovăţiţi pe cei care încasează poate nici milionul şi au de plătit lunar două-trei milioane la întreţinere, de susţinut părăleşte feciorul căsătorit, aflat în şomaj, cu copii care n-au din ce mânca şi cumpăra cărţi, rechizite, uniforme, încălţăminte, că ar reveni la unitate şi şi-ar relua munca în calitate de colaboratori. Nu din plăcere, ci din mare nevoie o fac, domnule prim-ministru.

Risipa de bani în România nu aceşti nevolnici o provoacă, ci altceva, iar dvs. ştiţi asta dar nu aveţi curajul să promovaţi eradicarea sau măcar relatarea faptelor. Majoritatea demnitarilor

țării, oameni cu salarii ori indemnizații stufoase, cumulează şi profesează în învățământul universitar, sunt experți contabili, avocați, membri în AGA ori consiliile de administrație, în comisiile de cenzori la unități total ineficiente, directori de întreprinderi paralel cu exercitarea mandatului de parlamentar. Birocrația ministerială şi locală, nu vă spune nimic? Dar prosperitatea unora dintre polițişti, magistrați şi sus-ajunşi în sferele puterii, nu-i o mare îngrijorare? Înlocuirea specialiştilor cu politruci, chiar şi în administrație, vă liniştește? Aici este ineficiența, risipa banilor.

După ce au fost clonați administrativ şi politic, declarații ca cele folosite de premierul Năstase au darul să-i lămurească pe pensionari nu numai cine li-s prietenii la viitoarele alegeri (arma aceasta le-a mai rămas), ci să şi înțeleagă că dreptatea lor este încă multă vreme în mâinile politicienilor care, iată, le-au mai oferit de-o ciorbă în plus începând de luna viitoare: 4,1% majorarea pensiilor, în ritm cu creşterea… inflației. Prilej cu care aflăm că în România mai există încă multe pensii sub 700000 lei alături de cele de peste 5 milioane lei care, drastic, nici nu se majorează, nici nu se impozitează.

Dacă masa pensionarilor ar avea certitudinea că pensia de peste 5 milioane lei aparține unor supra-creere, cu riscul că ar aduce atingeri şi mai grave destabilizării raportului pensionari-salariați, de care se teme tardiv premierul, chiar şi fără lideri (ce, ați văzut pe cineva ripostând la vorbele de mare ocară ale domnului Năstase?) pensionarii ar face mitinguri şi ar cere ca aceşti dotați să fie chemați la vechile locuri de muncă ori să fie promovați în altele de unde să ajute la echilibrarea situației actuale, al ieşirea din groapa în care ne-am înfundat. Un fel de consilieri economici şi sociali ai dlui Năstase. Dar dacă raportul arătat 700000 – 5000000 lei este tot doar un motiv de învrăjbire socială, tot un fel de luptă de clasă, un mod subtil de îndemn de revoltă a pensionarului împotriva pensionarului? [*]

[*] Monitorul, 24 august 2001

OAMENI ŞI CÂINI

Recentul anunț făcut de primarul Constantin Simirad, că va supune Consiliului Municipal Iaşi o hotărâre de interzicere a accesului câinilor cu stăpân cât şi a maidanezilor în parcuri, devine interesant, numai că pare greu de realizat în cazul maidanezilor, mai ales. După cum se ştie, numărul acestora , în ciuda măsurilor luate, parcă sporeşte, iar accesul lor oriunde – imposibil de oprit. De când cu prinderea lor, parcă au devenit mai gălăgioşi noaptea, iar haitele lor – mai mari şi mai agresive.

În ţările civilizate, am citit că proprietarii de câini au obligaţia plimbării acestora cu lesă şi botniţă, iar în caz că patrupedul vrea să se uşureze, stăpânul strânge mizeria folosindu-se de făraş, mătură şi o pungă care poate fi apoi aruncată la primul coş de gunoi.

În serios ori în şagă, în orice caz, closetele pentru câini sugerate de primar ar fi o premieră la Iaşi.

Cât priveşte closetele pentru oameni, însă, mult mai necesare, veşnică pomenire gestului gospodăresc al lui Ioan Manciuc, sub mandatul căruia s-au realizat cele din Piaţa Unirii, Tg. Cucului, Podu Roş şi Alexandru cel Bun. Unele dintre ele servesc şi astăzi ca spaţii pentru unităţi comerciale, completând veniturile chiriaşilor şi profitul Primăriei, dar îndepărtând publicul conformist, care nu-i dispus încă să confunde comerţul cu satisfacerea necesităţilor fiziologice. La acestea se adaugă punctele sanitare din gări şi pieţele agro-alimentare. Prea puţine însă pentru nevoile Iaşilor care, ca oraş al culturii, primeşte şi destui vizitatori, uneori fiind foarte aglomerat. Ce fac cei (cele) de la tonetele stradale, ocupaţi 8-12 ore/zi?...

Aşa se explică de ce nu numai câinii cu sau fără stăpân populează tufişurile, ci şi oamenii în slujba cărora s-au deschis atâtea cârciume, uneori fără a li se pretinde comercianţilor să pună la dispoziţia clienţilor lor şi punctele sanitare necesare. Dar nu numai tufişurile şi parcurile sunt pe post de closete, ci şi staţiile de tramvai, aleile dintre blocuri, boschetul de sub balconul în care se joacă şi privesc ghiduşi „peisajul" copiii, punctele de colectare a gunoaielor, albia râurilor etc. Iar oamenii ordinii publice, probabil, aşteaptă ca primarul să vadă mai întâi fenomenul. *

* Monitorul, 3septembrie 2001

GROAZA CĂ VINE IARNA

Cu ochii şi urechile la cei din jur, dar şi la propriile buzunare, marea armată a nevoiaşilor din România post-revoluţionară tremură la gândul consecinţelor iernii care urmează.

Iată, Guvernul Adrian Năstase a binecuvântat preţul de referinţă pentru energia termică furnizată populaţiei, care creşte de la 350000 lei la 550000 lei Gcal., începând cu data de întâi a lunii următoare publicării în Monitorul Oficial. În acelaşi timp, Autoritatea Naţională de Reglementare în domeniul Gazelor Naturale (ANRGN) face cunoscută creşterea preţului la metrul cub de gaze naturale de la 1271 lei la 2417 lei în 15 zile de la publicarea în Monitorul Oficial.

Pentru a compensa creşterile de preţ, Guvernul face publică intenţia de a acorda ajutoare băneşti pentru familiile al căror venit mediu lunar net pe membru de familie este mai mic de 900000, acordându-le 800000 lei, dar nu mai mult decât cheltuielile cu încălzirea şi apa caldă menajeră consumate în luna respectivă.

Pentru familiile cu venit mediu lunar pe membru de familie între 900000 lei şi 1100000 lei ajutorul este de 480000 lei, iar pentru venituri între 1100000 lei şi 1400000 lei – ajutorul este de 240000 lei.

Guvernul promite (iar primăria plăteşte) ajutoare şi pentru familiile care folosesc pentru încălzire gaze, în valoare de 400000

lei, 240000 lei şi 120000 lei, pentru aceleaşi tranşe de venit ca şi în cazul agentului termic.

Din toate aceste date rezultă că pentru energia termică, apa caldă şi gazul metan consumat de familia care are venituri pe membru de familie de 900000 lei, statul acordă 1200000 lei (guvernul considerând că pentru aceste familii se acoperă integral costul întreţinerii), iar pentru restul protejaţilor social, funcţie de tranşele de venit stabilite, sumele oferite sunt de 720000 lei şi, respectiv, 360000 lei.

Măsura preconizată, trebuie să recunoaştem, vine în sprijinul multor familii de salariaţi, dar şi al pensionarilor. Lunar, acestor familii le vor rămâne pentru alte cheltuieli curente, acolo unde-s două persoane, ambele cu venituri, 1800000 lei, 1620000 şi, respectiv, 1960000 lei, adică o alocaţie zilnică de 30000 lei de persoană, 27000 lei şi respectiv 32000 lei. Puţin, foarte puţin pentru o persoană, indiferent de vârsta pe care o are, pentru a se putea hrăni şi îngriji.

Tragedia ia proporţii mai ales în cazul cuplurilor tinere, unde la cei 1,4 milioane lei salar lunar se adună la masă 4–5 persoane care nu ştiu de austeritatea guvernamentală ori de unde şi cu ce interes vine grija de tătuc vitreg a finanţatorului.

Dar ce te faci cu familiile de pensionari unde unul din ei a decedat iar cel care supravieţuieşte are pensie de 1450000 lei? Ce face mama-soacră a domnului Adrian Năstase – de exemplu – dacă are o asemenea pensie şi locuieşte singură în apartament? Va putea trăi la iarnă, 6 luni de vreme friguroasă, cu suma de 250000 lei care-i va rămâne după achitarea încălzirii, a apei calde şi a gazului metan, cu doar 8333 lei zilnic pentru mâncare, medicamente, încălţăminte, îmbrăcăminte, articole de igienă şi ispitiri intelectuale? Să nu uite domnul Adrian Năstase (şi oricare alt demnitar) că numai telefonul, taxa la televizor şi cablu, energie electrică o costă deja pe mamă-sa, pensionara, pe puţin 300000 lei. Deci, efectiv, distinsa doamnă nu va avea ce mânca, cu ce să-şi cumpere medicamente. Şi, ca proprietară, are şi 1 milion lei plata impozitului la casă în fiecare an. Destul ca, încet-încet, să-şi înstrăineze casa, să-şi achite datoriile şi să ia drumul azilului – unde şi acolo costurile s-au recorelat la valoarea dolarului. Halal protecţie socială a bătrânilor cărora li s-au furat până şi pensiile.

Experiența ultimilor 10-11ani ne face să fim circumspecți că Guvernul Năstase va asigura sporirea costurilor de întreținere doar la 1200000 lei lunar în iarna care vine. De regulă, când e vorba de luat bani de la populație, lăcomia nu are margini şi nici pârghii de control. Nu acelaşi guvern susține la simpozioane că sporirea salariilor şi a pensiilor ține pasul cu rata inflației, acoperind-o, iar când ies de la festivitățile de paradă şi se aşează în fotoliile de parlamentari hotărăsc sporirea pensiilor la sfârşit de an cu 6%, în timp ce – iată – energia termică o scumpesc cu 57%, iar gazele naturale cu 87%?

Cu ceva timp în urmă, un cotidian central consemna, ca un fapt tragic, că în România azilanții trebuie să se descurce cu doar 12000 lei pe zi. Dacă li s-ar recunoaşte statutul de refugiați – aprecia ziarul – siguranța lor financiară ar spori până la 1,4 milioane lei pe lună, adică salariu mediu pe economie, în condițiile în care (atenție!) coşul minim lunar este stabilit la 1609000 lei.

Cohortele de pensionari, ca şi miile de salariați care nu duc acasă lunar nici 1,4 milioane lei sunt alegătorii post-revoluției, azilanți ori refugiați politici în România, unde suntem tratați cu un asemenea dispreț nu numai de guvernarea actuală, ci de toți tranziționiştii care s-au îmbuibat din neputințele şi – adesea – laşitatea noastră.

ÎN APĂRAREA PROFESORULUI CONSTANTIN PARFENE

Acum, pe vremea manifestării mai exprese a ticăloşiei noastre, în ,,timpurile mizerabile pe care le trăim", am trăit clipa să citesc, să aflu că profesorul Constantin Parfene este acuzat de comunism.

Multă vreme, acuzația care-ți lua respirația era aceea de a fi fost Legionar. Era preferată de orice persoană căreia îi lipseau argumentele în punerea la punct a oponentului în conflict. Avea eficacitate şi era utilizată, mai ales, de către unii.

Acuzația a proliferat şi-i folosită şi astăzi la diverse ocazii.

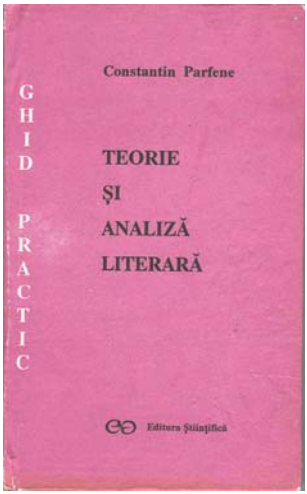

Nu s-a rostit niciodată o vorbă că ideologii şi inspiratorii comuniştilor au fost înşişi legionarii. „Omul nou” l-am crezut întotdeauna o creaţie a socialismului, dar documentele de dată recentă, cu credit în acte înregistrate şi parafate, arată că ea – noţiunea – este şi a fost de esenţă legionară. După cum acelaşi izvor l-au avut şantierele de muncă voluntar-patriotică.

Dnului I. Oprea (cu dozuri ale).
cu cele mai calde sentimente, în amintirea
unor vechi colaborări jurnalistice, în
timpuri grele pentru unii, la Bârlad.
Constantin Parfene
Iaşi,
25 mai 1994

Acum, pe vremea manifestării mai exprese a ticăloşiei noastre, în „timpurile mizerabile pe care le trăim”, când foştii delatori ai partidului, deveniţi brusc amnezici, arată cu degetul demascator spre alţii” – cum justificat şi poate nu suficient de acuzator spune Doru Scărlătescu în al său „Un samurai de tinichea: Mihai Drăgan” (Monitorul 25 mai 1993) – am trăit clipa să citesc, să aflu că profesorul Constantin Parfene, distinsul, cumintele, venerabilul, dar şi vulcanicul Parfene este acuzat de… comunism, fiind catalogat, nici mai mult, nici mai puţin, decât „un comisar politic al învăţământului preuniversitar” („Neamul românesc” nr.3/mai 1993).

Mentalitate, comportare comunistă la profesorul Constantin Parfene?

Autorul suscitatului articol, un cititor, Doru Scărlătescu, demonstrează contrariul, esenţa acuzaţiei rezultând dintr-un conflict în care C. Parfene nu poate încăpea. Pentru că nu-i este în fire conflictul. El a fost un potolitor de asemenea porniri. Dovada constituind-o poziţia sa în ancheta în care acuzatul i-a devenit procuror… fără simbrie. Dl. Parfene nu are construcţia omului de

conflict. După cum ,,antenele pentru poezie le ai sau nu le ai, printr-o decizie implacabilă a destinului", tot aşa pentru a fi predestinat conflictului trebuie să-i ai sămânţa în tine. Iar profesorul poeziei mele nu o are.

Aşa cel puţin l-am cunoscut eu. L-am preluat pe profesorul de limba şi literatura română de la Complexul şcolar din Bârlad de la dascălul meu în ale muncii gazetăreşti, de la regretatul Anatolie Lupşa (îşi va găsi timp, vreodată, maestrul Aurel Leon să ni-l înfăţişeze la ,,Cafeaua de dimineaţă", că au fost, întrucâtva, ,,cooperatori?"). Eram conducător de rubrică literară la ziarul local, iar Anatol Lupşa, cum semna, era redactorul şef al periodicului. L-am preluat şi l-am păstrat pe profesor cu grijă de colecţionar pentru o lucrare aleasă, inestimabilă în valoare, aur nu tinichea, atât timp cât vremurile ne-au ţinut aproape.

Am colaborat împreună ani de zile, profesorul C. Parfene fiind pentru ziarul local şi pentru Bârladul din acea vreme (1956 - 1962) nu ,,activist comunist raional", ci ceea ce fusese un Sadoveanu, ceea ce erau Călinescu, Arghezi ori Grigore Moisil pentru ţară. Era Ceahlăul nostru, al localnicilor – preţuit prin competenţa şi tactul său, prin cuprinderea şi interpretarea fenomenelor culturale, prin direcţiile pe care le clădea studiului limbii române în şcoală, dezvoltării şi promovării repertoriului teatrului ,,Victor Ion Popa" din localitate, mişcării literare şi culturale a Bârladului. Era de o verticalitate şi seriozitate care nu puteau fi contestate. A făcut parte din numeroase jurii cultural-artistice şi ştiinţifice din localitate.

Balanţa sa de apreciere n-am văzut-o niciodată înclinată ca urmare a influenţei, intervenţiei ori interesului colateral. Adesea, acul balanţei sale, citit de coparticipanţii la actul dreptăţii, constituia prilej de reflecţii în timp. De aspiraţie spre perfecţiune. De regrete intime că n-am fost descifratori pe măsura… profesorului.

Profesorul Constantin Parfene purta totuşi un stigmat. Ni-l dezvăluise – iar el devenise de notorietate – tot Anatol Lupşa; C. Parfene era fiul unui învăţător pensionar, fost liberal ori ţărănist, nu-mi mai aduc bine aminte. Se obţinuse greu acceptul pătrunderii şi folosirii numelui său în presa vremii, cât şi în rândul oficialilor. N-am discutat niciodată cu domnia sa izvorul stigmatului său. L-am

ocrotit şi l-am păstrat nu pe fiul de politician, ci pe om, pe profesorul Parfene.

Colaborările sale – cronici literare ori ale spectacolelor teatrale, îndeosebi, reliefări ale unor manifestări culturale organizate pe plan local, poşta rubricii „Să învăţăm limba română corect" erau opera domniei sale. Realizări din camera sa de lucru, dintr-o casă modestă, situată undeva pe strada Susaikov, în apropierea cinematografului „23 August". Acolo băteam la poartă, în zile şi la ore cu precizie respectate, şi de cele mai multe ori îmi ieşea în întâmpinare bătrânul, tatăl d-lui C. Parfene, în prezenţa căruia mereu m-am întrebat, dar n-am îndrăznit finalizarea – cu ce greşise? – pentru ca fiul său să nu poată fi acceptat.

Profesorul era fiul unui fost duşman de clasă.

Mergeam şi-i culegeam colaborările. Îi văd şi i-aş recunoaşte şi azi, după 30 de ani, de la prima vedere, dintr-o mie, scrisul său de o caligrafie perfectă, o exprimare limpede precum cristalul, conţinutul ales, studiat. Nici o referire însă la partidul comunist, la ideologie. Totul era comentariu de specialist, de cercetător, de judecător în profesie.

Cercetate, textele care-i poartă semnătura în paginile ziarelor vremii, firește cuprind cuvinte partizane timpului, ideologiei. Acestea nu-i pot fi imputate autorului; ele sunt intervenţii ale noastre în text pentru a le face plăcute celor care ne cenzurau conştiinţa.

De ce politizarea la care face trimitere Mihai Drăgan n-ar fi mâna tot a redactorilor, a editurii, a cenzurii chiar? Şi, apoi, ţinând seama de anii aceia, chiar dacă politizarea i-ar aparţine autorului, de ce facem imputări când oricine a trecut prin situaţii asemănătoare? Martor al unei bune perioade din viaţa şi activitatea profesorului, aş fi acceptat, poate, orice acuzaţie i s-ar fi adus, imposibil de închipuit, totuşi, dar a-i aduce acuza de comunism mi se pare şi mie „strigător la cer", revoltător.

Profesorul Constantin Parfene, în a-şi menţine verticalitatea – pe care nimeni, indiferent de metode, nu poate să i-o conteste – nu are nevoie de mărturia mea, dar cunoscând „jocul" vieţii şi ceea ce înseamnă comoditatea ori laşitatea, lipsa de interes într-o cauză, fie şi personală, într-o asemenea împrejurare, mi-am îngăduit să nu rămân indiferent. Iertaţi-mi intervenţia, d-le profesor Constantin

Parfene. Nu v-am căutat în ultimii 30 de ani şi nici nu v-am cunoscut ascensiunile. Vă felicit şi vă mulţumesc că am fost colaboratori la cronica vieţii oraşului nostru – Bârlad.

*

Articolul „În apărarea profesorului Constantin Parfene" a fost publicat în „Monitorul" din 3 iunie 1993. Anterior, la 25 mai, Doru Scărlătescu, coleg de catedră cu profesorul Parfene şi Mihai Drăgan, acuzator fără temă făcută a primului, în materialul „Un samurai de tinichea", chiar din prima frază caracteriza articolul din „Neamul Românesc" „eufemistic vorbind, o măgărie". Pentru că, spunea prof. D.Scărlătescu, „prin masca fioroasă adoptată, prin gesturile groteşti şi prin sunetele guturale, menite să înspăimânte, domnul Mihai Drăgan îmi aminteşte de un samurai. Dar spada sa e tocită, săgeţile boante, sulița ruptă. În loc să sperie, devine ridicol. Samuraiul, în întregimea sa, e de tinichea", concluziona.

Ulterior conducerea ziarului Monitorul a oferit spaţii suplimentare de acuzare ori de apărare şi profesorilor Constantin Perfene şi Mihai Drăgan. Referindu-se la intervenția mea, prof. M. Drăgan a sesizat şi latura emoțională a celor scrise de mine. A avut dreptate, în parte, prof. C. Parfene nu putea fi Ceahlăul Bârladului, dar un valoros om de condei şi profesor pentru urbea noastră, da.

Paginile ziarului „Vremea nouă" de la Vaslui, în perioada 1968 – 1978, reflectă cu prisosinţă susţinerile mele. Puține personalităţi culturale ridicate, sosite ori plecate din zonă, apariţii editoriale, spectacole culturale au „scăpat" să nu fie filtrate prin mintea sa sclipitoare şi redate cu dragoste şi răspundere cititorilor.

Profesorul Constantin Parfene a fost un mare prieten al culturii şi literaturii, a oamenilor. Păstrându-i memoria, să ne aducem aminte de el, citindu-l…

V. CARTE

ÎNSEMNĂRI DE CITITOR PE MARGINEA CĂRȚII „GENERAȚIA IROSITĂ”

„Generația irosită” a prof. Silviu Brucan (Editurile Univers – Calistrat Hogaş – Bucureşti, România, 1992), este cartea generației celor două revoluții (1944-1948 şi 1989) româneşti.

„Nu aveți în față o carte de istorie, ci numai despre acea parte a istoriei pe care autorul a cunoscut-o şi trăit-o ca experiență personală”, precizează în capitolul introductiv profesorul. O carte scrisă nu pe bază de documente de arhivă, din simplul motiv că „liderii comunişti preferau să opereze fără a lăsa urme”, ci bazându-se pe „istoria orală” – furnizată de martori la evenimente. Chiar relatarea despre revoluția din decembrie 1989 este cea a unui martor – a autorului – ca unul „care a fost acolo unde se petreceau evenimentele şi unde se luau deciziile majore”.

„Generația irosită” este o carte care explică, relatează, dar care nu-i lesne de înțeles, de pătruns. Ea poate fi descifrată mai cu uşurință tot de ... martori la evenimente. Dar nu complet. Însuşi autorul recunoaşte: „Sunt conştient că fiind doar unul din actorii revoluției, numai un istoric de profesie va fi în stare să scrie istoria ei completă”. De ce atunci „Generația irosită”? Doar pentru ceea ce menționează autorul în primele rânduri ale introducerii?

„Generația mea, în Europa de Est, a fost prinsă în mijlocul a două revoluții (1944-1948 şi 1989), care, în loc să împingă istoria înainte, au silit-o să se întoarcă înapoi. Am parcurs deci o cale întortocheată de la un tip de capitalism subdezvoltat, la un tip de socialism subdezvoltat şi, cum socialismul şi subdezvoltarea se dovedesc antinomice, ne-am dat seama că am apucat-o pe o cale greşită şi acum ne întoarcem de unde am pornit. Drama acestei generații este tema principală a cărții de față”. Şi în continuare: „Bilanțul a patru decenii de comunism în Europa de Est este tragic: suntem rămaşi în urmă cu zece-cincisprezece ani față de Europa Occidentală, de 3-4 ori mai săraci. Trebuie să o luăm de la început,

dar cu alte mijloace". Generația care are curajul să recunoască asemenea realități şi să-şi propună că „trebuie să o luăm de la început, dar cu alte mijloace" pentru a izbuti, nu este generație irosită. Pentru că ea – generația – nu este nici pierdută, nici risipită, nici măcar descurajată moral! În credința aceasta socotesc că a operat şi Elena Stefoi în săptămânalul „Dilema nr. 1" când, „irosită" – a fost încadrată în ghilimele.

Este irosită generația părintelui Anania, astăzi Arhiepiscop al Vadului Feleacului şi Clujului, regeneratorul vieții noastre religioase, chiar dacă în 1946 fusese exmatriculat din învățământul superior pentru cauze politice, iar apoi închis şi expulzat din țară, când ieri, la înscăunarea episcopală, vorbea atât de optimist despre o reînnodare a idealurilor generației sale cu a celei de astăzi?

Este irosită generația martirilor din serialul „Memorialul durerii", chiar dacă foşti membri ai actualei puteri decid să dezonoreze jertfele celor căzuți în revoluția anticomunistă, să sfideze public nevoia de dreptate a societății româneşti, cer televiziunii interzicerea peliculei şi tragerea la răspundere a curajoasei şi nu suficient ajutatei-realizatoare, Lucia Hossu Longin?

Este irosită generația acestor martiri care îngenunchiați la tinerețe au renăscut desăvârşindu-şi moralul şi capacitatea de creație, devenind intelectuali, oameni politici, țărani, truditori pe altarul speranței? Chiar dacă lor – celor care au luptat cu arma în munții Vrancei, au fost deportați în Bărăgan ori au chinuit în închisori – la Canal, Piteşti ori Aiud – nu li se recunosc drepturile şi nu li se restituie, deocamdată, pământul şi alte bunuri, abuziv confiscate, ei nu fac parte din generația irosită. Glasul şi privirea curajoasei bătrâne Elisabeta Rizea nu sunt semne ale uneia care s-a irosit, ci a unei acuzatoare şi revendicatoare. Ea numai figurativ a fost îngenuncheată. Ca şi alții. Atunci...

Nu-s generație irosită nici țăranii care de doi ani îşi aşteaptă titlurile de proprietate... terenurile... vitele... pădurile. Nici mecanizatorii ori navetiştii sezonieri cărora, ați văzut („Viața satului" TV – 7.02.1993), le-a luat pământul actuala nomenclatură. Deocamdată, însă?

Este irosită generația Doinei Cornea, cea care „s-a luptat direct cu Ceauşescu", care în decembrie 1989 a figurat prima pe lista Consiliului Național FSN, iar astăzi este citată la Procuratură ca

acuzată într-un proces în care denunțătorii – se zice din Neamț și Vâlcea – nici n-au fost măcar identificați și ascultați?

Este irosită generația celor cărora puterea le dă cu piciorul contribuind la creșterea exodului de creiere românești în țările avansate ale lumii? Geniul românesc își va dovedi statornicia!

Generația irosită? Poate cei din C.P.Ex. cărora li s-a schimbat și încadrarea juridică. Poate cei patru cărora li se reface... toaleta. Poate cei doi a căror sentință a fost pronunțată nu de un tribunal ci în ședința conducerii frontului care „a durat trei ore" și a fost „cea mai controversată". Poate... dar aceștia sunt unii, cum spune Paul Everac la emisiunea-i de sâmbătă, 6 februarie a.c. – neîndrăznind, încă, să se uite la noi, în ochii telespectatorilor…*

* Monitorul, 13 februarie 1993

NATALIA NEGRU A SUFERIT ATÂT LA BUCUREȘTI, CÂT ȘI LA IAȘI ȘI TECUCI

Scriind la „Cafeaua de duminică" despre „Natalia Negru – femeie fatală – diavolul alb" în „Monitorul Expres" nr. 28, maestrul Aurel Leon își încheie ultima „sorbitură" consemnând: „Trăi damnată la București, bucurându-se de prietenia lui Mihail Sadoveanu".

Pentru că informația destinată în special tinerilor mi se pare incompletă, dar derutantă, și în scopul repunerii cât de cât în drepturi a adevărului despre Natalia Negru (1872-1962), am apelat și la un studiu – „O vizită la Natalia Negru de C.D. Zeletin – publicat în culegerea „Bârladul odinioară și astăzi -1984" – pag. 602 – 605.

„...Am cunoscut-o pe Natalia Negru la Tecuci, într-o zi fără zăpadă a iernii anului 1959. Eram student și în drumul meu spre casă trebuia să mă opresc ori la Tecuci, ori la Bârlad. M-am oprit însă în amândouă părțile: la Tecuci, ca s-o vizitez pe Natalia Negru, iar la Bârlad, pe Eugenia Tutoveanu, văduva poetului, care murise în 1957.

Natalia Negru lăsase de multă vreme în urmă larma ziariştilor, râurile de cerneală privind „drama de la Tecucel” şi animozităţile pe care le-a trezit publicându-şi corespondenţa amoroasă în volumele „Helianta” şi „Domniţa mea erai…”

...Natalia Negru era uitată. O mai vizitau câţiva istorici literari ca: Ion Roman, Horia Oprescu şi Augustin Z.N. Pop, mai venea din când în când ea la Bucureşti... Taina frumuseţii o părăsise, lăsând în urmă un trup îngreuiat de vârstă, zbătându-se pentru pâinea cea de toate zilele, pentru uşurarea impozitelor şi ieşirea din categoria dură a chiaburilor în care ameninţa s-o târâie cele 3 ha de vie de la Buciumeni… Şi relaţiile ei cu umbrele se prozaizaseră: era prinsă într-un proces de succesiune literară desfăşurat la Bucureşti, unde o apăra un unchi al meu, avocat”.

„...Bătrâna Natalia Negru locuia acum într-o casă veche a Tecuciului de altădată, care se mai păstrează şi astăzi pe str. Uzinei nr. 5, actualmente George Coşbuc. Grădina largă aduna câţiva butuci de vie neîngropaţi şi gutui cărora aveam să le văd îndată la geam crâmpeiele de lună. Casa fusese a familiei pictorului Gheorghe Petraşcu şi, mai în urmă, a nepotului său, filologul Ion Petrovici. În odaia nu prea încălzită, plină de obiecte cărora o lungă aşteptare le răpise vârsta, de cărţi, reviste şi fotografii, se intra printr-un paravan lateral în care era instalată bucătăria de vară”.

C.D. Zeletin reţine şi redă în studiul său şi legătura Nataliei Negru cu gospodăria de la Buciumeni, în care sens consemnează: „Nu de multă vreme, Zaharia Stancu o mâhnise, numind-o „crescătoare de porci” într-un crâmpei din „Rădăcinile sunt amare”, pe care le publica cearceafuri întregi în „Gazeta Literară”, însoţite de mari desene ale Floricăi Cordescu.

...O gospodărie la ţară, cum era cea de la Buciumeni, are tot felul de lighioane, omul trebuind să trăiască exclusiv din produsele ei, mai ales în acele vremuri de după război, pline de lipsuri, de frământări şi de izolare şi e de mirare cum, din atâtea şi atâtea, pe Zaharia Stancu l-au impresionat numai porcii...

PORTRET

Natalia Negru

E-naltă şi-n mersu-i
Uşor se-nmlădie
Ca zarea de lozii
Cînd vîntul o-mbie.

Seninul din şoaptă-i
Stă mintea să-ţi fure
Ca zvonul de şipot
Sub bolţi de pădure.

Şi-n ochi i se-aprinde
Noian de-nţelesuri
Ca vraja ce-aşterne
Amurgul pe şesuri.

G. TUTOVEANU
(Albastru, 1910)

Natalia Negru la vârsta când mai balansa între Ştefan Iosif şi Dimitrie Anghel dar dădea inspiraţie şi colegului său de la Bârlad, George Tutoveanu.

...Am lăsat-o aşadar pe Natalia Negru cu şiragul ei de mărgăritare negre, în iarna ei fără de bucuriile zăpezii... Mi-a dăruit la plecare fotografii cu dedicaţie, am purtat apoi o corespondenţă sporadică şi aveam s-o mai vizitez peste vară. Ştirile despre ea au fost însă dese şi mi-au venit prin maestrul Perpessicius, prin G. G. Ursu ori prin Horia Oprescu. A murit cu o pneumopatie în spitalul din Tecuci".

Natalia Negru, în tinereţea sa, şi mai apoi, a fost o sentimentală. Cum am putea-o judeca pentru aceasta îl las tot pe C.D. Zeletin să concluzioneze: „... În viaţa sentimentelor nu putem face apel la judecată.... Putem să acuzăm? Nu! Putem numai să primim totul aşa cum este şi să-i compătimim pe toţi cei care suferă în bătălia scurtă sau lungă a unei drame şi să plângem învingătorii că rămân biruiţi".*

* Monitorul, 13 august 1993

VASILE FETESCU – FLORI TÂRZII

„Flori târzii" este titlul volumului lui Vasile Fetescu, recent apărut la Editura „Cutia Pandorei" din Vaslui, carte care mi-a fost oferită cu o dedicație mai puțin folosită: un catren lămuritor al motivelor care au stat la baza scrierii sale:

„Gândurile însumate-n «Flori târzii»
Sunt rodul nopților cu insomnii,
Al anilor, mulți, de singurătate
Şi al timpurilor bulversate".

Titlul volumului este dat de capitolul dedicat poeziei, încărcat de lirism şi sensibilitate poetică. Tot în versuri, cele mai multe sub formă de catrene, sunt prezentate diverse aspecte ale vieții sociale, economice, politice, familiale etc.

Vocația şi activitatea de psihopedagog ale autorului sunt valorificate (cam puțin) în cele patru eseuri şi în catrenele şi aforismele despre învățământ şi educație.

Reține atenția paginile consacrate „Stropilor de înțelepciune" şi „Evocărilor de la Şendriceni", care fac şi unele trimiteri la traseul şcolar şi profesional al autorului.

Nu sunt în măsură să ofer date despre modul în care poate fi procurată cartea lui Vasile Fetescu, dar asigur cititorii că, parcurgându-i paginile, vor avea de învățat.

…Chiar dacă ar fi scrisă doar pentru prieteni – că are foarte mulți, pentru foştii şi actualii colegi şi elevi – numai la prestigiosul liceu „Costache Negruzzi" are vreo patru generații, iar la Şcoala Normală „Vasile Lupu" încă vreo 25, dar şi la Bârlad, unde s-a lansat în publicistică, la Facultatea de Psihologie şi Ştiințe ale Educației din cadrul Universității „Al. I. Cuza" în anii 1995-2000, după pensionare, şi tot ar fi un mare câştig pentru cititori şi autor. Mai ales că prima sa carte, „Preocupări Pedagogice", apărută în 1995 la Editura „Spiru Haret" din Iaşi, a confirmat-o. Câştig pentru cititori că doar într-o singură seară pot străbate o viață pe care poți s-o reiei cu interes din filă de carte seară de seară...

Câştig pentru autor, pentru că, dincolo de toate, am înțeles, cartea este şi o descătuşare, o mărturisire cu bătaie lungă, dedicată

nouă, lectorilor, dar scrisă în amintirea pierderii premature a soției și a unui fiu, momente care, după cum apreciază și prefațatorul Mihai Munteanu, „l-au împovărat și i-au încețoșat, adesea, ochii. Și, totuși, el n-a tăcut. A renăscut, a reînviat ca firul ierbii, primăvara”.

Și care dintre noi, astăzi, n-ar dori să aibă la îndemână privilegiul, dar și puterea descătușării?

Cel care vorbește și în simboluri – „Flori târzii” –, cu eforturi materiale, dar și cu convingerea că are ceva de spus, profesorul Vasile Fetescu a reușit să vorbească în toate chipurile. Personal îi mulțumesc că l-am citit și mi-a mișcat sufletul, poate și pentru că, deopotrivă, trudim în barca aceleiași generații, mereu pe aceleași meleaguri...

Deschideți această carte, citiți-o și vă veți convinge, este îndemnul prezentatorului de care n-am putut să nu țin seama. Mai ales că pe Vasile Fetescu îl cunosc aproape de-o viață. Din tinerețe.*

* Monitorul, 9 septembrie 2002

AUTOAREA „ARTEI CONVERSAȚIEI” – LA 70 DE ANI

„Un roman care se ascunde” îndărătul prezentării sale grafice, iar apoi a titlului său – așa își începe Ștefan Augustin Doinaș cuvântul de prezentare, rostit în iunie 1980 la Librăria „Dacia”, în prima zi de difuzare a romanului „Arta conversației” de Ileana Vulpescu.

Prezentarea grafică aparține poetului și traducătorului Romulus Vulpescu, care a izbutit să facă din fiecare pagină a cărții scrise de consoarta sa o „gură de rai”, ascunzând „substanța unui roman de un realism elegant și învăluitor”...„sub faldurile unui

poem grafic", spune prezentatorul.

„Ascunzând"? de ce nu dezvăluind? Poate şi una, şi alta. Pe de altă parte, ea, Ileana Vulpescu, autoarea, „şi-a ascuns proza densă şi substanţială, plină de viaţă şi de idei" sub un titlu care ar putea însemna şi titulatura unui tratat ştiinţific decât a unui roman, argumentează Doinaş.

Cum a fost primită opera de critica literară a timpului?

În calitate de confraţi ai scriitorilor – cum îi numeşte Romulus Vulpescu pe tipografi, Dan Nicolae Luca, inginer la „Arta Grafică", care a dat viaţă fizică cărţii, în aceeaşi seară a pogorârii volumului în public, consideră demersul realizat ca o răsplată şi a roadelor muncii tipografilor. Şi pe bună dreptate. Luată în mână, însăşi litera te cheamă să nu mai laşi cartea...

„Arta de a trăi frumos" sintetizează Tia Şerbănescu în „România liberă" din 25 iunie 1980 mesajul cărţii, pendulând între tendinţa de a o numi un „roman feminist", iluzia de a reda „portretul unei femei", „arta de a trăi" a acesteia, „o pledoarie pentru înţelegerea vieţii ca act de cultură", în care trebuie investită, cu generozitate, „toată inteligenţa şi capacitatea de înţelegere a omului pentru a-i dărui frumuseţe".

În „România liberă" din 24 iulie 1980, Dana Dumitriu vede în „Arta conversaţiei" a Ilenei Vulpescu „un roman de dragoste", „socotind că eroina cărţii, doctoriţa Sînziana Hangan, este înzestrată cu excepţionale calităţi spirituale, morale, profesionale şi sufleteşti" pe care autoarea i le pune cu reuşită deplină în valoare – totul fiind ireproşabil. Neîmplinirile ei erotice sfârşind în echilibru, în cinste, demnitate şi curăţenie „în faţa propriei conştiinţe".

„Romanul confesiune", subliniază calităţile cărţii I. Sârbu în „Cronica" Iaşi – august 1980; „Viaţa ca dialog", răspunde în „Contemporanul" Valentin F. Mihăescu; un fel de „Caiet proscris al Aldei de Cespedes" socoteşte „Arta conversaţiei" Val Condurache în „Convorbiri literare", Iaşi, august 1980, iar Sultana Craia scrie în „Luceafărul" din 6 septembrie 1980 despre „Tendinţa idealizării".

Emil Manu, referindu-se la carte şi autoare, face referiri explicative privind „Respectul pentru cuvinte" în „România literară" din 30 iulie 1981 şi despre „Intelectualul în proza noastră actuală", tot în „România literară", dar din ianuarie 1982, pentru ca Val Condurache să insiste, punând semnul egalităţii între „Arta

conversației" de Ileana Vulpescu şi „Arta povestirii" a aceleiaşi, pe care o argumentează – atribuindu-i-o – în „Portret al criticului în tinerețe" (Opere incomplete), Cartea Românească, 1984, secțiunea „Pagini de critică literară".

În legătură cu „Arta conversației" şi autoarea ei, Ileana Vulpescu, s-au pus întrebări la simpozioane, cercuri şi cenacluri literare, la întâlnirile cu cititorii, în pagini de reviste, cărți şi jurnale de largă popularizare socială, culturală şi politică, la radio şi la TVR, convorbiri personale cu scriitoarea, s-au organizat şi publicat agende culturale, s-au emis păreri despre „secretul invulnerabilității" autoarei – „lipsa de vanitate" răspunde intervievată, s-au făcut conversații în doi – devenind ulterior publice.

Important de subliniat este şi că, în 1980, când „Arta conversației" a fost lansată în librării, în circa 50.000 de exemplare, ca şi în 1993 la reeditare, romanul s-a epuizat „pe sub mână", el având mare succes de public şi astăzi, dacă s-ar reedita, fapt pentru care, la cei 70 de ani ai săi (născută la 21 mai 1932 la Bratovoieşti, jud. Dolj, într-o familie de agricultori) noi, cititorii, sperând alături de autoarea artei de a conversa şi scrie, ne păstrăm în credința zilei de mâine şi-i transmitem „La mulți ani" şi alte volume valoroase pe măsura poftei de a citi a românului...*

* Monitorul, 21 mai 2002

VASILE FETESCU - „PARFUM DE SPINI"

Ca mai toți oamenii cu experiență de viață, profesorul Vasile Fetescu n-a rămas doar participantul activ la nefireasca tranziție a țării noastre de la capitalism la socialismul multilateral dezvoltat, ci este şi un atent observator-analist al actualei perioade de construire a economiei capitaliste în România.

În noua sa carte „Parfum de spini", recent apărută la editura „PIM" din Iaşi, cuprinzând proză, versuri şi aforisme, autorul mărturisește – chiar în pagina inaugurală – că temele şi faptele prezentate le-a adunat din presa scrisă şi vorbită, le-a triat şi le-a îmbrăcat în limbaj literar, oferindu-le, apoi, cititorilor spre îmbogățirea minții şi înnobilarea sufletului.

Fin şi subtil psihopedagog, preocupat de deslușirea noii scări a valorilor în aceste vremuri de încercări şi căutări pe noul drum, Vasile Fetescu dezvăluie şi unele tare ale tranziției, care parcă e fără de sfârşit: o economie scheletică subminată de corupție, favoritism şi nepotism, administrație supradimensionată şi anchilozată în vechi deprinderi, polarizare socială ce determină o îngrijorătoare creştere a sărăciei, scădere alarmantă a interesului pentru muncă, accentuare a degradării morale, oportunism. Viața grea a păturilor sociale defavorizate este prezentată în cuprinsul cărții de pe poziția omului care luptă şi el să supraviețuiască cu o pensie modestă - mereu în aşteptarea recorelării şi a indexării insuficiente – în timp ce îmbogățiții peste noapte şi cei ajunşi la putere trăiesc în belşug. Pline de miez şi de învățăminte sunt eseurile „Cultul muncii", „Cultul pâinii", „Gânduri despre satul de odinioară", „A învăța", şi altele, fără ca autorul să poată fi învinuit de didacticism.

„Parfum de spini", ca şi precedenta carte a profesorului-scriitor Vasile Fetescu, „Flori târzii", sunt comorile către care, în clipe de răgaz, întinzi mâna pentru a le ridica de pe noptieră şi pentru a te mai opri, încă o dată, fie şi în miez de noapte, asupra aspectelor de viață pe care autorul le surprinde. Scrisă într-o manieră elevată, caracterizată prin rigoare, claritate şi înțelepciune, cartea „Parfum de spini" se impune ca o lectură agreabilă şi utilă celor ce se vor învrednici s-o caute şi să-i parcurgă paginile. [*]

[*] Monitorul, 4 iulie 2003

ÎN SLUJBA UNEI IDEI

„O istorie trăită", carte lansată sub semnătura fostului demnitar comunist Paul Niculescu Mizil şi la care au luat parte şi foşti tovarăşi de luptă sau de idei – Gh. Oprea, Ion Stoica, Ion Dincă – a constituit şi prilejul, după cum ne încredinţează presa mereu atentă la fenomenul trecut şi autohton, a unor idei care îndeamnă la o Declaraţie de independenţă a României, dar de sub tutela americană.

„Declaraţia din aprilie 1964, parte a mărturiilor lui Paul Niculescu Mizil din cartea lansată, a deschis calea independenţei României", a spus istoricul Florin Constantiniu, prezent la manifestare, şi care a deplâns faptul că după aproape alţi 40 de ani „România nu mai e azi independentă, şi-a pierdut independenţa". Făcând o urare de bine primirii cărţii lansate, istoricul şi-a exprimat dorinţa de a se da o nouă Declaraţie de independenţă care să ne elibereze de tutela americană, aşa cum cea din aprilie 1964 ne-a eliberat de sub tutela sovietică.

Îndemnul lansat de istoricii Florin Constantiniu şi Ioan Scurtu, consilier de stat la Preşedinţie, vine pe fondul tot mai adânc al mizeriei populare în România.

Iar dacă Euro îşi va stabili poziţia prioritară în timp faţă de dolarul american, iar contribuţia UE va căpăta dimensiuni pozitive faţă de cea americană, dacă acuzaţiile de terorism ale SUA vor dobândi substanţă şi dimensiuni, iar erorile ţintelor în Afganistan vor continua – pe fondul aroganţei FMI şi BM în relaţiile cu partenerii – există serioase premize ca poziţiile de premieră ale celor doi cercetători de istorie să aibă rezonanţă şi conţinut.

Exprimarea fermei convingeri de către acelaşi Florin Constantiniu că va veni ziua când într-un tratat ştiinţific de istorie şi „Nicolae Ceauşescu îşi va găsi locul ce i se cuvine" vine să confirme că România are încă destui ostaşi „în slujba unei idei şi, mai presus de orice, în slujba identităţii proprii a poporului român".[*]

[*] Monitorul, 8 iulie 2002

VASILE FETESCU – EDUCATOR ADEVĂRAT

Format la Şcoala normală din Şendriceni, Botoşani, perfecţionat la universităţile de stat şi de viaţă, cu „6 ani de dăscălie la Şcoala pedagogică din Bârlad şi alţi 27 de ani la Şcoala normală „Vasile Lupu" din Iaşi, din care aproape 10 ani ca director", profesorul şi scriitorul Vasile Fetescu a ieşit zilele acestea pe piaţa cărţii cu o nouă lucrare – a cincia, de data aceasta numai cu eseuri.

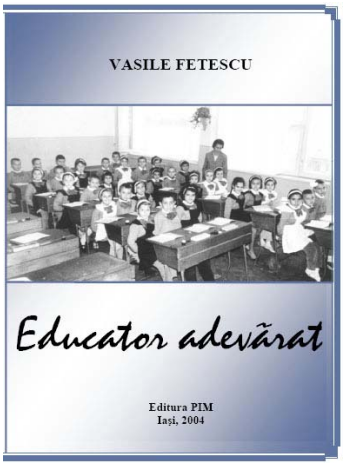

Volumul este intitulat sugestiv „Educator adevărat", după titlul unuia dintre textele din cuprins.

Fără a deschide cartea, de pe ultima copertă, autorul îţi spune: „Poţi fi educator adevărat/ Dacă tu, însuţi, eşti bine educat,/ Pentru că nu poţi altora să dai/ Ceea ce nici tu nu ai". Aserţiunea este de o mare valoare principială şi acţională, care condensează un adevăr ineluctabil: nu poţi să dai altora ceea ce nu ai, recte nu poţi să faci educaţie fără ca tu să posezi această avuţie caracterială. Avuţie care, mai ales în zilele noastre, nu stă la îndemâna multora... chiar şi dintre cei care merg la şcoală ca educatori. Cheia spuselor se găseşte în cartea de faţă...

Noua carte a lui Vasile Fetescu nu este o scriere de cercetare şi de teorie pedagogică, cum am putea crede dezvăluindu-i profesia autorului, ci o transpunere în limbaj literar a unei suite de teme majore de educaţie şcolară, de cultură şi de comportament civilizat, teme sociale, economice, etice, ale vieţii zilnice.

În „Educator adevărat" este valorificată îndelungata şi laborioasa experienţă didactică şi de viaţă ale autorului, prezentată cu sinceritate şi într-un stil direct, din care transpar idei şi învăţăminte preţioase.

Bun cunoscător al universului copilăriei şi adolescenţei, al educaţiei şi învăţământului, al civilizaţiei rurale din trecut şi de azi,

Vasile Fetescu reuşeşte o dezinvoltă abordare şi tratare a problematicii acestor domenii.

După propria mărturisire în „Cuvânt înainte", autorul doreşte ca scrierea sa să ajungă la minţile şi inimilor educatorilor de pe toate treptele învăţământului şi din toate instituţiile de educaţie şi cultură, pentru a-şi lua fiecare ceea ce crede că i se potriveşte şi îi poate fi de folos.

Prin problematica sa, cartea vine şi în sprijinul părinţilor, al tinerilor şi vârstnicilor, precum şi al celor ce şi-au asumat responsabilităţi şcolare, culturale, economice, sociale.

Cartea este scoasă într-o impecabilă ţinută grafică, are un conţinut bogat, prezentat într-un limbaj cultivat şi adecvat, cu o exprimare limpede, logică şi elevată. Nota uşor satirică, uneori ironică, chiar acuzatoare în cazul eseului „Dreptul la amintiri", introdusă cu finețe şi măsură, într-un echilibru bine dozat, oferă cărţii un plus de calitate şi de atracţie pentru lectură şi cheamă la o reluare de pe noptieră.

Subscriem speranţei autorului, formulată în finalul „Cuvântului înainte", că acei cititori ce vor parcurge paginile cărţii „Educator adevărat" nu vor fi dezamăgiţi. *

* Monitorul, 17 martie 2002

DE ASTA AM SCRIS *PASTILELE*, SĂ GRĂBESC VINDECAREA

Interviu cu autorul de: Ion N. Oprea

Constantin Huşanu, are publicate mai multe cărţi: *Pe fluviu la deal*, *Vitrina cu fantasme*, *Clubul Paradis*, *Preţul fericirii*, *Ademenirea*, iar în august 2001 vede lumina tiparului *Pastile contra morţii*.

Despre fiecare volum au făcut aprecieri oameni de litere în diferite periodice. La *Pastile contra morţii* s-au referit profesorul

doctor şi redutabilul poet Ion Hurjui (în „Convorbiri literare”), şi romancierul Constantin Clisu. din Canada, criticul Iuliu Horaţiu într-o revistă de cultură Bârlădeană.

„Pastile contra morţii” n-a îndrăznit nimeni să scrie, până la Constantin Huşanu. Deşi nu tranşant exprimată, spun că lupta cu necunoscutul, implicit cu moartea, este o prezenţă permanentă în opera de artă autentică. Iată că, muritorului Huşanu, autorul acestui volum (pe care nu-l subintitulează roman, deşi este) i-a fost dat să dialogheze cu „moartea” în varii ipostaze, de situaţie şi de limbaj (inclusiv medical)”, scrie profesorul şi doctorul-poet, dar şi prozator Ion Hurjui.

„Mi-a plăcut stilul elevat, „trimiterile” în cultura universală, documentarea, scriitura în general. Cartea ta e un curaj. Învingând teama, îi înveţi şi pe alţii s-o facă. Ceea ce unii au spus-o în şoaptă, tu ai pus pe tablă, la lumină, o problemă pe cât de gravă, pe atât de firească. Fiindcă oricât ne vom ascunde după vorbe, toţi venim de „acolo” şi mergem spre „niciunde”. Ai dovedit şi cu această carte că eşti un magician, un abil mânuitor de cuvinte”, apreciază profesorul şi romancierul Constantin Clisu.

Iuliu Horaţiu îşi încheie astfel dizertaţia: „ „Pastile contra morţii” încheie romanul (este ultima poveste). Cititorii ştiu însă chiar din prima pagină a cărţii că „melancolia, nostalgia şi ironia sunt împreună. De aceea nu sunt surprinşi să afle că „Pastile contra morţii” se iau una câte una, fără apă, cu încredere, fără prejudecăţi…” Nici când citesc confesiunea autorului „Ieri am citit în „Convorbiri literare” opinia unui concurent la problematica ce mă frământă. Cică moartea nu-i altceva decât faţa cealaltă a vieţii”. Sunt încredinţat, cred, să consider cartea un moment editorial de zile mari şi viaţă lungă”.

Cartea *Pastile contra morţii* a constituit un motiv de interes

şi pentru subsemnatul, care l-am provocat pe autor la o discuţie folositoare, zicem noi, cititorilor cotidianului *Obiectiv*.

De ce „Pastile contra morţii" şi nu pentru viaţă? Am încercat eu abordarea autorului.

- Pentru că viaţa e mai scurtă decât moartea şi eu înţeleg să mă lupt cu cei imbatabili. E mai spectaculos şi mai utopic. Lumea se dă în vânt după utopii! - mi s-a răspuns.

- Omul moare cu misterul morţii pe buze - spuneaţi undeva. Cioclii din povestirea cu acelaşi nume - studiau de peste două milenii „portretul robot" al lumii de Dincolo pentru a-i dezlega misterul. Credeţi că-l vor descifra vreodată?

- Cioclii erau două victime ale nemuririi, doi condamnaţi la muncă veşnică. Nu cred să surâdă cuiva perspectiva. Ne dorim absolutul dar în „Grădina tuturor bucuriilor", nu în „Valea Plângerii". Şi dacă Speranţa ne alimentează imaginaţia cu peisaje mirifice şi idilice, ce nevoie mai avem de decelarea neantului? Dorinţa cioclilor era să poată muri pentru a scăpa de monotonia vieţii şi odată cu trecerea Styxului aveau să afle şi misterul de pe celălalt mal.

- Viaţa este un poligon experimental în care se trage la întâmplare. Chiar aşa să fie? Omul nu are nici o ţintă, nici o credinţă în ceva, în cineva, măcar în opera care-ţi dă nemurirea?

- Aici ar trebui să ţin o disertaţie despre Destin. Subiectul mai este încă controversat. Probabil eseul citat a fost extras dintr-un context ce-l acredita ca adevărat. Oricum, adesea proiectele noastre sunt sechestrate sau deviate de forţe malefice de unde şi ochirea ţintelor devine întâmplătoare.

- Cutezanţa deranjează, îndeamnă la păcat!... Vi s-a întâmplat, v-aţi bucurat sau aţi regretat?

- Cutezanţă = îndrăzneală. Nu, n-am fost un îndrăzneţ, ci mai curând un fel de cârtiţă care a scurmat prin anii vieţii după râme pentru a putea scurma mai departe. Nu agreez confruntările, nu deranjez, primesc numai dacă mi se oferă şi mă mulţumesc cu o strângere de mână.

- Ateismul dezumanizează? Aveţi dovezi?

- Nu religiile îl fac pe om - ***Om***, ci propria lui conştiinţă. Ateismul nu-i decât o revoltă împotriva miturilor, un rezultat al dorinţei de cercetare. Religia interzice cercetarea, ceea ce deranjează ca orice interdicţie. Dar să răspund la întrebare. Nu, ateismul nu

dezumanizează, ci dimpotrivă îl înalță pe om pe treapta cea mai înaltă a umanității, de unde se zăresc misterele divinității.

- E mare prăpastia dacă pleci cu minţile până în „pânzele albe”? Şi la întoarcere nu mai găseşti pe nimeni dintre contemporanii tăi? E un blestem, e un avantaj?

- Înțeleg că nu e vorba de o călătorie în cosmosul cel mare şi infinit, ci în microcosmosul nostru personal, mult mai mare totuşi şi acesta decât suportul lui material de unde decolează. Mărimea prăpăstiei? Depinde de lungimea călătoriei. A rămâne prea mult timp pe aripile visului cu care pleci e o imprudență. A supraestima această plecare în metafizic, echivalează cu a te droga cu apă chioară. Nu neg binefacerile călătoriilor astrale, ele constituie combustibilul răbdării noastre, din nefericire ele sfârşesc tot pe pământul nevoilor diurne. Grecii aveau un zeu, Anteu, de neînvins atâta vreme cât se lupta pe pământ. Înțelepciunea lor ne guvernează minţile şi astăzi. Înclinația omului spre visare nu trebuie lăsată să devină un blestem!

- Teoria eternității duce tot la tata, la mama, la soția pierdută. Ei aduc în prim-planul amintirilor, viselor, obsesia vieții?

- Eternitatea se află în spatele nostru. În față e doar devenirea, prevăzutul şi neprevăzutul. Obsesia vieții e un dat în totală contradicție cu „trecerea” implacabilă. Prin „Pastile contra morţii” am încercat să înving această obsesie. Trebuie doar să respecți „posologia”.

- De ce nu mai suntem gospodari şi nu ne mai procurăm din timp sicriul pentru a-l păstra sub pat până la întrebuințare?

- Mulți nu suportă scenele horror. Chestie de educație!

- Îndrăzneala de a mirosi o floare când aproape ți-ai pierdut mirosul, e un păcat sau un act de curaj?

- Bethowen, în ultimii ani ai vieții, compunea fără să-şi audă sunetele notelor. A te lupta cu Destinul nu-i neapărat o îndrăzneală, ci mai curând o datorie. Respirăm? Trăim! Trăim? Îndrăznim! (O variantă la Descartes)

- Ce părere aveți despre anunțurile publicitare: „angajăm doar doamne până în 30-35 ani!”

- Este o exacerbare a erotismului nativ, a egoismului dezumanizant, a interesului strict individual, a libertății neîngrădite de nici o lege sau credință, o fațetă a celei mai rezistente societăți

concurențiale – Capitalismul. („Homo homini lupus”)

- Dumnezeu n-ar putea interveni în favoarea celui umil?

- Dumnezeu nu bate cu ciomagul!

- Creatorul parcă nu-i atât de puternic dacă Moartea îi distruge zidirea, iar la înmormântare, personajul central este mortul şi nu altcineva!

- Observația conține mirarea a sute de generații trecute în neant. E firesc să ne întrebăm şi noi, cu riscul de a păcătui. Noroc că Dumnezeu iartă şi pe cei ce se îndoiesc de dreptatea lui în făptuirea lumii.

- „Pastile contra morții” – motiv de meditație asupra vieții şi morții, mobil de vindecat zădărnicia şi zbaterile pământeşti – ori altceva?

- Şi una şi alta! Şi alta: să ai curajul să te arunci în apa înghețată a Dunării pentru a scoate crucea Iordanului!

- Dar erosul, perfecțiunea, succesul de viitor al celor ce duc mai departe arborele genealogic, ce facem cu ele?

- Trăim într-o societate a inițiativei private şi a libertății de opțiune. Omenirea a cunoscut perioade şi mai grele dar s-a „vindecat”. Cei vii de astăzi sunt bolnavii, suferinzii, blestemații în tranziție spre spațiul unde nu există durere nici suspin. Asta trebuie să înțelegem. Fiecare generație la timpul ei se „vindecă”. De asta am scris „Pastilele”. Să grăbesc vindecarea!

- Se gândeşte Constantin Huşanu la alte şi alte investigații literare, chiar şi în prezent?

- Pentru aceeaşi maladie se pot scrie mai multe rețete. Nu-i exclus să mai încerc şi altceva. Aştept daimonul!

- Cartea fără prefață e ca mortul neprohodit?

- Adesea la prohodire se spun glume, se joacă bâza. Se eludează gravitatea fenomenului, momentului trist. De aceea poate-i mai nimerită „postfața” cititorului. Conține mai multă pietate. [*]

[*] Nepublicat deoarece ziarul „Obiectiv” şi-a încetat activitatea

Am apelat la unul din amicii mei,
Cu mare ***mâncărime*** *la condei,*
Să-mi scrie o mini-prefață,
La noua-mi carte, care prinde viață

VASILE FETESCU – TOAMNĂ LA COPOU

Dat la o parte de primăvara revoluționară, care s-a dovedit tot mai mohorâtă pentru generația sa, profesorul Vasile Fetescu s-a apucat de scris. Aşa s-au născut cărțile: *Preocupări pedagogice*, care înmănunchează studii şi cercetări psihopedagogice, apărută la Editura Spiru Haret, Iaşi, 1995; *Flori târzii*, conținând proză scurtă, poezii, catrene şi panseuri, apărută la Editura Cutia Pandorei, Vaslui, 2002; *Parfum de spini*, apărută la Editura PIM, Iaşi, 2003; *Educator adevărat*, apărută la aceeaşi editură în 2004, şi acum, *Toamnă la Copou*. Este, după aprecierea noastră, o activitate prolifică şi benefică pentru autor şi pentru cititorii săi, tot mai numeroşi.

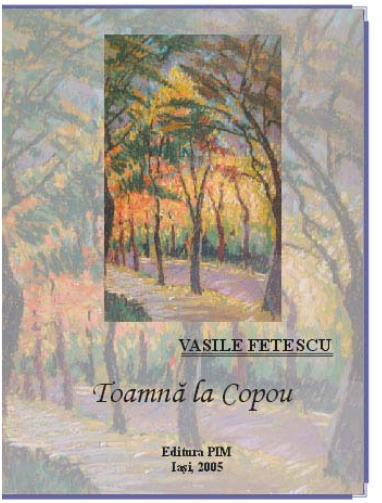

Ca cel ce i-am cunoscut primul multe din creațiile sale, pot spune că activitatea scriitoricească a fost şi este pentru Vasile Fetescu un bun prilej de a-şi cicatriza rănile sufleteşti provocate de nenorocirile ce s-au abătut asupra lui – pierderea soției şi a fiului.

Asigur cititorii că forța şi măiestria scrisului au fost dovedite de profesorul Fetescu încă din tinerețe, prin colaborările, bine primite, la presa timpului, eu fiindu-i în acea vreme, un fel de gazdă, în calitate de şef al secției culturale la ziarul bârlădean la care scria.

Produs al Şcolii Normale „Al. Vlahuţă” din Şendriceni – Dorohoi, locul despre care amicul meu realizează pagini de o rară frumuseţe, profesor şi director la Liceul „Costache Negruzzi” şi la Şcoala Normală „Vasile Lupu” din Iaşi, bun cunoscător al sufletului celor mici ca şi al celor mari, Vasile Fetescu oferă, în *Toamnă la Copou*, ca şi în celelalte cărţi ale sale, texte literare meşteşugit scrise, cu profunde înţelesuri, ce îndeamnă la reflecţii

Prin conţinutul său bogat şi variat, prin ideile generoase pe care le vehiculează, cartea *Toamnă la Copou* se adresează tinerilor şi vârstnicilor, părinţilor şi educatorilor, tuturor celor care, într-un fel sau altul, sunt angrenaţi în sfera învăţământului şi educaţiei.

Fiecare text inclus în prezentul volum este o lecţie de viaţă, oferită cu subtilitate de către autor. Fie că se intitulează *Dăscăliţa* – dăruită trup şi suflet profesiei pe care şi-a ales-o; *Dirigintele* – model pentru viaţă şi vis; *A fi econom* – cu un îndemn pentru educatori şi părinţi de a-i învăţa pe copii şi tineri să câştige şi să economisească banii pentru că dexteritatea de a-i risipi o dobândesc singuri; *Părinţi şi copii* – cu o concluzie pertinentă şi de o inestimabilă valoare: i*ubiţi-vă copiii şi nepoţii fără să-i sufocaţi cu dragostea*; *Munca* – o profundă temă de viaţă care pledează pentru antrenarea copilului în treburile gospodăreşti, încă de mic, pe măsura puterilor lui, fără ca acest lucru să fie interpretat ca exploatare, aşa cum încearcă să insinueze unii.

Alte şi alte probleme umane, dezvoltate în textele: *Familia, Prietenia, Politeţea, Măria-sa conştiinţa, Sănătatea, Bătrâneţea* ş.a. sunt dăltuite în cuvinte potrivite de către autor, în beneficiul cititorului atent şi interesat de ceea ce se petrece în jurul său.

Prietenul de-o viaţă al autorului Toamnei la Copou, poetul botoşănean Mihai Munteanu, referindu-se la unele dintre scrierile profesorului Vasile Fetescu, le numeşte bijuterii literare. Şi în noua sa carte Vasile Fetescu spune lucruri frumoase, îmbrăcate în haina vorbelor iscusit alese şi cântărite, cum nu oricine le poate însăila…. De aceea, mă alătur îndemnului pe care i-l face colegul său de şcoală şi prieten adevărat într-o scrisoare: *Nu lăsa tocul din mână! Ai putere de muncă, ai imaginaţie, ai un blindaj educativ excelen*t! La care eu aş adăuga: cunoşti viaţa, redă-o mai departe, aşa cum ai făcut-o până acum. Nu ne lipsi de ea, domnule profesor Vasile

Fetescu! Lumea întreagă este o mare cicatrice a timpului…Să-i încercăm vindecarea şi prin scris!

Cartea lui Vasile Fetescu *Toamnă la Copou* este un fel de continuare a celei precedente, *Educator adevărat*. Am ajuns la această constatare parcurgând cele 35 texte reunite în paginile noului volum.

Ca şi în precedentele cărţi, Vasile Fetescu se opreşte asupra unor teme din domenii de larg interes ale societăţii româneşti contemporane, ale familiei, şcolii şi educaţiei.

Aflat la a şasea experienţă editorială, autorul *Toamnei la Copou* se dovedeşte acelaşi iscusit mânuitor al condeiului – cu o gândire limpede şi pătrunzătoare –, acelaşi educator şi sfătuitor al generaţiei tinere, acelaşi dascăl care, pentru predarea lecţiilor a înlocuit catedra cu masa, pixul şi hârtia de scris, spre bucuria noastră, a cititorilor.

Parcurgând paginile noii cărţi a profesorului şi scriitorului Vasile Fetescu îţi dai seama că te afli în faţa unei lucrări de certă valoare literară şi educativă, cu mesaje clare pentru numeroase segmente socio-profesionale, de toate vârstele.

Izvorâtă dintr-o îndelungată şi bogată experienţă de viaţă şi pedagogică, scrisă într-o manieră literară inconfundabilă şi cu un conţinut deosebit de interesant, *Toamnă la Copou* este o carte care trebuie căutată şi citită.

Ca prim lector al acestui frumos şi preţios volum, sunt în măsură să asigur cititorii că, parcurgându-i paginile, vor avea multe lucruri de învăţat.*

Prefaţă la volumul „Toamnă la Copou” de Vasile Fetescu, Editura PIM, 2005

VI. LOVITURA DE REVER

DOAR MESERIA DE POLITICIAN

Un recent număr din „Monitorul" găzduia părerea unui cititor, într-un articol cu titlul: „Ori cultură, ori politică". Li se reproşează unor personalităţi ale culturii – Andrei Pleşu, Ion Caramitru, Nicolae Manolescu, Ana Blandiana, Constantin Bălăceanu-Stolnici etc. faptul că se implică în realizarea unor idei şi fapte politice. Se apreciază că Marin Sorescu ar fi fost de preferat să rămână la poezie decât să devină Ministrul Culturii, iar lui Gabriel Liiceanu i se impută că se zbate pentru soluţionarea problemei dosarelor Securităţii, când ar fi persoane mult mai competente să o facă.

Discursul conchide, nici mai mult nici mai puţin, că ar fi necesar „să lăsăm politicienii să-şi exercite nestingheriţi profesiunea", iar oamenii de cultură, ca nişte observatori obiectivi, să ia atitudine, atunci când este necesar. Să nu trădeze cultura!

Asemenea idei merită să le lămurim şi să le corectăm.

Oriunde în lume, dar mai ales la români, întotdeauna intelectualitatea a fost un principal motor al dezvoltării sociale. Marile evenimente – Revoluţia de la 1848, Unirea Principatelor, Marea Unire de la Alba Iulia, înfăptuirile de mai apoi – sunt opera implicării intelectualilor. Marele istoric Nicolae Bălcescu, I. Heliade-Rădulescu, C.A. Rosetti, Simion Bărnuţiu, Gh. Bariţiu nu au privit evenimentele de pe margine în 1848. „Bonjouriştii" au participat direct la înfăptuirea Unirii de la 1859, iar istoricul Mihail Kogălniceanu a rămas „la post" chiar şi în primii ani ai domniei lui Carol I.

Şefii partidelor istorice, indiferent de culoarea politică, au fost intelectuali cu studii, doctorate şi titluri academice obţinute cu examene dificile în ţară ori în străinătate. Poetul Octavian Goga, sociologul Dimitrie Gusti, istoricul Nicolae Iorga au făcut politică. I.L. Caragiale a avut perioada sa de om politic. A făcut campanie electorală, străbătând ţara, ţinând discursuri în favoarea candidatului

conservator Take Ionescu, la rândul său om de cultură. Cronicarii, diplomații, dinainte şi de după Nicolae Milescu, tot din rândul intelectualilor au răsărit şi s-au impus.

O spunem clar. Vremea meseriei de om politic colectat din lumea interlopă, şcolit 3-6 luni la cursuri de politruci şi promovat demnitar s-a dovedit total neproductivă. Profesorilor Emil Constantinescu ori Andrei Marga nu le-ar fi displăcut munca de la catedră, dacă n-ar fi avut simțul politic al momentului istoric actual.

Autorul citat este de părere că politica diminuează valoarea omului de cultură, angajat în politică. Din contră, s-a dovedit, în istorie, că făcut cu har şi bun simț, devotat, gestul înnobilează. Câți cetățeni ai țării n-au primit cu durere refuzul unor persoane precum Octavian Paler, G. Liiceanu de a deveni ambasadori?

Se insistă din interes, ca tinerii să stea deoparte, să nu se implice, iar politica s-o facă bătrânii. În acelaşi timp, pensionarii sunt acuzați c-ar fi învechiți în ideile lor. Oamenii de cultură sunt sfătuiți să rămână încremeniți în proiectele lor, să mediteze. Țăranii, pentru că n-au timpul şi nici priceperea despicării sensului viitorului, să voteze, dacă se poate, prin reprezentare. Muncitorii, pentru că duc cu ei stigmatul de ,,conducători" în revoluția socialistă, să rămână la posturile lor, în aşteptarea deznodământului cu privatizarea şi disponibilizarea. De altă parte, anumiți ,,specialişti", cunoscători ai tainelor politicii, indiferent de vârstă, s-au cocoțat ori se cațără în scaunele pluşate ale puterii politice, administrative, juridice şi chiar în presă, făcându-şi şi realizându-şi jocul intereselor. Călători de la o formațiune politică la alta, umblători prin străinătate, depunători de la o bancă la alta, ei încearcă să facă singuri politica țării. Politica lor!

Să-i lăsăm să-şi facă de cap?

Fiecare, chiar şi atunci când îşi publică opiniile în presă, face politică.

Să ne străduim s-o facem bine, să ne invidieze cei care au doar meseria de politicieni! *

* Monitorul, 21 ianuarie 1998

AFURISITĂ, CĂȚEAUA DOMNULUI PRIMAR!

Din insalubra chichineață a asociației de locatari, am ajuns la ghișeele Primăriei. De aici, la cele ale societății care se ocupă cu locuințele, apoi la Termoficare…

Peste tot cozi, mare înghesuială, o lume pestriță, fără de zâmbete. Se aud răcnete combinate cu răguşeala din răspunsurile pe care le dau funcționarii: n-au venit cupoanele, nu ştim nimic despre procurarea, despre completarea ori decontarea lor.

Răspunsuri care îi fac pe mulți să se transforme într-un fel de participanți la o adunare electorală în care se adresează înjurături şi acuze la adresa lui Ciorbea, Constantinescu şi Simirad: să le fie de cap cu cupoanele lor, sau şi mai rău.

În luna ianuarie se fac plățile la cheltuielile de întreținere pe luna noiembrie, cupoanele de căldură n-au fost aprobate, iar pentru luna decembrie n-au sosit nici formularele „declarațiilor de avere", pentru care nu se cunoaşte încă procedura de întocmire. Deci, funcționarii şi populația se află într-o totală zăpăceală.

Cumpăr cotidianul „care stă de vorbă cu oamenii", iar în pagina de opinii citesc, la „Tableta primarului", părerile acestuia cu privire la „Cățelușa Leonida", cea care a trecut Prutul.

Citind tableta, cu iz de nostimadă, dar şi de tragism copilăresc, îți dai seama că primarul se relaxează, că ne-a întors spatele, că s-ar putea să aibă premoniții… Raportând-o la necazurile care macină sufletul omului în momentul de față, parcă îți vine să arunci cât acolo cu căciula răzbunării în cățeaua schelălăitoare şi urlătoare a domnului Constantin Simirad. Teme de tabletă nu sunt la Iaşi?

Iată, necazul pensionarilor cu procurarea biletelor de călătorie pe mijloacele de transport; situația pieților agroalimentare, problemă în care primarul nu şi-a dovedit până acum calitățile de mai bun gospodar decât precedentul; aspectul de bâlci al Talciocului, mai ales privit de sus, de pe podul Nicolina; trotuarele care dispar, mâncate de intemperii şi lăsate de izbelişte, ocuparea lor cu tonete stradale ori cu autoturisme; gropile din carosabil, distrugerea locurilor de joacă pentru copii prin amplasarea de garaje particulare neautorizate; neputința majorității populației, dar şi

dezinteresul altora de a achita cheltuielile gospodăreşti la asociaţiile de locatari, impulsurile telefonice, kilowaţii care ne ameninţă, impozitele şi taxele locale, cele pentru radio-tv, asigurarea auto, taxa „Băsescu", impozitul creat pe dobânzile bancare, creşterea TVA şi cea a preţurilor la produsele de consum curent. Toate sunt teme pentru cel pe care l-am investit în cea mai înaltă funcţie a administraţiei locale.

Adăugând la temele de mai sus haosul economic, administrativ şi politic în care se zbate de luni de zile societatea românească, descalificându-ne în lume şi oprindu-ne în loc până şi speranţele, îţi vine să califici descrierea primarului nostru şi să zici: afurisită, căţeaua domnului primar Simirad!

Urletul câinilor, chiar şi al celor constituiţi în haite sub ferestrele noastre, niciodată n-a sunat bine.

Părăsirea formaţiunii politice care l-a propulsat în scaunul de primar, alergările domniei sale să-şi adune moldovenii sunt doar câteva semne îngrijorătoare. Iar recenta idee de amenajare a aşa-zisei zone libere de Codul Penal – în cadrul căreia fiecare să-şi descarce nervii în modalitatea dorită – pune capac la toate.

Dar priviţi dumneavoastră trăsnăile care se fac pe plan naţional! Urlă câinii în toată România, domnilor. *

* Monitorul, 27 ianuarie 1998

CU SUSU-N JOS

Care o fi interesul de a ni se prezenta lucrurile fireşti cu susul în jos, creând vinovăţii artificiale? Mai ales că „opera" nu aparţine oricui.

„Singur", în mână cu „Firul lung" al interpretărilor, domnul prof. univ. Andrei Corbea are iarăşi, în „Monitorul" de acum câteva zile, ceva cu echipa Mungiu-Toader, căreia, de data aceasta, i se alătură şi prezentatoarea Andreea Marin, de la Departamentul Emisiunilor Informative al TVR.

În cadrul Jurnalului, telespectatorul a aflat de la A.M. că pe relaţia Bucureşti-Iaşi urmează a fi dat în exploatare trenul Intercity

Express, realizat după o licență străină la „Astra" Arad, cu vagoane climatizate şi confort occidental, tren botezat „Mihai Eminescu".

Domnul profesor s-a folosit de serviciile trenului pus în circulație a călătorit timp de cinci ore şi jumătate într-o amorțeală hibernală şi cu costuri sporite, iar pentru că informația recepționată din fotoliul de acasă şi realitatea din tren n-au avut armonia promisă, îşi varsă necazul nu pe neseriozitatea şi lăcomia celor care patronează marea neregulă – SNCFR, ci pe cei de la TVR1.

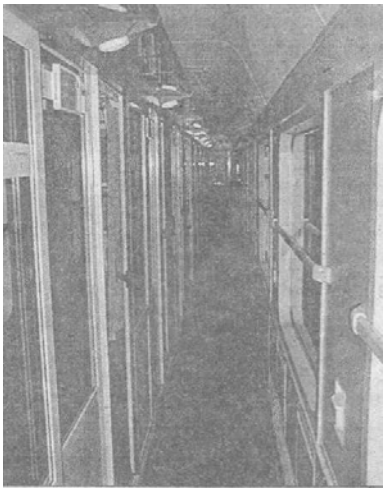

Dar şi pe domnul Ion Diaconescu, cel care, în calitate de preşedinte al Camerei Deputaților, a folosit o expresie licențioasă, odată, într-o anumită împrejurare.

Că personalul D.E.I al TVR are tarele sale, se ştie şi e bine că sunt arătate, inclusiv de domnul Andrei Corbea. Domnul profesor trebuie să vadă însă, că în necazul domniei sale – care este şi al nostru – partea de vinovăție a SNCFR este nemăsurat mai mare decât a TVR1.

În consecință, trebuia dozat reproşul şi adresat mai ales celui care n-a realizat serviciile promise.

Neprocedând aşa, parcă încerc să vă bănuiesc, domnule profesor, de o anumită vinovăție de a nu fi fost imparțial atunci când ne-ați dezvăluit deznădejdile.

Fireşte, dacă Alina Mungiu ar fi fost şi patron al trenului, atunci merita, cu prisosință, tratamentul la care a fost supusă întreaga echipă. [*]

[*] Monitorul, 23 februarie 1998

DAȚI 1000 DE LEI PENTRU RÂPA GALBENĂ

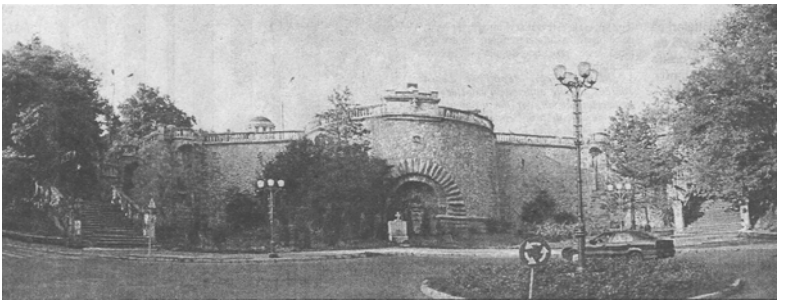

Iaşul are intrări frumoase, indiferent din care direcție ajungi în oraş. Cea mai reprezentativă şi monumentală: Gara Mare.

„Din punctul de vedere al înfrumusețirei – se scria acum o sută de ani într-un Raport înfățişat Consiliului comunal, când primar era omul politic şi de cultură N. Gane – când soseşte cineva la Iassy cu calea ferată şi când esă din gară vede Iaşul dinaintea sa dezvoltându-se pe flancul colinei în formă de evantail şi este regretabil că vizitatorul nu găseşte la intrarea sa în oraş o perspectivă, un monument care să-i facă o impresie favorabilă, mai mult de un târg pe care natura l-a favorizat cu pitoresc dar unde, din nenorocire, omul n-a ajutat natura". Lucrurile nu stau cu mult mai bine nici astăzi.

Monumentul invocat ca o necesitate, fie şi pentru deschiderea unei anumite perspective edilitare a localității, ar putea fi, în condițiile actuale, „rondul" din spatele Gării Mari, locul unde, după părerea multora, s-ar putea amplasa proiectata, necesara şi utila statuie a lui Mihai Viteazul.

Din gară, de la statuie, călătorii sosiți în Iaşi ar avea în față treptele de la Râpa Galbenă, pereții de susținere ai esplanadei terminate acum 100 de ani, ale căror aripi în semicerc cuprind cu îmbrățişarea lor o adevărată grădină. Care, şi ea, reclamă modernizare. Numai că pietonii care apucă să urce scările la esplanadă către bulevardul Carol I au surpriza, total neplăcută, să dea nas în nas cu mulțimea de cerşetori, boschetari, hoți, adesea şi loc de refugiu şi adăpost pentru câinii vagabonzi. La toate acestea se

adaugă aspectul neîngrijit al zidurilor, decorațiunilor, balcoanelor, nişelor şi firidelor care aşteaptă de ani şi ani să fie completate şi finisate. Dar cine are în gând realizarea statuilor şi statuetelor ce ar mări valoarea artistică a balustradei, a construcției în ansamblu, ca obiectiv de patrimoniu? Deja cişmelele de la baza zidului au rămas amintire (detaliile de arhitectură, ca şi sursele de apă, n-au fost conservate corespunzător, la fel ca şi cele de la Spitalul Sf. Spiridon sau Mânăstirea Golia – admirabile bijuterii sculpturale, odinioară), piese ale ornamentației au căzut din corpul construcției fără a fi recuperate, refăcute. Există pericolul căderii de la ,,etaj" a neatenților, a neavizaților, a vizitatorilor însoțiți de copii. Însăşi placa de marmură prevăzută a fi montată în zidul esplanadei a rămas să fie descifrată doar în proiect ori în fotografiile timpului: ,,Sub glorioasa domnie a maiestății sale Regele Carol I această lucrare de înfrumusețare şi de asanare a fost începută în 1897, primar fiind N. Gane, şi a fost mântuită în 1900, primar fiind A.A. Bădărău, după proiectul dresat de ing. şef arh. I. Vignalli şi antreprenor Virgil Hălăuceanu".

După cum doar printr-o hotărâre locală ar căpăta consistență denumirile de început ale străzilor care formează centura ori cad adiacent pe ceea ce numim zidul şi scările de la Râpa Galbenă, adăugându-se la actuala stradă Carol I: strada Elisabeta – strada care prelungeşte strada Carol I până la peretele de susținere; esplanada Principesa Maria – susținută de zidul de construcție, bulevardul Ferdinand – care începe de la esplanadă spre Gară, aşa cum au fost aprobate denumirile şi aliniamentele de Primăria Iaşi încă de la 1898.

Firește, edilii locali, după cum mi-au mărturisit unii dintre ei, în entuziasmul lor, în întregime justificat, văd şi alte funcționalități ale monumentului de la Râpa Galbenă. O statuie ecvestră care să domine piciorul pereților de susținere ai esplanadei, decorațiuni în zid şi teren, jocuri de apă şi lumină, decorațiuni şi finisaje de bun gust ale balcoanelor, nişelor şi galeriilor din balustrada scărilor care urcă la esplanadă şi spre bulevardul Carol I.

Terasa superioară a construcției ar putea fi şi ea folosită mai bine ca loc de comercializare nu a băuturilor şi mâncărurilor, ci a articolelor de artizanat, a cărților, a revistelor şi ziarelor. Chiar trotuarele străzilor care urcă ori coboară în zonă ar putea fi

îmbunătățite, iar zidurile esplanadei, acum golaşe şi dezolante, ar putea constitui punctele benefice şi profitabile Primăriei pentru amplasarea reclamei şi afişajului, mijloc de publicitate mai ales pentru instituțiile culturale: teatre, opera, filarmonica, cinematografe etc.

O lucrare importantă, istorică, centenară, care cere interes, competență, perseverență, îndrăzneală, iar bani nu mai mulți decât se risipesc adesea şi se aruncă în van de fiecare dintre noi, dar şi de societate şi de stat.

- „Dați 1000 lei pentru monumentul de la Râpa Galbenă!" Cine cutează totuşi a se implica în această ispititoare şi onorabilă competiție? *

* Monitorul, 16 august 2001

NEBUNU' DE DINESCU

Cu microfonul în mână, cârduri de copii, femei şi bărbați după el, energicul Mircea Dinescu, poate apreciat şi încercat investitor în economia de piață, cu seriozitate, glumă şi ironie, a revenit în curțile țăranilor mehedinteni, să le viziteze pătulele, să se convingă pe sine, dar şi pe mai-marii din Ministerul Agrisulturii, că la Mehedinți, Dolj, Buzău, dar şi în altă parte a fost secetă, mare secetă...

Iar după ce vezi din reportajul tv al lui Mircea Dinescu că la sfârşitul lui iulie 2002 lanurile de porumb arată precum prazul, iar floarea-soarelui – ca zambila, în timp ce după recoltarea păioaselor pătulele țăranilor n-au nici grâu, secară, orz ovăz sau porumb din vechea recoltă, şi-i mai vezi pe țărani, în seriozitatea şi mândreţea lor tradițională plângând, înspăimântați de spectrul foamei, măsoară şi mai corect întinderea şi adâncimea tragediei care ne pândeşte.

Mii şi mii de hectare de grâu nerecoltate, iar pe cele muncite de combine, producții la jumătatea seminței încorporate în solul toamnei trecute şi siguranței că de la porumb şi floare nici furaje n-or fi, plânge inima în micul fermier că-şi va pierde şi văcuța, şi catârul, şi pasărea din curte...

„Vaca, am s-o omor”, am auzit din gura unui ars de soare măsurând pârjolul şi disperarea.

Paharul cu lapte şi cornu’ de pâine, promis de premier fiecărui şcolar, de la a-ntâia la absolventul de liceu, se va rezuma la „făsui gros”, după cum spunea în interviu un şcolar din mulțimea care-l găzduia pe Dinescu.

Una peste alta, ce a putut spune şi demonstra populației, care vizionează Realitatea TV, nebunu’ de Dinescu?

Că în ciuda optimismului exagerat al secretarului de stat de la Ministerul Agriculturii, țăranul nu moare de foame pentru că în înțelepciunea lui dintotdeauna are rezerve la pod, pătulele-s goale, iar Petre Daea lucrează acum la într-ajutorarea, reală, a păgubiților, a nenorociților…

Că statistica şi statisticienii au rămas încă tributari raportărilor exagerate şi fac deservicii țării şi partidului aflat la guvernare…

Că după ce am scăpat de portretul conducătorului iubit, astăzi, în cabinetele primarilor, aceştia sunt sufocați de marile tablouri zâmbitoare ale celor doi – Ion Iliescu şi Adrian Năstase, ceea ce înseamnă că industria tipografică nu duce lipsă de comandă politică…

Că în ciuda programelor antisărăcie şi a promisiunilor PSD de mai bine, în România e sărăcie, iar aleşii nației lasă totul pe seama oamenilor de felul lui Dinescu. Măcar de-ar fi mulți ca el, harnici, curajoşi, fără complexul subordonării…*

* Monitorul, 26 iulie 2002

VII. CE NE MAI DOARE

PĂDUREA SE TRANSFERĂ LA TÂRG

Am citi într-un ziar că deputatul Vasile Lupu, însoţit de poliţişti şi inspectori de la Direcţia Silvică, a patrulat în noaptea de sâmbătă spre duminică (5-6 august – n.n.) pe drumurile forestiere din judeţul Iaşi, ocazie cu care a descoperit mai multe nereguli privind respectarea regimului silvic.

„Echipa de control asistată de Vasile Lupu a patrulat până la ora 4 dimineaţa pe drumurile forestiere din Sineşti şi Mădârjac", ni se spune în informaţia citată, iar „rezultatele vor fi date publicităţii după întocmirea raportului de către organele în drept".

Mai aflăm că „Vasile Lupu a precizat că până la sfârşitul vacanţei parlamentare, în cursul nopţii va cutreiera pădurile, iar ziua va asista la operaţiunile de retrocedare a terenurilor forestiere în baza legii 1/2000 a fondului funciar".

Acţiunile întreprinse sunt, firește, salutare şi benefice pentru proprietarii de pădure, pentru respectarea legilor ţării, numai că oricine ştie că numai cu o singură floare niciodată nu s-a făcut primăvară. Paza pădurii şi aplicarea legii 1/2000 sunt treaba nu numai a deputatului ţărănist Vasile Lupu, care merită toată consideraţia, ci a tuturor parlamentarilor şi demnitarilor României, a tuturor instituţiilor statului – consilii judeţene, municipale şi comunale, direcţii silvice şi agricole -, a poliţiei şi jandarmeriei, a primăriilor.

Dar degeaba nu doarme domnul Vasile Lupu până la 4 dimineaţa, dacă apoi tăietorii şi transportatorii ilegali de lemne fac din zi-noapte şi acţionează nestingheriţi şi sfidător sub ochii neputincioşi ai cetăţenilor corecţi.

Întâmplător, luni, 7 august a.c., după orele 18, am fost martorul unei scene care sfidează eforturile parlamentarului la care m-am referit. Pe şoseaua Nicolina, în plină zi, un convoi de câteva care trase de cai vânjoşi transporta dinspre CUG spre Podu Roş încărcături zdravene de lemn de carpen, drept ca lumânarea, fără

cioturi, bun pentru sobă, dar mai ales ca material de construcţii, iar căruţaşii care îndemnau caii la trap, dar şi însoţitorii lor, câte 4-5 pentru fiecare atelaj, priveau în lături şi oarecum nejustificat temători, pentru că poliţiştii şi gardienii publici lipseau cu desăvârşire.

A doua zi, marţi, după orele 19, alte care încărcate cu lemne de carpen, însoţite de alţi balaoacheşi, venite tot dinspre CUG, apucaseră la stânga, pe str. Miroslava, spre cimitirul Sf. Vasile, iar în panta din dreptul bisericii catolice nu reuşeau să urce, aşa încărcate erau.

Aşa că, domnule Vasile Lupu, Ceauşescu avea dreptate (nu, nu-s un nostalgic): munca în colectiv, coordonată, supravegheată şi dirijată, are succes, nu acţiunile izolate, purtate de unul singur. Astfel se şi explică de ce, după încă patru ani de guvernare ţărănistă, liberală, pedistă şi udemeristă, mai sunt atâtea suprafeţe de teren care potrivit legii 18/1991 trebuiau să fie înscrise în titlurile de proprietate. Cât priveşte pădurile, mai este puţin, iar furtunile şi celelalte intemperii ale naturii vor acţiona slobode, nestingherite de împotrivirea arborilor deveniţi cenuşă sau buşteni – material de export, fără prelucrare, aducătoare de valută.

Reţineţi, deci: munca în colectiv e baza, tovarăşi, nu activitatea de huhurez. *

* Monitorul, 19 august 2000

BĂTRÂNII, ULTIMA GRIJĂ A PRIMARULUI

Presa centrală, dar mai ales cea locală îşi anunţă cititorii pensionari că la unităţile de transport în comun se distribuie abonamentele gratuite pentru anul 1998.

La Bucureşti – suntem informaţi –, din dispoziţia primarului Viorel Lis şi a Consiliului Local, distribuirea abonamentelor a început pe 17 noiembrie a.c. De gratuitatea respectivă, beneficiază toţi pensionarii ale căror pensii nu depăşesc la ora actuală plafonul de 547467 de lei (câţi ieşeni au asemenea pensii mari?).

La Iaşi, primarul Constantin Simirad şi Consiliul Local au acordat asemenea facilităţi pentru trimestrul I 1997, pentru toate mijloacele de transport în comun pensionarilor care la sfârşitul trimestrului IV 1996 aveau o pensie de maximum 200000 de lei – astăzi aproape 400000.

La sfârşitul trimestrului I 1997, când au vizat legitimaţiile pentru trimestrul II 1997, toţi pensionarii din Iaşi au aflat că primarul nu numai că nu le mai eliberează abonamente gratuite, dar a dispus chiar sistarea eliberării lor cu reducere de 50% - cum se procedase lună de lună până în decembrie 1996 numai pentru pensionarii care depăşeau plafonul de pensie aferent gratuităţii. Explicaţii prea multe nu s-au dat. Am înţeles că RATC trece printr-o perioadă de austeritate şi până la revigorare ne-am alăturat, tăcuţi şi disciplinaţi, studenţilor şi elevilor care, şi ei, au destule greutăţi cu abonamentele. Cu alte cuvinte, a rămas ca primarul să se mai gândească, să găsească resurse…

Indiferent de povara anilor, fie că a fost primăvară, vară sau toamnă, cu necazurile pentru aprovizionarea cămărilor pentru iarnă, ne-am învăţat să mergem pe jos, iar tramvaiele, autobuzele şi troleibuzele circulă aproape goale.

Cât priveşte protecţia socială a categoriilor defavorizate, a rămas vorbă în vânt! Domnul primar Simirad nu s-a mai gândit la noi, n-a mai depistat resursele de finanţare a protecţiei noastre. Domnia sa continuă plimbările prin străinătate, organizează festivităţi locale, ameninţă cu spionita, se ceartă cu consilierii şi prefectul, face semiliteratură şi publicistică, gândeşte la formarea unui partid al moldovenilor, căruia să-i devină lider. Nu-şi pune problema că pensionarii din Iaşi s-ar putea să reflecteze mai mult şi să-i ofere cu zgârcenie votul pe care îl aşteaptă de la noi.

Nu că ar fi vorba de un troc, dar dacă este protecţie socială pentru pensionarii din Bucureşti, Timişoara, Braşov, Ploieşti etc., de ce să nu fie şi pentru noi, cei de la Iaşi?

Instantaneu surprins pe vremea când pensionarii din Iaşi făceau coadă la tonetele RATC pentru abonamente cu reducere

BISERICA ESTE OCUPATĂ…

Am rămas singur, pentru că doamna mea a plecat… Bătrânii le spuneau rudelor la decesul vreunuia din familie: „Să nu vă prind că plângeți. Răposatul s-ar bucura să ne vadă veseli, că s-a mutat la loc luminat şi plin de verdeață". Morții cu viii se întâlnesc la cimitir, dar mai ales la troița de la încrucişarea drumurilor, se crede. Dar la biserică este loc de întâlnire a lor?

La Iaşi, mai ales pentru locuitorii de la bloc, morții se depun la casa mortuară a parohiei sau a cimitirului, dar şi în biserica parohiei. De aici – de la biserică – în ziua înmormântării, încă de dimineață, familia îşi ia mortul, parcă pe furiş, şi-l repede la biserica cimitirului unde i se fac slujbele trebuitoare. Circulația cortegiilor funerare este interzisă în oraş. Pe timpul comunismului, mortul putea fi purtat de la biserică la cimitir cu fanfara, cu lăutari, cu

participarea colegilor şi prietenilor de la fostul loc de muncă al răposatului, colegi şi prieteni care, în afară de coroane, flori şi cuvântări, ajutau familia cu sicriul, cu camionul, cu… durerea din suflet. Acum nu se mai poartă ajutorul şi durerea colectivă…

Soţia mea a fost o mare credincioasă. Preotului de la parohie i-a deschis uşa şi la Crăciun, şi la Bobotează, şi la alte vizite de peste an. Iar ea a fost prezentă la biserică în mai toate sărbătorile anilor, dar şi în perioada posturilor. Lumânarea, candela, liturghia, cutia milei au fost plăţile ei către biserică, către Dumnezeu. Când nu s-a mai putut deplasa ea la biserica parohială, şi-a făcut datoria de suflet şi credinţă prin vecinele noastre. A decedat la 2 februarie 2000. În zi de mare sărbătoare creştinească: Întâmpinarea Domnului. Semn bun pentru sufletul mortului, spun credincioşii. În ziua respectivă am luat legătura cu parohul bisericii şi am rugat s-o primească, cu bani, bineînţeles, pentru cele trei zile până la înmormântare. N-a primit-o pentru că… biserica era ocupată cu alte slujbe exact în perioada respectivă – mi s-a motivat. Parohul n-a fost interesat nici de împărtăşania ei, nici de restul slujbelor care se fac cu ocazia ieşirii din casă a dispărutului, pomenirile ortodoxe.

Ca soţ al fiinţei pierdute, mă întreb: slujbele bisericii respective, oficiate şi în prezenţa discretă, dintr-un colţ al pridvorului, a Doamnei mele, plecată la domnul, n-ar fi fost o bună întâlnire a ei cu viii, ascultători ai slujbei şi plătitori ai acatistelor? N-a fost oare o mare tristeţe pentru ea să se vadă refuzată de parohia ai cărei preoţi i-au deschis uşa de la tinereţe până la decesul ei întinat duhovniceşte? La Judecata de Apoi, se spune, viii vor fi împreună cu morţii în faţa domnului. De ce oare nu şi pe pământul păcătoşeniei unde rana săpată de către preot în sufletul meu va rămâne veşnic deschisă.

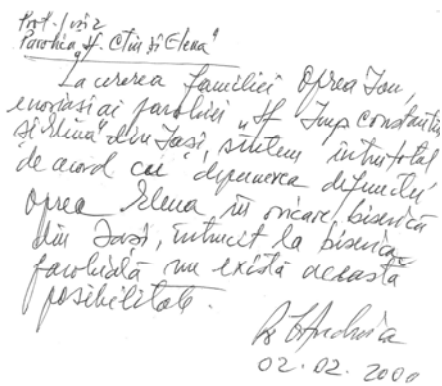

În facsimil: liber de depunere a defunctei

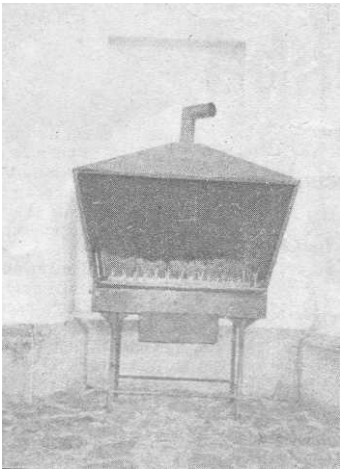

Când Prea-Fericitul Patriarh Teoctist a împlinit o veritabilă vârstă, a participat la o întâlnire cu bătrânii de la un cămin de asistaţi social. Prilej de bucurie, dar şi de propagandă bisericească ortodoxă. Atunci când unul din bătrânii respectivi va deceda, nu-i va fi refuzată şi lui găzduirea în casa Domnului? Dacă îi vor mirosi picioarele, păcatele mele?

Pentru mine, mai puţin credinciosul bisericii ortodoxe - care fusesem dispus să-mi transport soţia la lipoveni, evanghelişti, catolici, adventişti, penticostali, martorii lui Iehova şi orice ar fi ei („să fie depusă la oricare biserică din Iaşi", suna, doar, biletul de dezlegare oferit de parohie familiei, pentru că „la biserica parohială nu există această posibilitate") numai să pot să rămân cu ea s-o veghez cele trei zile - mă gândesc când şi cine a greşit, în cazul de faţă, la întâlnirea cu Domnul: parohul, decedata ori familia sa? Vă pune întrebarea nimeni altul decât un fost seminarist, frământat de gândul că nu prozelitismul invocat adesea este cauza plecărilor de la ortodoxie, cât mai ales atitudinea faţă de credincioşi a unora din clerici pentru care Biserica Naţională este încă mult îngăduitoare. *

* Monitorul 28 martie 2000

SCRISOARE RECOMANDATĂ RĂMASĂ FĂRĂ RĂSPUNS…

Domnule profesor,

Vă scrie soţul pacientei clinicii dumneavoastră – Oprea Elena – care a decedat la 2 februarie a.c., orele 12, la cabinetul de terapie intensivă.

Mărturisesc, sunt profan în ale medicinii şi de aceea m-am hotărât greu dacă trebuie ori nu să vă deranjez. Mi-am zis, însă, că atribuţiile dvs. profesionale şi morale pot fi mai bine ajutate dacă veţi parcurge şi gândurile mele, acum când au trecut, iată, mai bine de 49 zile de la decesul Doamnei mele, iar sufletul ei poate s-a liniştit.

Dumneavoastră cunoaşteţi că mai ales în zilele noastre, pentru mulţi dintre noi, moartea este mai bună, mai utilă, decât supravieţuirea. Celor ce li-i dată ultima şansă pot încă să mai greşească, dar au datoria să vorbească, să se spovedească cuiva. O fac către dvs. De ce m-aş duce la Colegiul medicilor?

Eram conştient, ştiam că soţia mea nu o va mai duce mult. Mă pregătiseră în acest sens, cu mult tact profesional, medicii ei – d-na dr. Dobreanu şi dr. Eduard Dabija. Ea însă a fost ajutată să ajungă mai repede la capătul vieţii de un întreg complex de împrejurări, din care nu lipseşte şi o anumită culpă medicală, o mică-mare neglijenţă pe care dvs. cunoscând-o acum veţi putea s-o preveniţi în viitor în cazuri asemănătoare.

Filă a concursului de împrejurări este situaţia că datorită unui intelectual iresponsabil care a preconizat şi difuzat în mass-media iminenţa unui cutremur la 15 ianuarie a.c., ea a evitat internarea până la acea dată pentru că o neliniştea rezistenţa precară a clădirii spitalului. Aşa că internarea s-a făcut la 17 ianuarie a.c. Am avut ghinionul că la cabinetul de internare în ziua de 17 a lipsit medicul ei, dna Dobreanu, dar a dat peste o tânără tot aşa de omenoasă, plină de bunăvoinţă. Deşi clinica dvs. nu era unitate de gardă în acea zi, i-a acceptat internarea. Starea pacientei dar şi dorinţa de bine au făcut-o, ca medic de serviciu, să insiste pentru internarea ei la terapie intensivă. L-a căutat cu telefonul pe dr. Dabija, dar acesta fie pentru că îi cunoştea diagnosticul complicat, fie pentru că nu avea pat în salon, a evitat s-o primească.

Soţia mea a fost repartizată la salonul 9. După 4-5 zile începuse să arate mai bine şi visa să revină repede acasă. Eu îi duceam însă grija. Eram neliniştit. Chiar a doua zi, pe 18 ianuarie, fără să-i spun, dar cunoscându-i creditul care i-l acorda medicului ei – E. Dabija –, am pătruns la salonul de terapie şi l-am rugat ca pentru creşterea moralului ei să-i facă o simplă vizită de încurajare la salonul nr. 9. Fie că era prea ocupat fie că era nervos, nu mi-a dat

nici o nădejde şi mi-a spus rece: ,,dacă n-am să fiu prea ocupat am s-o fac". A treia zi de la această discuție soția mi-a povestit că s-a întâlnit pe coridor cu medicul ei E. Dabija, care a îmbrățișat-o şi a încurajat-o. Era foarte bucuroasă. Cu entuziasm mi-a vorbit şi despre vizita dvs. la patul ei, despre strângerea dvs. de mână, consultul efectuat, vorbele adresate, luminată că nu rămâne bolnav la patul căruia să nu vă opriți stăruind în a împrăştia speranța. Era o altruistă.

A fost ghinionul ei şi neglijența medicului de salon ca la o zi-două de la vizita dvs., lângă patul ei să fie internată o bolnavă din comuna Strunga contaminată gripal şi care nu ştia să-şi protejeze colegii de suferință şi speranță. De la ea a contactat virusul gripal care i-a grăbit sfârşitul. ,,De ce mi-a fost frică n-am scăpat", îmi spunea ea descurajată. A fost supusă tratamentului antigripal dar neasistată suficient, medicația n-a fost eficace. Medicul de salon i-a prescris dozele, dar asistenta se abținea să-i administreze medicamentul spunându-i că ar da reacții adverse în prezența celor administrate pentru afecțiunile de bază. A venit ziua de duminică 23 ianuarie în care doctorița a lipsit, fiind liberă. Doctorul Eduard Dabija n-ar fi făcut asemenea lucru, şi-ar fi vizitat cu insistență bolnavul. Luni, când medicul de salon a revenit la muncă, n-a trecut şi pe la patul ei, n-a consultat-o, iar doamna mea era descurajată pentru acest dezinteres.

A fost apoi transferată la terapie, a fost îngrijită şi tratată excepțional, cum a făcut întotdeauna dr. Eduard Dabija şi colaboratorii din colectiv, dar virusul a lucrat şi a fost mai puternic decât medicul şi chiar decât Dumnezeu.

Comportarea Doamnei mele sub aparatura şi medicamentele administrate în ultimele două zile ale agoniei indicau că inima i-a lucrat încă bine, dar sfârşitul i l-a adus sufocarea gripală.

Diagnosticul pus pe actul de deces n-a vorbit, bineînțeles, şi despre virusul gripal drept cauză a morții ei. Înțeleg motivul omiterii. Doctorița de la salonul 9 însă n-a fost medic, fie şi pentru că acesta trebuie să iubească oamenii fără a face pauză în profesie. Dacă în acele zile de duminică şi luni ar fi trecut pe la patul bolnavei, ar fi stăruit, dar mai ales dacă ar fi izolat la timp factorul de transmitere, pacienta dv. Oprea Elena, poate ar fi mai trăit 30-40 zile, poate mai mult. Medicul ca şi preotul – care au har şi chemarea

profesiei – trebuie să-l ajute pe dumnezeu ca să fie folositor omului, familiei acestuia. Medicul de la salonul 9 poate fi orice, scriitor de rețete, dar nu doctor. Doctorul trebuie să se implice, să sufere, să spere, să insiste așa cum a făcut şi face dr. E. Dabija. Vă calcă pe urme tânărul acesta – care m-a supărat, e drept, reproşul fiindu-mi egal cu eternitatea – dar fiți mândru de el, domnule profesor.

Şi încă ceva pentru dumneavoastră:

a) dacă la cursuri, vedeți că unul dintre studenți nu are răbdarea sacrificării timpului său să stea lângă bolnav, sfătuiți-l să abandoneze proiectul, să devină altceva decât părăsitor de oameni aflați în suferință;

b) încercați într-o zi şi vedeți carnea din supa ori borşul de la bucătăria clinicii – este nefiartă. Suficientă şi bogat proporționată dar necomestibilă. Cum să-l fortifice pe bolnav, dacă rămâne în farfurie?

Să vă dea Dumnezeu multă, multă sănătate dumneavoastră, colaboratorilor, dr. E. Dabija şi dr. Dobreanu, cei care v-ați ocupat de ocrotirea soției mele, care a fost o mare Doamnă a sufletului meu şi o admiratoare a profesiei dvs. – căreia i-a respectat toate prescripțiile până la saturarea cu medicamente. Alții care nu respectă medicația întru totul, au viață mai lungă, dar aceasta este o concluzie de circumstanță. La ce îmi mai foloseşte acum, după ce am pierdut-o?

Vă mulțumesc, domnule profesor.

Ion N. Oprea

VIII. IN MEMORIAM

„CĂLĂTORUL PROFUND” ÎN LIBRĂRIILE IAŞULUI LA SĂRBĂTORIREA LUI ALEXANDRU MĂLIN TACU

În cuvintele de început ale volumului „Călătorul profund” de Alexandru Mălin Tacu apărut la editura „Entuziast” din Iaşi şi lansat în cadrul Salonului cultural „Junimea” organizat la „Casa Pogor” de Muzeul Literaturii Române, joi, 20 mai 1993, profesorul de literatură al lui Mălin şi conducătorul cenaclului din liceu consemnează, printre altele:

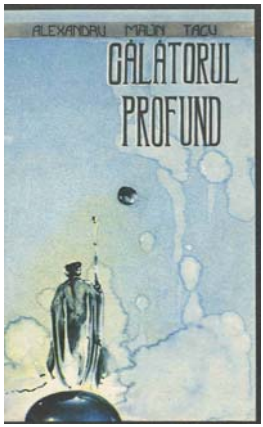

„În timpul orelor părea că se ascunde de ochii profesorului. Privit de la catedră, el se afla întotdeauna lângă prietenii lui: Mircea, Lucian, Mitruţ, în ultima bancă din stânga, dintre cele patru şiruri, înţelegându-se prin aceasta punctul cel mai îndepărtat de catedră. Şi aici însă se simţea parcă neapărat de vreo privire iscoditoare şi stătea pitit în spatele vreunei colege într-un unghi închis şi protector. Ce făcea acolo, ce gândea, numai el şi Dumnezeu ştiau. La ore nu participa decât dacă era solicitat. Apoi iar se retrăgea în tăcere”.

Am citit şi am văzut în localizarea şi prezentarea celui „pitit” de „vreo privire iscoditoare” fără a participa la ore, decât dacă era solicitat”, pe Alexandru Tacu – tatăl sărbătoritului postum la lansarea de carte. Aşa l-am avut coleg de clasă pe distinsul Alexandru Tacu, care, tot dintr-o bancă, dintr-un fund de clasă, la liceul „Roşca Codreanu” din Bârlad, prin 1948, sta pitit, nu participa la ore decât dacă era solicitat, dar gândea şi privea vultureşte. La solicitarea profesorului de gramatică şi literatura română răspundea profund, clar, încărcat de nuanţe, iar la istorie, matematică ori geografie ieşirile sale printre noi erau tot... versuri şi literatură.

Sandu Tacu respira aerul unui mediu prielnic căutărilor literare: undeva, mai în față, chiar în primele bănci, locurile erau ocupate de alți elevi de o potrivă de dotați: Leibovici Bernard – devenit mai târziu Lucian Raicu, ilustru critic literar. Dimoftache Constantin - cunoscutul poet şi traducător de faimă europeană, C.D. Zeletin, Adrian Beldeanu – mereu cu tendință de a fi mai în față… Din clasele vecine, în acele zile soseau în aula de festivități a liceului nostru figuri ca Solomon Dolfi – astăzi Dumitru Solomon, ori Ion Hobana – fiul conducătorului cenaclului nostru orăşenesc, ,,Alexandru Vlahuță", distinsul magistrat şi gazetar, Ion Mantaroşie.

Care a fost justificarea talentului precoce al autorului ,,Călătorul profund" – Alexandru Mălin Tacu, se întreabă Ioanid Romanescu – şi, răspunzându-ne, ne trimite, corect, la familie. Într-adevăr, familia Tăcu a gustat, a mâncat şi a risipit poezia. Şi nu numai familia în înțelesul juridic…

Ion Chirilă şi Dumitru Hînceanu care i-au fost naşi de botez lui Sandu – poetul sărbătorit – au fost mentori contagioşi. Ani de zile, Dumitru Hînceanu, prietenul de o viață al colegului meu Alexandru Tacu, a orchestrat iscusit cu poezia, pictura şi şcoala bârlădeană. Când costumul național românesc era apreciat, în zile de lucru ori de sărbătoare, cu pletele negre fluturându-i în vânt, cu ochi tot atât de întrebători şi pătrunzători ca şi ai lui Sandu, Dumitru Hînceanu străbătea, nu provocator, centrul Bârladului de la un capăt la altul. Îşi consuma energia, visa...

Tatăl poetului Alexandru Mălin Tacu, parcă contrazicându-l pe Ioanid Romanescu, nu este mai puțin cunoscut decât fiul, ci, din contra, el este cunoscut Iaşului, dar mai ales Bârladului, dacă nu atât

prin poezia sa, atunci prin vocea sa: sălile arhipline ale reşedințelor ori ale căminelor culturale îi sorb parcă şi astăzi din ecou vocea trubadurului. Că Sandu a fost şi a rămas şi un trubadur, un risipitor de poezie proprie ori a colegilor, a cunoscuților, a celor ce l-au sensibilizat, dar şi a poeziei folclorice. Gazetele timpului, din Moldova, dar poate şi de aiurea, îi găzduiesc încă – necercetate şi neidentificate – produsele nopților…

Prezentându-ni-l pe Alexandru Mălin Tacu în „Călătorul profund”, Aurel Ştefanachi notează: „Fără să-mi asum un excurs critic asupra atât de proaspetei scrieri a lui Sandu Tacu Mălin, în comparaţie cu nu ştiu care poet, fiecare îşi are destinul său indiferent de voinţă, sunt absolut convins că ne aflăm în faţa unui caz de poezie adevărată, în faţa unui destin poetic! Superbia acestei poezii constă în însăşi valoarea sa, care este excepţională”.

Prezentarea poetului, a talentului lui Alexandru Mălin Tacu făcută de distinsul poet Mihai Ursachi în Salonul „Junimea” a fost şi ea o referire la destinul autorului. Destinul ni l-a răpit pe Mălin? Poate. Mai concret, noi vedem şi mâna vinovată a Securităţii care, interpunându-se lui Dumnezeu, răfuindu-se cu Mălin şi familia, ni l-a răpit precum fac ucigaşii. În seara aceea, de 21 – 22 decembrie 1986, dinaintea Crăciunului, după coma stranie, urmare a chemărilor în „laboratoarele” din strada Triumfului, la telefonul pretins a veni din partea familiei, a fost desprins din provizoratul vieţii asigurat de terapia intensivă a Spitalului de urgentă, plimbat la „aer” pe străzile Iaşului la orele 2,17, când criminalii îngalonaţi se odihneau ori îşi ciocneau cupa succesului, sufocându-l.

A fost momentul maxim al durerii în familie. Iar durerea mamei mai ales nu are măsură oricât şi-ar căuta cuvintele înţelesuri alese.

21-22 decembrie 1986 era data dinaintea mişcărilor studenţeşti de la Iaşi când, după un an, dacă ar mai fi trăit, şi Mălin ar fi strigat: „vrem apă să ne spălăm şi lumină să-nvăţăm”. Ziua şi noaptea dinaintea mişcărilor de la Nicolina – Iaşi.

A fost ziua şi noaptea dinaintea lui 21-22 decembrie 1989, dar el a fost un pilon...

- La lansarea cărţii „Călătorul profund” de Alexandru Mălin Tacu, fiul colegului meu de gimnaziu Alexandru Tacu, a fost o mulţime de cunoştinţe şi prieteni.

Le mulţumim că sunt şi se numesc oameni.

P.S. Am ieşit în faţă invitat de prieten. Plecând din pepiniera copilăriei, m-am rătăcit, în după-amiaza aceea de 20 mai 1993, între munţii de pe care brazii, în semeţia lor, stăpânesc întinderile…

Cu ziarele timpului şi cartea lui Mălin în gând ori în mână, cu amintirile personale n-am făcut decât simple şi nevinovate

mărturisiri. De ce mi-ai dat această ocazie, Sandule, făcându-mă să devin nostalgic şi poate, infatuat?

„lui Ion Oprea – prieten din liceu la vârsta lui Mălin, un Ion, un Sandu, un Mălin, Doamne ce lume de copii!

Ioane dragă, în amintirea unui spirit curat şi gingaş".

Iaşi, 20 mai 1993 Sandu Tacu

Autograf oferit mie de Sandu pe cartea lui Sandu. A lui Mălin. *

* Monitorul, 22 mai 1993

IN MEMORIAM IOSIF SAVA

„Cu statura sa uriaşă, cu sprâncenele cât spicul grâului, cu glasul de tunet şi zâmbet deschis începeau serile de sâmbătă, cu nelipsitul Iosif Sava.

Ani de-a rândul, sub lumina reflectoarelor tv, Iosif Sava ne-a adus nouă, din fotoliile de-acasă, sute de personalităţi dăruite de Dumnezeu să ne ofere bucurii – el însuşi fiind o enciclopedie.

Chiar şi în vremea lui Ceauşescu. Uriaşul cu glasul de tunet n-a încetat să ne aducă sâmbătă seara oameni de muzică, de cultură, creatori de opere, virtuozii diverselor instrumente muzicale.

Şi a mai făcut ceva important Iosif Sava pentru viitorul cultural al acestor pământeni: a căutat şi a găsit copii minunaţi, înzestraţi pentru muzică, dans, poezie, artă în general, ni i-a prezentat şi le-a zis: zburaţi şoimilor!...

Dincolo de răzbătătorul, tumultosul, bucurosul că i-a mai apărut un volum, am văzut şi pe omul îngrijorat de viaţa lui, de pensia lui, de nedreptatea pe care încercau unii să i-o facă, să-l dea la o parte. Ne-o spunea deschis, nouă, spectatorilor lui...

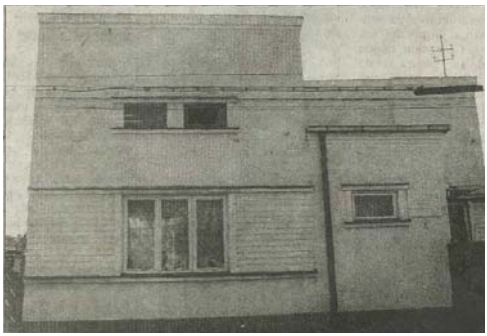

Casa din strada Ipsilante

A venit şi ziua când rău-voitorii au reuşit, când inima rănitului cedează. I-a luat, până acum, altcineva locul?

Era îngrijorat şi de personalitatea lui Celibidache, de casa acestuia. O astfel de proprietate a lăsat la Iaşi, în oraşul său, şi Iosif Sava, undeva în strada Ipsilante.

Casa ar trebui reparată. Dar Iosif Sava face muzică şi serată de sâmbătă seara mult deasupra celor care sapă noroaie. El a fost şi a rămas un cerebral.

Dacă într-o noapte, după 24, când cei obosiţi şi bătrâni adorm, un post de televiziune, la o emisiune cu profesionişti, ni-l anunţă pe Iosif Sava al nostru? Aşa se întâmplă: marile spirite umblă noaptea. Te aşteptăm, Iosif Sava, că ne-ai fost şi ne eşti necesar. Consătean de-al nostru!" *

* Obiectiv, 4 martie 2002

BARBU ŞTEFĂNESCU DELAVRANCEA

Dacă ar fi doar autorul dramelor „Apus de soare", „Viforul" şi „Luceafărul" şi participant la conflagraţia mondială din 1914 – 1918, parte consumată în Moldova şi la Iaşi, şi tot ar merita, ca de fiecare dată, să ne aducem aminte de omul Barbu Ştefănescu Delavrancea şi să-i comemorăm trecerea dincolo...

Culeg din cartea Emiliei Şt. Milicescu şi redau celor dornici

să le cunoască următoarele două momente.

Unul, că e anul I.L. Caragiale...

... În ziua nefericită de 12 iunie 1912, când inima lui Caragiale a încetat să mai bată, Delavrancea şi Vlahuţă au luat primul tren spre Berlin. La funeraliile naţionale cu care a fost condus la cimitirul Bellu abia la 24 noiembrie 1912, din partea generaţiei de scriitori a lui Caragiale, Delavrancea, care obţinuse pentru înmormântare o subvenţie de 22.000 de lei, cu ochii în lacrimi, îşi începea discursul funebru: „M-a ales soarta să vorbesc în faţa scumpelor rămăşiţe ale celui mai mare român din câţi au ţinut un condei într-o mână şi-o torţă aprinsă în cealaltă. Condeiul a căzut, torţa arde şi va arde şi nu se va stinge niciodată, nici chiar cu cea de pe urmă fiinţă care ar rămâne din viţa românească şi ce v-aş spune, şi cum v-aş spune durerea ce ne cuprinse în ceasul în care el s-a dus, vecinic viu în mintea tuturora, nemuritor şi bravând moartea cu râsul lui stăpânitor a toate”...

Alt moment memorabil s-a întâmplat la 24 ianuarie 1915, când, invitat de preşedintele societăţii „Tinerimea română” să vorbească despre însemnătatea zilei, Delavrancea o defineşte ca pe o „taină a sufletului nostru, nu o sărbătoare civilă, ci sărbătoare a iubirii de Patrie, a puterii de a ne crea o Patrie”: „Copii, ce e Patria, ce e patriotismul? Ce este acest sentiment care răscoleşte toate puterile din om şi, în anumite clipe, îl ridică mai presus de existenţa lui şi-l face să moară de bună voie pentru liniştea şi mărirea unor urmaşi pe care nu-i va cunoaşte şi nu-l vor cunoaşte, Patria este înlăuntrul nostru şi o ducem cu noi peste ţări şi peste mări, şi numai când suntem departe şi în singurătate ne trec fiori amintindu-ne de unde ne-am rupt şi nu găsim mângâiere decât în restrişte şi în lacrimi. Patria nu e pământul pe care trăim din întâmplare, ci e pământul plămădit cu sângele şi întărit cu oasele înaintaşilor noştri... Generaţiile ies una din alta, numai obârşia stă pe lume ca o matcă fără sfârşit”...

Câtva timp mai apoi, înainte de zorii zilei de 30 aprilie 1918, se stingea, ieşind din obârşia neamului, în strada Pojărniciei din Iaşi, cel care de-a lungul a patru decenii turnase în tipare originale limba poporului nostru.

Seara a fost dus şi depus în biserica Banu, iar a treia zi a fost înmormântat la „Eternitatea”.

„Din pădurea de la Ghidigeni", scrie cea care i-a încrustat urmele, „s-au cules coşuri pline de lăcrămioare cu care au fost împodobite simbolic coşciugul şi carul funebru ce-l purta spre cimitirul «Eternitatea» pe aleea Eroilor". *

* Monitorul, 30 aprilie 2002

ÎN LINIŞTEA CERULUI

Recentele furtuni, ploi, tornade au făcut victime şi în judeţul Iaşi. Dintre pierderile mari este şi aceea a profesorului, poetului şi pictorului Dumitru Hînceanu din Andrieşeni, luat de viitură în ziua de 2 august 2002, purtat prin Jijia timp de două zile şi lepădat la margine de sat, în spatele şcolii Kogălniceanu din Ţigănaşi, acolo unde a predat timp de 20 de ani limba şi literatura română.

Din chenarul unui anunţ al familiei care-şi exprima imensul regret pentru pierderea celui care a fost cărturarul familiei lor am desprins ca semn al „îngemănării vieţii cu moartea care 1-a frământat cât a respirat" stihurile profetice, ale celui luat de Jijia:

„Bat vînturi dinspre moarte/ şi cu funingine ninge/ Dar negrul de pe tâmple se/ schimbă-n alb pe loc;/ Şi-o lacrimă lăptoasă ca/ melcul se prelinge,

Dar pîn' la implacabilul soroc;/ Mă mai întorc pe-acasă/ păstor cărunt al slovei/Pe şesuri căutându-i copilăriei vara/ Pe Jijia de mijloc – nerv/ dulce al Moldovei;/ Ceva mai lungă ca un şarpe boa..."

Iar dintr-un alt chenar al amintirilor şi pomenirii, familia Alina, Ana şi Alexandru Tăcu, cei care i-au

fost alături prietenului atât la Bârlad, Iaşi – mai sus de Bojdeuca lui Creangă – şi la Andrieşeni, am reţinut: „România a pierdut un important om de cultură: pictorul, poetul şi profesorul Dumitru Hînceanu. De-a lungul existenţei a fost nedreptăţit şi marginalizat de imbecilitatea comunistă. Trecerea sa în nefiinţă răspunde unei sfâşietoare drame fertilizată de duhul pustiitor al disperării".

Ca cel care le-am fost şi le-am rămas alături, notez că Dumitru Hînceanu a lăsat un volum de poezii frumoase realizat la editura Moldova, altele în manuscris la familie, peste 6000 de picturi pe care, cu bani sau fără, le-a dăruit cunoscuţilor şi prietenilor nu numai din România, ci de peste tot. Iar el, plecat în liniştea Cerului, continuă a fi lângă noi. *

* Monitorul, 17 august 2002

ARTUR ENĂŞESCU

Născut la 12 ianuarie 1889 în satul Mamornița, județul Dorohoi, ținutul Herța – ocupat la 28 iunie 1940 de URSS – poetul Artur Enășescu, după ce a participat la războiul pentru întregirea neamului din 1916-1918 şi a fost rănit, după o activitate literară apreciată, a decedat acum 60 de ani - la 4 decembrie 1942.

La 21 de ani a început să-şi publice poeziile în „Convorbiri literare", „Luceafărul", „Universul literar".

Artur Enășescu este autorul poeziei „Cruce albă de mesteacăn", devenită romanță şi cântată îndelungată vreme în întreaga țară, ceea ce nu se mai întâmplă, din păcate, astăzi.

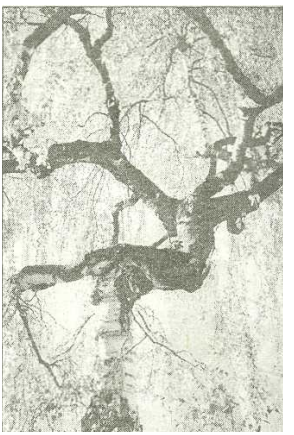

Cruce sfântă părăsită
Lângă o margine de drum...

Legată de sufletul națiunii române o găsim mai trebuitoare inimilor noastre astăzi, ca oricând. Poate că iubitorii noştri de

romanțe și-o doresc, iar noi o punem la dispoziția eventualilor interpreți.

„Cruce albă de mesteacăn//Cruce albă de mesteacăn/ Rătăcită printre creste/ Cine te cunoaşte oare/ Cruce fără de poveste.// Peste brațele întinse/ Din poiana fără flori/ Uneori s-abat în noapte/ Cârdurile de cocori.// Şi-n tăcerea nesfârşită/ Sub arcadele de brad/ Nu s-aude decât plânsul/ Cetinilor care cad.// Cruce albă de mesteacăn/ Biciuită de furtuni/ Peste brațul gol doar luna/ Pune albele-i cununi.// Ca de-o mână nevăzută/ Slovele-ți se şterg de ploaie/ Tot mai mult te bate vremea/ Vânturile te îndoaie!// Şi ca mâne fulgii iernii/ Te vor pierde-n a lor salbă/ Şi vei dispărea din lume/ Cruce albă de mesteacăn!// Sfântul îngropat sub tine/ Cine-l va mai şti de-acum/ Cruce albă rătăcită/ Lângă margine de drum.// Brațele de vântu-ți smulse/ Se vor pierde pe poteci/ Numai brazda de țarină/Nu le va părăsi pe veci."

Scoasă din repertoriu de regimul comunist, ignorată de Ministerul Culturii şi Cultelor, dar şi de rapsozii de tot felul, precum şi de radio şi televiziunea română, „Cruce albă de mesteacăn" se cere revalorificată.

Este meritul Bisericii că o altă producție, de aceeaşi sensibilitate, a fost cântată şi este păstrată cu pioşenie, fiind fredonată sărbătoare de sărbătoare de credincioşii noştri. [*]

[*] Monitorul, 3 decembrie 2002

IX. POŞTALION

FETIȚEI NOASTRE, JUSTIȚIA, I S-A DAT ACADELELE

Izolată la unitatea „Dreptatea”, mereu cu voalul pe ochi şi balanța în mână şi gând – gata să-i scape, negăsindu-şi cumpăna, fetița noastră –Justiția, deşi i s-a dat inamovibilitatea cu duiumul, salarii şi drepturi la pensie superioare muritorului de rând, se simțea oripilată şi pe bună dreptate bosumflarea ei când stai şi te gândeşti că mulți intelectuali tot urcaseră pe scenă, li se strânseseră mâna, li se înmânaseră plicurile cu recunoştința, iar ea, inocentă şi disciplinată, îmbrăcată în mantie neagră, prea numai şi numai reproşuri: ba că trişează, şi de sub legătura de la ochi înclină vederea la portofele, ba că mâna de pe balanța dreptății o trimite pe cealaltă să-şi culeagă „suplimentarele” pentru a ajunge la parlamentari ca rang de retribuție, ba Armagedon II cu Ciuvică în prim-plan, ba retrocedările de imobile şi pământuri soluționate în contra-timp, ba că anti-corupția e vopsită şi nu pot fi identificați corupții şi corupătorii, iar instituția „suspendării” executării pedepselor pentru o anumită „gaşcă” tinde să devină permanență ca şi roba în instanță, ba...

Ce mai, nici ea, căutata noastră Justiție nu-şi putea găsi orientarea, când vocile critice cad şi au căzut atât din interior, cât şi de la instituții internaționale – specializate în actul de justiție internațională şi pe localități.

Şi tare disciplinată se dovedise, totuşi, Justiția română, la ea acasă...

Ducând cu sine sintagma „separării puterii în stat” – ea fiind una dintre acestea, justiția nu s-a „umflat în pene”, nu s-a izolat în Palatul de cleştar, ci a ascultat şi a făcut întocmai aşa cum i s-a zis, fie de preşedintele țării – mediatorul, fie de Executiv – că-i coleg de „separațiune”, fie de parlamentarii coborâți în interes de serviciu la roba de avocați, mereu curioşi şi interesați într-o speță ori alta. Aşa

s-au soluționat „recursurile în anulare” pentru casele naționale la vorba trimisă de la mitingurile electorale de preşedinte, deşi numai recent s-a semnalat că cei de la Strasbourg ne-au mai „amendat” cu vreun milion şi ceva de euro, aşa s-au anulat sentințele definitive şi irevocabile, aşa s-a ieşit în stradă şi s-a materializat Armagedonul cu Ciuvică şi prietenul său, apoi cazurile Gabriel Bivolaru – că-i vine acuşi suspendarea, Tărău – că a plecat şi n-a mai venit, Tartagă – că-i bine-mersi, Panaite – dus de-a'n vecia, fără a ne mai opri la concret asupra claustraților, eliberaților pentru că nu se pot obişnui cu opreliştea de la aerul liber, de la manifestările de club închis şi deschidere la sexul frumos...

Dar a venit clipa marilor recompense chiar în concediu fiind, preşedintele, alături de şeful Executivului, cu semnătura de legalitate de la Consiliul Superior al Magistraturii, a decorat şi premiat pe clase de merit, de la unu la cinci, nu mai puțin de 1.715 procurori şi judecători, din Bucureşti şi teritoriu, „pentru contribuția importantă pe care şi-au adus-o la înfăptuirea actului de Justiție şi rezultatele meritorii obținute în activitate” – dându-li-se diplome „Meritul judiciar”.

Se află în listă tot îndatoraților puterii, inclusiv soțiile lor, rubedeniile.

Cu asta ne-am recompensat propria noastră fetiță – justiția – dar am dat o lecție de solidaritate competițională în ceea ce priveşte competența şi aprecierea ei chiar NATO, UE, agenților internaționale care ne-au blamat într-un fel sau altul. Le-am închis gura.

Drumul nostru spre NATO şi prin aceasta a devenit de asfalt. Un fel de autostradă.*

* Monitorul, 15 iulie 2002

GATA TRANZIȚIA

Tocmai de la Bruxelles, unde n-a prea avut succese diplomatice, premierul Năstase a lăsat să-i coboare anunțul care pune în mişcare, mai mult decât oricând, mintea românului: „tranziția se va încheia în 2003”. Care şi pentru cine va fi astfel

tranziția?

Vine dl Năstase şi chiar de la Bruxelles unde se mestecă nişte interese de călătorie în NATO şi UE, avertizează: români, fiți pe pace, lăsați-o cu dreptul la replică şi... tranziția se va încheia în 2003!

În perioada dictaturii megalomane, drumul către o societate performantă ni se înfățişa ca ceva îndepărtat, ca un abur, o ceață, piscuri înalte către care numai cutezătorii acced; era tranziția căutare, aşteptare, înfometare, mereu nesiguranța locului de muncă şi a zilei de mâine; a venit apoi Petre Roman la discurs – ca lider național al FSN ne-a vorbit şi el despre aceleaşi începețoşări, numai că a adăugat ca noutate necesitatea dărâmării „Casei poporului" – megalomania împuşcatului şi inutilitatea ei, pururea, îndemnându-ne tot la strângerea curelei pentru că e tranziție; Victor Ciorbea când a coborât printre noi, din mijlocul tranziției, ne-a vorbit, tot optimist, despre disponibilizări compensate şi speranța ajungerii „la lumina de la capătul tunelului"...

Şi, precum Tia Şerbănescu, în Monitorul, mă întreb şi eu cu plus de măsură: „Cum se încheie? Prin ordonanță de urgență? Prin hotărâre de Guvern? Sau poate prin Legea Paşcu?"

Dl Năstase face confuzii fundamentale. Cum să se fi terminat cu tranziția, cu neîmplinirile, cu neajunsurile, inerente momentului de trecere de la socialism la comunism (pardon, de la socialism la capitalism) când recorelarea pensiei mi s-a înțepenit la 1.794.000 lei, dar cheltuielile pentru încălzire la iarnă prognoza PSD le ridică în mod sigur la 4 milioane lei pe lună? Terminare de tranziție e asta, dle Adrian Năstase, rătăcit de suferințele noastre tocmai la Bruxelles? *

* Monitorul, 22 iulie 2002

DRUMUL ETERNITĂȚII

După ce Camenco Petrovici, nu pentru că a fost omul CDR – mai bine zis al PNȚCD – la preşedinția CEC, lăudându-se cu sponsorizările dăruite în numele instituției, şi în dreapta, şi în stânga, dar şi cu tot felul de inutilități zidite ori cumpărate pentru traiul bun

şi desfătarea mai-marilor aceluiaşi CEC şi a prietenilor lui, de şi-a pus şi emblema pe fruntea FNI şi SOV-Invest, acum, bine-mersi, continuă să zburde în libertate, reclamând clauză de bătrâneţe doar când dă ochii de Poliţie ori e chemat pe la instanţe...

După ce CEC s-a eliberat şi de gestiunea FNI, AVAB-ul, adică Statul în persoană devenind parte în procesele cu investitorii-păgubiţi, lăsaţi cu ochii în soare şi buzunarele goale de cei care au tras sforile la concubinajul CEC-FNI-SOV-Invest, societăţi comerciale, persoane fizice sau asociaţii neputincioase ale investitorilor, AVAB are „câştig" în Justiţie de la un proces la altul: pretenţii respinse, cereri anulate, altele amânate după... Paştele cailor.

A ştiut preşedintele ce face prin medalierea magistraturii în corpore de nu se mai ştie care din ei au rămas fără decoraţie în România.

Ca şi proprietarii cu casele naţionalizate, depunătorii de bani la CEC pentru a avea un autoturism autohton – Dacia, care, în timp, a devenit ca preţ, un ventil dintre cele mai ieftine, ca şi păgubiţii de la CARITAS ori băncile falimentate de mafioţii din România bucată după bucată, acum, speranţele se duc la Strasbourg, la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, dar foarte mulţi, dintre păgubiţii tranziţiei au simţit că şi la înalta instanţă internaţională s-a împrumutat din ceea ce are Justiţia şi Dreptul în România – Orbirea.

Cele câteva decizii date în favoarea celor rămaşi fără de case deja sunt ignorate de Statul român care ştie el ce face – poate între timp păgubiţii ori moştenitorii lor iau drumul Eternităţii.

Aşa că singurul judecător, total incoruptibil, al păgubitului din România rămâne tot bunul Dumnezeu. Dar câtă treabă are El de la un timp, zău, te laşi păgubaş şi de ultima speranţă...*

* Monitorul, 29 iulie 2002

ŞO' PE EI!

Până la adeverirea ori infirmarea informaţiei că la 1 februarie 2019 e posibilă ciocnirea de către un asteroid uriaş a Pământului – ceea ce ar însemna şi sfârşitul lumii – asistăm, în

lumea politică românească, la diversiuni care au menirea câştigării luptei „care pe care” de către partidul deja ajuns să răspundă la numele de „tată” sau „mamă”.

Lovitura principală, fără mari subtilităţi, o încearcă PSD – partidul cu pretenţii directe a deveni unic, cum i-a fost, de altfel, înaintaşul, căruia i-a luat atribuţiile, este îndreptată, în principal pentru doborârea confratelui PD de unde premierul doreşte să înfulece măcar „o anumită parte”.

Lupta dintre fraţi, dintre ideologii asemănătoare, adesea nu-i productivă însăşi pentru populaţia ţării. Recenta scrisoare deschisă, cu multe note de reproş, adresată şefului PD, intitulată „Nu suntem monedă de schimb între partide” şi semnată „un grup de tovarăşi”, poate fi considerată ca o încercare de lovitură din interior împotriva lui Traian Băsescu – despovărat de PSD de grija administrării Capitalei -, dar mai ales o diversiune pesedistă, direct explicită.

Şo’ pe ei, pe opoziţia de tot felul, a fost mesajul şefului partidului la guvernare adresat susţinătorilor săi, incluzându-i printre aceştia chiar şi pe foştii acuzaţi de terorism ori securism, dar mai ales pe corupţii tranziţiei pe care-i socoteşte, mai ales pe cei din Guvern şi din PSD, „nişte contribuabili” care participă direct la crearea şi dezvoltarea „zestrei şi avuţiei Ţării”.

Dorinţa de dominare proprie şi de subminare a opoziţiei este proprie liderilor şi tovarăşilor lor adevăraţi.

„Care pe care” a fost şi la bolşevici, şi la comunişti, există şi astăzi, fie luptă interioară a grupurilor, fie a totalului împotriva altui sau altor... totale... (parţiale). Ce a fost şi este încă la ţărănişti, ce se întâmplă astăzi la liberali – unde Stolojan este agreat de o parte şi pus sub semnul întrebării de alţi liberali, el rămânând pe mai departe amic al d-lor Ion Iliescu şi Adrian Năstase din motive care ţin şi de afecţiune, s-a întâmplat şi la PD, fără succese de coagulare şi acţiune în fapte politice. Apoi dorinţa de a curăţa ţara de reprezentanţii altor partide, folosind chiar şi mitraliera, a fost expresia şi modul de a înţelege lupta politică şi de Corneliu Vădim Tudor şi ai săi. Fantomatica Uniune a Reconstrucţiei Naţionale, deşi-şi protejează identitatea liderilor, nu se sfiieşte, pretinzându-se partid măcar pentru viitorul 2004, aspiră tot la „scoaterea în afara jocului politic” şi economic, dacă s-ar putea pe toţi politicienii existenţi, dar încadraţi în structuri – altele decât cele susţinătoare ale concepţiei ei

– deşi nu şi-a definit-o pentru a fi înţeleasă şi agreată. E regretabil că lupta „care pe care" şi îndemnul „şo' pe ei" vine de la inteligentul om politic Adrian Năstase, mereu în contratimp cu fenomene majore ale vieţii politice – mai ales când e vorba de autoritatea personală. *

* Monitorul, 2 august 2002

FUNARIADA

Din prostie

Cum s-a ajuns ca „oameni de oarecare calitate şi inteligenţă să simpatizeze şi să voteze un individ primitiv" precum Corneliu Vădim Tudor, se întreabă în „Monitorul" dl Paul Tatomir, care, precum mulţi dintre noi, îl dezaprobă în totul.

Ştiţi de ce, domnule Tatomir? Din prostie. Cum din acelaşi motiv dumneavoastră cu prietenul-doctorul era să vă faceţi concediul în Bulgaria în loc să mergeţi în Germania unde mai aveţi şi rude, dar şi „trecere profesională".

Prostie generată de cei ajunşi la putere şi care nu vor să se folosească de însuşirile statului de drept.

Presa editată şi difuzată ar trebui să aibă o anumită ţinută culturală, morală, cetăţenească. „România Mare" găzduieşte sub semnătura lui C.V.T. şi a altora tot ceea ce din zoaie ajunge la canal. Dar batjocura, bârfa, zvonul, incitarea, actele de condamnare, chiar fără susţinere, prind, distrează...

După cum de distracţie au ajuns „jocurile" cu imunitatea parlamentară, cu procesele, cu executarea sentinţelor date de Justiţie în defavoarea individului.

Tineri, dar şi români la vârste mai înaintate, pentru neachitarea unei amenzi de un milion-două, ocupă paturile închisorilor compensând pedeapsa la valoarea de 10 mii lei/ziua, iar dl C.V.T., tot cetăţean român, cu cheltuieli judiciare şi despăgubiri de sute de milioane niciodată onorate, face vocalize, stă bine mersi, contribuie la prostituarea mass-media. Despre vinovaţii mineriadei de la Costeşti s-a scris, iar organele statului au schiţat unele măsuri de suprafaţă, dar nimeni n-a aprofundat „mesajul către ţară" semnat de C.V.T., care cerea răsturnarea Guvernului, a regimului, a ordinei

în țară.

De ce? Împrejurări de felul acestora au fost multe în curtea persoanei discutate, iar delăsarea, dacă nu frica celor cu Puterea, au făcut din el un invincibil, bun de chemat, el să fie pus, undeva, sus, să arate cum se guvernează. Poate şi pentru a ne răzbuna pe impotența celor de la conducere, dar şi a noastră.

Votul din 2000 dat „Tribunului" şi găştii din care face parte a fost doar un test. Anul 2004, cu nereuşitele planuri sociale, mai mult antisociale, ale celor ce ne guvernează acum, s-ar putea să aducă surprizele pe care nu ni le dorim înfăptuite.

Dar cine ştie, dacă reuşim să citim şi să explicăm corect totul? Să ne uităm în curtea lui Ghiță Funar şi vom mai discuta.

Ghiță - contra

Şi Gheorghe Funar, primarul de la Cluj, este un... Ghiță-contra. Chemat în fruntea unui municipiu, cu mandat de la cetățeni, să respecte şi să impună respectarea Legilor țării, el bate... contra.

Mereu a făcut cum i-a trăsnit mintea – şi cu plăcuțele bilingve, şi cu statuia lui Matei Corvin şi săpăturile din jur, şi acum cu punerea în aplicare a ordonanței guvernamentale referitoare la interzicerea folosirii simbolurilor fasciste şi a cultului față de cei vinovați de crime împotriva umanității. Legea, bună sau rea, poate fi discutată, acuzată, făcută ferfeniță pe la colțuri, dar, în final, ea trebuie respectată. Mai ales într-o instituție de administrație publică, unde statul de drept ar trebui să fie la el acasă. Funar însă, primarul împotriva tuturor regulilor, s-a înconjurat de tot felul de simboluri necuvenite şi, sfidător, zâmbeşte Poliției, camerelor de luat vederi, societății...

Şi are pe rolul instanțelor procese de tot felul care de mult s-ar fi finalizat dacă ar fi fost vorba de nea Vasile. Funar, Ghiță-contra sfidează cu nonşalanță Statul de Drept din scaunul de primar. Unde-i justiția? [*]

[*] Monitorul, 6 august 2002

PRECIS PROFITORI

Încă din 1998, „Monitorul", alte publicații, dar şi emisiunea TV „Suprize-surprize" scot în prim-plan cazul fetiței Corneluşa Măriuța în vârstă de 13 ani, „frumoasă, înzestrată cu un talent remarcabil pentru pictură şi poezie", dar bolnavă de SIDA.

În ajutorul Corneluşei sare şi asociația „Niciodată singur" – preşedinta asociației fiind Doina Mironescu. Fetiței i se promit medicamente, bani în fiecare lună, o excursie în Israel, i se iau interviuri şi confecționează CD-uri pentru ca... imaginea copilului în lume să aducă bani. Nu în casa familiei fetiței...

„Am vrut să facem acest lucru (să fie ajutată cu bani în fiecare lună) şi cu această fetiță bolnavă de SIDA. Mama ei nu vrea decât 100 de milioane de lei pentru a merge în Israel. Ea vrea o sumă enormă..." declară Doina Mironescu în „Monitorul" din 7 august 2002.

Enormă? Suma – enormă?

În numărul 520 (17 – 24 iunie 2002), ziaristul Bogdan Lupescu publica în revista „Formula AS" articolul „Restanțier la examenul vieții", prezentând cazul tânărului Bogdan Sandu, student la Universitatea „Apollonia" Iaşi, unde nu-şi putea susține examenul de licență pentru că nu avea bani să-şi plătească taxele. Se cerea ajutorul... societății.

În „Monitorul" din 18 iunie scriam şi noi „Ajutați-l pe Bogdan!"

În nr. 524/15 – 22 iulie 2002 al „Formulei AS", după o lună de zile, deci, Sandu Bogdan, cu domiciliul provizoriu în Iaşi, str. Pantel nr. 6, publica lista persoanelor care l-au ajutat să-şi achite taxele, să poată să-şi susțină examenele... Numai persoane fizice îi oferiseră (am contabilizat) peste 100 de milioane lei, iar Bogdan promitea să dea publicității şi restul binevoitorilor săi.

În cazul Corneliei de la Paşcani, donatori fuseseră şi diferite firme şi bănci, iar mama fetei deține o listă a acestora.

Parchetul, dacă nu Poliția, ar trebui să autorizeze şi să investigheze ce se întâmplă în curte la asociația de binefacere „Niciodată singur", dar total neajutorat.

Ce s-a întâmplat în patru ani în speța descrisă de „Monitorul” spune mult, dar nu totul. *

* Monitorul, 15 august 2002

NICI AŞA CÂRCOTAŞI!

Când, imediat „uns” ca prim-ministru, dl Victor Ciorbea şi-a luat miniştrii coaliției şi, după o dărâmătură de dealuri, i-a adus, încălțați în cizme de cauciuc, cum nu puseseră ei în picioare în viața lor, pe „crestele” Pîrcovacilor, din localitatea mai arătoasă Hârlău, ne-am repezit şi l-am criticat pentru că zdrăngănea populismul...

Mai apoi, când, cam în aceleaşi cizme, dar parcă mai înalte în carâmbi, a sosit dl Emil Constantinescu pozând în iscoditor geologic, dar printre nişte sinistrați de la inundații, iarăşi i-am găsit motive de ceartă, că-şi face platformă electorală să-l înăbuşe pe nea Nicu care începuse să-şi reconstituie şi reconsidere rândurile şi gândurile.

Acum, că fu oleacă de tornadă, un fel de „minitornadă de proporții extraordinare”, cum mângâie cu vorbe dl Octav Cozmâncă, care s-a tupilat prin Făcăieni, furtuna şi dezastrul, dar după îndepărtarea, lor, venim să imputăm d-lor Ion Iliescu, preşedintele, şi Adrian Năstase, primul ministru, aflați în concediu de odihnă potrivit Codului Muncii, că de ce n-au întrerupt refacerea fizicului şi moralului pentru ca, răspunzând vorbelor ce le poartă pe frunte drept slogan electoral „aproape de oameni, împreună cu ei”, să fi mers la Făcăieni, la Bîrlad ori la Iaşi să facem împreună baie de văicăreală şi poză de oameni ridicați de la starea de dezolare la aceea de un optimism sănătos, generator de alte succese.

Nu face bine dl Petre Daia, secretarul de stat de la Ministerul Agriculturii? A venit Mircea Dinescu, poetul, cel care se făcea că lucrează pe ecranul televizorului în decembrie '89, cu probe din 7 sate că-i secetă şi sărăcie, dl Daia l-a potolit „înțelept”: „da, da, cunoaştem situația, spunea urmaşul lui Angelo Niculescu, cei care se află în necaz amplifică lucrurile, dar în România nu a murit şi nu se va muri de foame!”

Au venit ploile, inundațiile? Înțeleptul de la agricultură a

fost pe post: „ei, ploile au fost bune, chiar foarte bune, iar starea vegetativă e şi ea bună".

Că s-au mai prăpădit nişte câteva sute de hectare de recolte, că n-a rămas mai nimic din viile de la Panciu, că s-au dărâmat case şi au luat viiturile vite, păsări, oameni şi alte bunuri, să nu fim de tot cârcotaşi. Lăsaţi preşedintele şi primul-ministru să-şi facă odihna, să-şi desăvârşească procedurile, oameni suntem! *

* Monitorul, 19 august 2002

AFIRMAŢII ŞI IRESPONSABILITĂŢI

Mare încurcătură cu prefectul nostru care până mai ieri se lupta cu rromii, cu SRI-ul, cu gropile de la Popricani, cu „Monitorul" şi băga strâmbe să dea liber ziariştilor la justiţia locală.

În harababura de preocupări, care de care mai importante, dar tratate superficial, ca la colţ de tejghea, mintea şi limba prefectului Corneliu Rusu Banu a dat în sincopă – unii apreciind că domnia sa s-ar afla pe făraşul Executivului, gata-gata să fie adus de curent sub preşul puterii.

Insensibil la curentul european, dar şi la îndatoririle ce le cere scaunul ocupat, dl Banu se trezeşte vorbind, după cum am spus, de toate şi iresponsabil. Capacul la toate a pus-o afirmaţia sa „că ştie de la SRI cine sunt ziariştii care l-au «turnat» la dl Scheele, şeful Delegaţiei Comisiei Europene la Bucureşti".

Concluzia impusă de declaraţia prefectului – că SRI ascultă telefoanele ziariştilor, deci face poliţie politică în anul 2002, acum când batem la porţile NATO – a pus pe jăratic mass-media, BBC-ul, Guvernul, care, plecat în concediu pentru tratarea oboselii de toamnă-iarnă şi primăvară, a dat-o pe seama Comisiei parlamentare care controlează SRI-ul. După ce Adrian Năstase şi Octav Cozmîncă au ocolit-o în fel şi chip, ba acuzând, ba apărând la fileu, deputatul PSD Ion Stan, şeful comisiei parlamentare de control al SRI, a explicat-o cât se poate de acuzator: „Nişte afirmaţii iresponsabile" – a tras concluzia demnitarul.

Dar Corneliu Rusu Banu, până la urmă, a predat prefectura![*]

[*] Monitorul, 20 august 2002

’GEABA-N SUS ŞI ’GEABA-N JOS

’Geaba au călătorit parlamentarii români din cele două Camere mai în toate ţările lumii să facă loby pentru România, că cei vizitaţi n-au răspuns actului de curtoazie, să vină în România, să investească ori să-şi facă sejurul la mare ori la munte, aici.

În ţările astea, moneda naţională, banul privat ori al statului, se cheltuieşte gospodăreşte, cu chibzuinţă...

’Geaba şi importul şi săditul de palmieri la Mamaia, ca şi aducerea pe plajă a ambulanţelor particulare de către semi-ministra lovită cu umbrela la ceafă, dar şi vizitele de control şi îndrumare ale d-lui Dan Matei Agathon care, promiţându-ne din septembrie, săptămâna pentru elevi, pensionari şi studenţi cu o sută de mii lei noaptea de dormit la hotel cu o stea de la mare, ne-a făcut şi mărturisirea, din colţ de gură, ceea ce aducea a minciună, că staţiunile de pe Litoralul românesc sânt ticsite, cu o ocupare a locurilor de cazare de peste 90%.

’Geaba-n sus şi ’geaba-n jos, că, iată, statistica, cât e ea de obedientă, mărturiseşte că în ceea ce priveşte turiştii străini, ei s-au redus faţă de aceeaşi perioadă a anului trecut, iar încasările sunt... vax. Vax pentru că, vedeţi dvs., ca şi la CFR cu trenurile personale, rapide şi accelerate, ca şi la noi, la Iaşi, la RATC, deşi lipsesc solicitanţii, biletele se scumpesc de la perioadă la perioadă...

Aşa că, decât în septembrie cu o sută de mii lei noaptea în hotelul murdar de la mare, mai bine acasă, la Iaşi, din suta de mii cumpărând şi două-trei cornuri, şi două-trei pahare de iaurt, dar şi medicamente pentru stres şi noapte cu lună. În rest, costul trenului şi contravaloarea prânzului care lipseşte în antecalculul ministrului cu turismul – la întreţinere, că vine toamna şi încep cheltuielile să sporească. [*]

[*] Monitorul, 29 august 2002

CU MIRCEA DINESCU ÎNTRE SĂRĂCIE ŞI BOGĂȚIE – LA IAŞI

Cu vorba, portul şi pasul şugubăț, cum le place şi moldovenilor a-l şti, Mircea Dinescu, sosit la Iaşi pentru reportajul său săptămânal „Vorba lu' Dinescu" de la Realitatea TV, luni, 2 septembrie a.c., să caute prefectul înscăunat proaspăt ori pe cel coborât cu o felie mai jos – subprefectul, neîntâlnindu-i, după ce a străbătut lumea ostracizată de primarul Constantin Simirad, în tovărăşia acestuia, a făcut deliciul lumii interlope, dar şi a spectatorilor, întreținându-se, cu vorbe de şagă dar şi cu seriozități, mai ales cu puştimea din Podu de Piatră – locul de domiciliu şi al lui Fan-Fan, regele puşcăriilor, omul căruia i s-a „pierdut" dosarul de accesare în tagma nemuritorilor – a Uniunii Scriitorilor.

Ne-am convins, încă o dată, că prin el însuşi, dar şi din ceea ce-i iese pe gură ori are în „caietele sale", Fan-Fan are poezia şi un „pic de nebunie" în sine. Dar şi că puştimea care-l înconjura este bine documentată şi isteață foc – cum sunt astăzi majoritatea copiilor – ştie poezie, o au şi acasă, cunosc numele preşedintelui şi al premierului şi nu-s deloc înspăimântați că, o dată cu I septembrie, nu vor ajunge la ei cornul şi laptele promis de ultimul, pentru că, spuneau ei, se întovărăşesc lejer atât cu fasolea, cât şi cu răbdările prăjite.

De unde să ştie ei amănuntul că, în piață la Iaşi, kilogramul de fasole doboară jumătatea măsurii la carnea – despre care n-au mai pomenit deoarece nu au mai văzut-o de mult?

Încolo, întrebări adresate primarului pe care ni le-am tot pus şi noi şi mai fiecare locuitor al Iaşului, de ce demolarea casei săracului, iar cea a bogatului semețeşte şi se împopoțonează disproporționat, cu toate că nici a acestuia nu are autorizație, nici certificat de urbanism, iar primarul, ați văzut, a dat-o din brazdă în brazdă cu răspunsurile, temându-se, poate, ca Dinescu să nu se autoinvite şi la harbuzăria edilului, unde ar fi găsit şi ditamai vila, poate fără proiect-cadru, ridicată.

Utilă pentru Dinescu, mândrie şi pentru ieşeni plimbarea cu aparatul de filmat şi microfonul pe la vechile ziduri ieşene – Mitropolia, Trei Ierarhi, Universitate, Casa lui Creangă, Teiul lui

Eminescu şi Muzeul din incinta Copou, Bolta Rece cu hrubele sale bine gospodărite, dar şi la conacul dlui Micu Vlasov, unde Mircea, cum îi zic până şi copiii, Dinescu, după ce a străbătut Salonul cu „artizanalele" de interior ale gospodarului, piscina fără de apă ca şi chiuveta şi ligheanul de baie al lui Fan-Fan, s-a oprit în sala de gimnastică a domnişoarelor Vlasov şi s-a chinuit la aparatele de întreţinere a siluetelor şi revigorare a corpului acestora, întrebându-se la ce e bună asemenea oboseală când, pentru a vărsa sudoarea, românul are şi alte mijloace.

Mâhnit de lipsa gospodarului – dl Vlasov – de acasă, care trece printr-o perioadă de descurajare morală, gândurile noastre, dar şi vorbele reporterului au dus către veselia celor din Podu de Piatră, cărora le-a sugerat un schimb temporar de mediu gospodăresc. Dar asta retoric!

Câteva lucruri importante nu le-a făcut Mircea Dinescu. Nu 1-a întrebat pe primar despre repartizarea apartamentului social drept locuinţă fostului prim-secretar PCR al judeţului Iaşi, C. Leonard, şi nici n-a vizitat Puşcăria – locul de domiciliu al scriitorului, poetului şi disidentului Alexandru Gheorghe Tacu, scos de primar şi justiţia română dintr-o casă şi izolat într-un subsol de clădire, unde într-o celulă de câţiva metri pătraţi vieţuiesc doi bătrâni şi o domnişoară de 28 de ani, care ar trebui să aibă camera ei.

Nici la locuinţa cu turnuleţe a unui ţigan-ţigan n-a fost Mircea Dinescu.

Dar, poate, altădată...*

* Monitorul, 6 septembrie 2002

UNII ÎŞI SEMNAU SINUCIDEREA…

Era 10 octombrie 1989. Se pregătea cel de-al XIV-lea Congres PCR, iar românii, fiecare în felul lui, erau în fierbere. În acele zile, parcă semnându-şi sinuciderea, mai mulţi opozanţi din România trimiteau un apel Congresului prin care cereau ca Ceauşescu să nu mai fie reales în posturi de conducere. Anterior, cu vreo 10-12 ani în urmă, un fost securist, lucrător la DSAPC Iaşi,

într-o adunare de partid ceruse eliminarea din conducerea PCR a Elenei şi a lui Nicolae Ceauşescu pentru atitudine dictatorială. Gheorghe Zodian a fost percheziţionat la birou şi la domiciliu, i s-a introdus „nada", i-au făcut proces-verbal de vinovăţie în cu totul altă cauză şi a fost condamnat pentru cauze de drept comun.

Acum situaţia era mult mai gravă, mai amplă, mai curajoasă, bărbătească, de invidiat chiar. Semnatarii apelului, oameni fără a fi membri de partid şi din oraşe diferite: Doina Cornea, Dan Petrescu, scriitorii Mariana Marin, Alexandru Tacu, Liviu Antonesei, Gina şi Dan Simpălean, Eugen Amarandei, Gabriela Iavolschi, Filip Răduţi, Luca Piţu.

Apelul a fost transcris în ziarele străine, transmis la Europa Liberă, Vocea Americii... Dacă n-ar fi venit decembrie '89, dacă nu ar fi învins mulţimea, semnatarii poate ar fi fost împuşcaţi ori ar fi stat şi astăzi în puşcărie, dacă ar fi rezistat. Ce s-a ales de semnatari? Luca Piţu ne-a părăsit, Doina Cornea tace, Liviu Antonesei a părăsit dregătoria care i-a fost dăruită poate ca un pretext al... recompensei. Dan Petrescu, lansat şi el, a fost readus pe pământ, Alexandru Tacu, împreună cu familia, a fost evacuat din casa pe care o ocupa şi stă într-o cămăruţă la un subsol fiindu-i afectată sănătatea şi activitatea literară. Din pagina de „Monitorul" privesc vila din Galata a primarului Constantin Simirad, supraetajată, mai înaltă decât Palatul Roznovanu, unde e sediul şi locul de muncă al primarului. Dacă n-ar fi fost un Alexandru Tacu, un Liviu Antonesei, un..., nişte nebuni ai momentului, C. Simirad şi alţi zeci ca el n-ar avea nici vilă, nici slujbe din care să-i baţi că nu s-ar lăsa plecaţi. Viaţă: unii luptă, se luptă – alţii profită. Aşa a fost întotdeauna la revoluţii, ar argumenta îndoctrinaţii. Bine că, în loc de sinucidere, împuşcare ori puşcărie este doar regretul că n-a fost şi nu este ceea ce am visat: Alexandru Tacu voia să cumpere casa din Aleea Gr. Ghica Vodă unde locuia, să facă Fundaţia şi muzeu închinat fiului său Alexandru Mălin Tacu, omorât într-o noapte de securitatea statului comunist şi a conducătorului împotriva cărora s-a ridicat cu apel patriotic nu numai el şi fiica sa Alina, ci şi cei mai sus nominalizaţi. *

* Monitorul, 17 septembrie 2002

ABUZUL CA ÎNTINDERE ŞI CAUZĂ...

Cât de tare i-a susţinut Petre Roman pe Corneliu Vădim Tudor şi Eugen Barbu să-şi creeze armă de luptă împotriva adversarilor publici, tot atât de mult l-a ajutat PSD-ul pe Dan Diaconescu să înfiinţeze OTV-ul şi să funcţioneze chiar înaintea obţinerii licenţei de emisie pentru că îl vedea tot o tribună de tocat opoziţia.

Dar când OTV a lunecat în mocirla PRM şi a invectivelor patronului C.V.T., nu atât din raţiuni de sănătate morală, de salvgardare a bunului simţ, a civismului sau moralităţii, ci din motive care ţin de gura lui C.V.T., dar numai la semnul expres şi tăios al preşedinţiei, s-a hotărât pedepsirea OTV închizându-i-se gura pentru că Dan Diaconescu n-are glasul pe care-l are C.V.T.

Dacă e vorba de moralitate şi etichetă la vorbă, cenzura CNA trebuia să fie prezentă mai întâi faţă de Pro TV cu zoaia de „Vacanţa mare", de Prima TV cu a sa „Cronica cârcotaşilor" – reclamă unii -, dar în primul şi în primul rând trebuia pusă botniţă mocirloasei reviste „România Mare", care de ani şi ani, cu nume reale ori de împrumut, a împroşcat murdăria rău mirositoare, nejustificat şi nesăbuit pusă în circulaţie, pentru toate personalităţile lumii politice, fără însă ca preşedinţia, parlamentul, guvernul şi exigentul CNA să fi mişcat ceva, ca să-l supere pe Alcibiade.

Şi cum s-a întâmplat cu „România Mare", aşa a rămas cu ridicarea imunităţii parlamentare a Tribunului, cu dosarele sale din justiţie – un fiasco!

Crucea, dacă e de dus, trebuie dată oricum să o poarte. Vina de o seară a OTV în raport cu permanenţa de la „România Mare", „Vacanţa Mare", „Cronica cârcotaşilor" este mai importantă, mai nocivă sau ţine de zona relaţiilor, de felul cum binecuvântă unul în raport cu altul? Dan Diaconescu, dacă ar fi fost parlamentar, altfel i-ar fi fost tratamentul.

Acum, se spune în mass-media, s-a găsit motivul ca Dan Diaconescu să aibă şi un anumit dosar penal. Corneliu Vădim Tudor are foarte multe, şi ce i s-a întâmplat?

Ce i s-a întâmplat politicianului Neculai Văcăroiu că, încălcând legile ţării, a supt la două oi, lucrând în acelaşi timp atât la

parlament, cât şi la Banca lui SOV-Invest, de unde a încasat şi salariul, şi comisionul? Dar ce i se întâmplă acum când sare în apărarea unui condamnat de drept comun, şi-l absolvă de vinovăţie, înjosind actul de justiţie, într-o ţară în care Constituţia spune: nimeni nu-i mai presus de Lege?

Împărţirea dreptăţii stă în calitatea oamenilor. Cei care aplică legea ori cei care suportă consecinţele or fi cei mai buni? CNA ce spune? Dar preşedinţia, dar parlamentul, dar guvernul, dar noi, mulţimea care am fost şi rămânem cenzuraţi, efect al scrisorii venite doar de la un singur om: Preşedintele...*

* Monitorul, 20 septembrie 2002

UNUL O FACE, ALTUL O TRAGE

OTV-ul şi patronul său nu au sau au prea puţini apărători. Mocirla tot mocirlă rămâne, oricum s-ar chema. Dar câteva lucruri ştiute de toată lumea trebuie subliniate, să nu fim învinuiţi de subiectivism.

Gazda, OTV-ul şi patronul Dan Diaconescu, pun la dispoziţia celui fără de măsură în toate – Corneliu Vădim Tudor – microfonul, acesta se dă la toată lumea, incită în stânga şi dreapta, comite un lanţ de infracţiuni, fie şi numai cele prevăzute în Ordonanţa cu xenofobia, rasismul şi cultul prostiei, dar pedeapsa o ia gazda, nu făptuitorul fărădelegilor. El rămâne bine-mersi. Ca şi cel care te atacă în propria locuinţă...

Ca şi în cazul cu mineriada din 1999 terminată la trecerea de calea ferată de la Costeşti-Argeş. Îndemnat, incitat, încurajat, ajutat de Corneliu Vădim Tudor şi al său stat major, haiducul Miron Cozma pleacă la drum, răstoarnă totul în cale, e chemat să meargă mai departe, iar când se împarte dreptatea, pedepsitul rămâne Miron Cozma – căruia nu-i găsim scuze, nici avocat nu vrem ca să-i fim.

Dar cu incitatorul, cel cu manifestele, cu chemarea la schimbarea puterii şi administraţiei statului – gălăgiosul Corneliu Vădim Tudor – s-a luat vreo măsură? Nici una! Nici despre poliţiştii generali care au favorizat ridicolul întâmplărilor nu s-a mai auzit nimic, nimic, dl Zaharia mănâncă o pensie bună!

Atunci, punând cap la cap întâmplarea de la OTV cu cea de la Costeşti şi multe altele, din care OTV iese basma curată, nu ajungi la concluzia cu zicala populară potrivit căreia unul o face şi altul o trage, dar tradusă în alte cuvinte mult mai înţelepte? *

* Monitorul, 23 septembrie 2002

CU CE NE-AM ALES?

Amorezii societăţii socialiste multilateral dezvoltate ne fac să reflectăm la un lucru, acum după 12-13 ani, şi la întrebarea „cu ce ne-am ales", să adăugăm altele cum a făcut şi Tia Şerbănescu, într-un recent „Bref" al ei, „a falimentat socialismul în '89 sau doar s-a privatizat?". Poate nici una nici alta, zic eu cetăţeanul care nu gust de nicăieri, iar în învălmăşeala şi zăpăceala de astăzi produc alte şi alte constatări pornite şi din aduceri aminte.

Domnul Ion Iliescu, în acele zile, după ce şi-a luat zborul elicopterul către Snagov ori Târgovişte, iar domnia sa sosea la porţile Edenului, mult râvnit, într-o cuvântare cu tricou întins pe gât, a acuzat plecatul că a întinat virtuţile comunismului, şi declarându-se încă o dată ATEU-ATEU, ne-a promis că s-a zis cu genocidul şi derivatele sale-n România intrată în revoluţie: frigul, foamea, bătaia de joc, faţă de oameni....

Ce s-a întâmplat în următorii ani şi până astăzi? Patria, patriotismul, glia, istoria neamului şi limba română au intrat în derizoriu… Ca să nu fie catalogaţi drept „naţionalişti" unii formatori de opinii comentând zicerea constituţională „România este stat naţional şi independent, unitar şi indivizibil" îi ştirbesc sensul, scoţând din cursurile lor, noţiunea de „naţiune", „naţional" abandonându-le. Datinile şi obiceiurile străbune sunt metamorfozate, devenind Kitchuri. Bătrânii fie că ne sunt bunici sau părinţi au ajuns de râsul lumii, pensiile le sunt neîndestulătoare, facilităţile promise trunchiate ori îngrădite, biletele la tren, autobuze şi tramvaie s-au ridicat mai sus, ca piciorul lor să nu poată atinge treapta de urcare, iar plăcuţele indicatoare care le păstrau locurile au dispărut, azilele – bântuite de disperare – le-au devenit inaccesibile prin nesubvenţionare, au dispărut fabrici şi uzine, păduri şi râuri,

şosele şi căi ferate, viaductele au secat, pâraiele se prăvălesc, moare Roşia Montană, şi oamenii de la Copşa Mică, iar în localităţi, până şi în oraşe au coborât sălbăticiunile.

A dat în barbarisme frumoasa şi melodioasa limba română, iar opera lui Constantin Brâncuşi, cetăţile Evului Mediu şi castelele voievozilor Ţării Româneşti se deteriorează. Cârciuma şi puturoşenia berii pentru cumpărarea tăcerii şi promovării nemuncii copleşesc bunul simţ al românului de odinioară.

Şcoala nu mai e raiul competiţiilor, a căutărilor, pentru că profesorii fac carte de nota trei, iar cutezătorii sunt chestionaţi pentru că se dăruiesc apostolatului. Medicul nu mai e medic, preotul lasă sufletul pentru a strânge contribuţiile iar dacă acestea nu sosesc lasă Mortul şi cortegiul funerar în mijlocul drumului; magistratul ori funcţionarul public fac numărătoarea cadourilor, a darurilor de peste zi. Arta teatrală şi cinematografică, şi pictura, activitatea muzicală, biblioteca şi cultura de masă se cumpără cu premii necântărite în competiţii valorice, cinstite.

Cenzura nu mai există, dar mulţi încearcă s-o folosească, se încearcă aducerea la tăcere a mass-media, dacă nu izolarea ei, lucrul din colţ, să vadă şi să vorbească cât mai puţin. Clasa mijlocie promisă de lumea politică este încă o fata Morgana, împopoţonată, dar nevolnică. Între democraţia promisă şi democraţia originală este o mare prăpastie – respectul guvernanţilor faţă de cetăţeni fiind acelaşi de până în ‘89. Noroc că se poate vorbi mult şi bine, dar mai întotdeauna degeaba… Împăunarea, aroganţa, sfidarea aleşilor noştri devin tot mai înăbuşitoare. Se calcă în picioare valoarea şi competenţa, revenim de unde am plecat: este ascultat telefonul, se desfac plicurile, sunt observaţi disidenţii, veteranilor de război şi foştilor persecutaţi politici li se îngustează drepturile câştigate, respectul faţă de individ se atrofiază, debranşarea de la căldură, apă şi gaze, e în plină desfăşurare, iar la aleşii locali n-ajungi din cauza bodyguarzilor care se înmulţesc ca birocraţia în România. Demnitatea de cetăţean liber se clatină, ori a intrat într-o zonă prea mocirloasă. Deci nu tină, mocirla domnule preşedinte după aproape 13 ani de când aţi bătut la poarta celui plecat. La drept vorbind, oare pentru ce aţi venit? Probabil să fie bine pentru dvs. şi pentru nomenclatura aleasă! *

* Monitorul, 4 octombrie 2002

MERGEM ÎN NATO

Pornirile totalitare ale politicienilor români au devenit de notorietate – ei continuând, de-acum pe față, să se scalde în ceea ce a fost odată. Aşa că nu mai miră pe nimeni că presa, sensibilă şi realistă, dar parte şi nesubordonată politic, notează: „*Speranțele României de aderare la NATO – subminate de ministrul Apărării*".

Şi, poate, nu numai de el, am adăuga noi, reamintindu-ne că Radu Timofte, şeful de la SRI, îşi ocroteşte şi-şi împinge în acțiuni securiştii la care nu renunță, ba îi reactivează şi pe cei de-o vârstă cu bunicul... „specialiştii", parcă democrația, câtă există, n-ar putea crea şi genera specialiştii săi. Deci continuăm a avea securişti în structuri şi vrem NATO...

Domnul Ion Iliescu, preşedintele, după ce a declarat public că nimeni nu trebuie să aibă ceva cu securiştii noştri, mai recent, pe teren foarte deschis, la Detroit, în SUA, la o adunare de întâlnire cu românii de-acolo, la reproşul unuia sau a doi români care l-au făcut „comunist", a revenit în discurs şi a declarat ceea ce majoritatea românilor ştiau, dar el nu recunoştea: „*Comuniştii despre care vorbeşte dânsul l-au răsturnat pe Ceauşescu, au deschis calea spre democrație în România*". Deci în România comuniştii, adversarii lui Ceauşescu, sânt la putere, dar aspirăm la NATO...

Ca să avem tichie de mărgăritar vine şi Ion Mircea Paşcu, ministrul armatei române, şi demonstrează, cu text de comunicat de presă, că n-a dispărut Consiliul superior politic din armată, că e bine conservat, şi doar rebotezat, cu el mergem la NATO, dar cu ziariştii în lanțuri ori împuținați prin metoda folosită în cazul procurorului Panaite...

Tratat cum merita – cu reproş argumentat – de presa internă, dar şi de cea internațională, precum şi chiar de unii oameni politici, Paşcu îşi trage tichia mai pe-o ureche, iese cu alt comunicat care zice că domnia sa regretă că n-am ştiut să citim şi să înțelegem textul Consiliului său politic – pardon, Biroului de presă al MApN: „*celor care mor de grija altora, amintindu-le că viața lor este scurtă, iar sănătatea este şi pentru ei un bun prea de preț care nu trebuie pus în pericol prin lansarea unor dezbateri cu un înalt consum emoțional stresant*".

Filozofia textului e clară: viața e scurtă, păstrați-vă sănătatea, nu v-o puneți în pericol că s-ar putea ca voi ori rudele voastre să aibă emoții, stres...

Deci, şi din punctul de vedere al Armatei mergem în NATO cu tot cu Consiliul superior politic al armatei, ba şi cu cei din presă care s-au cuminţit, s-au subordonat, devenindu-ne parteneri la dictatura pe care o vizăm, fie şi numai prin vorbele Biroului de presă al MApN... Deci Paşcu nu regretă, acuză că n-am citit bine, ne face şi analfabeți. Şi mergem la... NATO! *

* Monitorul, 20 mai 2002

X. CITITORII MONITORULUI POT SCHIMBA LUMEA

ÎNCEP SĂ DISPARĂ COTIERELE ŞI NERVII FUNCȚIONARULUI PUBLIC

Astăzi, când se lucrează într-un suspect anonimat, majoritatea şefilor împingându-şi în faţă purtătorii de cuvânt să discute cu cei dornici de informaţii, am rămas plăcut surprins de deschiderea către public a personalului de la sediul administrativ al Poliţiei Municipiului Iaşi.

La fiecare ghişeu, unde altădată te apropiai cu teamă pentru că dădeai de bădărănie, ignoranţă şi respingere iritantă, astăzi eşti întâmpinat cu afişe de genul: „astăzi are plăcerea să stea de vorbă cu dumneavoastră plutonierul adjutant Istrate Airinei", aşa cum am citit la primul punct de lucru de la intrare. Aceeaşi zicere amabilă am întâlnit-o la fiecare ghişeu al instituţiei.

De asemenea, sunt afişate la vedere pliantele cu actele pe care trebuie să le prezinte cetăţeanul la poliţie în diverse situaţii: schimbări de buletin de identitate, de permis de conducere auto, înscrieri ori radieri din circulaţie a autovehicolelor, pierderi de acte etc.

În spatele geamurilor de la ghişee am întâlnit tineri cu purtări elegante în ţinută şi vorbă, precişi în explicaţii, respectuoşi, distinşi şi serioşi, care tratau competent mesajele primite de la solicitanţii de dincolo de geamul ghişeului.

Martor al unei asemenea transparenţe de lucrător în administraţia de stat, am plecat bucuros nu atât cu gândul de a reveni, cât mai ales mânat de întrebarea de ce nu există aceeaşi plăcere de a sta de vorbă cu publicul şi la alte unităţi de stat din Iaşi? În unele unităţi nu i se dă cetăţeanului nici număr de înregistrare la scrisoarea depusă, darămite să mai cunoască omul numele funcţionarului cu care a discutat! Au dispărut şi ecusoanele funcţionarilor, ale gestionarilor, ale vânzătorilor de la chioşcurile

stradale, ale medicilor şi personalului sanitar de la dispensare şi policlinici, ale salariaţilor de la fisc, trezorerie, asigurări, cărora le predai acte şi bani, cu chitanţă, bineînţeles, şi primeşti, în schimb, nervi, iritare, lipsă de respect.

Ba, în anumite locuri, funcţionarul pus să vorbească cu cetăţeanul a atârnat în perete un anunţ ameninţător, de genul: „Cu mine să vorbiţi politicos, căci sunt stressat", după care urmează explicarea cauzei stressului. Un fel de „Lasă-mă în pace!".

Am reflectat şi la repetata promisiune a primarului Constantin Simirad, care, hotărât să-şi ferească salariaţii de epidemia corupţiei, a promis izolarea totală a lor de publicul purtător de mesaj, dar şi generator de ispite. Cât de anostă şi lipsită de sens ar fi realizarea unui asemenea proiect n-are rost să insist; mă gândesc doar la perspectiva în care s-ar pune domnia sa în situaţia în care şefii săi i-ar recomanda o izolare asemănătoare de publicul pe care e pus să-l servească. Mai ales că, se ştie, adevăratul corupt nu-i micul, ci marele funcţionar, cel care decide aprobând scandaloase furturi nu numai economice, ci şi de conştiinţă!

Spre deosebire de actuala libertate a funcţionarului de la Primărie, încorsetată de sticla mată a ghişeului, de unde i-am desluşit doar mâinile şi mânecuţele de protecţie a coatelor, mie mi-a plăcut eleganţa şi prestanţa tinerilor lucrători de la Poliţia locală. [*]

[*] Monitorul, 27 ianuarie 1998

PRIMARUL NE MAI AGAŢĂ O CĂRĂMIDĂ DE GÂT

Toată lumea se pregăteşte sufleteşte să suporte actualele şi viitoarele creşteri de preţuri.

Consecinţele lungilor ani de tranziţie devin mai lesne de suportat dacă alături de obşte stă şi primarul. Prin măsurile gândite, propuse ori efectiv luate, cel aflat vremelnic în fruntea administraţiei locale trebuie să găsească dacă nu posibilităţi de ameliorare a vieţii, atunci măcar soluţii pentru a-i feri pe oameni de viitoarele poveri.

Deziluzionându-ne, primarul Simirad, plecând de la intenția de a scăpa de sabia datoriilor către RENEL, visează ca printr-o ipotetică hotărâre de guvern să ne mai agațe o cărămidă de gât, punându-ne în sarcină şi plata iluminatului public. Pentru că aşa a văzut domnia sa că se întâmplă în administrația țărilor lumii.

În condițiile actuale, un primar îşi cheltuieşte energiile cu acțiuni profitabile imediat cetățeanului secătuit de hățişul tranziției. Măsura contorizării apei potabile şi menajere este prioritară, ca şi o mai bună gospodărire a piețelor agroalimentare, eliminarea speculanților, o politică mai energică în lansarea şi controlul prețurilor.

Iar pentru că în discuție se află iluminatul public, nu pot înțelege de ce primarul nu se ocupă mai întâi de buna organizare a acestui serviciu, astfel încât să se cheltuiască doar atât cât este util şi necesar. Pe unele străzi, becurile ard ore de-a rândul, în plină zi. Iluminatul de noapte începe cu 3–4 ore înainte de a se însera şi încetează în plină zi, după 2–3 ore de la ivirea zorilor.

Fireşte, în perspectivă, după ce veniturile unităților de stat şi particulare, dar şi ale populației de la oraşe şi de la sate vor creşte corespunzător, va sosi şi momentul ca ieşenii să plătească direct şi iluminatul public. Dar în nici un caz de „fiecare locuitor", cum susține primarul, ci de fiecare familie titulară a contractului cu RENEL, odată cu factura de plată a energiei electrice folosite de către membrii familiei.

Şi va fi vorba, probabil, nu numai de abonații casnici, persoane fizice. Alături de acestea vor plăti şi persoanele juridice, proprietare ale unităților industriale, comerciale ori din domeniul prestărilor de servicii.

Iluminatul public nu serveşte doar cetățenilor care calcă noaptea în gropile din trotuarele oraşului, ci şi pazei magazinelor, a obiectivelor de artă şi cultură, punerii în valoare a bunurilor etalate în vitrine. [*]

[*] Monitorul, 31 ianuarie 1998

AM FOST SEDUS DE MARIA

În ajunul Crăciunului, am găsit în cutia poştală un pliant cuprinzând reclame la obiecte de îmbrăcăminte, încălţăminte ori de bucătărie.

Realizat de o firmă din Braşov, care se numeşte „Încălţăminte Maria", având drept adresă Oficiul Poştal nr. 13, Căsuţa Poştală nr. 15, pliantul, care-şi oferă cu profesionalism marfa, m-a ispitit, preţurile, trebuie să recunosc, nefiind exagerat de mari.

Sedus, am lansat o comandă pentru o pereche de pantofi şi una de ghete pentru soţie, iar pentru mine o pereche de bocanci.

După Bobotează, am primit de la „Maria" înştiinţarea să ridic coletul de la poşta locală. Am achitat valoarea mărfii, plus vreo zece mii taxe poştale, iar acasă, când am desfăcut ambalajul, cu dichis conceput şi realizat, am găsit o pereche de pantofi negri care nu ştiu dacă i se vor potrivi nepoţelei mele din clasa a treia. Drept surpriză – că în pliant se făcea şi această promisiune -, am găsit în pachet şi o cutie de cremă de culoare maro.

Pe scurt, am luat plasă de la „Maria". Nu i-am mai contestat trimiterea, fie şi pentru că aş fi pierdut alţi bani.

Noroc că nu mi s-a onorat şi restul comenzii. Ce-aş fi făcut cu ghetele şi bocancii dacă ar fi fost tot numere mici, altele decât numerele comandate de mine?

Zilele acestea am primit, tot de la „Maria", alt pliant, cu alte modele de încălţăminte, mult mai frumoase, dar şi mai scumpe. Invitaţia mi-e adresată personal. Înseamnă că figurez drept client la „Maria". După ce am fost tras pe sfoară, punându-mi-se la dispoziţie un obiect total nefolositor, e clar că nu mai fac nici o comandă la „Maria". Dar nu e clar şi pentru „Maria".

Am scris cele de mai sus să ştie şi alţii care găsesc în cutia poştală pliantul, de o frumuseţe rară, că „Maria" din Braşov, care lucrează cu noi prin Oficiul Poştal nr. 13, nu-i deloc o femeie atentă şi serioasă. De asta nici n-o să mă mai încurc vreodată cu ea! *

* Monitorul, 7 februarie 1998

UN INTELECTUAL PENTRU „ETERNITATEA”

„Intelectuali pe post de administratori de cimitire” nu-i nici surpriză, nici noutate, ci o realitate a vieții contemporane.

Dacă avem absolvenți de facultate care îşi cheltuiesc şi amorțesc pregătirea intelectuală dobândită la cursuri şi în laboratoare vânzând mărfuri la tonete ori făcând-o pe intermediarii comerciali, realizând tranzacții în favoarea unora cu patru sau opt clase, cu un salariu de mizerie şi fără protecție socială pentru sănătate şi viitoarea lor bătrânețe, de ce n-am avea intelectuali şi la cimitire?

Dacă avem absolvenți de instituții de învățământ superior taxatori ori administratori în piețe ori la talcioc, de ce n-ar fi ei şi la cimitire?

Dacă avem absolvenți de învățământ mediu sau superior lucrând la măturatul şi adunatul gunoaielor, dar cu salarii duble față de ale medicului ori altui absolvent universitar în primii ani de activitate, de ce nu i-am avea şi la cimitire?

Dacă nu s-a înscris nimeni la concursul organizat de Primărie pentru postul de administrator de cimitir, să nu disperăm, intelectualii se vor înscrie. Chiar dacă salariul e mic, răspunderea mare, chiar dacă ai de lucrat cu groparii.

Indiferent dacă administratorul este om cu şcoală sau fără, dacă venitul lui pe statul de plată este sau nu îndestulător, iar programul fără bariere în timp, tentația există.

Locurile de veci, ocupate în plin centrul cimitirului „Eternitatea”, după declararea lui ca zonă închisă pentru omul de rând de către oamenii cu bani şi influență din Iaşi, vorbesc de la sine despre această atracție.

Cât priveşte condițiile de concurs, referitoare la cei cinci ani de muncă în domeniu, poate exista o dispensă. Anii serviți la colectarea gunoiului sau făcutul gropilor în cimitirele oraşului pot fi

asimilați, pentru acordarea dispensei cerute, pentru participarea la concursul de administrator de cimitir. Altfel nu cresc CADRELE…*

* Monitorul, 4 februarie 1998

VOM DESPĂRȚI GRÂUL DE NEGHINĂ LA ANTICIPATE

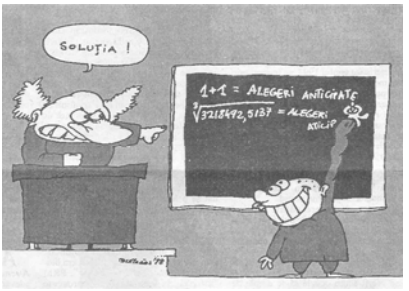

După o noapte de risipire nervoasă, partidele din coaliție semnează un comunicat, iar președintele pleacă la Davos.

Rămaşi acasă, liderii țărăniști și democrați nu negociază pentru protocol, ci, puşi pe şotii, se dau în bâlci. Win van Velzen, președintele Uniunii Europene Creştin-Democrate, aterizează la București și, adoptând o atitudine paternalistă, face aprecieri pozitive la adresa PNȚCD și a premierului Ciorbea.

Declarația, fiind făcută pe postul național de televiziune, pe care s-a transmis și revoluția română din 1989, incită. La beregata oaspetelui, dar mai ales a liderilor țărăniști sare întregul Consiliul Politic al PD. De la PDSR, domnul Ion Iliescu cere „extemporal" public de la liderii PNȚCD, îl acuză de amestec în treburile interne ale României pe creştin-democratul Uniunii Europene și-l trece pe postul de Vîşinschi II.

Posturile de televiziune organizează mese rotunde, iar ziarele realizează pagini speciale care dau culoare conflictului. Cristian Tudor Popescu, negru la față, nezâmbitor, crâncen în formulări, reia epitetele domnului Ion Iliescu, le prelucrează în termeni gazetărești și, într-o emisiune de la miezul nopții, toarnă acuze doar în direcția partidului domnului Diaconescu. Dar și a președintelui, care, la Davos, face imprudența să declare că este „complet scârbit" de situația din țară. Cât privește PD, deși altădată

îl diagnosticase pe liderul Petre Roman cu sindrom al dedublării personalității, acum se opreşte doar la Adrian Severin.

Participant la discuții, gazetarul Cornel Nistorescu se păstrează în limite rezonabile, punând fapta preşedintelui pe seama oboselii.

Domnul Pavel Lucescu, în „Monitorul", realizează o pagină în tonul CT Popescu, sub titlul „O coaliție născută din flori", în care punctează evoluția crizei PNȚCD – PD, la câtva timp după logodna nereuşită. Surprinde, însă, la domnul Lucescu că nu se păstrează ca judecător imparțial.

Sever respingător al părerilor lui CTP într-un comentariu anterior, când calificase incidentul drept „o criză de nota zece", de data aceasta culege din ziarul „Adevărul" toate adjectivele puse în pagină de CTP la adresa țărăniştilor, cu pretenția că a realizat o analiză de conținut a conflictului.

În fond, greşeala preşedintelui, recunoscută cu sinceritate la revenirea în țară, a fost una omenească. Amestecul în treburile interne ale României a dlui Win van Velzen – astăzi, când alergăm cu căciula în mână pe la toate cancelariile europene să ne mai ozonăm buzunarele, minții şi speranțele – nu-i deloc o faptă mai gravă decât telefonul şi convorbirea lui Iliescu cu Gorbaciov la revoluția din decembrie '89, întâlnirea lui Şevarnadze cu Ion Iliescu imediat după constituirea FSN, declarațiile preşedintelui Internaționalei Socialiste în legătură cu PD şi USD. Nici chiar participarea şi mediatizarea extremistului francez Le Pen la forumul național al PRM şi declarațiile incendiare ale celor doi tribuni n-au înfierbântat atât lumea politică din România.

Dincolo de toate, pentru mulți dintre noi un lucru e clar: cu sau fără Win van Velzen, cu sau fără afirmația preşedintelui Constantinescu, referitoare la scârba sa față de situația din țară, liderii PD erau din primul moment al realizării comunicatului de la Cotroceni, dinaintea plecării la Davos a preşedintelui, în căutarea altui pretext pentru dezbinarea coaliției. Şi aşa se va întâmpla mereu, până ce întreg electoratul va înțelege cum se desparte grâul de neghină, lucru care se va întâmpla, firește, la apropiatele alegeri anticipate. [*]

[*] Monitorul, 9 februarie 1998

ADEVĂRAȚII DISPERAȚI

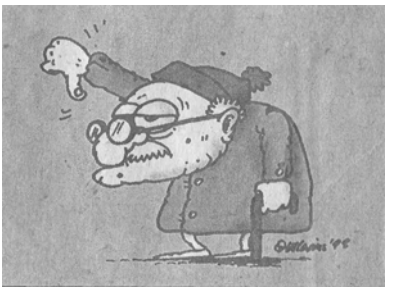

Uitarea este primită de la Dumnezeu. Mulți dintre semenii noştri au uitat cum au străbătut zilele şi anii în perioada lui Ceauşescu. Tot atâția se fac astăzi că uită ce le-a oferit coaliția guvernamentală actuală, inclusiv CDR, după alegerile din 1996. Când s-a făcut promisiunea cu majorarea la 50000 de lei alocația pentru un copil, ca şi majorarea cu 45% a pensiilor, mulți au contestat făgăduielile.

Proiectele respective s-au realizat în timp, au fost necesare, benefice, iar acum perisabilitatea lor a devenit evidentă.

Ca urmare a introducerii TVA la majoritatea produselor de consum, prețurile au sporit, puterea de cumpărare a scăzut, iar pensiile au rămas aceleaşi. S-a bătut pentru indexări şi sporuri de salarii majoritatea populației, începând de la parlamentari, miniştri, instituții descentralizate ale statului, prefecturi, consilii județene, municipale, până la primăriile comunale. Toți şi-au arătat nemulțumirea. Aflați în grevă de aproape două săptămâni, sanitarii şi-au intitulat ieşirile în stradă marşuri ale disperării.

Adevărații disperați, pensionarii, au rămas la posturi, în paturile suferințelor, la coadă la farmacii, cu sacoşele la piețe, uitați de guvernanți, de medici, de copiii şi nepoții lor. Cine mai are treabă cu ei?

Încremeniți în cele 300-450 de mii lei/lună, pensia de la ultima majorare, de-abia mai reuşesc să-şi achite cheltuielile de întreținere, telefonul, lumina, iar pentru hrană, majoritatea se limitează la pâine, ceai, lapte. Şi medicamente. Mai ales medicamentele au devenit nesuferit de scumpe.

Generația de astăzi este îmbătrânită fizic, dar şi moral. Total neajutorată, uitată, lăsată în rezolvare pentru o altă dată. La urmă. Prin vârstă, dar şi din considerente etice, de bun simț, pensionarii nu

ies în stradă. Dar dacă ar face-o, cine s-ar uita la babe şi la moşnegi, la nişte neputincioşi?

Ce s-ar întâmpla dacă cei mai bine de cinci milioane şi jumătate de pensionari ar uita, într-o bună zi, măcar pentru o săptămână, că mai au copii şi nepoți – nemaiducându-le sacoşele, nemailuându-i de la şcoală, de la grădiniță?

Dar ce s-ar face politicienii, indiferent de partidul pe creanga căruia stau, dacă milioanele respective de alegători – pensionarii – s-ar încăpățâna, iar în ziua alegerilor ar uita să se prezinte la vot?

Uitarea e omenească. În cartea vieții, însă, ea trebuie să aibă limita bunului simț. Bătrânii, la noi, încă nu trebuie cumpărați, ci doar respectați. *

* Monitorul, 24 februarie 1998

POTLOGĂRIA COMPENSATELOR SE REZOLVĂ ROMÂNEŞTE

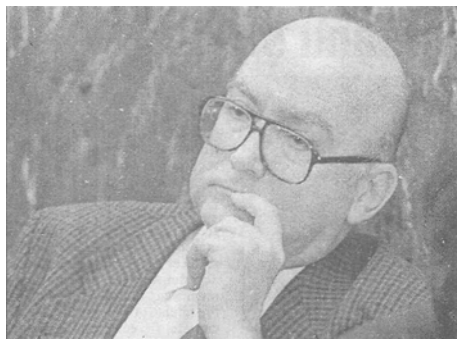

Dl Bruckner – ministrul sănătății

Când mass-media a dezvăluit falsul în acte publice din Palatul Victoria, săvârşit în „bătălia compensatelor", iar premierul Victor Ciorbea a promis realizarea unei anchete serioase, gândurile ne-au dus în multe direcții: la numeroasele dispute purtate în văzul lumii între reprezentanții Ministerului Industriilor şi Comerțului şi ai Ministerului Sănătății, ambele părți erau interesate să ne convingă că din lista celor 209, 390 ori 483 de medicamente mai folositoare pentru noi, populația, ar fi lista cu

număr mai mic, pentru că exclude medicamentele rare, mai scumpe, dar profitabile, pentru că vor deveni accesibile.

Dl ministru Bruckner ne-a invocat greutăți în decontarea listei celei mai încărcate cu medicamente, făcându-ne teoria personală a momentului când intră în vigoare legea publicată. Ulterior, investigatorii au constatat că ministrul Bruckner a semnat clar şi personal „potlogăria compensatelor".

Este interesant de reținut că, în timpul celor două săptămâni de grevă a personalului sanitar, nimeni n-a spus că din cauza blocării lună de lună a listei medicamentelor compensate s-au irosit circa 200 de miliarde de lei, din care jumătate datorate semnăturii d-lui Bruckner. În timpul grevei s-au pus bazele falsului. Atunci, s-au întocmit şi au circulat adresele referitoare la schimbarea anexelor. Ministrul a semnat documentația. Şi-a suflecat mânecile prof. univ. Dumitru Lupuleasa şi a lucrat în tipografia M.O., făcând ca în ziua de 17 februarie să apară lista celor 390 de medicamente fără semnătura primului ministru, dar cu gaură de peste 100 de miliarde la buget. Era după lansarea şi respingerea taxei de solidaritate pentru indexarea salariilor din Sănătate.

Firesc ar fi fost ca ministrul să-şi fi prezentat demisia. Poliția şi Parchetul să fi acționat necondiționat. Premierul ar fi regretat public că şi-a ales un asemenea ministru.

La noi, însă, se țin lecții de dezvinovățire la televizor, la radio şi în ziare. Dacă rateurile în actul medical pot fi atenuate prin invocarea chichițelor de specialitate, sperând şi în solidaritatea de breaslă, aici e cu totul altfel. Oricine ştie că o hotărâre a guvernului se completează tot cu un act asemănător. Instrucțiunea, anexa etc. nu fac doi bani într-o asemenea situație. În plus, funcționarii d-lui Remus Opriş nu trebuiau să se limiteze la returnarea adreselor, ci aveau la dispoziție multiple mijloace (telefon, fax, curieri, contact direct) pentru împiedicarea nelegiuirii.

Recent, semnatarul „potlogăriei compensatelor" încerca să-i convingă pe cei care doreau să-l asculte că toată încurcătura au făcut-o nişte salariați care, chipurile, au încurcat anexele şi n-au ataşat la actul normativ anexa corespunzătoare. S-au şi găsit doi vinovați. Cât priveşte cele peste 100 de miliarde duse pe apa Sâmbetei, pot fi trecute cu vederea.

În consecință, vinovăția e doar a acarului Păun.

La Guvern, dl Ciorbea l-a şi depistat pe acar. Este o funcţionară de grad inferior, care a şi fost destituită. Sever şi principial până la lacrimi, prim-ministrul. Bătăios, ferm, neînduplecat, cinstit şi total incoruptibil. Poliţia şi Parchetul pot dormi liniştite, la posturile lor. De ce să se mai deranjeze pentru 100 de miliarde? Fac puşcărie găinarii şi nepricepuţii. *

* Monitorul, 13 martie 1998

XI. CITITORII ÎN RUBRICI DE ZIAR

De ce să-i îndepărtăm?

Ziarul care stă de vorbă cu oamenii
DE IAŞI
Monitorul
FONDAT ÎN 1991
Din scrisorile, telefoanele şi audienţele zilei

Director onorific: Aurel Leon
Redactor şef: Florin Florescu
Redactor şef adjunct: Dan Radu
Şef secţie: Toni Hriţac
Secretar general de redacţie: Tudor Agavriloaei
Redector de serviciu: Ion N. Oprea

In memoriam George Tutoveanu

Dl. prof. Gh. Gh. Condurache, Iaşi. Cu 66 de ani în urmă, a doua zi de Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena, la 22 mai 1928, a apărut în faţa noastră, a elevilor din clasa a IV-a a Şcolii primare din

Costeşti, judeţul Tutova (azi Vaslui), poetul George Tutoveanu din Bârlad, însoţit de directorul şcolii, învăţătorul P. Dudău, care suplinea şi pe învăţătorul nostru Gh. Chirica, plecat într-o concentrare militară, spre bucuria noastră, căci ne bătea groaznic. Spre deosebire de alţi prefecţi ai judeţului Tutova, a căror vizită în Costeşti se producea doar la Primărie şi se încheia doar cu o masă copioasă, prefectul George Tutoveanu, sub guvernul liberal de atunci, care era mai presus de toate poet renumit şi profesor de limba română la Şcoala Normală de învăţători din Bârlad, a vizitat şi şcoala noastră, spre marele meu noroc. Căci directorul P. Dudău i-a prezentat caietul meu de clasă cu compunerea „Impresii din Lunca Bârladului", scrisă în urma unei excursii recente a şcolilor din satele comunei, la lunca râului Bârlad din preajma Gării Crasna, în preziua zilei naţionale de 10 Mai, compunere de 3 pagini, pe care poetul Tutoveanu a citit-o cu răbdare, la urmă exclamând brusc: „Băiatul acesta trebuie să meargă la şcoală mai departe!" Îi plăcuse. Mireasma covoarelor de lăcrămioare înflorite şi vraja trilurilor a sute de privighetori de prin copacii proaspăt înfrunziţi mă inspiraseră din plin şi scrisesem

frumos. La recomandarea lui, în privința mea, rostită atât de imperativ, dl. Dudău i-a explicat că părinții mei, săraci lipiți pământului (tata invalid din războiul de reîntregire a țării şi mama slabă şi suferindă, cu cinci copii minori în casa), n-au posibilități materiale pentru aşa ceva, dar el a insistat că vrea să vorbească personal cu dânşii, care se aflau în acel moment la prăşit păpuşoi pe ogorul căpătat de la stat. Atunci, Tutoveanu, m-a luat cu el în maşină, spre uimirea mea, care vedeam pentru prima oară o asemenea minunăție, care alerga de mânca pământul, fără s-o tragă nici caii, nici boii, de mă vedeam în al nouălea cer de fericire. Şi în câteva minute am ajuns la ogorul unde prăşeau părinții, rămaşi înmărmuriți când m-au văzut coborând din maşina prefectului, de care tata s-a apropiat şchiopătând şi salutându-l, cu căciula în mână, cu cuvintele: „Săru-mâna, conaşule!". Iar răspunsul prefectului a fost răspicat: „Moşule, să dai băiatul ăsta la şcoală mai departe, la o şcoală cu internat! Dumneata ți-ai vărsat sângele pentru țară şi țara ți-l ține gratis la şcoală! De asta am venit până aici, să te-ndemn lucrul ăsta! Iar pensia, de care mi-a spus băiatul că ți-a fost ridicată, o vei primi într-o lună!" Ceea ce s-a şi întâmplat în două-trei săptămâni, deoarece i-o ridicase pe nedrept comisia la revizia medicală anuală, când nu avusese bietul tata o găină şi o damigeană cu vin, aşa cum îi ceruse notarul. Şi tata a mai primit pensia un an şi jumătate cât a mai trăit, iar mama, după aceea, încă 45 de ani până la moarte. Iar îndemnul atât de categoric al poetului Tutoveanu mi-a intrat adânc în suflet şi m-am ținut scai de mama luni de zile, până l-a convins pe tata de m-a dus la Huşi de Sfânta-Maria Mare (15 august '28) pentru pregătire la română şi matematică la nănaşul Petrache Ghencea, directorul Şcolii nr. 3 din Huşi, fost învățător în sat la noi, care-i cununase pe părinții mei şi care supunându-mă la o probă sumară de rezolvat probleme şi de analizat o frază, a conchis scurt: „Fine, băiatul rămâne aici, el e sortit pentru carte! Mergeți sănătoşi!" Şi aşa a fost. Respins la vizita medicală de la Seminarul teologic, am ajuns la liceu, spre sfârşitul căruia, mult după moartea tatei, am luat cu mine la şcoală, în particular, pe fratele meu mai mic, sculptorul Gh. Condurache, şi apoi ca studentă la Iaşi pe sora mea mai mică prof. Natalia Nechifor, ajutându-i din preparațiile mele. Asta mi s-a tras de la George Tutoveanu, căruia-i port o vie recunoştință, un adevărat cult toată viața. Căci dacă nu apărea el în

viaţa mea, aş fi rămas la sapă şi eu şi fraţii mei mai mici, aşa cum au rămas surorile noastre mai mari. Şi azi, când se împlinesc 37 de ani de la plecarea poetului bârlădean George Tutoveanu în lumea umbrelor şi 42 ani de la arestarea mea ca duşman al poporului, pentru mine, poetul şi omul rămâne o sfântă şi mare amintire, păstrându-i în veci prinos de recunoştinţă profundă pentru excepţionala lui bunătate faţă de mine.

18 august 1994

Sculptorul Vasile Condurache

Dl. profesor Gh. Condurache, autorul articolului „In memoriam, George Tutoveanu", publicat ieri, face precizarea că nu Gh. Condurache – cum s-a scris în ziar – ci Vasile Condurache este numele sculptorului, fratele domniei sale. Facem cuvenita rectificare, greşeala datorându-se condiţiilor de recepţionare, necorespunzătoare.

19 august 1994

Agheasmă din agheasmatar, nu din hârdău

D-na Vica Sofronie, Iaşi.

Notă bună pentru TVR de a prezenta Sărbătoarea Sfintei Boboteze de la Bucureşti şi din ţară. M-au trecut fiorii însă când l-am auzit pe reporter vorbindu-ne despre... hârdaiele cu apă pentru agheazmă. Oricare alt cuvânt alăturat agheazmei şi Bobotezei era mult mai nimerit: vase, recipienţi, buţi ori butoaie, ciubere, deje, rezervoare cu apă chiar. Numai hârdău nu, pentru că, pentru mulţi dintre noi, „a turna la hârdău" înseamnă şi a băga la închisoare, a aresta. Ori, am stat destul la hârdău. Ani de zile am mâncat şi am făcut la hârdău, l-am cărat şi l-am spălat, am inhalat aerul viciat de la el. Întrebuinţarea cuvântului hârdău în context este total nefericit, dacă nu provocator, şicanator, stresant, jignitor nouă şi religiei noastre.

Pentru că de Bobotează vrem agheasmă din agheasmatar!

10 ianuarie 1994

Nu arabi, ci persani

Dl. M. A. W., Iaşi: „Pe data de 11 ianuarie 1994, în cotidianul «Evenimentul» a apărut un articol intitulat «Conflictul dintre doi studenţi arabi s-a încheiat la Tribunal», în context

vorbindu-se însă despre doi iranieni. Oare dl. redactor Florin Dimitriu să nu ştie că iranienii nu sunt arabi, ci persani? Au mai fost asemenea greşeli, asupra cărora ne-am pronunţat prin scrisori asemănătoare, dar fie că nu ni-s citite rândurile, fie că autorilor le este ruşine să-şi recunoască golurile în cultură.

Rugăm, faceţi dumneavoastră precizarea pentru cititori că iranienii nu sunt arabi, ci sunt persani, precum şi românii nu sunt ţigani italieni, ci sunt români de la... daci şi romani".

15 ianuarie 1994

Precizări de la prinţul Ioniţă Sturdza

Dl. Sorin Teodoru, Iaşi, str. Cloşca nr. 8, bl. C2, ap. 31, în urma publicării în „Monitorul" de vineri, 14 ianuarie a.c., a materialului „Prinţul Sturdza la Iaşi", ne-a prezentat următoarea scrisoare a vizitatorului: „Vă mulţumesc pentru nota în care anunţaţi prezenţa mea în Iaşi. Vă rog să faceţi rectificarea că sunt descendentul domnitorului Ioniţă Sandu Sturdza şi că l-am rugat pe dl. primar să dea numele de Ioniţă Sandu Sturdza unei străzi din Iaşi sau a piaţetei din jurul bisericii „Sfinţii Petru şi Pavel" – făcută de Bărboi Sturdza, unde este înmormântat domnitorul Ioniţă Sandu Sturdza".

3 ianuarie 1994

În amintirea Academiei Mihăilene

Asociaţia pentru conservarea şi reevaluarea estetică a monumentelor şi siturilor Iaşului, cu sprijinul Primăriei municipiului Iaşi, a iniţiat o acţiune pentru montarea, pe locul unde a fost clădirea Academiei Mihăilene Iaşi (1835-1849), pe spatele blocului Tarom, din str. Arcu, a unei plăci comemorative, în amintirea prestigiosului lăcaş de învăţământ superior ieşean, ctitorit de către domnitorul Mihail Sturdza (1834-1849), în urma străduinţei neobosite a marelui om de cultură care a fost Gheorghe Asachi. Această instituţie, inaugurată la data de 16 iunie 1835, a fost demolată în 1963.

ACREMIS roagă instituţiile ieşene să sprijine financiar această acţiune, care necesită turnarea unei plăci de bronz, incluzând profilul Academiei Mihăilene, a „arcului" care a dat denumirea actualei străzi Arcu şi basorelieful domnitorului Mihail Sturdza, inclusiv textul adecvat. Cei care au posibilităţi sunt rugaţi să doneze

deşeuri de bronz, necesare turnării acestei plăci.

Relații se pot obține de la Serviciul de Gospodărie Comunală al Primăriei Iaşi sau la Secretariatul ACREMIS (telefon 137101 sau 143289).

2 februarie 1994

Unde-s numele româneşti

Dl. Mircea Palade, Iaşi.

Semne că am intrat în Europa. Că suntem alături şi de alte continente: Africa, Asia, America... Dovadă sunt produsele ce au invadat, pur şi simplu, străzile şi marile magazine. Dar, mai ales, firmele nou apărute deasupra unor dughene, magazine, dar şi maşinile pe care le întâlnim la tot pasul.

Ca să fiu mai concret ar trebui să citez câteva nume de firme luate la întâmplare, dar atât de bine identificate, încât nici nu ştii ce vând ori cui aparţin. Că o firmă sau societate nou înfiinţată îşi pune nume ca VIKY, GORBY, MANDRAVELA etc. e o treabă de gust sau de cultură, dar nu văd deloc raţiunea pentru care alimentara din zona Pieţei Chirilă se numeşte... TRIUMPH (adică triumf, dar pe altă limbă). Oare în limba română nu se găsesc şi nume frumoase, cu care să botezăm măcar viitoarele firme, dacă nu produsele care se comercializează? Eu cred că da, avem nume frumoase, româneşti.

7 februarie 1994

Consemnăm, dar în altă pagină

D-na Gabriela Mahu, Iaşi, a dorit să dea „o dezmințire în acelaşi loc şi în aceeaşi pagină" unde, la 1 februarie, în articolul „Nevasta consilierului municipal Mitică Ungureanu vrea să divorţeze", s-au făcut afirmații care încalcă „deontologia profesională". D-na Gabriela spune: „țin să precizez că nu sunt «o doamnă în compania căreia Mitică a fost văzut frecvent», ci sunt angajata d-lui Ungureanu, din mai 1993, ceea ce nu reiese din contextul articolului". Am consemnat cele subliniate de dumneavoastră, dar nu în pagina 1.

8 februarie 1994

Să ne trăieşti, d-le Mitică – şoferul

D-na Eleonora Ursuleanu, învăţătoare pensionară, Iaşi, str. Ciric, bl. L2. Dacă avem ocazia să călătorim din Autogara Iaşi cu autobuzul 31-IS-468, îl întâlnim pe şoferul Dumitru Onofrei. El lucrează pe autobuzul în care te simţi ca în familie. Pe faţa lui şi în el citeşti seninătatea, bunătatea, omenia, răbdarea. Răbdare faţă de oamenii bătrâni şi copii, faţă de fiecare călător. Respectul ce-l manifestă şoferul Dumitru Onofrei faţă de călători este o avere mai scumpă lui decât maşina pe care o conduce. Îi mulţumim. Să ne trăieşti, d-le Mitică.

8 februarie 1994

D-na Mărioara Sterian trăieşte

D-na Mărioara Sterian**,** Aleea Mircea cel Bătrân nr. 7, bl. O1, sc. B, parter, ap 4, ne-a prezentat revista „Cazier" – interzisă tinerilor sub 15 ani – nr. 53, care în pagina 14, la rubrica „Trist album de familie", sub titlul „Mama", vorbeşte că ea, la 43 de ani, este moartă pentru că a fost omorâtă de fiul său, care are… 31 de ani.

D-na Mărioara ne-a făcut dovada cu acte şi fizicul ei că există, trăieşte.

11 februarie 1994

Cu turnul Eiffel la... picior

D-ra Loredana Elena Mandache, oraşul Fălticeni, str. Doi Grăniceri nr. 17, bl. B, sc. D, et. 4, ap. 9, jud. Suceava: „Am 20 de ani şi sunt internată la Spitalul de Recuperare Iaşi, corpul C, et. 2, salon 2. Boala mea este sechele grave poliomelită de la vârsta de 8 ani. Am avut foarte multe intervenţii chirurgicale, fără rezultate. Acum, aici, la secţia chirurgie ortopedie, de mine se ocupă medicul Ioan Petcu. Este în vârstă de 37 de ani şi am acceptat operaţia pe simpla lui inspiraţie de încredere, dăruită mie. Acest doctor nu lucrează pe «sper» sau «poate». Întotdeauna este foarte sigur de ce spune, şi ce face. Când îşi vede reuşita, îl şi auzi: «Formidabil». Niciodată nu-şi descurajează pacienţii. Am două operaţii făcute de dumnealui, amândouă reuşite. Am avut o scurtare de 6 cm şi mi-a făcut alungirea. Am suportat chinuri groaznice, nopţi nedormite, timp de trei săptămâni. Alungirea, aici, la chirurgie, se numeşte

«distracție» şi s-a făcut cu ajutorul unui fixator Ielizarov, după metodă europeană, un fel de turn Eiffel la piciorul meu. Alungirea s-a făcut timp de o lună şi două săptămâni. Este groaznic când mă uit la «fixatorul Eiffel», dar voi fi bucuroasă când am să merg. Mai ales că dl. doctor mi-a făcut şi corecția echinului la 7-10 grade (îndreptarea labei piciorului), acum trei săptămâni. Din toată inima îi mulțumesc d-lui doctor Ioan Petcu şi echipei dumnealui – d-na dr. Aurora Crețu şi dl. dr. Horațiu Beceriu. Trebuia să mă opereze la Bucureşti, la Spitalul Municipal, dar am fost descurajată. Mi-au spus: «Nu suntem siguri dacă reuşim, dar să încercăm!». Incertitudinile descurajează şi pe bolnavi. Mulțumesc lui Dumnezeu că mai sunt şi oameni care sparg gheața şi încălzesc cu vorba şi cu fapta lor sufletul curat şi neajutorat al celor care suferă".

12 februarie 1994

Costum de mire – cu mâneca sacoului de altă culoare

Dl. Nicuşor Adrian Mînzat, Iaşi, str, Ciric nr. 40 A, bl. V2-2. sc. A, parter, ap. 7.. La 14 mai a.c. a fost mire. Şi cum în viață, de regulă, o dată eşti mire, împreună cu naşul său, Remigin Rota, s-au prezentat în ajunul nunții la magazinul Stilman, din str. Ştefan cel Mare Iaşi, de unde şi-a cumpărat costumul gata confecționat. A plătit pe el „modica" sumă de 199.000 lei. Cum pe 31 iulie trebuia să meargă ca nuntaş la petrecerea unei nepoate, pe data de 22 iulie a dus sacoul la curățat, la unitatea din Păcurari. Când l-a scos, în ziua de 28 iulie, a constatat că una din mânecile hainei a fost confecționată din alt material – nuanță diferită, îndărătnică la călcat. Ce să facă cu sacoul?, ne-a întrebat. I-am indicat să se adreseze Oficiului județean pentru protecția cumpărătorilor, dar nu ne-a mai informat care a fost deznodământul.

12 august 1994

Respect pentru Barbu Lăutaru, dar şcoala din Zanea e a căldărarilor

Dl. Ion Şerban, preşedintele Uniunii Generale a Rromilor, Filiala Iaşi: „U.G.R.R., filiala Iaşi, protestează asupra hotărârii abuzive a Inspectoratului Şcolar Județean Iaşi de a schimba denumirea şcolii «Zanea», din comuna Ciurea, în «Barbu Lăutaru», aşa cum reiese din articolul «Rromii din Ciurea s-au autoexclus din

sistemul de învăţământ», publicat în «Monitorul» din 8 februarie 1994. Şcoala Zanea este frecventată de copiii rromilor căldărari şi nu de copiii rromilor lăutari. Ne facem o datorie de onoare şi de respect faţă de unul dintre cei mai mari lăutari pe care i-a avut poporul român, lăutar care l-a impresionat şi pe celebrul compozitor Frantz Liszt.

Menţionăm că la nivelul filialei Iaşi a U.G.R.R. este înfiinţată «Asociaţia Culturală Barbu Lăutaru», ai cărei membri fondatori sunt rromii lăutari.

Pentru a restabili adevărul, rugăm conducerea Inspectoratului Şcolar Judeţean Iaşi să revină la hotărârea luată.

De asemenea, orice hotărâre care se va lua în legătură cu denumirea unor şcoli, unde majoritatea elevilor sunt rromi, este bine să se ia de comun acord cu conducerea U.G.R.R., filiala Iaşi, pentru a se evita anumite conflicte".

Am fi fost deosebit de mulţumiţi dacă ne-aţi fi comunicat şi hotărârea rromilor căldărari de la Zanea de a repara şcoala pe care au distrus-o şi în care trebuie să înveţe copiii lor.

14 februarie 1994

Incultură în 600.000 exemplare

Dl. Dumitru Sandu. Botoşani: „Maica Domnului cu trei mâini", (Trihierussa) este o imagine cunoscută în iconografia ortodoxă prin icoana de la Mănăstirea Hilandar de pe muntele Athos. Mănăstirea, ctitorită de către un despot sârb în 1197, a fost ajutată de către domnii Ţării Româneşti, Neagoe Basarab, Vlad Vintilă şi Mihnea Turcitul, deci nu este de mirare că în ţara noastră se găsea „Trihierussa". Icoana de aici este de tip „Hodighitria" (Îndrumătoarea) reprezentând deci pe Maica Domnului care susţine Pruncul cu braţul stâng şi arată spre El cu mâna dreaptă, dar cu particularitatea că Maica Domnului are şi o a treia mână. Faptul că „Evenimentul zilei" de marţi prezenta o poză a acestei icoane, din casa unei filatoare din Piteşti, ca pe o minune, este de două ori penibil pentru toată ţara. În primul rând, pentru că dovedeşte că generaţia actuală este marcată iremediabil de incultură. În al doilea rând, pentru că în toată redacţia, celui mai citit ziar din ţară, ar fi trebuit să existe măcar un singur creştin ortodox care să ştie că nu trebuie să cădem în păcatul trufiei şi să credem că suntem vrednici,

că Dumnezeu ne dă tocmai nouă semne, în afara bisericii. Preotul din parohia bietei femei credincioase s-a dovedit mai înțelept: i-a dăruit 3000 de lei şi o pâine din altar.

17 februarie 1994

În câteva zile a ajuns mai înalt şi cu părul cârlionțat

Dl. Ionuț Chihăroi, Iaşi, este la vârsta cutezanțelor. Are 17 ani. A încercat să traverseze linia căii ferate printr-un loc interzis. A fost electrocutat, hainele i-au luat foc, iar el, în comă, a ajuns la Spitalul ,,Sf. Maria". Cu ceva şansă pentru el, medicii l-au salvat. Ei au mai constatat că, în câteva zile, Ionuț crescuse cu 20 cm în înălțime, că fără să fi trecut pragul vreunei unități de coafură, părul de pe cap i se încrețise. Orice rău este spre bine.

15 februarie 1994

„Marea doamnă a Iaşilor" – la 89 de ani

D-na Ana Şubă, soția neuitatului actor Nicolae Şubă, locuieşte la Căminul pensionarilor din Copou. Într-o garsonieră. Albumul de fotografii, scrisorile şi amintirile pe care le are îi aduc mulțumirea că au fost ani când cu muzica ei a bucurat oamenii, i-a fermecat. A învățat la clasa profesor Enrico Mazzetti, a fost eleva profesoarei de excepție Sofia Teodoreanu, mama celebrilor Ionel şi Păstorel Teodoreanu, profesoară de teorie şi solfegiu la Conservatorul din Iaşi şi acompaniatoarea lui George Enescu în concerte, doamna Ana Şubă a fost gloria muzicii de operă şi operetă – ,,marea doamnă a Iaşilor", cum era supranumită. A cântat trei ani la Viena, a cunoscut succesele, dar de fiecare dată a revenit la repetițiile obositoare, grele. ,,Pentru mine şi soțul meu – spune ea – viața şi teatrul s-au contopit în muncă". Când, la nici 25 de ani, i-a surâs Hollywood-ul, doamna Şubă n-a putut să răspundă. Au ținut-o în loc vremurile. Care au adus-o în garsoniera în care acum răsfoieşte singura zestre ce i-a mai rămas: albumul cu amintiri ale celor 89 de ani de viață, împliniți la 7 februarie anul acesta, după cum ne-a spus d-ra Cleopatra Andrei, directoarea Căminului de pensionari Copou.

19 februarie 1994

Nici minune, nici fapt senzațional, ci un act de cultură

Dl. Ion Popescu, Iași. La 15 februarie, „Evenimentul Zilei" a publicat ştirea cu titlul „Minunea de la Piteşti", în care se afirma că, după şase zile de rugăciuni în fața icoanei, unei persoane i s-a arătat un semn dumnezeiesc, în sensul că pe icoana Maicii Domnului a apărut o a treia mână. La 19 februarie 1994, în „România Liberă", în pagina „24 din 24", se afirmă că „Minunea de la Piteşti nu este minune", ci doar un fapt senzațional – încă o icoană de acelaşi fel aflându-se la un alt credincios. Ziarul „Monitorul" a publicat încă de joi, 17 februarie, sub semnătura domnului Dumitru Sandu din Botoşani, că „Maica Domnului cu trei mâini" (Trihierussa) nu-i nici minune, nici fapt senzațional, ci un act de cultură, „o imagine cunoscută a iconografiei ortodoxe prin icoana de la Mănăstirea Hilandar de pe muntele Athos".

28 februarie 1994

Până la victoria finală

Dl. Gh. Ursachi din comuna Oțeleni, Iași, poartă cu el, la vedere, însemnul de veteran de război. Aşa, cu decorație pe piept, a făcut 30 de drumuri la Judecătoria Paşcani, 11 la Tribunalul Iaşi şi un drum, până acum, la Bucureşti. Pentru cele 2/4 din 4,07 ha teren din moştenirea soției sale, Aguda, se judecă cu un strănepot, Anton Benghea, care fără drept îi stăpâneşte pământul, dar „nu-l descurcă nici judecătorii, nici avocații". Ca şi la „Țiganca", la „Cotul Donului" ori în „Munții Tatra", el este hotărât să lupte mai departe, până la victoria finală.

25 februarie 1994

„Steaua României" – decorație instituită de Carol I al României

Dl. Dumitru Sandu, Botoşani: Prima decorație românească, „Steaua României", a fost instituită de către Carol I la 10-22 mai 1877. La telejurnalul de sâmbătă seara, 12 martie 1994, în secvența referitoare la Mareşalul Averescu, s-a afirmat că această decorație ar fi fost instituită de către Alexandru Ioan Cuza. În realitate, domnitorul Unirii nu a realizat acest obiectiv, deşi a încercat de trei ori: prima dată în 1859, la sugestia lui Vasile Alecsandri, „Ordinul jerbei de aur", a doua oară în 1861 şi, în

sfârşit, în 1864, „Ordinul Unirii”. Până mai ieri, Cuza era numit primul preşedinte din istoria României, azi aflăm că a instituit decoraţia „Steaua României”, mâine s-ar putea să ni se spună că a bătut monedă („romanatul”) şi poimâine că este primul fedesenist din istorie.

18 martie 1994

Nepoata lui Lucreţiu Pătrăşcanu ne-a vizitat la redacţie

D-na Valeria Barnovschi – Aleea Muşatini nr. 6, bl. M9. sc. A. et.3, ap. 13, ne-a vizitat la redacţie. S-a recomandat nepoată a cunoscutului demnitar comunist Lucreţiu Pătrăşcanu, decedat în temniţele administrate de comunişti. Lucrează la un cămin de copii din Iaşi, i se refuză examenul de grad şi din cauza datoriilor pe care le are şi a veniturilor modeste (ea are circa 60 000 lei lunar, iar mama ei aproximativ 30.000 lei), nu reuşeşte să se descurce. Fiul său, în vârstă de 14 ani n-a fost niciodată într-o tabără şcolară. Solicită de la sponsori ori persoane fizice binefacerea lor.

8 aprilie 1994

Un inginer agronom, pensionar, se recomandă:„Am o gospodărie personală model”

Dl. Dumitru I. Şalaru, veteran de război, str. Mărăcineanu nr. 5. cartierul Tătaraşi, Iaşi: a ascultat la radio sau a citit în presă că este bine ca în fiecare judeţ să existe măcar un model de gospodărie personală care să întrunească exigenţele necesare. Domnia sa susţine că gospodăria sa întruneşte aceste pretenţii. Are o casă bine îngrijită, curtea de 700 mp prevăzută cu pomi de mai multe soiuri, viţă-de-vie (vreo 50 de butuci), un solar amenajat pentru producerea răsadurilor şi a zarzavaturilor, pe restul terenului fiind organizate parcele însămânţate cu ceapă, usturoi, salată, ridichi, bob, pătrunjel, morcov, mărar, leuştean, ţelină, cartofi, sfeclă roşie. Un spaţiu este destinat florilor: lalele, crini, pansele, zambile, bujori etc. La muncile necesare în gospodărie este ajutat de fiica sa, Alexandrina Hanganu, asistentă (farmacie), de ginerele său, Ştefan Hanganu, salariat la S.C. CONSTRUCŢII FEROVIARE S.A., şi de familia fiului său, Radu V. Şalaru, asistent chimist la Institutul de Chimie „Petru Poni”, Iaşi. Este dispus să primească vizita oricui este interesat, inclusiv a foştilor săi colegi de

specialitate, astăzi ingineri-agronomi pensionari.

27 aprilie 1994

„Acum 40 de ani, de Paşte, am reînviat"

Dl. prof. Gh. Condurache, fost deţinut politic antitotalitar, Iaşi: „Exact cu patruzeci de ani în urmă, la 27 aprilie 1954, a treia zi de Paşte, mă întorceam acasă din infernul de la Midia, cu douăzeci de luni şi o săptămână de detenţie, unde îmi dusesem osânda de ocnaş mai ales în infernul de la Canal, muncind în cariera de la «Piatra», lângă lacul Taşaul, câte 12 ore pe zi, fără judecată şi fără condamnare, «nemeritând» altă muncă, deşi eram profesor specialist în latină-greacă şi matematică-fizică. Ca ocnaş, dislocam cu ranga de fier stâncile dinamitate de artificieri şi le desfăceam cu barosul de 10-15 kg în blocuri portabile, pe care le încărcăm în roaba cu care le transportam la 50-100 m şi le încărcăm într-un vagon platformă şi de acolo într-o cupă uriaşă, mânuind astfel, de 3-4 ori, 5.000 kg de piatră, cât era norma zilnică obligatorie (inclusiv duminicile şi zilele de Crăciun şi de Paşte, fără răgaz). Şi doar fusesem reţinut de organele MAI sub eleganta formulă «pentru cercetări», dar cercetat am fost în ultima zi de detenţie, la 25 aprilie 1954, când am fost găsit nevinovat şi eliberat cu «scuzele» de rigoare şi cu recomandarea-poruncă de a nu spune nimănui nimic din ce am suferit în acest răstimp, când foarte mulţi decedaseră şi fuseseră îngropaţi câte douăzeci-treizeci în gropi comune, fără cruci, dar cu pământul nivelat la suprafaţă. Care-mi fusese, totuşi, vina? Îndrăznisem să mă manifest la alegerile frauduloase din 19 noiembrie 1946, în frunte cu prof. univ. Alexandru Claudian, împotriva PCR, reprezentând la urne Partidul Social Democrat Independent al lui Titel Petrescu, care avea ca siglă «Fântâna cu cumpănă» şi care alcătuia, împreună cu PNŢ, condus de Iuliu Maniu, şi cu PNL, condus de Dinu Brătianu, opoziţia naţională. Pentru această «vină», triunghiul local, PCR – Sfatul Popular Iaşi – Sindicatul Învăţământ, prin procesul verbal nr. 5/iulie 1952, mi-a hotărât această soartă macabră, punându-mă la dispoziţia securităţii statului ca pe un înrăit «duşman al poporului», deşi eram orfan de război şi sărac lipit pământului, căci poporul era reprezentat atunci doar de PCR. Iar la întoarcerea mea din infern la Iaşi, am găsit acasă, instalat de securitate în una dintre cele trei camere ale

locuinței (unde locuia soția mea, prof. Natalia Condurache, împreună cu cei doi copii ai noştri, Dorin şi Val, în vârstă de 9 şi, respectiv, 4 ani, împreună cu soacra), pe ofițerul de securitate – locotenent major Gh. Ududec, cu familia lui, care-mi terorizase soția în acele zile cumplite, asigurându-i şi ei o viață tot atât de infernală, dacă nu mai cumplită decât aceea pe care o trăisem eu la Canal, în lagărul de exterminare de la Midia. Şi astăzi, dintre cei treizeci de profesori şi învățători din Iaşi, arestați în 15-18 august 1952, mai sunt în viață doar trei: prof. univ. C. Angelescu, eu şi învățătorul I. Paidos. Acum patruzeci de ani am reînviat, în 1954, odată cu Iisus Hristos."

27 aprilie 1994

Necazul românilor de pe cele două maluri ale Prutului

Dl. Sergiu Pătraşcu, str. Gh. Coşbuc nr. 27. Iaşi. Situația din Basarabia este cunoscută. Populația din dreapta Prutului, îndeosebi cea a municipiului Iaşi, receptează evenimentele în mod diferit. Unii cetățeni au înțeles corect situația şi apreciază că lupta pentru reîntregire nu trebuie abandonată, ci intensificată. Alții, pesimiştii, consideră că totul este pierdut. Mai sunt unii care-s de-a dreptul supărați, considerându-i pe frații noştri din stânga Prutului ca fiind rusificați şi în contactele ocazionale îi privesc uneori cu ostilitate. Îi menționez şi pe cei indiferenți. Făcând parte din prima categorie, consider că avem datoria să acționăm prin toate mijloacele şi căile posibile pentru a modifica atitudinea celorlalte categorii. Pentru stabilirea unor legături temeinice dintre românii de pe cele două maluri ale Prutului, trebuie să ne amintim, să medităm, dar mai ales să acționăm în sensul strângerii rândurilor noastre.

29 aprilie 1994

Mihoreni-Herța – 400 de ani de atestare documentară

D-na Elena Popa din Mihoreni, raionul Herța - Ucraina îi scrie d-nei profesor Padelia Radeş, şefa filialei Moldova a Societății „Amicii Regelui Mihai", în legătură cu sărbătorirea a 400 de ani de atestare documentară a localității, următoarele: „Sărbătorirea a avut loc (2 mai a.c.), din cauza vremii nefavorabile, în ograda clubului. Au luat parte dl. Vasile Tărâțeanu, redactorul şef al revistei «Plai Românesc», dl. Ilie T. Zegrea, şeful Radiodifuziunii Române,

copreşedinte al societăţii de cultură românească «Mihai Eminescu», dl. Gh. Bostan, profesor la Universitate, doctor în Ştiinţe Filologice, dl. Eugen Pitei, din partea Patriarhiei Române, dl. Vasile Bîcu, de la «Gazeta de Herţa», autorităţile locale şi din raion, consăteni de-ai noştri care trăiesc în Chişinău, Bălţi, Cernăuţi, Kiev... Mesajul din partea societăţii «Ştefan cel Mare» a fost citit de dl. prof. Dumitru Olaru, iar poezia dumneavoastră a fost citită de doamna Veronica Sotropa, sora mea. Când a ajuns la «Mihorenii dragi ai tatei... », ochii celor prezenţi au început să joace în lacrimi. A urmat apoi partea artistică, la care au participat cetăţeni din sat de toate vârstele. Un mic program am avut şi noi, pensionarii, foştii profesori: eu, fratele Viorel Cobascki, Alexandra Jar, soţii Olaru, dl. Hrib ş.a. Am încheiat cu cîntecul «Doamne, ocroteşte-i pe români». La hora satului s-au prins artiştii amatori, musafirii, sătenii".

8 iunie 1994

Pe jos, spre Chişinău

Dl. Petriţa Crăciun – cel despre care la 29 aprilie şi 12 mai 1994 s-a scris în „Monitorul" că va merge pe jos de la Oradea până la Chişinău, comemorând 105 ani de la moartea poetului Mihai Eminescu – ne scrie din localitatea Dolheşti, la 3 iunie 1994: „...în 17 zile am parcurs 648 km, cu o medie de 38 km/zi, am trecut prin şase municipii, 12 oraşe, 45 comune, 79 sate. Prin Transilvania şi prin munţi am avut 7 zile cu ploi. Am fost primit cu deosebită căldură peste tot şi mi-au semnat în caietul de drumeţii prefecţii de la Iaşi, Bihor, Alba Iulia şi Piatra Neamţ, Prea Sfinţiile lor episcopul de Oradea şi episcopul de Alba Iulia, primari şi alte oficialităţi, cărora m-am prezentat în drumul pe care l-am parcurs. Peste tot a fost apreciată acţiunea mea de comemorare a 105 ani de la moartea lui Eminescu şi m-au rugat să transmit românilor moldoveni de dincolo de Prut gânduri de frăţie şi bună înţelegere. Pe 5 iunie, sper să sosesc la Ipoteşti - Botoşani iar pe 14 sau 15 iunie la Chişinău".

10 iunie 1994

Tot respectul, domnule profesor, oriunde vă aflaţi

Dl. Vasile Amarie, profesor – comuna Tătăruşi. Din dorinţa de-a înfiinţa un muzeu al satului şi având sprijinul nemijlocit al oamenilor de bine din localitate a colectat dovezi semnificative privitoare la activitatea laborioasă a dascălilor comunei pe parcursul a mai multor zeci de ani. Astfel ne face cunoscut faptul că pe data de 1 august 1921, la Tătăraşi, se constituia o societate culturală, transformată ulterior în Căminul cultural ,,Lumina" sub auspiciile Fundaţiei culturale ,,Principele Carol", unde sub directa îndrumare a neobositului profesor Bârleanu, s-au adunat materiale lingvistice şi folclorice donate apoi Muzeului Limbii Române şi Academiei Române. Preşedintele ,,sfatului conducător", profesorul Nicolae Bârleanu, în anul 1936 a scos unul din puţinele ziare apărute la sate în acea perioadă, sub denumirea ,,Cuvântul Ţăranului", organ independent de educaţie economică şi culturală al ,,Asociaţiei muncitorilor plugari" din judeţul Baia. Organul de propagandă s-a vrut a fi ,,ecoul intereselor reale şi legitime ale ţărănimii de pretutindeni înşelate", iar asociaţia, prin modul de organizare, ,,să poată obliga conducătorii politici să realizeze promisiunile făcute în campaniile electorale".

Pentru munca depusă, Vasile Amarie ar dori să adreseze pe această cale mulţumirile şi urările sale de sănătate şi bucurie fostului său profesor de limba română, profesorul Nicolae Bârleanu, actualmente pensionar în Iaşi.

29 iunie 1994

Imnul de stat se cântă fără text, murmurat

Dl. Ion Obadă, Iaşi. Se ştie, dl. Ion Iliescu şi dl. Mircea Snegur se înţelegeau de minune. Amândoi au evitat să demaşte pactul Molotov-Ribbentrop – atacat chiar de Rusia într-o perioadă al cărei moment n-a fost folosit de cei doi fraţi. A fost cucerit momentul acceptării, ca imn al ambelor state, al aceluiaşi text: „Deşteaptă-te române". Dl. Snegur însă a ajutat să se renunţe la dânsul. Dată fiind conjunctura politică şi economică, dl. Ion Iliescu n-a dat tonul renunţării la melodie ci doar la textul ardeleanului Andrei Mureşan: se cântă fără cuvinte, pentru că folosindu-le expres - ,,Priviţi, măreţe umbre, Mihai, Ştefan, Corvine" – ultimul cuvânt i s-ar opri cuiva, cine ştie, în gât, şi-ar da în răguşeală veşnică. Să dea

Domnul, pentru că răguşeală stimulează şi activează memoria! spun unii.

27 iulie 1994

De-abia acum – „epocă de aur”

Dl. Gh. N.C. Mazilu, comuna Vlădeni, judeţul Iaşi. După ce şi-a recoltat cele patru hectare semănate cu grâu şi i-a mai rămas, după achitarea datoriilor la stat 135 kg în casă, din care urmează să plătească şi impozitul agricol pe anul 1994, şi-a pus întrebarea dacă n-a venit momentul punerii în valoare a Legii circulaţiei libere a pământului („Monitorul” din 13 aug. a.c.). Adică să vândă pământul. Cum dl. Mazilu este proprietarul a 10 ha teren agricol, Dumnezeu l-ar lumina dându-şi seama că de-abia a intrat direct în „epoca de aur”, nu cum se lăudau unii până acum câţiva ani. Iată, a aflat de la „Bomba de cauciuc” de miercuri că PDSR, în acţiunea sa pentru stimularea privatizării, a sporit preţul pământului de 99 ori ajungând astăzi ca un ha de teren în România să valoreze 2 mii dolari, ceea ce, la cursul de schimb, înseamnă circa 4 miliarde lei hectarul. Când eşti pe punctul de a avea în buzunar, azi-mâine, peste 40 miliarde lei din vânzarea pământului, nu-ţi vine numai să slăveşti „epoca de aur” în care am intrat, ci să şi treci din licitaţie în licitaţie, să te tot privatizezi? Ba chiar să strigi: Trăiască puterea de azi că am ajuns efectiv în „epoca de aur!”

18 august 1994

Părinte, veşmintele vă sunt la noi, la „Monitorul”

D-na Mioara Stratulat, str. Maşinii nr. 2. Iaşi, a găsit în zona Podu de Piatră nişte veşminte preoţeşti abandonate. Celui care le-a pierdut ori i-au fost sustrase - ceea ce nu credem - să se prezinte la „Monitorul”, la camera 21. Nu-s haine preoţeşti de stradă, ci dintre acelea în care se oficiază slujbele bisericeşti.

23 august 1994

Le-a dat cu tifla torţionarilor şi s-a dus să-şi găsească adevăraţii judecători

Dl. Ion Obadă, Iaşi. Maria şi Ioan Pascal, dintr-o comună din judeţul Botoşani, locuiau undeva într-un bloc din dealul Copoului. În timpul dictaturii comuniste fuseseră persecutaţi

economic şi politic. După moartea soţului, în dosarul întocmit de Maria Pascal pentru a-şi dobândi calitatea de soţie supravieţuitoare, nerecăsătorită, de fost persecutat politic, există declaraţii ale unor cetăţeni din sat din care rezultă că soţilor Pascal li s-au luat pământul şi bunurile mobile agricole şi au fost întemniţaţi de comunişti, dar nici Poliţia, nici Procuratura, nici Justiţia, nici penitenciarele, nici S.R.I. sau instituţiile guvernamentale sau parlamentare n-au „putut" atesta oficial trecerea lor prin coloniile de „reeducare" şi muncă forţată. Întâmplător, s-a reţinut şi menţinut din arhiva personală un bilet de punere în libertate după executarea unui mandat de încarcerare a lui Ioan Pascal, soţul, în baza căruia bătrânei i s-a recunoscut de către Comisia Judeţeană, instituită în baza Decretului Lege nr. 118/1990, dreptul de soţie supravieţuitoare. Încercările ei de a-şi modifica statutul pe care şi-l câştigase prin ani de privaţiuni de tot felul n-au avut sorţi de izbândă la instanţele judecătoreşti, calitatea de titulară a drepturilor proprii de persecutat politic nu i-a fost recunoscută, procesul trenând din termen în termen, de la o instanţă la alta, fără chemare de martori şi discutarea probelor. Ultimul termen l-a avut pe 18 august şi, poate, procesul s-a amânat. Nu mai este nevoie de un nou termen pentru că, aflăm de la „Mica publicitate", supărată pe viaţă, Maria Pascal a dat cu tifla torţionarilor săi şi a plecat pentru a participa la o altă judecată, poate mai dreaptă. Să-i fie ţărâna uşoară că împlinea 93 de ani A lăsat guvernului spre folosinţă generală cei 18.000 lei indemnizaţie lunară de soţie supravieţuitoare de persecutat politic. Dacă la cantina săracilor o singură masă pe zi costa acum două luni 3.000 lei, iar întreţinerea unui deţinut în penitenciar costă statul 10.000 lei pe zi, cei 18.000 lei pentru ea au fost mai nimic. Cum nimic şi nimicnicie înseamnă viaţa pentru mulţi.

26 august 1994

În locul bastonului de pensionar – desfacerea contractului de muncă

D-na Georgeta Codreanu, Aleea Rozelor nr. 5. bl. U3, sc. C, Iaşi. Până pe data de 12 septembrie 1994 am fost salariată la D.C.A. Iaşi. Pe data de 9 august am făcut cerere pentru concediu de odihnă în urma căreia, pe data de 23 august, am primit banii aferenţi. Între timp, Consiliul de administraţie, pentru rentabilizarea

întreprinderii, cu adresa nr. 867/19 august a hotărât desfacerea contractului meu de muncă, deşi până la ieşirea la pensie mai aveam 4 luni. Un fel de înmânare în avans a bastonului de pensionar şi a mulţumirilor pentru timpul lucrat. Măsura mi se pare lipsită de tact, dar şi de omenie, pentru că sunt văduvă de un an, soţul meu făcând un infarct la birou, nu am pământ şi nici nu lucrez în particular. Din ce mă întreţin până la primirea pensiei?

16 septembrie 1994

Costumul de mire după ce a fost folosit a devenit bani

Dl. Nicuşor Adrian Mînzat, Iaşi. La 12 august, în „Monitorul" am scris despre „Costum de mire – cu mâneca sacoului de altă culoare". Urmare a demersului, ajutat de dl. Neamţu, reprezentantul firmei STILMAN la Iaşi, la data de 12 septembrie, am primit de la Casierie banii pe care-i dădusem pe costumul de mire. Firmei şi personalului magazinului le mulţumesc.

20 septembrie 1994

Iaşul nu uită paginile glorioase din istoria ţării noastre

Dl. Constantin Ostap, Iaşi. Dl. Aurel Leon, în „Cafeaua de dimineaţă" din 9 septembrie a.c. („Ne putem permite luxul de a uita cea mai glorioasă pagină a istoriei noastre?) ne-a speriat cu vestea că a dispărut bustul generalului francez Henri-Mathias Berthelot, bust în bronz realizat de L. Goue şi amplasat în grădina Teatrului Naţional din Iaşi, în umbra stejarului despre care, tot domnia-sa, a scris în Cronica din 19 februarie 1982 („Stejarul generalului Berthelot"). Îl îndrăgim pe dl. Leon pentru constanta dumisale preocupare întru apărarea valorilor Iaşului, chiar dacă ocărăşte câteodată acest târg, aşa cum făcea şi Ionel Teodoreanu („Bal mascat"), G. Topîrceanu („Civilizaţie locală"), Al. O. Teodoreanu („Tămâie şi otravă" – recent reeditată) şi cum o face şi Nichita Danilov („Urechea de cârpă"). Ar fi trebuit ca tot domnia sa să arate că a „dispărut" şi bustul lui Matei Millo, tot din Grădina Teatrului. Ne miră faptul că dl. Val Condurache, având pe aceeaşi pagină tableta „Transparenţă, care va să zică", a dat o dezmînţire acestei veşti alarmante de-abia la 20 septembrie a.c. Cele două busturi nu au dispărut pentru totdeauna, ci au fost luate de direcţia Teatrului şi puse la păstrare în loc sigur, deoarece, într-adevăr, nişte „bruneţi"

încercaseră să le ciordească în scopuri lucrative. Când se vor termina lucrările din curtea teatrului, busturile vor fi repuse la locul lor. Şi, sperăm, direcţiunea Teatrului va pune pe soclul bustului o placă inscripţionată (care acum lipseşte), ca să ştie lumea că este bustul ctitorului teatrului ieşean, Matei Millo. Şi, poate, se va îngriji cineva să repună în mâna dreaptă a cronicarului Miron Costin, dăltuit (frumos!) de Vl. Hegel, pana ce lipseşte, fiind luată de cine ştie ce inconştient. Dar trebuie să justificăm titlul acestei note. Nu, ieşenii nu uită istoria ţării. Să se ştie că, din 1992, a luat fiinţă Asociaţia pentru Conservarea şi Reevaluarea Artistică a Monumentelor şi Siturilor Iaşului (A.C.R.A.M.S.I.), care, între altele, se preocupă de refacerea Monumentului Unirii din 1918 al Olgăi M. Sturza, dăruit de ea Iaşului în 1927 şi demolat în 1947. S-a găsit un fost ieşean, inginerul Radu Coca din Bucureşti, care „sponsorizează" toate cheltuielile pentru refacerea acestui monument drag inimilor noastre. Monumentul va fi refăcut aşa cum a fost de către sculptorul Constantin Crengăniş, care deja lucrează macheta în mărime naturală. Monumentul va fi amplasat în faţa Muzeului de Ştiinţe Naturale din bulevardul Independenţei, aşa încât simbolul Unirii din 1859 va dialoga cu Monumentul Unirii din 1918, profilat pe faţada Universităţii din 1860 (actuala U.M.F.).

21 septembrie 1994

Apel al Societăţii „Ştefan cel Mare" către primarii din judeţul Iaşi

Dl. Mihai Dorin, lector universitar, preşedintele Societăţii „Ştefan cel Mare" din Iaşi ne informează că pe adresa societăţii a sosit o emoţionantă scrisoare din ţinutul Herţa, de la profesorul pensionar Ion Rotaru, din localitatea Poieni, raionul Herţa. Adresată profesoarei Pandelia Radeş, secretara societăţii noastre şi fiică a Herţei, scrisoarea ne îndeamnă să nu slăbim legăturile cu românii din acest colţ vitregit al Ţării, mai ales acum, „când avem nevoie mai mult ca oricând, să contribuim la trezirea şi menţinerea conştiinţei şi mândriei naţionale în Moldova de Sus". Ca urmare a acestei sensibilizări a noastre, Societatea „Ştefan cel Mare" face apel către primarii din judeţul Iaşi să se înfrăţească cu primarii din

ținutul Herța, în scopul salvării comunității românești de aici și a conservării valorilor culturale și naționale române. Alte relații la telefon 145722, Iași.

29 septembrie 1994

Macheta agendei telefonice există

Dl. Eugen Ștefan, str. Frumoasa nr. 15, bl. 646, Iași, răspunde d-lui Voicu Tiulea, Iași, care a publicat la această rubrică articolul „Agende telefonice de buzunar". „Vă fac cunoscut că dețin trei machete de agende telefonice pentru anul 1995 care-și caută un editor. Prima machetă este a unei agende telefonice de birou în care, deosebit de spațiul pentru notări telefonice, are inserate texte referitoare la istoricul telecomunicațiilor; alta, tot agendă de birou, cuprinde două bloc-notes-uri și un opis (alfabetic, cu numele și numărul de telefon) telefonic, text cuprinzând curiozități, glume, sfaturi; al treilea exemplar de machetă îl formează agenda de buzunar în care, pe lângă datele obișnuite sunt cuprinse sfaturi utile, coduri poștale, prefixe telefonice interne și internaționale, unități de măsură etc.". Pentru că nu „Monitorul" este cel care editează agenda la care ne-am referit, rămâne ca altcineva interesat de publicarea unor asemenea agende utile unui om ce se vrea „citit", să vă contacteze. La sugestia dumneavoastră, vă menționăm numărul de telefon 125454.

29 septembrie 1994

Am văzut și eu O.Z.N.

Dl. Vasile Despa, bulevardul Dacia nr. 49. bl. DD2, et. 1, ap. 4, Iași. Și eu am văzut O.Z.N. Sâmbătă seara, pe la orele 21,00, eram la geamul de la bucătărie. Obiectul zburător era purtător a două luminițe galbene și a unui girofar, precum poartă mașinile Poliției și ale Salvării. Numai că vehiculul văzut de mine avea plecări și staționări repezi. L-am urmărit până a dispărut după dealul de la Miroslava. Soția nu m-a crezut când i-am vorbit că am văzut O.Z.N. Acum, după ce „vedeniile" s-au confirmat, o să mă creadă. Într-un fel m-am îndoit și eu de noutatea fenomenului pe care l-am perceput din cadrele ferestrei de la bucătărie.

30 septembrie 1994

O posibilă carte de interes

Dl. Petru T. Bosianu, str. Lt. Caranda nr. 2, Iaşi este născut şi crescut în comuna Holboca, a lucrat la Autobaza nr. 1 Iaşi, la Antibiotice, la C.L.F., iar de la I.T.S.A.I.A. Iaşi a ieşit la pensie. Este căsătorit, are copii şi nepoţi, dar are şi o carte. Aceasta se intitulează „Viaţa oamenilor trecători pe acest pământ" – cartea vieţii familiei sale – are 17 capitole, a fost editată în circa 1000 exemplare şi difuzată la cunoscuţi şi prieteni. Lucrarea are un pronunţat caracter autobiografic, dar şi capitole de interes mai larg: viaţa oamenilor descrisă prin zodii şi planete; felul zodiilor; povestea vieţii oamenilor după zodii; planetele şi timpul în anii ce ţine de aceste planete; pascalia; legea lui Iisus Hristos; rugăciuni de mântuire; fapte creştineşti făcute în timpul vieţii; obligaţii şi îndrumări creştine; cele 12 vineri sfinte de peste an în care trebuie ţinut post; realităţile oamenilor pe pământ; visul Maicii Domnului; poveşti pentru timp şi suflet. Un editor şi un sponsor interesaţi ar putea face din cele circa 40 pagini cu calităţi o carte interesantă, necesară în casa oricărui bun creştin.

11 octombrie 1994

Mai există un mormânt din catastrofa de la Ciurea

Dl. Sergiu Patraşcu. str. George Coşbuc nr. 27. Iaşi. Ziarul „Monitorul" din 10-11 septembrie a.c. a publicat o relatare despre cea mai mare catastrofă feroviară din România care s-a produs în noaptea de 30/31 decembrie 1916 la Ciurea. În articol se arăta că osemintele victimelor acestui grav accident au fost descoperite într-o groapă comună aflată în curtea AGROMEC Ciurea şi că singurul mormânt căruia i se mai cunoaşte inscripţia este cel al locotenentului Vasile Cantacuzino din Regimentul 3 artilerie grea, aflat, după cum am înţeles, în Lunca Cetăţuii. Vreau să arăt că în cimitirul Eternitatea mai este un mormânt al unei persoane, victimă a acestei catastrofe. În parcela 14-1, chiar lângă alee, există o cruce, de dimensiuni mici, dintr-o piatră dură, pe care se află „următoarea inscripţie: „Scumpului meu fiu SINESIE E. RADU, decedat la 31 decembrie 1916 prin catastrofa de la Ciurea, în etate de 18 ani". Mormântul nu este îngrijit. Fiind alături de lucrarea noastră, îl mai curăţăm de buruieni, crengi şi frunze căzute. Nu există nici un indiciu din care să se deducă dacă persoana respectivă era din Iaşi sau poate din alt colţ al ţării.

13 octombrie 1994

Consiliul editorial
Liviu Antonesei, Daniel Condurache, Ioan Florin Florescu, Silviu Lupescu, Doru Tompea, Florin Zamfirescu;
Michael Astner (fotoeditor)
Redactor de serviciu: Ion N. Oprea

Reparaţi drumurile spre Dobrovăţ

Dl. Ion Obadă, Splai Bahlui 24, Iaşi: „De câte ori Administraţia Naţională a Drumurilor face referiri la reţeaua de drumuri pe care o administrează, lansând programe şi obiective, în ziare de mare tiraj, am o mare nemulţumire.

Cea mai mare supărare o port însă celor de la Drumurile judeţene. Ei nu comunică nimic despre modernizarea reţelelor, despre proiectele în curs, dar şi despre folosirea banilor veniţi ca ajutoare pentru îmbunătăţirea infrastructurii. În vară, Ministerul Culturii a organizat o vestită excursie a unor mari personalităţi ale scenei româneşti, la Iaşi. S-au vizitat mai toate mănăstirile din Moldova. Numai Mănăstirea Dobrovăţ, ultima ctitorie a lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, n-a putut fi admirată, pentru că drumul până acolo arată tot ca şi atunci când şi-a aruncat domnul Ştefan săgeata... Dacă Consiliul Judeţean ori Prefectura ar avea mai multă grijă, altfel ar arăta căutările credincioşilor către sfânta mănăstire, alta ar fi biserica şi catapeteasma ei – făcătoare de minuni. Turnul de veghe al Mănăstirii Dobrovăţ, dar şi casa lungă şi dărăpănată, ridicată de Racoviţeşti la 1663, folosită ca penitenciar, orfelinat de fete şi şcoală agricolă, ar putea deveni mâine ori poimâine loc de găzduire a copiilor străzii, prilej numai bun de evidenţiere filantropică a monahismului ortodox.

Îmi amintesc descrierea făcută de Regina Măria a României

într-unul din volumele «Povestea vieții mele»: «După dejun, am plecat la Dobrovăț, unul dintre domeniile Coroanei. Drumul trece prin păduri de toată frumusețea, dar e lung şi neînchipuit de rău... Netăgăduit, acest colț de țară e cât se poate de frumos, cu codri aproape neumblați, dar drumurile sunt îngrozitoare».

Se aude la comună ori la județ? Drumurile spre Dobrovăț sunt şi astăzi îngrozitoare. Faceți ceva şi ajutați-ne să ajungem la Sfânta Mănăstire cu biserica şi icoanele sale făcătoare de minuni.

5 decembrie 2001

Binecuvântată mâna măicuței...

În „Smerită propunere către sfintele biserici pământene", scriitorul Liviu Antonesei are dreptate susținând că „dreptul la acte caritabile, la filantropie şi generozitate aparține tuturor confesiunilor creştine", este de părere cititorul Ion Obadă din Iaşi:

„... În perioada 1945-1948, imediat după seceta cea mare, eram elev de gimnaziu la Seminarul „Veniamin Costache" din Iaşi. Adunătură de copii de oameni săraci ori mai înstăriți cu care aveau de lucru, sub aspectul educației şi al formării intelectuale, atât personalul spiritual, profesorii şi pedagogii, dar şi cei din administrația şcolii.

După anul acela de secetă era greu atât pentru părinții noştri, cât şi pentru cei care munceau ca angajați, directorilor-preoți Mihai Petrovanu, Scarlat Porcescu ori Ion Simionescu, să ne astâmpere foamea. Dificil era şi pentru profesorii noştri – Gh. Condurache, Constantin Ciopraga, Ciubara, Gavril Istrate, Jean Renoux ori părintele Zuzu – să ne completeze ceea ce nu aveam din şcoala primară, din satele de unde veneam, greu încercate de ororile războiului.

Aşa că, mai sub toate aspectele, mai toți eram un fel de copii ai străzii. La prima vacanță, a Crăciunului 1945, toți ne-am înapoiat în familii încărcați de păduchi. Ciuguleau păsările din curte într-o veselie de pe albiturile scoase din leşia cazanelor şi întinse la geruit. Iar după vacanță, în curtea din spatele şcolii, săptămâni de-a rândul au funcționat etuvele...

Crucea Roşie, țin minte, ne mai suplimenta hrana. Preoții şi diaconii şcolii, fie ei profesori, pedagogi ori în aparatul administrativ, îşi făceau datoria dându-ne sfaturi, încurajându-ne,

pregătindu-ne şi chemându-ne la post şi rugăciune, la sfintele slujbe din chiar sfânta Capelă din incinta şcolii şi internatului.

Cea mai importantă persoană care ne aducea mângâiere, pentru că noi, veniţi de la ţară, duceam dorul mamelor şi surorilor noastre, ştiţi cine era? Măicuţa Măria. Tânără, curat îmbrăcată, mereu zâmbitoare, totdeauna dăruindu-ţi o bomboană, un biscuit ori un măr, ea era întâlnită şi la infirmerie, şi în sala de mese, şi la bucătărie, şi în clasa de meditaţii – peste tot. Darurile ei veneau după ce-ţi afla notele luate, purtarea pe care ai avut-o în clasă şi în internat, pe timpul învoirii de care ai beneficiat în oraş.

Pentru copiii sosiţi din Basarabia, cu părinţi sau fără, şi care rămâneau în şcoală şi pe timpul vacanţelor, cum erau fraţii Dudnic, ea era Mama lor, iar preoţii, gazdele lor permanente.

Mângâierile ei de mamă dăruite nouă – Mihai Bistriceanu, Theodor Sârghie, Mihai Ciobanu, Laurenţiu Ureche ş.a., deveniţi ulterior medici, ingineri, arhitecţi, jurişti, profesori – erau cea mai mare răsplată a comportării noastre. Completate exemplar de blândeţea şi dăruirea venite de la „tata" Tescu sau Ungureanu, de la bucătărie, care aveau şi ei proprii lor copii alături de noi".

2 noiembrie 2001

Labiş, din nou în atenţia noastră

Dna, Elena Olaru, str. Clopotari 74, Iaşi: „Interviul cu Stela Covaci din OBIECTIV m-a chemat la lectură; în câteva zile am recitit volumul «Moartea unui poet» de Gh. Tomozei, dar şi «Nicolae Labiş» de Lucian Raicu, Editura Eminescu 1977. Mărturiile Stelei Covaci coincid cu aprecierile lui Lucian Raicu colegi la Şcoala de Literatură în perioada 1952-1954. Fie-mi îngăduit, ca cititoare şi admiratoare atât a poetului, cât şi a criticului literar, să zăbovesc şi eu asupra primului, folosindu-mă de argumentaţia ultimului. Labiş n-a fost un autor comod, ci un vulcanic, un revoluţionar al gândirii şi acţiunii. De aici sorgintea poeziei şi a volumului «Lupta cu inerţia», gândul de a se retrage la Mălini pentru a se sfătui cu sine, excluderea sa din UTM în 1953. Labiş a fost şi un poet al improvizaţiei, speranţei şi credinţei în prietenie. La 3 decembrie 1955, când împlinea 20 de ani, într-o cameră de hotel, în provincie, singur în faţa hârtiei, Labiş «organizează», cu prietenii absenţi, o petrecere fastuoasă, un mare

«ospăț» închipuit: «Am douăzeci de ani și mă exprim./ Într-o odaie de hotel, spre seară/ Stăm împreună cei ce ne iubim/ Înfiorați de iarna de afară./ De ce să mint, prietenii mei nu-s,/ Dar vuet la fereastră dă târcoale.../ Închipuirea-mi numai și-a adus/ Prieteni dragi, pe scaunele goale,/ Dau un ospăț – am douăzeci de ani» (Douăzeci de ani). Pentru ca, în dimineața zilei de 10 decembrie, țintuit de-o paralizie fulgerătoare, la câteva ceasuri după presupusul accident, Labiș să dicteze prietenului său Aurel Covaci versuri tulburătoare: «Pasărea cu clonț de rubin/ S-a răzbunat, iat-o, s-a răzbunat,/ Nu mai pot s-o mângâi./ M-a strivit/ Pasărea cu colț de rubin/ Ciugulind prin țărână/ Vor găsi poate/ Urmele poetului Nicolae Labiș/ Care va rămâne o amintire frumoasă». S-o fi referit la cei care-i organizaseră împingerea sub roțile tramvaiului, la cei care-l excluseseră din UTC, la cei din cauza cărora aproape șase luni din an trebuia să se retragă pentru meditație și liniște la Mălini, la cei care adesea îl obligau să-și mutileze poemele pentru a-și păstra șansa de a le vedea tipărite ori la tot în ceea ce crezuse, iar viața îi dezamăgise?"

11 decembrie 2001

Am redevenit țărani am redevenit săraci...,

Dl. Ion Hârjoabă, Frumoasa 85B, Iași: „Nu numai Frumoasa, ci și Mircea cel Bătrân, Alexandru cel Bun, Cantemir, Broscăria, Bularga și chiar Tătărașul sunt cartiere construite în majoritate de noi, țărani de prin satele și comunele învecinate Iașului. Munceam cu 1,5-3 lei/ziua de muncă la CAP, iar copiii care veneau pe lume nu puteau fi îngrijiți cum trebuie din veniturile respective. Așa că, la îndemnul unor consăteni deveniți ingineri, tehnicieni sau normatori la șantierele de construcții, am început să dăm năvală la Iași. Plecam noaptea și ne întorceam tot noaptea ori la sfârșit de săptămână. Începeam să devenim musafiri în casele noastre, dar ne pricopseam cu un ban în plus la sfârșit de chenzină, precumpănitoare fiind alocațiile care nu erau impozitate. Cu timpul, parte dintre noi am devenit orășeni, am primit locuință în organizările de pe șantier, apoi chiar de la Primărie ori de la sindicat. După 1989, când credeam că ne va fi mai bine, ponoasele au căzut tot pe noi. Locurile de muncă s-au împuținat, cheltuielile au sporit și am început să ne întoarcem atenția către locul de baștină, la

pământul restituit după aplicarea Legii nr. 18/1991. Ne-am asumat din nou condiția de țăran. O fi bine, o fi rău? Se pare că e, din ce în ce, mai rău. Lucrările câmpului sunt costisitoare, iar valoarea recoltelor mică. Cu mâncarea trăim tot aşa de greu ca acum 30-40 de ani, când ne-a cuprins oraşul, iar de îmbrăcat şi încălțat, noroc că n-am deşertat debaralele, punem pe noi ce n-am aruncat, vechituri şi lucruri ponosite".

14 decembrie 2001

Zâmbetul de după cadou

Dl. Ion Teodoriu, str. Muşatini 10, Iaşi: „Riscantă temă de sondaj public, problema «cadourilor» la români. Riscantă pentru că nici nu simți când treci de la oferirea cadoului ori primirea lui, ca gest de suflet, în acela al păcatului, al ploconului. Cine şi-ar fi închipuit – dacă n-ar fi fost opinia publică – că nivelul «cadourilor» primite în instituțiile publice situează Tribunalul pe locul doi? Mersul cu darul la spital este o chestiune de viață şi de moarte, iar oferirea ori primirea lui capătă şi o destinație de bun simț. Dacă ți-ar refuza buchetul cu flori, cafeaua ori pachetele cu țigări, medicul ori asistenta, te-ai supăra, te-ai nelinişti. Tot aşa la şcoală, la Primărie sau chiar la Circumscripția financiară. Dar nu pentru că îți prisoseşte, ci pentru că vrei să cinsteşti pe cineva, să fii generos, să ştii că ai pe cineva la care să revii şi, ulterior, să ți se răspundă cu generozitate. Aştepți ca la gestul de omenie să ți se răspundă cu omenie. Oferi nu din milă, nici ca plocon ori pentru a corupe. Ca cetățean care am oferit multe cadouri în viață, am mare apreciere față de cei care mi-au răspuns, fie şi printr-un zâmbet, iar pentru cei care, după primirea atenției, se dau la fund, dispar de pe ecranul vieții şi se fac că nu te cunosc, încerc mereu un sentiment de condamnare, de dezaprobare. Cât priveşte apologia ori condamnarea mitei care îl acuză atât pe cel care primeşte, dar mai ales pe cel care oferă, las porțile deschise discuției. Rămân adeptul buchetului de flori şi al zâmbetului, ori al salutului de după primirea lui. Nu mă interesează nuanțele, nuanțările..."

18 decembrie 2001

Mai e nevoie de oameni competenţi?

Dna. Ana-Maria Sofronie, str. Dragoş 43, Iaşi: „«Omul fără caracter» despre care scria în OBIECTIV, recent, domnul Liviu Antonesei, referindu-se la propulsarea în fruntea Radioului public a unei persoane controversate, mi-a reamintit spusele manifestului FSN care, acum 12 ani, promitea competenţa drept criteriu de viitor în ocuparea nu numai a funcţiilor publice, ci la orice încadrare pe post. Principiul competenţei, iată, s-a diluat, a fost doar un abur al momentului, iar în locul lui a rămas obedienţa...

Un exemplu. A trecut ceva timp, s-au organizat şi comemorări de suflet, dar la catedra cu «seratele muzicale» n-a mai urcat nimeni. Alt exemplu. A existat, în programul Televiziunii române, o emisiune «Atenţie, se cântă!», realizată de compozitorul, pianistul, interpretul vocal şi creatorul de programe TV Horia Moculescu, împreună cu regizorul Ştefan Mărăscu, dar a fost scoasă din circuit, în ciuda succesului de care se bucura. În schimb, micul ecran este invadat de emisiuni submediocre, mustind de vulgaritate, prostie şi obscenităţi, de genul «Vacanţa mare», care rezistă publicului neselectat, uşor de pervertit. Iar dezinteresul pentru competenţe este cam peste tot.

Prof. univ. dr. Nicolae Ursulescu de la Facultatea de Istorie a Universităţii «Al. I. Cuza» din Iaşi dezvăluia, recent, într-o publicaţie de succes, o altă aberaţie a dezinteresului faţa de intelectualul harnic şi înzestrat. În localitatea Isaiia, dincolo de Răducăneni, către Cozmeşti, satul de baştină al unui tânăr profesor de Istorie, Vicu Merlan, acesta, împreună cu elevii de şcoală, a descoperit un tezaur format din 21 de zeiţe (dintre care 13 aşezate pe tron) şi 21 de reprezentări masculine, precum şi fragmente de încercări de scriere de acum peste 6000 de ani. Descoperirile au fost predate spre studiu Universităţii ieşene. În loc să fie recompensat şi ajutat să-şi continue cercetările arheologice, tânărul profesor de Istorie de la Isaiia a fost demis de la Muzeul din oraşul Huşi la doar câteva zile după ce a găsit tezaurul, pe motiv de lipsă de fonduri. Aşa se întâmplă că, în ciuda descoperirilor sale, estimate la miliarde de lei, tânărul cercetător a fost primul pe lista disponibilizărilor, suspendându-i-se şi finanţarea dată pentru a urma cursurile de specializare în arheologie... Mai trist e că acest caz, al profesorului Merlan, nu e, din păcate, unul izolat!”

19 decembrie 2001

Rămaşi de fazani

D-na Catinca Epure, comuna Dobrovăţ, Iaşi: „La puţin timp după ce în OBIECTIV s-a scris despre necesara modernizare a drumului care încă izolează Dobrovăţul – şi mănăstirea ridicată de Ştefan cel Mare către sfârşitul vieţii sale, de Calea Naţională şi restul judeţului, a sosit în localitate – ştiţi cine? – chiar ministrul Transporturilor din actualul Guvern Adrian Năstase.

Prezenţa sa la Dobrovăţ a avut un ecou operativ al celor scrise în ziar, să ofere o cale de finanţare a construcţiei, cum speram noi sau a fost o simplă întâmplare? Dar, chiar neprevăzută fiind „vizita, dată fiind oportunitatea obiectivului visat de noi, nu credeam o clipă că autorităţile, sensibilizate, vor pierde prilejul să intre în vorbă cu oaspetele, despre ceea ce le era cel mai necesar – drumul. Localnicii erau siguri de norocul lor când au aflat de vizita ministrului la Dobrovăţ.

Era mare zăpadă atunci în văgăunile noastre, iar drumurile total troienite. Am rămas uimiţi când, în aplauzele noastre, care reale, care imaginare, primele utilaje de deszăpezire, retrase din alte locuri asemănătoare, poate mai necesare momentului, ne-au desfundat drumurile, cum nu se întâmplase niciodată. Nu ne aminteam ca asemenea minune să se mai fi întâmplat cândva în localitate. Aflaţi în culmea bucuriei, extazul ni s-a dărâmat când am aflat că misterul acţiunii era motivat, cum se întâmpla şi cu 12-15 ani în urmă, de Mitrea, venit în week-end la o partidă de vânătoare în pădurea seculară a Dobrovăţului, aşa cum mai obişnuia, odinioară, şi altcineva de la Centru.

Fără plugurile speciale, jeep-ul ministerial, prin nămeţii cât casa, n-ar fi ajuns la destinaţie. Astfel, la acţiunea utilajelor s-au alăturat şi puterile locale, ba şi unii ţărani înfierbântaţi de o anumită speranţă, dar şi din impulsul ospeţiei şi al îndemnului lăuntric de a face o faptă bună, au pus mâna pe lopeţi, au împrăştiat antiderapant, făcând mare plăcere demnitarului din Palatul Victoria. Chit că s-au înregistrat şi ceva necazuri – distrugerea unor garduri ale gospodarilor, ca urmare a furiei sau a nestăpânirii buldozerelor şi plugurilor tractate mecanic. Principalul inconvenient însă a constat în faptul că, obosit cu drumul, cu stresul de la deszăpezirea în deplasare, domnul ministru Mitrea n-a luat corect linia de ochire, iar cătarea puştilor schimbate şi preschimbate n-a dus gloanţele către

vânatul căutat.

Speriați de gerurile iernii, poate fazanii îşi schimbaseră domiciliile. De fazani au rămas localnicii, consiliile locale, care nici de data aceasta, se zice, n-au deschis pliscul şi, în consecinţă, nu s-au ales cu finanţarea construcţiei drumului de la Dobrovăţ. Dar până la primăvară mai este, iar meteorologii spun că zăpadă şi vântoase vor mai fi la Dobrovăţ. Poate şi organizatori de excursii care să se gândească la drumurile buclucaşe de pe la noi. Poate..."

8 ianuarie 2002

Uniformele şcolare

Dna Zoița Smău, str. St. Andrei 42B – Iași:

„Serbare de Crăciun cu lansare de uniformă", citim într-o publicație națională din aceste zile. Despre ce este vorba? La Colegiul Național „Sf. Sava" din Bucureşti, „momentul de senzație l-a constituit o prezentare de modă cu totul inedită: după ce elevii au prezentat tricourile şi şepcile cu însemnele colegiului, câțiva dintre profesori au defilat şi ei pe „podiumul" reprezentat de scările din holul somptuos al clădirii, propunând elevilor uniforma şcolii", spune ziarul.

„O şcoală este o stare de spirit, iar una cu tradiție cum este «Sf. Sava» este cu atât mai bogată cu cât adună stările atâtor generații", a apreciat doamna Ecaterina Andronescu, ministrul Educației şi Cercetării, prezentă la serbare.

Uniformele şcolare îşi au rostul lor. Ele nu uniformizează oamenii – copiii – ci le creează distincție, îi cheamă la ordine şi disciplină, estompează grandilocvența.

Îmi amintesc din copilărie că, la Paşte, Crăciun ori în vacanța mare, era o mare plăcere să priveşti elevii de liceu care se întorceau de la şcoli în uniformele şcolilor pe care le frecventau. Ei purtau uniforma cu plăcere şi şi-o etalau şi copiii de la liceele industriale şi de meserii, de la liceele comerciale.

Ideea că, în țările civilizate, elevii ar fi renunțat la uniforma şcolară nu este chiar exactă. Veşti de la cei plecați din țară spun că, în colegiile engleze, uniformele şcolare, careul la intrarea şi ieşirea din şcoală, controlul uniformelor şi al ținutelor în general, salutul drapelului patriei sunt la mare cinste.

9 ianuarie 2002

Dor de Eminescu

Dl. Ion Obadă, Splaiul Bahluiului, nr. 8, Iaşi

Iaşul, oraşul universităţilor şi al culturii, al monumentelor, muzeelor, bisericilor, al caselor memoriale, al parcurilor cu amintiri, al muzicii şi al iubirii, cântat şi iubit de marele Minai Eminescu, cheamă la comemorare.

Multă vreme, celebrarea lui Mihai Eminescu a fost un eveniment de istorie şi suflet, o mare sărbătoare naţională. În asemenea momente, m-am ridicat copăcel, iar la şcoală am rămas în tovărăşia lui Eminescu, a poeziilor lui. Doamne, ce bogăţie a fost biblioteca cu Eminescu pentru mine, pentru colegii şi profesorii mei!

EI ne-a fost îndrumătorul întocmirii primelor noastre scrisori de dragoste, iar permanenţa lui cu Veronica Micle – pilda cuplului perfect, niciodată posibil de egalat. Astăzi, mai sunt oare perechi care să se mai iubească atât de puternic, până la moarte? Atingerea umerilor, a palmelor, privitul în ochii prietenei mai au tresărirea şi semnificaţia ori fiorul de altădată?

Urc spre Teiul lui Eminescu. Mă opresc în faţa casei unde se presupune că se întâlneau Eminescu şi Veronica, casă boierească, mare, având curte acoperitoare de amintiri, cu pridvor din lemn şi îndemn la aşteptare. Nimeni nu deschide...

Timpul şterge totul. Amintirile şi marile iubiri consemnate în literă pot dăinui. Cine, astăzi, ca Mihai Eminescu, odinioară, la moartea profesorului său Aron Pumnul, în Bucovina, mai întârzie la patul de suferinţă al bolnavului, îl îngrijeşte, deretică prin casă şi îi dedică poezii pentru eternitate?

Adesea uităm şi de înmormântarea profesorului nostru!

La fiecare 15 ianuarie, Eminescu se naşte din nou. Pierdut în tranziţie, contestat ori nesocotit, Mihai Eminescu rămâne al nostru. Spălătorii de creiere şi de simţire românească n-au succese în blestemăţia faptelor lor.

Prin luna noiembrie a anului trecut, doamna Olga Rusu, supravieţuitoarea soţului ei Constantin Liviu Rusu, mare admirator şi cunoscător al vieţii şi operei Iui Mihai Eminescu, publica un text emoţionant, cu titlul „Poveste de iubire la Iaşi". Viaţa soţilor Rusu, am înţeles, a fost, pe undeva, viaţa lui Eminescu şi a Veronicăi, a multora dintre noi care am mers mână în mână, adesea sub ori în

apropierea Teiului din Copou. Unora ne-au plecat prietenii. S-au dus Dincolo. Ne-au rămas simțămintele, lacrimile şi speranța că nepoții noştri nu vor uita de Eminescu.

„Poveste de iubire la Iaşi" se vrea reeditată cât va fi universul, iar bijuterii ca acestea vor face mereu bine minților şi sufletelor noastre: „O rămâi, rămâi la mine/ Te iubesc atât de mult/ Ale tale doruri toate/ Numai eu ştiu să le-ascult".

Eminescu trăieşte şi în întortocheata noastră tranziție. Omagiul pentru Eminescu este o confesiune terapeutică care ne însănătoşeşte.

14 ianuarie 2002

Măseaua de minte

D-na Veta Chipăruş, sat Războieni, Iaşi: „Veniți la Iaşi – locul tuturor cozilor, dar şi al dezlegării sforilor de la sacii cu bani – din cele mai îndepărtate sate ale județului, care cu trenul, care cu maşina ori căruța de ocazie, pe jos, nemâncați, înfrigurați, stresați de necunoscut, dar şi de cheltuielile făcute deja, de aroganța întâlnită la ghişee, cu sacoşa la subsuoară, în care în afară de bruma mâncării au îngrămădit tot felul de acte originale, oamenii săraci se aşează la cozile unde maşini de scris, xeroxuri şi calculatoare, dar şi operatoare cu hârtii pur şi simplu îi zăpăcesc…

Cozi, oboseală şi zăpăceală la notariate, apoi, la instanțele judecătoreşti, la policlinică ori spital dacă le trebuie şi avize medicale, la biroul avocatului, la cadastrul funciar ori la administrația finanțelor publice.

Merge treaba cât merge, unii ies de la rând pentru dosare incomplete, iar la urmă vestea cea mai neplăcută: s-au terminat banii. Altădată! Când, cui…? Dumnezeu ştie.

Curg zvonurile, presupunerile. În lipsa banilor, importantă e starea materială a solicitanților. Dacă starea de beție se determină cu sfială, iar scrântirea picioarelor aşa cum ştiu medicii, starea de pauperitate se identifică prin anchete sociale realizate de primării. În afara celor 72 de ore de muncă obligatorie pentru primărie, intervin altele care-l exclud de la ajutoare pe cel cu cererea. O şoaptă culeasă de la un vecin, o uitătură prin uşa întredeschisă, puse pe hârtie, rezolvă problema: da ori nu. Are omul casă, maşină, căruță cu animale, găini la coteț şi purcel în poiată ori câine în curte? E

gospodar şi tăiat de pe lista celor ce vor… minimul. Are televizor, aparat de radio, cablu la uşă şi telefon – aşijderea. A fost găsit în cojoc, cu căciulă pe cap şi bocanci în picioare, cu cingătoare şi portofel înfipt în ea – nimic ajutor. Are plapumă ori pături de învelit, cuvertură pe pat, masă şi aragaz în bucătărie, rufe în baie şi fier de călcat – bunăstarea e evidentă! Se vede butoiul cu murături de pe balcon şi ceapa păstrată la aerisire, precis e posesor de deprinderi agricole.

O comisie de anchetă socială, se spune la una din cozi, n-a găsit una, n-a găsit alta ca reproş, dar l-a descoperit pe petiţionar, deschizându-şi gura să-şi argumenteze nevoile, cu o bucăţică de metal galben care-i îmbrăca măseaua de minte. Deşi, ulterior, medicul i-a dat atestat despre vipla din gură, hârtia nu i-a mai servit la nimic. Referatul fusese făcut şi predat. Stabilirea stării de pauperitate a individului eşuase…"

17 ianuarie 2002

Taxe reduse la bordel

Dl. Ion Papacostea, str. Zorilor 14A, Iaşi:

„Când 80% din populaţia României trăieşte în sărăcie, consecinţele se citesc în toate, dar mai ales în viaţa zilnică a oamenilor, de la cel din faşă, la cel care îşi face bagajele pentru drumul fără întoarcere.

Un coleg al domnului Constantin Simirad, primarul Ion Rotaru de la Piatra Neamţ, în aşteptarea momentului oficierii căsătoriei homosexualilor, mai are în repertoriu o ciudăţenie, utilă probabil tineretului, dar poate deloc septagenarilor. Recent, pe aproape o jumătate de foaie de ziar, un cotidian din Capitală i-a pus în pagină ideea înfiinţării unor bordeluri unde practicantele vor purta nume de «operatoare ecologice», cu carte de muncă şi de sănătate, cu carte de vizită, el recomandându-le ca lucrătoare «în folosul cetăţenilor, cu reducere la intrare pentru pensionari şi consilierii locali». Dar numai pentru pensionarii «care au trecut de 70 de ani» preciza cu excentrică ironie primarul nemţean, deşi are şi el în protecţia socială vârstnici care n-au după ce bea apă, în timp ce consilierii primăriei încasează 2-3 milioane de lei doar din şedinţe, plus locul de muncă şi alte afaceri.

Şi mai spunea o prostie primarul Ion Rotaru: pentru

promovarea activității artistice, care-i ca oricare alta, şi a interesului clientelei se va face o susținută publicitate...

Gest al unuia care vrea să iasă în evidență prin orice mijloace, promotor ai unor giumbuşlucuri, alături de el numărându-se şi domnii Gh. Funar, C. Simirad şi T. Băsescu, ei fiind socotiți autorii destinderii în viața politică, civică şi culturală a momentului, deşi modelele împrumutate sunt dulcegării ale occidentului.

Bătrânii, în neputința lor fizică şi morală, au nevoie de cu totul altceva decât accesul la stabilimentele primarului novator: de un plus de bunătate materială care să le readucă bujorii în obraz, zâmbetul pe buze şi bilete pe mijloacele de transport să ajungă la biserică. «Starea cea mai nenorocită a vieții este când omul e bătrân, sărac şi neputincios», spunea un filosof.

Aşteptăm sosirea tinerilor cu noi modele, chiar occidentale, care să aprecieze pe om, indiferent de vârstă, eficiente pe toate planurile, posibilitate la care se referă mass-media tot mai des şi nu întâmplător".

18 ianuarie 2002

Aburi de busuioc şi rozmarin

D-l Alexandru Iordan Radu, str. Palat 2 - Iaşi:

„Vizita la laşi a preşedintelui Ion Iliescu a trecut, iar presa, cu titluri mari, şi-a pus concluziile despre eveniment: «Dezamăgire cruntă!».

Însoțit de o suită încărcată numeric şi costisitoare bugetar, cu trupe SPP, de poliție şi jandarmi, mereu departe de realitățile laşului, dar şi de restul județelor din Moldova, preşedintele s-a scăldat când în aromele busuiocului, când în amărăciunea că presa - o anumită parte a ei - i-a servit, ca întotdeauna, adevăruri neconvenabile.

De baie cu aburi de busuioc şi rozmarin a avut parte domnul Ion Iliescu, când în sala mare a Primăriei d-l Constantin Simirad i-a servit cifre cu realizări care de care mai sublime, dar lipsite de bază reală, culminând cu folosirea ideii, plăcute preşedintelui, de modificare a Constituției pentru ca preşedintelui să i se mai cuvină încă un mandat, după cel actual. Propunerea ispititoare, dar nepotrivit abordată, fie şi numai pentru că vine de la cineva care mai tot timpul, în ultimii 10-12 ani, a jucat când la dreapta, când la

stânga, când în lumea excentricilor. Dar vorba cuiva: ca şi personajele lui Caragiale, românii sunt când locvace ori imbecili, când şmecheri sau inteligenţi faţă de realităţile vieţii.

Discursul domnului Ion Iliescu în şedinţa extraordinară a Consiliului Local, cu vorbe acuzatoare, care i-au dat mimicii modificări nefavorabile fizionomiei, la adresa mass-media şi a presei în primul rând care «a incitat şi isterizat», a concluzionat că «trebuie izolaţi istericii care au mentalităţi maladive şi care au întreţinut în ultimii 12 ani un climat tensionat». Referirea preşedintelui la «boala psihică» a unor ziarişti ne-a purtat gândurile la ceea ce erau odată spitalele care «tratau» bolnavii psihic...

Afirmaţia domniei sale că oamenii cu care a dialogat desprinzându-se din Hora Unirii - în care populaţia n-a avut loc -, i-ar fi «vorbit despre necazurile lor cu decenţă» se conjugă cu cele scrise în presă, dar imaginile şi vorbele de la jurnalele tv au arătat că populaţia are şi multe vaiete care greu ajung la Cotroceni: «la Iaşi apa, pâinea şi gigacaloria sunt cele mai scumpe»; «întreţinerea la bloc ne omoară!». E drept, am văzut şi persoane care se îngrămădeau să sărute mâinile preşedintelui. Dacă mass-media ar proceda la fel, ar fi o mare pierdere pentru democraţie, dar şi pentru locatarul de la Palatul Cotroceni".

28 ianuarie 2002

„Ticăloşii" şi fotografiile

D-l Victor T. Mazăre, str. G. Coşbuc 17 – Iaşi:

„După cum se ştie, cu ocazia vizitei sale la Iaşi, Ion Iliescu a primit de la primarul Constantin Simirad cadou un portret realizat de pictorul Dan Hatmanu.

Înmânându-l, primarul a spus că tabloul „reflectă căldura din ochii preşedintelui" care i-a asigurat câştigarea de două ori a alegerilor prezidenţiale, dar e «păcat că nu o să mai candideze, dar, poate, se modifică Constituţia», a încheiat tămâietorul, gen Dumitru Popescu – Dumnezeu...

Aducându-şi aminte că Nina Iliescu, atunci când mai deretica prin casă, i-a recomandat soţului să-şi distrugă pozele pentru că nu-i fotogenic, preşedintele a justificat gestul prin faptul ca nu cumva «după aceea ticăloşii să le folosească în fel şi chip».

La care ticăloşi s-o fi referit preşedintele? La cei din barca

Năstase care vâslesc într-un alt stil, la lupii de la PRM cu care s-a întovărăşit o vreme formând majoritatea parlamentară, la opoziția care, de la un timp, lipseşte cu desăvârşire, ori o fi o pură mustrare de conştiință pentru fapte trecute, dar cu proiecte de viitor?

Teama de ticăloşii aceia e total neîntemeiată: numai în anumite momente revoluționare se pot întâmpla anumite ticăloşii cu foştii conducători, încolo, hotărăşte singur bunul Dumnezeu.

Referitor la tămâietor, vorba filosofului: «teme-te de el chiar şi atunci când îți spune adevărul!»".

30 ianuarie 2002

Cum ați făcut, d-le Artenie, de ați reuşit?

Dl. Iancu Tudose str. Pojărniciei 4, Iaşi:

După cum se ştie, punerea în aplicare a legii 18/1991 şi a legii 1/2000 (Lupu), referitoare la punerea proprietarilor în stăpânirea terenurilor agricole, forestiere şi de păşune, a dat mult de furcă autorităților şi beneficiarilor legii.

Majoritatea țăranilor n-au putut să obțină titlul de proprietate pentru terenul dobândit pe aliniamentul moştenit de la înaintaşi. Unii fiind mulțumiți şi cu terenul de la marginea tarlalelor, la mulți kilometri departe de casă. Alții, se străduiesc şi acum, pe la autoritățile judecătoreşti ori administrative, să intre în posesie.

Însuşi „Obiectiv" publică articolul „Încurcături cu păduri între olteni şi moldoveni", din care rezultă că unui cetățean i se aprobase transferul a 0,5 ha pădure din Vâlcea la Iaşi, pe dealurile Buciumului, dar parcela împădurită era revendicată de urmaşii farmacistului Băceanu.

Spre surprinderea publică, ziarul dezvăluie că un om foarte ocupat, fostul comandant al I.J.P. Iaşi, Mircea Artenie (foto), a reuşit să obțină transferul unei suprafețe de 2,38 hectare din comuna Strunga în municipiul Iaşi, în zona Şorogari, acolo unde există astăzi

un litigiu patrimonial între Primăria Iaşi şi „Podgoria Copou” pentru revendicarea a circa 170 ha.

Fiind interesat de problema transferului de teren, fiţi amabil, d-le Artenie, explicaţi-ne şi nouă, cum aţi obţinut transferul, pe la ce uşi aţi umblat, cu cine aţi negociat, de aţi avut reuşită?

Noi, cu legea în mână, pe unde am umblat, de fiecare dată ni s-a răspuns că nu sunt posibilităţi. Şi n-au fost!

16/17 martie 2002

Funcţionarul public, liber de preocupări colaterale

Dna Lucia Fronea, Piaţa Unirii nr. 5:

Cu ani în urmă am lucrat şi eu la Primărie. Ştiu ce înseamnă îndeplinirea unor sarcini suplimentare faţă de cele pentru care ai semnat fişa postului. Cunosc cum se lucrează în sectoare, cum să te comporţi cu cetăţenii dacă vrei să culegi succese, revenirea chiar şi de 3-4 ori într-o săptămână pe aceeaşi stradă, prezentarea raportului de activitate şi controlul celor cu atribuţii personale superioare.

Munca la orice birou al Primăriei şi activitatea în teren presupune un mare efort intelectual şi fizic, o bună planificare a muncii.

Îmi amintesc că oricât mă organizam, mereu mă simţeam descoperită, vulnerabilă oricărui control. Când aud acum că şefi importanţi din primărie sunt administratori de societăţi comerciale, firește, îţi pui întrebarea – ce rezolvă mai întâi omul respectiv, treburile primăriei ori pe cele de ordin personal? Aşa se şi explică atitudinea unor funcţionari de la Primărie care sunt mereu gata „să fugă”, să nu te asculte, să te amâne doar-doar te vei lăsa păgubaş.

„Descoperirea” d-lui primar este târzie, dar, totuşi, la timp evidenţiată. Străzile, parcurile, spaţiile din faţa magazinelor, dintre blocuri mai ales – sectoarele – au nevoie de prezenţa unor coordonatori cu gândul la treabă – liberi de preocupări care să-i scoată din program. Funcţionarul public trebuie să se dăruiască instituţiei, ca şi aceasta să arate mai ospitalieră, iar oraşul mereu curat, nu numai la centru, ci şi la periferie.

Sunt sigură că majoritatea salariaților Primăriei nu pot fi decât alături de domnul primar.

26 martie 2002

Unul în cârca altuia sau: Decât om, mai bine câine

Dl. Ilie Păcurariu str. Smârdan 8A, Iaşi:

„Omul, spre deosebire de majoritatea animalelor, nu se poate plânge de lipsa drepturilor. Există, în primul rând, o cartă ONU a Apărării Drepturilor Omului, o Curte Europeană de Apărare a Drepturilor Omului la Strassbourg… Iar în ce priveşte România, avem Constituția cu drepturi şi libertăți care de care mai importante: dreptul la viață, dreptul la liberă circulație, la ocrotirea vieții intime şi familiei, a sănătății, la muncă, la trai decent, la protecția copiilor şi tot aşa.

Mai ocrotite ca niciodată, unele instituții destinate protecției şi-au îndulcit denumirile de nu le mai recunoşti: Ministerul Muncii şi Protecției Sociale a devenit al Muncii şi Solidarității Sociale, iar Ministerul Sănătății s-a transformat în Ministerul Sănătății şi Familiei. Valori generoase, să recunoaştem, dar cu efecte palide. Căci familiile cu copii încasează doar 150.000 lei alocație de copil – cam costul unei cărți, iar cu solidaritatea nu te mai întâlneşti nici la manifestările sindicale.

Din drept în drept am ajuns, cum corect spune şi presa, că astăzi «un salariat duce în spate doi ieşeni şi jumătate». Greu calvarul – salariatul se cocoşează, iar pensionarul/şomerul şi ajutatul social, ca şi bietul salariat săracul, de abia îşi duc traiul de azi pe mâine. Alocația pentru hrană a unui bolnav în spital este cu mult mai mică decât a celui internat într-un cămin de ocrotire socială, iar

a amândurora, mai mică decât a puşcăriaşului, iar pensionarul nu mai are de mult de unde mânca, ca şi şomerul şi asistatul, cu certificat de sărac, deoarece cuponul său de pensie cuprinde lună de lună sume care nu-i ajung nici pentru plata întreţinerii la cavoul din blocul unde se adăposteşte. Aşa că decât om – cu drepturi la ONU, Consiliul Europei şi la alte instituţii internaţionale, cu drepturi şi libertăţi constituţionale – şi câinele fără stăpân – de curând pus în drepturi pe bază de Ordonanţă de Urgenţă, tip Guvern – Adrian Năstase, mai bine câine. Prietenul acesta al omului, privilegiat înaintea oricărui animal care nu prea are lege de ocrotire, se bucură astăzi şi de liberă trecere şi de cazare confortabilă, şi de hrană suficientă, la costurile cărora nimeni nu le-a putut pune oprelişte, şi la o moarte grijulie, fără durere. Pe când omul… poate viitoarea Constituţie sau putere politică să-i acorde oarecare atenţie. Cu 5.000-50.000 lei spor de pensie la recorelare, pensionarul este din ce în ce mai uşor a fi purtat în cârcă de salariatul care, şi el, de la o zi la alta, riscă să cadă în bot, să fie disponibilizat, să devină şomer, asistat social şi, mare noroc, pensionar – să se urce în cârca altuia devenit şi el fulg…

Până una alta, cu toţii se întâlnesc la asociaţiile de proprietari ori la agenţiile imobiliare cu anunţuri pentru scoaterea la vânzare a caselor. Românul moare încet, dar cinstit. Şi lefter".

4 februarie 2002

Pudoare şi moralitate

Dna Clara I. Donose str. V. Ureche 18, Iaşi:

„De mai mulţi ani, subiectul sex a devenit principal în discuţie, dar şi în mass-media. Aproape la orice ce se vinde la piaţă, de la reviste, cărţi, muzică şi obiecte de artă, înmagazinarea conotaţiei sex sporeşte valoarea şi căutarea pentru multe persoane. Mai la toate chioşcurile de presă, la stradă ori în interioare, predomină titlurile de reviste sexy şi porno, toate cu femei goale pe coperţi, în poziţii scârboase, iar revistele străine, în afară de «Hustler», tot porno, lipsesc în bună parte. Pe ziduri, pe garduri, pe cutiile de chibrituri, pe panourile publicitare pentru vânzarea tutunului, a cafelei ori de incitare la turism, aceleaşi femei dezbrăcate ori în neglijé, care te invită la... dialog fierbinte. În ziare, serioase zicem noi, rubricile «matrimoniale» ori la «întâlnirea pe

fir» de la 8989... te cheamă: «Blondă sexy te satisfac total» ori «Lasă-mă să te seduc»... Până şi Mircea Dinescu, în ultimul «Plai cu boi» a lipit o copertă cu partea dorsală a unei femei dintre fesierii căreia răsare un abajour, o pălărie de lampă cu arc, mă rog, ceva care să-ți fure atenția şi să cumperi revista producătorului de... vinuri. Televiziunea se întrece şi ea, la concurență liberă, prezentând aceleaşi imagini porno, însoțite de texte şi explicații la părțile incriminate – ori prea mult evidențiate ale corpului uman, îngroşând gesturile, gemetele, apropiind primplanurile...

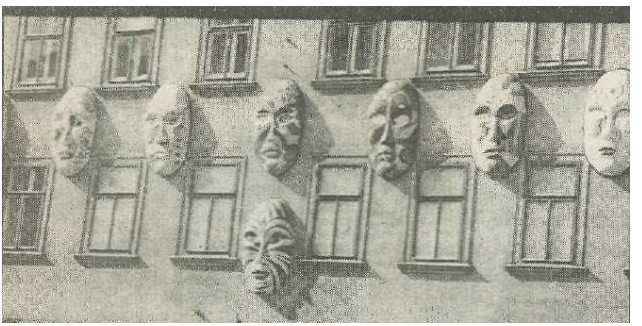

Recent, Guvernul, venind în apărarea pudorii şi moralității publice, a inițiat un proiect de lege privind prevenirea şi combaterea pornografiei. Secretarul de stat din Ministerul Culturii şi Cultelor, dl. Ion Antonescu, cel care a elaborat proiectul ca urmare a pedepsei aplicate pentru că a fost prins cu mâna şi ochii pe «fructul oprit», susține că «adoptarea acestei legi va impune limitarea agresivității vizând asupra celor care nu vor să fie agresați».

Aşa o fi, viitoarea lege s-ar putea să aibă multe părți bune cu privire la amplasarea punctelor de vânzare, modul de desfacere, dar se mențin în continuare aceleaşi ispite, pentru copii mai ales. Avertizarea prin pătrățelul roşu nu-i atât o opreliște, cât o incitare şi direcționare a copiilor spre emisiunea dorită, repede de găsit, butonând până nu sosesc părinții acasă.

Pe undeva, Guvernul va apăra pudoarea şi moralitatea, la care atât de mult țineau înaintaşii noştri şi dintr-un interes pecuniar. Cine realizează site-uri cu caracter pornografic e obligat să le paroleze, iar accesul la ele va fi permis contra unei taxe de minimum

3 milioane de lei.

Şi cu toate că în România cultura a fost în bună parte înlocuită cu pornografia, iar sexul este principalul subiect de discuţii, cuplurile întârzie să se legitimeze la ofiţerul stării civile şi apoi în faţa altarului, adesea rezumându-se la a avea un singur urmaş. În schimb, au sporit divorţurile, pruncuciderile, abandonarea copiilor. Oare de ce?

Un lucru e clar: fără educaţie şi cultură nu se ajunge prea uşor în U.E.”

6 februarie 2002

De la rău la bine treci repede

Petrea Constantin Şoseaua Nicolina 186:

„«Puneţi mâinile pe masă» era primul ordin dat de plutonier, trecând în revistă frământările fiecărui elev al colegiului din clasa a doua în cazarmă. Colegul militar al mareşalului Ion Antonescu era cu numărul 7 la Huşi, judeţul Vaslui. Erau copii orfani sau ai taţilor dispăruţi pe front de peste un an de zile, printre care eram şi eu. Aici am stat 5 ani, fără pretenţii de la părinţi. Era război şi după câţiva ani, foamete. Disciplina la sânge şi pedepsele corporale te aşteptau dacă greşeai călcând disciplina militară sau cea de învăţământ.

Eram ca nişte roboţi dresaţi să execute totul la comandă, chiar şi rugăciunile cele divine. Îmi aduc aminte că un elev nenorocit a furat din dormitor nişte cearşafuri şi a fost pedepsit cu 25 lovituri la fund, cu centura. Aceasta m-a marcat pe toată viaţa, căci cel pedepsit a fost sculat de alţi elevi de jos şi nu se mai putea stăpâni pe picioare. Barbarie curată, când îmi aduc aminte mă strânge în spate.

«Când vin seara de la plug,/ nu ştiu boii să-i desjug,/ sau la Popă să mă duc./ Părinte Sfinţia ta/, hai că-mi moare nevasta./ Măi bărbate, nu fi prost,/ nevasta la crâşmă a fost.»

Aşa cânta mama în faţa casei, pe prispă, la soare, torcând din furca cu băţ de lemn făcută de tata, Dumnezeu să-i ierte pe părinţii mei, căci tare mai erau harnici şi cu multă credinţă în Dumnezeu.

Civilizaţia de astăzi, aşa cum spuneau bunicii noştri, va transforma lumea, o va face mai păcătoasă. Nu credeam, copii fiind,

dar acum când am şi eu 67 ani, mă gândesc dacă cei bătrâni erau înţelepţi sau fricoşi la ceea ce va urma. Abia acum le dau dreptate. Când deschidem televizorul, ce vedem, crime, câte 10-15 pe zi. Copii maltrataţi de părinţi, bătăi dezumanizante, toate ne sunt servite de posturile de televiziune informându-ne la maxim pe noi, românii şi trăitorii acestei planete, cât rău există pe această lume.

De la rău la bine treci repede. Dar de la bine la rău mai greu, este un pericol pentru tineret. Civilizaţia şi modul de comunicare sunt cele mai atractive pentru om. Odată ce el le obţine, le şi studiază, punându-le în aplicare în folosul personal. Patriotismul nu mai există în România şi nici chiar internaţional. Dreptul la învăţătură, dreptul la sănătate, dreptul la afirmare şi multe alte drepturi personale sunt scoase în evidenţă când este vorba de persoana noastră.

Egoismul s-a înmagazinat în noi o dată cu sărăcia. Nu mai vedem în jurul nostru pe nimeni decât pe noi. Rar vezi când un om îl ajută pe altul să treacă strada sau să-i ducă un bagaj. Suspiciunea din noi şi nesiguranţa, minciuna, egoismul, iubirea de sine şi tot ce este rău în lume se prinde de noi. Civilizaţia aceasta este deviza noastră şi în general doar pentru unii, prea puţini beneficiind de ea."

11 februarie 2002

Chem în judecată statul român
Dl. Ion Obada Str. Splai Bahlui 8A, Iaşi:

„Are dreptate Emil Iordache când susţine că factura la întreţinere, pentru milioanele de români, la 12 ani de la 1989 şi mai cum s-o fi numind, la afişarea lunară, nu-i decât curată ameninţare cu moartea.

A spus-o şi Adrian Năstase, prim-ministrul, dar în alţi termeni, atenuat: în şedinţă condamnă, iar la dvs. vine cu apărarea: «a muncit foarte mulţi ani în ţara asta»; «iertaţi-l!»; «a plătit suficient pentru o anumită

neatenție» (dar noi știm că aparatul, dl. Nicolae Văcăroiu, a încasat 700.000 dolari pentru consultație BID și 10.000 dolari lunar salar, chiar și în perioada când de acum era președintele Senatului, iar dl. prof. Năstase îi oferă servicii de avocatură, oare, gratuite?).

În schimb, pensiile, salariile, ajutoarele, compensatele etc. sunt așa de sfrijite, care nu acoperă nici cheltuirile cu încălzirea. În rest, alte cheltuieli din casă, mâncarea, medicamentele, grija pentru copii – toate fac parte din ceea ce numim amenințarea cu moartea.

Autoritățile și instituțiile statului ar trebui să se autosesizeze și să pornească proces Guvernului, Statului. Dar n-o fac. Ei au acumulată mulțumirea de sine.

Eu însă m-am hotărât, chem în judecată statul român pentru înfometare, pentru lipsa de medicamente, pentru permanenta amenințare cu moartea.

Argumente, articolele Constituției votate în 1991, valabile și astăzi, fără nici o modificare în bine.

1. Art. 22 «Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate». Cum, de cine, cu ce?

«Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant». Torturați fizic și moral, dar și material – până la degradare, suntem zilnic pedepsiți.

2. Art. 27 tratează inviolabilitatea domiciliului, dar zilnic suntem siliți, obligați, amenințați, să deschidem ușa pentru debranșarea de la căldură, apă ori electricitate.

3. Art. 32: «Învățământul de stat este gratuit», dar școlile, prin tot felul de comitete, se îndestulează tot din buzunarele noastre.

4. Art. 33: «Dreptul la ocrotirea sănătății este gratuit», dar statul, în afară că ne încasează CNAS lună de lună, ne lasă fără medicamente, fără spitalizare, fără hrana zilnică, când ne are oaspete.

5. Art. 38: «Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit», dar se angajează numai cei cu vârste până în 30-35 de ani, iar disponibilizarea e la ordinea zilei.

6. Art. 39: «Munca forțată este interzisă», dar cei care prin lege au dreptul la ajutorul minim garantat, sunt obligați să efectueze lunar 72 ore în folosul comunității.

7. Art. 43 referitor la nivelul de trai: «Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură

să asigure cetățenilor un nivel de trai decent». Ce fel de nivel de trai decent, dacă după ce ți-ai plătit căldura şi întreținerea nu mai ai cu ce achita lumina, televizorul, telefonul, mâncarea, medicamentele, drumul până la cimitir ori la biserică, la primărie ori la judecătorie? 630.000 lei/lună, minimul garantat, ca protecție socială, de nu-ți plăteşti hrana în cele nouă zile de muncă la măturat strada ori spart gheața de la bordura trotuarului, acesta-i trai decent?

Adresându-mă justiției (art. 21 din Constituție) pentru a-mi apăra drepturile, libertățile şi interesele prevăzute în Legea supremă a țării, o fac tot în baza Constituției care, la art. 30, spune că libertatea de exprimare a gândurilor şi opiniilor prin orice mijloace este inviolabilă.

Ard de nerăbdare să ascult motivația Statului care, încălcând Constituția, face ca amenințarea cu moartea asupra mea să aibă agravanta continuității".

PS. Dacă asemenea acțiuni ai intenta şi tu, şi tu, sau dacă cupoanele de călătorie CFR, şi aşa rămase nefolosite, le-am restitui şi eu, şi tu, şi tu, pentru că n-avem bani să ne plătim nici pe jumătate transportul, nu ştiu pe unde ar scoate cămaşa guvernanții noştri. Ar fi poate o manifestare a sărăciei mai ceva decât blocarea drumurilor, a căii ferate ori ieşirea în curtea întreprinderii privatizate, dar cu investitori strategici, plecați la băi de soare ori să urmărească cum le cresc dobânzile la banii scoşi din România şi depuşi în băncile profitabile din străinătate. Nu-i incitare, ar fi un act simplu de răspuns cetățenesc la amenințarea noastră cu moartea.

12 februarie 2002

Povara supraviețuirii

Dl. Lascarache Gavrilescu str. Oastei 9B – Iaşi:

„Grea, apăsătoare, frustrantă şi încărcată de reproş este viața când ajungi să supraviețuieşti. Pensionarii, şomerii, asistații sociali instituționalizați ori cu certificat de «om sărac», salariații cu venit minim ori mediu ştiu ce înseamnă asta. O ducem de azi pe mâine. Un cartof de ici, o fasole de colo, o speranță ori un «studiu» pe-o săptămână nu rezolvă problema, dar guvernanții încearcă ameliorări – promițând...

Câte studii pe sine n-a încercat omul până a ajuns la supraviețuirea de astăzi. Când, acum vreo 10 ani, a ajuns primar al

Iaşilor, dl. Constantin Simirad avea experienţa ţăranilor de la Coţuşca, rectificată la şcoala universitară şi a vieţii. N-a dat buzna în birourile subalternilor sau altundeva, să-şi caute prietenii. Cât a putut a făcut oferte, cui a crezut, după ce a cântărit cu balanţă de bijutier alternativele. Apoi totul a decurs de la sine. De la paşi reţinuţi, calculaţi, măsuraţi cu micrometrul mental, l-am văzut avântându-se, balansându-se, trecând de la o extremă în alta, uneori cu excentricitate, dar devenise simpatic, acceptat de unii, respins de alţii. De câte ori, pentru nimica toată, s-a înfuriat, s-a înroşit şi supărăcios a părăsit sălile de lucru, trântind uşile, refuzând mâna întinsă, simulând graba, ca să revină zâmbitor şi triumfător parcă?

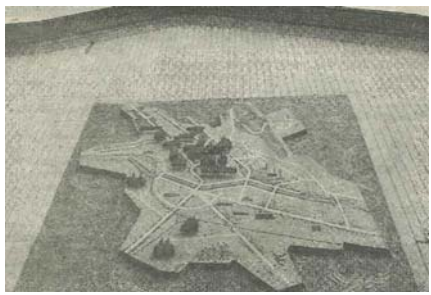

Ieşenii l-au considerat ca pe al lor, nu numai că aveau în el un personaj pus pe fapte de genul humuleşteanului, ci şi pentru că, săptămână de săptămână, publica tablete în presa locală, făcea literatură. Ştia să-şi cultive şi să-şi folosească relaţiile.

Însăşi creaţia sa – Partidul Moldovenilor – criticată de mulţi, acceptată tot de atâţia, a constituit deliciul mass-media, dar mai ales al lumii politice, marcând încercarea de a fi el însuşi, independentul. Iar opoziţia sa, uneori cu zgomot de adâncime, faţă de stânga politică era de notorietate – o enclavă în lumea Moldovei.

Şi cum gospodărirea şi frumuseţea Iaşului cunoştea cote înalte, generozitatea localnicilor împletită cu aprecierea vizitatorilor erau bucuria străzii, dar şi a personajului de la Palatul Roznovanu.

Ceva însă s-a tulburat, iar de la zvonul plecării în diplomaţie surprizele au curs unele după altele. La 18 noiembrie 2001, liderul Partidului Moldovenilor şi-a părăsit corabia, şi, cu echipaj sau fără, a sărit în altă barcă. În nava Puterii, punându-se astfel capăt adversităţilor – unii apreciind gestul ca aducător de foloase pecuniare Iaşului în luptă cu Bacăul pentru titlul de metropolă economică. S-a sperat că supravieţuirea va deveni mai calmă, mai uşor de parcurs.

Acum, spune Justinian Moga, «Constantin Simirad ţine

isonul şefilor săi de partid, indiferent de situaţie». A devenit deci un ţârcovnic sau un fel de subsidiar al acestuia, ceea ce nu-i onorant. După cum tot aşa este şi bătutul în aceeaşi toacă, pe aceeaşi gamă şi ton, chit că încearcă exerciţiul limbajului şugubăţ, cu coloratură împrumutată de la Ion Creangă. Şi din această cauză, serviciile publice locale nu mai funcţionează, iar oraşul arată încărcat de hibe cum îi este şi primarului inima, gândurile, visele şi speranţele de odinioară, înecându-se, poticnindu-se, oprindu-se.

Nu-i uşor, nici comod să suporţi fumul ţigării şefului tău când pentru acelaşi lucru ţi-ai prigonit subalternii, colegii de muncă. Cum plagiat compromiţător se cheamă ideea cu alegerea primarului, a consilierilor… Mimetismul, cameleonismul nu te pot păstra la adăpostul tranziţiei. După cum supravieţuirea nu-i un confort, ci o mare povară, mai ales morală, psihologică.

Primarul supravieţuieşte nu etern, ci doar de azi pe mâine, cât mai poate fi folositor cu ceva. Greutăţile pe balanţa cinstei şi sincerităţii intime sunt puse deja, iar citirea lor neclară încă, din cauza abundenţei fumului de la ţigara principiilor. Iar citirea poate fi favorabilă ori cu reproş".

14 februarie 2002

S-a schimbat calimera...

Dl. Ion D. Voicu, str. Th. Văscăuţeanu 4, Iaşi:

„Cândva, conaţionalii noştri tuciurii îţi băteau la poartă ori la uşă şi cereau de pomană.

Acum s-a schimbat calimera. Vin şi acum pe la noi, dar nu mai cerşesc, negociază... Unii au devenit negustori. Opresc Mercedesul, fie şi Dacia, în parcarea din faţa blocului, şoferul cu lucitură de român în vorbă, port şi comportare, deschide portierele, le închide, coboară patronul, femeia şi copiii acestuia, iau la spinare covoarele pluşate şi urcă în bloc pentru negociere. Când acele de ceasornic duc către orele 13-13.30 se adună buluc, urcă în limuzină şi trag în cea mai apropiată parcare de la cantina socială, pentru a-şi umple sufertaşele. De acolo, în maşină cu şoferul, aleargă la Primărie să se intereseze dacă au rămas pe tabelul cu ajutorul minim garantat.

N-ai ce le imputa. Oamenii, ca tot românul, după exemplul mai marilor în funcţii şi demnităţi administrative, ciupesc din aproape în aproape, puţin ori mai mult, ca să aibă şi pentru altădată.

Calimera raporturilor român-ţigan este şi ea într-o totală tranziţie. Recent, un ziar titra cu titlul de-o şchioapă: «Pui de român înfiat de o familie de ţigani». Măcar ei să-şi ocrotească copiii, dacă românii şi-i schilodesc, îi ard în sobă.

Din gara Ciurea, în fiecare dimineaţă, urcă în trenul personal şi coboară la Grajduri două doamne care până mai ieri lucrau la I.L.F., iar astăzi fac servicii de îngrijire şi bucătărie în casa unor familii de rromi de la palatele ţigăneşti care îţi iau ochii când le priveşti din tren.

Alte femei, dar şi bărbaţi, români, fac servicii de servire în casele ţiganilor de la Ciurea. Nimic nu este de mirare. Dacă an de an românii vor coborî economic, iar abstinenţa în dragoste le va fi tovarăşă de viaţă şi în viitor, există riscul, cum spunea un reprezentant al etniei minoritare, cu multă ştiinţă de carte, dar şi cunoscător al întâmplărilor sociale, ca tot mai mulţi dintre români să servească în casele rromilor, făcându-le şi servicii individuale, personale… Iar după ce ne vor copleşi total, va deveni firesc…”

15 februarie 2002

Hagi-ul finanţelor sau Lauda de sine...

Dl. Ion Zăbavă, b-dul Prof. Dr. D. Mangeron nr. 8 – Iaşi:

„Apărat de dl. Adrian Năstase, primul-ministru, lăudat de dl. Ion Iliescu, preşedintele României, dl. Nicolae Văcăroiu, preşedintele Senatului, continuă a avea destule necazuri cu presa şi mass-media, în general, care-l acuză că în mod ilegal s-a înfruptat din... pomul oprit.

- Şi, ce dom'le, dacă am luat şapte sute de mii de dolari? Hagi cât ia? Eu sunt un Hagi în finanţe.

Iar ca să se apere, spune mass-media, Dumnezeul finanţelor din România a fluturat documente în faţa auditoriului, dar care nu erau decât o declaraţie notarială, dată pe răspundere personală, de Sorin Ovidiu Vântu, cel care i-a dat plicul, certificând că «n-a primit nici un ban».

Marele finanţist nu ştie legislaţia în materie de certificate şi atestare documentară, după cum nici în finanţe nu s-a dovedit un cât de cât descifrator al fenomenelor economice, materializate în valori financiare. Nici nu va fi, după cum l-am văzut, acum într-o seară, la show-ul cu Marius Tucă, căutând rătăcit prin sticla televizorului către noi.

Dacă ar fi fost, ar fi găsit în 12 ani de la răsturnarea leului românesc cheiţă care să-l aducă la valoarea acceptabilă. Fără a fi nostalgici ori lăudători ai perioadei totalitarismului, un exemplu trebuie să dau să se înţeleagă ce înseamnă specialistul într-un domeniu, într-o disciplină. Cu câtva timp înainte de reforma monetară din 1947 (mi se pare), spun vorbele, comuniştii aveau la reeducare, în temniţă, un specialist, pe A. Vijoli, Gh. Gheorghiu-Dej l-a scos de la «Ţuhaus», l-a pus ministru de finanţe şi a realizat «lichidarea urmărilor războiului în domeniul circulaţiei băneşti». Tot sub conducerea sa de specialitate s-a realizat şi reforma bănească din 1952, când conţinutul de aur al leului a fost ridicat, iar cu 5 bani îţi umpleai sacoşa cu produse de la piaţă.

De 12 ani am avut mai mulţi miniştri de finanţe, doi (dacă

nu trei) finanţişti prim-ministru, consilieri cât lumea, plus cei de la B.M. şi FMI, şi unde am ajuns?

«Dl. Nicolae Văcăroiu a muncit foarte mulţi ani în ţara asta», certifică dl. Adrian Năstase, fără a produce probe convingătoare. Iar dl. Ion Iliescu, tocmai de la Tokyo, după ce a declarat «nici n-am de gând să-l apăr pe dl. Văcăroiu», revine în discuţia cu Adrian Ursu, gazetar de la «Adevărul», se dezice imediat, argumentând strâmb: «Îl voi apăra tot timpul pentru că îl consider un om cinstit, un om corect şi este şi un profesionist, un specialist foarte bun».

Specialist în ce, în conducerea şedinţelor de la Senat, în schimbarea paharelor, în căutătura tulbure din sticla televizorului?

Un specialist ar fi făcut de mult ceva ca să nu mergem cu sacoşa cu banii predaţi la întreţinere, dar cu gândul la piaţă şi să ne întoarcem acasă cu mâna goală, înfometaţi. Mai fiecare din noi, alături de prietenii, cunoscuţii şi vecinii noştri, unii şi membri ai PDS".

18 februarie 2002

Epigramă, dar şi rectificare

Dna. Ionela Căpşuna, bd. Carol I nr. 5, Iaşi:

„În «Obiectiv» apare informaţia regretabilă că Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» a fost înfiinţată în 1960.

Cineva ne-a făcut deservicii şi, folosind umor împrumutat, facem precizarea că în octombrie 1911 Delavrancea, fiind şi ministru ad interim la instrucţiunea Publică, participă cu întreg guvernul la jubileul Universităţii din Iaşi. Vrând să meargă şi el la Iaşi, epigramistul Cincinat Pavelescu a cerut bilete gratis pe calea ferată, dar, incoruptibil, ministrul l-a refuzat şi poetul i-a oferit o epigramă: «Am visat o diligenţă,/ Praf, drum lung şi nişte ghete,/ Asta-nseamnă, Excelenţă,/ C-o să-mi daţi două bilete».

Mişcat, Delavrancea i-a dat, «că e deştept» («Pe urmele lui Delavrancea» de Emilia Şt. Milicescu, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1986), iar poetul a participat la solemnitate.

Mai în clar, Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iaşi a fost creată de domnitorul Al. I. Cuza, sprijinit de primul ministru M. Kogălniceanu, la 26 octombrie 1860".

19 februarie 2002

Banala dar necesara noastră pălărie...

Dl. Barbu Veroniceanu str. Sapienți 4 – Iași:

„Când majoritatea e îngrozită de problema căldurii din case ori de scumpirea biletelor de tren, vin şi eu să vă semnalez o problemă banală, dar oportună, în virtutea zicalei «gospodarul îşi face vara sanie, iar iarna îşi repară căruța»...

Aţi ghicit, e vorba de banala pălărie, necesară atât pentru bărbați cât şi pentru femei.

Am citit în «Obiectiv», dar şi în alte gazete, că atelierele de confecționare a pălăriilor sunt pe cale de dispariție, iar la Bucureşti, unde? mai supraviețuieşte o asemenea îndeletnicire, o pălărie bărbătească de fetru ajunge la peste un milion – egalul pensiei mele pentru o lună. De fapt, dispariția meşteşugului îl simțim mai fiecare, majoritatea purtăm pălăriile uzate.

Şi totuşi, ce facem cu pălăriile noastre? Doamnele sunt mai avantajate. Pentru ele se mai mențin asemenea ateliere, dar pentru domni, pălăriile nu se mai confecționează meşteşugăreşte. Nici în magazine second-hand nu se comercializează, dovadă că şi aiurea în lume economia de piață şi-a scos din catalogul utilităților obiectul pe care îl căutăm. Să cumperi pălăria la nou, când ai în casă 4-5 mai vechi, parcă nu-ți dă mâna.

Grav, foarte grav este faptul că nici curățătoriile chimice din Iaşi nu se ocupă cu recondiționarea ori spălarea celor uzate.

Chiar să nu fi existând nici o soluție cu pălăriile pentru noi, bărbații, domnilor din industria mică ori cooperația meşteşugărească?

Până în primăvară aşteptăm de la dvs. gânduri şi inițiative bune. Să aveți succes!”

21 februarie 2002

Mihai Viteazul aparţine românilor

Dl. Lucian Barnea str. Carpaţi 629, Iaşi:

„Salut cuvântul criticului de artă D. N. Zaharia în «Obiectiv» despre «Tripla oroare din Copou», şi-i acord interes, mai ales că intelectualitatea ieşeană a evitat, strategic, să se pronunţe privind necesitatea unui monument al lui Mihai Viteazul la Iaşi, valoarea lucrării şi locul de amplasare.

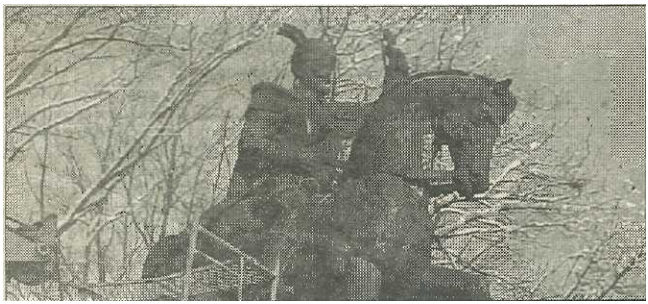

Referitor la arta lucrării, criticul exprimă păreri laconice care coincid cu cele exprimate de publicul larg în mass-media locală, deşi noi am fi dorit argumente în plus, înţelese chiar de amatori. Poate, în viitor, alţi specialişti vor aprofunda începutul de dezbatere la nivelul erudiţilor, dar şi la înţelegerea neofiţilor.

E rău că actualele manuale de istorie nu dau tineretului nici ceea ce mai păstrăm noi un crez, un fetiş, poate. În nici un caz n-am face păcatul să punem semnul egalităţii între «umilitorul monument dedicat Ostaşului sovietic» şi cel destinat «domnitorului muntean Mihai Viteazul».

A ni se spune – şi a accepta mai ales – că Mihai Viteazul n-are loc în inima moldovenilor şi deci nu-şi avea locul la Iaşi, pentru că a fost un simplu pohtitor, este ca şi cum ai întoarce istoria pe dos, i-ai lua copilului jucăria cu care s-a acomodat, i-ai documenta că Moş Crăciunul pe care-l venerează nu-i decât simplă închipuire, că lui Ştefan cel Mare şi Sfânt, din motive ştiute, i-ar trebui retrasă sacralitatea, ca şi Mariei Magdalena.

Istoricii sunt chemaţi să clarifice şi să explice ceea ce i se impută lui Mihai Vodă Viteazul. Până atunci însă, pentru majoritatea românilor, Mihai Viteazul rămâne realizatorul primei

uniri politice a celor trei ţări române, el însuşi intitulându-se «domn al Ţării Româneşti, al Transilvaniei şi a toată ţara Moldovei».

În 1917, în Piaţa Unirii din Iaşi, când «voluntari ardeleni aflaţi în Moldova proclamă unitatea românească în numele celor trei milioane de fraţi de dincolo de Carpaţi», bolnav, plin de friguri, «cu bocancii sparţi şi hainele zdrenţuite, „pline de noroi şi pete de sânge», Delavrancea, în faţa ostaşilor, evoca figura lui «Mihai Viteazul, strălucind într-o clipă fericită a istoriei, peste pământ românesc, a smuls din piepturile ostaşilor sortiţi morţii, dar şi biruinţei, urale sugrumate de emoţie», scrie Emilia St. Milicescu în memorialistica, destinată lui Delavrancea.

Păcat că după câteva zile doar, «cel ce născuise, ca şi Mihai Viteazul, ca şi Bălcescu, la înfăptuirea marelui vis al poporului nostru – unirea tuturor românilor într-o singură ţară liberă» - Barbu Ştefănescu Delavrancea – se stinge la Iaşi, într-o casă din strada Pojărniciei…

Debutul în a vorbi a prestigiosului D. N. Zaharia poate fi socotit un început de intrare în dialog public a intelectualităţii ieşene, a tuturor specialiştilor, cu populaţia, în probleme, care ne interesează pe toţi, deopotrivă».

25 februarie 2002

H.R. Patapievici nu te lasă să dormi

Dl. Ion Obadă Splai Bahlui 8A, Iaşi:

„Horia Roman Patapievici, cu tot talentul, cultura şi seriozitatea manifestate, nu-i autorul de toată lumea apreciat, adesea din pizmă. Discuţii pe această temă au fost în lumea literaţilor mai ales.

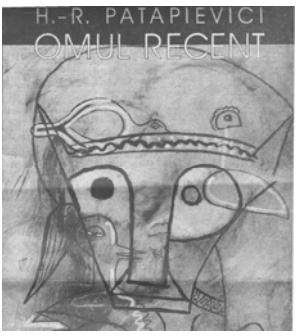

«Omul recent» aduce încă o bucurie cititorilor, mai ales că fiecare pagină citită naşte întrebări, gânduri, îţi fură din somn, gândind şi la autor şi la viaţa însăşi. H.R. Patapievici crede că «ne-am instalat confortabil într-o lipsă de scopuri», dar nu-i chiar aşa; instalarea este multora foarte comodă şi generatoare de visuri înaripate, multe înfăptuite la cote înalte, neaşteptate în zilele când H.R. Patapievici

era condus la Măgurele. Hei, câți din însoțitorii lui de atunci, dintre găzdaşii săi, dintre cei în fața cărora a dat cu subsemnatul nu-s astăzi oameni cu scopurile realizate, iar acum fac doar băi de gargară şi-şi râd chiar de revoluția în care, totuşi, H.R. Patapievici mai crede, sincer.

«Omul recent» semnat de H.R. Patapievici pleacă poate de la ideea «Omului nou»? Comunismul a substituit, dar a şi distrus multe în România şi totul nu fără de scop. A realizat alfabetizarea. Au fost chemați mulți, selecționați după criterii ştiute şi puşi să obțină patru clase: frizeri, dulgheri, geamgii, cojocari, zidari, câte un strungar, fierari, iar după absolvire a fost veselie. Festivitate şi felicitări. Oamenii ştiau să se semneze, să se salute, să-şi cunoască superiorii şi să fie respectuoşi. Înregimentații au fost adunați şi băgați să devină jurişti, după 4, 6 ori 12 luni. Iar apoi, haine pe ei şi repartizarea – unii judecători, alții procurori, grefieri, notari (mai puțini).

Retragerea specialiştilor cu şcoală s-a chemat act de modernizare, iar introducerea noii gărzi, act de modernizare, care a tras după sine conducerea mai lesnicioasă a actelor revoluției: întemnițarea intelectualilor, a foştilor specialişti din justiție chiar, a țăranilor, bătălia pentru colectivizare, însăşi naționalizarea, alături de care nu lipseşte furtul pădurilor de la țărani şi arestarea nesupuşilor.

Alfabetizarea a fost de modernizare, dar cu scopuri, după cum scop deschis ori ascuns a avut orice acțiune nu numai în comunism, ci şi astăzi, că doar suntem tot pe aici, pe aici.

Scrie cu miez H.R. Patapievici. Chiar dacă ai vrea să dormi îți dă gânduri «Omul recent», de asta mi-s dragi şi controversele care se port cu el...”

27 februarie 2002

Marginalizat în țară, premiat în străinătate
Dl Ion Obadă Splai Bahlui nr. 8A – Iaşi:

Pe spații restrânse, mass-media a informat că, pe 3 aprilie 2002, în cadrul unei recepții organizate de Ambasada Franței la Bucureşti, preotul Nicolae Dură, profesor la catedra de drept canonic a Facultății de Teologie Bucureşti, a primit diploma „Cavaler al Ordinului Național al Meritului”, acordată prin decret al

preşedintelui Franţei.

Nicolae Dură este primul cleric român, profesor universitar, care a primit o asemenea distincţie ce recompensează o activitate de cercetare diversă (drept canonic, teologie, filosofie, istorie) de peste 30 de ani şi rolul jucat de preotul român în promovarea relaţiilor culturale între Franţa şi România.

Cine este mai în amănunt preotul profesor? La începutul lui 2002, o publicaţie centrală consemna că Nicolae Dură este singurul preot profesor căruia patriarhul Teoctist a refuzat să-i dea parohie şi pe care nu l-a trimis la nici o întrunire teologică sau ecumenică în străinătate, ca reprezentant al B.O.R. Motivele marginalizării sale sunt nenumărate: Nicolae Dură este doctor în drept ecumenic la Universitatea Pontificală din Toulouse. Pentru descoperirea pe care a făcut-o cu privire la viaţa şi activitatea lui Sofronie Vracianski, ctitorul culturii bulgare moderne, Maxim, patriarhul Bulgariei, i-a acordat în 1989 Gramata patriarhală omagială. În iunie 2001, preşedintele Franţei, Jacques Chirac, i-a acordat Legiunea de Onoare pentru lucrarea „La Regime de la synodalite selan la legislation canonique, oecumenique du I-er millenaire". Aceeaşi lucrare a fost încununată de Academia Română, în decembrie 2001, cu premiul „Alexandru Xenopol".

Tot în 2001 i s-a acordat titlul de „The Man of the year" de către Institutul Internaţional al Cercetătorilor din SUA pentru lucrări în domeniul teologiei, dreptului, filosofiei şi literelor.

Când să se mai ocupe şi de parohie? Şi-o fi zis patriarhul B.O.R.

16 aprilie 2002

Mânca-v-ar restructurarea!

La cei 97 de ani ai săi, dl. Ion Odageru (str. Galata 57, Iaşi), cu vechi state de muncă la fisc, deci cunoscător al întocmirii hârtiilor cu spaţii libere, gata de completare, s-a prezentat vineri, 1 martie 2002, la CEC-ul de la Hala Centrală să-şi scoată pensia, să-şi achite angaralele. Funcţionara de la ghişeul unde se ţine contabilitatea celor cu cont personal s-a interesat şi despre cine îi este „împuternicitul", în caz de neputinţă de a se mai deplasa acolo pe „roţile" proprii. A aflat că tot „baba" i-a rămas împuternicita, deşi ea a plecat *Dincolo*, iar el, acum o lună, a plătit taxa pentru

schimbarea „moştenitorului”, pardon împuternicitului, şi a lăsat formularele CEC completate, dar neînregistrate.

Funcţionara i-a dat alte două formulare, iar Ion Odageru, sprijinit în două bastoane, dar şi de subsuori, de nepoată-sa, a revenit la ghişeul CEC, cu număr de cont personal ceva peste 5.000, luni, 4 martie a.c., dar n-a mai găsit brunetica, ci o blondină căreia n-a mai avut a-i înmâna ghiocei de primăvară, dar parcă n-a găsit nici sfătoşenia fetei „pierdute”.

Între 1 şi 10 ale fiecărei luni, la ghişeul CEC, cu publicul depunător nu-i mare îngrămădeală, dar vreo 3-4 persoane tot s-au adunat până i-a venit rândul...

Iar când a ajuns la ghişeu, nu numai blonda care se făcea că lucrează cu publicul, dar parcă nici ochelarii agăţaţi în aţă şi consolidaţi în scoci, nici mâinile nu-i răspundeau la „comenzi”. În primul rând, blonda s-a răstit la el că mai avea nu ştiu ce de completat pe formularele care nu cuprindeau rubrici în plus, apoi a fost o operaţie greoaie tăiatul chitanţei pentru cei încă 20.000 de lei – risipă la CEC, apoi... hârtiile i-au rămas tot neînregistrate, fără garanţia că peste o lună vor fi găsite operate în calculator...

„Nu era mai bine să mergem la CEC Galata, lângă casă, la noi, decât aici?”, i-a şoptit mustrător nepoata. Dar Ion Odageru, omul obişnuit în viaţa lui cu oamenii de la Centru, i-a retezat-o: „La Centru lucrează oameni mai luminaţi, mai cunoscători ai legilor, mai atenţi cu publicul”.

Şi, argumentându-şi susţinerile, să nu plece chiar cu mâna goală de la ghişeu, i-a cerut blondei prin geamul cu sticla găurită în 3-4 puncte: „Aş vrea şi extrasul de cont, să-l am acolo, ştiu eu dacă mai ajung pe la mata?” Cerere la care, deşi, spuneam, nu era moarte de om cu îngrămădeala de la ghişeul cu pricina, i s-a răspuns: „Dar cerere, programare pentru extras, ai depus, Moşule? Dacă nu, vino mata miercuri!”

Care miercuri, din care lună, n-a precizat funcţionara, dar nici pentru ipotetica zi de miercuri, planificată, n-a rămas o cerere

scrisă, înregistrată, cum pretinsese, cum neînregistrate rămăseseră şi cele două hârtii cu împuternicirea de schimbare a ridicătorului de bani pentru Ion Odageru, dar aşa a vrut blonda, să-l amâne pe om de a-i înmâna imediat hârtia lui, extrasul care, ca şi cuponul, îi aparţine.

De asta, parcă şi spre bucuria celor 3-5 persoane de la coadă, l-am auzit pe liniştitul, paşnicul şi sprijinitul în cârje şi de subţioară blestemând peste părerea de musteaţă care i-a mai rămas deasupra buzei de sus: „Mânca-v-ar restructurarea, cu CEC-ul vostru, cu tot…"

Cei 20.000 de lei de luna trecută, cei tăiaţi cu chitanţă astăzi, plus plata autobuzului şi a taxiului care l-au dus pe Ion Odageru şi pe nepoată-sa din Galata la porţile CEC-ului, încă de stat, însemnau, în total, cu mult peste cei 75.000 de lei cuveniţi indexare la pensie în luna martie 2002.

7 martie 2002

Îngheboşarea veniturilor noastre

Dl Ion Zăbava, str. Prof. dr. D. Mangeron nr. 8, Iaşi:

„Să mă ierte dl. Nicu Grumăzescu, dar «fur» din comentariul său local «Plătim de ne sună apa-n cap» doar câteva date edificatoare, pe care le menţin în atenţia concitadinilor pentru a proba o dată în plus cauza îngheboşării veniturilor noastre.

Deci, în 2002, «RAJAC Iaşi plăteşte pentru captarea apei brute un tarif mediu către Apele Române de 143 lei/mc. Acest preţ reprezintă doar 5% din tariful pe care îl plăteşte populaţia Iaşului pentru apa potabilă. Apa potabilă ajunge la robinetele populaţiei cu preţul de 11.151 lei/mc, din cauza faptului că RAJAC adaugă o serie de cheltuieli: 12% materiale consumabile, 2% hidrofor, 24% energie electrică, 8% servicii către terţi, 17% amortizare, 20% salarii, 7% predicţie socială, 4% impozit şi taxe, 19% cotă aferentă TVA.

Iar în urma acestor adăugiri, toate pe spinarea băutorului de apă, RAJAC se înscrie cu un profit de 193,72%, anormal de mare

pentru o regie autonomă care furnizează servicii de monopol local».

Încercând să ne tempereze îngrijorările ori, poate, din cinism, dl. Tudor Tudose, purtătorul de cuvânt al RAJAC, ne asigură: «Preţul pe care îl practicăm acum nu este bătut în cuie, ci va scădea o dată cu executarea lucrărilor de modernizare a reţelelor».

Dar de foarte multă vreme, la apă, ca şi la gaze, energie electrică, gunoi, agent termic, preţurile n-au făcut decât să crească mereu. Se îngheboşează-n schimb veniturile noastre, pentru că şi la cel mai pricăjit salariu nu se adaugă nimic, ci se fac scăzăminte. Până şi mizeria de pensie are îngheboşarea ei luându-i-se lună de lună ceea ce specialiştii numesc CNAS, cu toate că mii şi mii de iscălitori ai cupoanelor n-au văzut în viaţa lor medicul de familie...

Din cauza creşterilor dintr-o parte şi scăzămintelor din alta, s-a ajuns ca întreţinerea cu căldura la bloc să ne îngheboşeze pe toţi, indiferent că suntem pensionari ori salariaţi la stat ori la patronat.

Care medic de familie ori funcţionar de la Curtea de Conturi, de la Finanţe ori de la Protecţia Consumatorului tratează fenomenul de gârboveală a populaţiei din ce în ce mai bolnavă în România?"

8 martie 2002

Amintire şi reproş

Dl Ion Obadă, Splai Bahlui 8A, Iaşi:

„Luni, 4 martie 2002, o dată cu comemorarea victimelor cutremurului din 1977 (25 de ani), domnul Ion Iliescu, preşedintele României, a ţinut să sărbătorească împlinirea a 12 ani de la crearea CPUN – primul mini-parlament post-decembrist, cu participarea colaboratorilor de ieri şi de astăzi.

Unii, cu mai multă decenţă, au absentat de la aniversare: Mircea Dinescu, Câmpeanu etc. Bună parte din demnitarii de atunci au ieşit în faţă şi ne-au vorbit: despre nostalgiile şi stângăciile lor din scaunul puterii, dar am citit de pe feţele lor şi mulţumirea omului prosper, fără grija zilei de mâine… Doar ei au fost promotorii reformelor pentru sine, a primelor sfori trase către îmbogăţire, chiar dacă, aparent, erau «elementele» noului…

N-am citit de pe faţa nici unuia regretul că la capătul a 12 ani am ajuns într-o înfundătură, unde privatizarea se confundă cu îmbogăţirea celor aflaţi în scaunul puterii, a rubedeniilor, că din

cauza stării economice tot mai precare, dar şi a lipsei de fermitate în aplicarea legilor majoritatea populației o duce mai greu decât înainte de revoluție, că pensia nu mai este pensie, că salariul şi alocațiile copiilor s-au subțiat, că şomerii şi handicapații primesc de la stat ajutoare simbolice, că țăranii, fărâmițați în mica gospodărie, au devenit prada angrosiştilor, a conducătorilor de asociații agricole, iar subvențiile promise lor au burdușit buzunarele comercianților şi cumpărătorilor de cereale, a celor cu depozitele care de abia aşteaptă creşterea prețului grâului, a covrigului.

Nimeni n-a vorbit nici despre industria românească scăpătată ori încăpută pe mâna celor pricepuți la valorificarea metalelor, nici despre starea culturii româneşti, nici despre intelectualii care cerşesc în forme mascate, iar ceea ce li se oferă astăzi li se retrage după două, trei luni. Nici despre autoritatea publică şi locală care devine tot mai arogantă şi îndepărtată de cetățean. Nici despre justiția română, care, oricât i-ar creşte salariile, se retrage în dosare, lăsând grefierii la înaintare, pentru amânarea, pierderea ori măsluirea sentințelor, mai ales în cauzele privind boşii tranziției…

Ce mai încolo-încoace, Anul Caragiale a fost prezent şi în sălile fastuoase ale învingătorilor revoluției, şi pe ecranele televizoarelor, peste tot. N-a lipsit nici nenea Iancu, dar nici sfătosul Toma Caragiu…

Am fost prezenți cu toții la comemorarea victimelor cutremurului şi ale revoluției, care, amândouă evenimentele, nu ne servesc deocamdată decât ca amintire şi reproş că n-am fost şi nu suntem mai deştepți, mai decişi în acțiune.

Dar vine schimbarea Constituției şi va fi iarăşi bine. Vom fi iarăşi cea mai democrată națiune din partea locului. Vorbe!”

8 martie 2002

Ziarul care stă de vorbă cu oamenii
DE IAŞI
Monitorul
FONDAT ÎN 1991

Ce ne mai spun cititorii

Ed. SC. Grimm SRL Iaşi
Dir. gen.: Florin Zamfirescu
Red. şef: Florin Gheţău
Ed. opinii: Michel Astner
Red. de serviciu: Ion N Oprea

Vă mai amintiți de Alexandru Tacu?

Inginer Emanoil Sbârnea. De ți-ar spune poarta ta câte nopți am plâns cu ea, ar fi leit-motivul lui nenea Sandu. Domnia sa a fost aruncat din casă ca o măsea otrăvită. Te aşteptai ca toți scriitorii din Iaşi să protesteze. Ți-ai găsit! Nu-i problema lor. Ei taie frunză la câini. Eu sunt inginer de formație, şi nu scriitor, dar m-a nedumerit o aşa de mare nedreptate. Ce fac isteții care publică în neştire tot felul de ameţeli? Ce fac? Stau la rând pe strada Ştefan cel Mare la Casa PSD-ului.

Stuchi-v-ar mâțele de celebri ce sunteți! Au revoir, monseniorilor!

Lenea de a număra până şi banii

Dl Ion Prisecaru, str. Argeş 6 – Iaşi:

S-a mai semnalat în „Monitorul" că la o unitate care încasează şi face monetar, la predarea schimbului nu se primesc la schimb monezi mai mici de 500 de lei – monezile cu valoare mai mică fiind respinse, devenite inutilizabile.

A nu da restul 100, 200, 300 sau 400 de lei este profitabilă pentru încasatori. La o mie de clienți zilnic, aceştia pot pune de-o parte 100.000 lei, 200.000 lei!

Cândva, prin 1988, o vânzătoare de la „Aprozar", pentru un plus în gestiune de 25 lei la un control milițienesc, cu martori şi proces-verbal de constatare, urmat de explicații, a însemnat pentru plusul constituit cam doi ani de puşcărie la Penitenciarul din Iaşi.

Acum cine se mai ocupă de plusurile din gestiunea celor

care vând publicaţii, sifoane, încasează diferite prestaţii: curent electric, gaze, radio-tv, cablu etc.?
Am luat legătura cu oficialii BNR Iaşi de unde am aflat că, legal, în circulaţia bănească se află următoarele monede: 1 leu, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000, 5000 lei şi urmează cea de 2000 lei.

20 mai 2002

Cinstire morţilor noştri

Dna Catinca Spulber, str. Cerchez 12 – Iaşi:

Scriind despre Cimitirul Eternitate care, după Palatul Culturii din Iaşi, ar putea deveni al doilea punct turistic al municipiului, realizatorul de pagină Nicolae Dima se opreşte asupra monumentului şi mormântului profesorului dr. Emil Savini şi notează întristat, dar acuzator: „Mormântul este aproape plin de gunoaie şi cu urmele păgâne ale pomenelor creştineşti făcute pentru morţii Eternităţii – pahare şi sticle de plastic, hârtii şi resturi de cozonac. Nu este singurul mormânt aflat în această stare. Cum a fost posibilă această profanare pe care prea puţini o observă? Nu întreba pe nimeni, pentru că probabil nu are cine să-ţi răspundă".

De răspuns are cine răspunde – administratorul cimitirului, pentru că se află în întrecerea de gospodărire şi înfrumuseţare a locului, pentru că de la fiecare posesor de loc de veci încasează în fiecare an o anumită taxă care se indexează, pentru că are personal în subordine.

Şi tot administratorul cimitirului „Eternitatea" ar trebui să fie acela care să ţină legătura cu conducătorii instituţiilor care au personalităţi înmormântate aici, să vină şi să le îngrijească mormintele; după cum şcolile ar trebui să facă acelaşi lucru acolo unde se odihnesc Ion Creangă, Barbu Ştefănescu Delavrancea etc.

28 mai 2002

Greu să fii cititor, dar mai ales recenzent

Dl. Ion Obada, Splai Bahlui 8A, Iaşi:

Spunea Petru Cimpoeşu, fericitul nominalizat la premiile Uniunii Scriitorilor şi ASPRO că „numărul scriitorilor la noi este ceva mai mare decât acela al cititorilor şi că autorul, ca să-şi asigure un cititor, va trebui să-i ofere unui amic o bere pentru ca respectivul să-i lectureze cartea..."

Luând drept bună şi reală gluma scriitorului vin şi-mi pun întrebarea: Berea ca berea, ți-o oferă interesatul, dar cartea pentru lecturare? Te-ai prins în târg, mergi şi consumi berea, intri în prima librărie, cumperi cartea din banii personali, cheltuieşti pe ea 2 sute de mii sau trei, pleci acasă, nu ieşi două-trei zile până o străbați din copertă în copertă, îi reiei rândurile la citit să-i pătrunzi şi înțelege şi nuanțele, îi faci şi recenzia, o expediezi unde trebuie, urmăreşti şi te încredințezi că ți s-a publicat „opera" şi aştepți onorariul de recenzent.

După două-trei luni de la publicare primeşti mandatul poştal, semnezi pentru 40000 de lei, dai şi poştaşului 10 că s-a obosit urcând scările, iar cu ce ți-a mai rămas n-ai decât pentru pâine şi laptele băut din seara aceasta. Dar pentru mâine?

Dar dacă s-ar pune problema să mai faci o recenzie, cu ce ai acoperi investiția şi ce ți-ar mai rămâne din ceea ce n-ai primit? Nu-ți rămâne decât, „resemnat şi neremunerat" să te duci în dormitor, să încerci somnul gândind... E bine? Să-l consultăm tot pe Emil Iordache, că nici el nu mă lasă să dorm.

28 mai 2002

Ca balerină, plutind

Dna Elena Olaru, str. Buna Vestire 14 – Iaşi:

Vreau să cred că, nu ca să atragă atenția lumii a fost gestul sinucigaş al fostei prim-balerine –Irinel Liciu Popa. Dovadă că gestul i-a fost discret, publicul devenind părtaşul lui doar mai apoi, descifrând biletul care justifica moartea celui plecat nu prin singurătate: „Domnul meu şi Dumnezeul meu, iartă-mă! Doinaş, dulcele meu, o prea mare iubire ucide".

Slujba de înmormântare a sinucigaşului este diferită de cea obişnuită, purtând în sine acuzarea dar, spunea recent părintele Aurel Mărgineanu, de la Eternitatea, explicând ritualul mai scurt şi discret al slujbei de înmormântare „noi le spunem (rudelor - n.n.) că, decât să-l jignim pe Dumnezeu făcând o slujbă care nu i se cuvine acelui om care şi-a luat viața, mai degrabă să cerem mila lui Dumnezeu pentru el şi să-L lăsăm pe EL să hotărască".

Gestul sinucigaş nu-i de aprobat, dar când el cuprinde în sine semnul unei mari şi devotate iubiri, parcă devine scuzabil atât față de noi, pământenii, cât şi în fața lui Dumnezeu.

Poate mersul preotului în fața convoiului pentru amândoi soții Popa plecați dintre noi ar fi iertat şi de Dumnezeu, dar şi de tradiționaliştii ritualului...

29 mai 2002

A plecat omul, dar ne-a rămas poezia
Dl Ion Obadă, Splai Bahlui 8A – Iaşi:

Am rămas interzis când Gabriela Gavril scria în „Monitorul" că un critic şi istoric literar cu numele de Ion Simuț cerea într-un articol publicat nu de mult în „Observator cultural" scoaterea poeziei din revistele culturale şi eliminarea poeților de pe listele candidaților la premii". Şi aceasta, explica semnatara articolului, „Fereşte-mă Doamne, de specialişti..." pentru că poezia a încetat să mai preocupe publicul, pentru ca mai jos să-şi spună crezul personal: „Nu pot, în ruptul capului, să-i înțeleg supărarea autorului ardelean, ținând cont şi de formația sa".

O explicație mi-am dat şi eu față de articolul şi rândurile citite: doar cu câteva luni în urmă, Academia Română, prin preşedintele său Eugen Simion, tot critic literar, înmânase un premiu pentru poezie nu unui poet – care ar fi putut fi şi Ştefan Augustin Doinaş – ci unui om care se simte bine în proză şi în fața paharului care duce la poezie – Fănuş Neagu.

Iar pentru că fizic – nu şi prin carte – de-abia ne-am despărțit de Ştefan Augustin Doinaş, un împătimit, mare îndrăgostit şi realizator al poeziei moderne, el o vedea inclusă în toate artele pentru că „fiecare îşi are poezia sa", spunea poetul în ultimul său interviu acordat la 15 aprilie 2002 Magdalenei Popa Buluc, publicat în „Monitorul" din 27 mai a.c. Astfel, el vorbea despre „poezia filozofiei", despre o „muzică a poeziei", despre dans „ca o poezie a corpului" – rezultat al muzicalității şi poetizării umbletului.

Poate şi infarctul ca motiv al trecerii într-o altă muzică tot poezie s-a chemat, poezie căreia nu i-a rezistat nici tovarăşa-i de viață - Silvia Lia Popa – Irinel Liciu, fosta prim-balerină a Operei Naționale – care s-a aşezat alături ca semn al devotamentului şi credinței de-o viață...

29 mai 2002

Treabă cu...presa

Dna Dorina Istrate, str. Th. Văscăuteanu nr. 4, Iaşi:

Vizita senatorului Adrian Păunescu în Japonia cu fiica sa, Ana-Maria, copil de 10 ani, a născut discuţii potolite pentru că se crede că n-a afectat bugetul Senatului.

Şi chiar dacă s-ar fi produs ceva pagube la „administrative" şi „protocol", dl N. Văcăroiu, preşedintele Senatului şi conducătorul delegaţiei, n-are timp să ne dezvăluie adevărul, pentru că e ocupat cu FNI-iştii, cu pregătirile pentru primirea la aeroport ori la vamă a distinsei doamne Ioana Maria Vlas, cu stabilirea strategiilor pentru despăgubiţi, cu...

În schimb, liber de asemenea complexe politice şi contabil-administrative, dl Ion Iliescu, preşedintele, în recenta vizită în Statele Unite şi-a luat şi domnia sa în delegaţie nepoata, dar nu ca s-o plimbe pentru că nu avea cu cine rămâne acasă, ci pentru că, spune o parte a presei, „o să rămână acolo". Dar a fost o minciună prezidenţială. S-a întors acasă că are treabă cu... presa. De pe podiumul CSAT vizează strategia antipresă, altfel se acutizează conflictul Vasile Dîncu – Ioan Talpeş...

25 iunie 2002

Pentru că vă iubim....

Dl Ionuţ Pascaru, str. Cicoarei nr.24, Iaşi:

Părinţii ori bunicii noştri povestesc cum îşi făceau aniversările, cândva: în uşa crâşmei, cu un tuciuriu cântându-i la scripcă sărbătoritului, pe care-l conducea şi acasă, să-l predea familiei, soţiei....

Prilej de cleveteală în timp până la a zecea casă distanţă...

Aflat zilele trecute în deplasare, în localitatea Sanat-ponce – Italia, după depunerea de flori la monumentul străbunului Traian, în Amfiteatrul Roman, din apropiere, sfidând cele 40 de grade trecute, în faţa a circa 15 persoane, gazdele manifestaţiei, corul Preludiu, de 30 de persoane, adus cu avionul oficial de la Bucureşti, au realizat un recital în onoarea gazdelor, dar şi a sărbătoritului – premierul Adrian Năstase. Pe drumul de întoarcere acasă, una dintre membrele corului, îmbujorată şi exteriorizată emoţional, i-a spus dlui Năstase: „Ăsta a fost adevăratul spectacol. Pentru dumneavoastră am cântat din suflet, că vă iubim".

Față de așa confidență susținută de presa Capitalei, cum să nu fie şampanie franțuzească şi să nu mănânci cu plăcere din tortul festiv, când mai fiecare din anturaj făcea totul ca să ne reprezinte cu succes pe noi, cei mici?!...

28 iunie 2002

Lobby pentru România

Dl. Relu Ivanciu, str. Florilor 13, Iaşi:

Cam acum un deceniu, dl Ion Iliescu se războia fără motiv cu Majestatea Sa Regele Mihai şi-l învinuia că la vârsta lui înaintată ar dori revenirea pe TRON şi spunea că mai bine ar fi dacă s-ar odihni...

Un senator al PDSR, un oarecare Valeriu Momanu, făcea o declarație de tot plânsul, publicată şi în „Monitorul" din 26 noiembrie 1993: „Eu am auzit că domnul Mihai de Hohenzollern este amnezic, spunea în Senat alesul. Cum să punem noi un rege care uită? Uită să stingă aragazul! Şi, cum spunea presa, cea mai mare fiică a lui Mihai a fost funcționară la un hipodrom din Elveția şi e nemăritată. De ce ne trebuie nouă așa ceva? De ce să nu luăm o funcționară de la hipodromul din Ploieşti să o facem regină?"

Cert este că Ion Iliescu, la vârsta pe care o avea Regele atunci, stă în scaunul de preşedinte şi se consideră SPRINTEN, că fiica Majestății Sale are astăzi un soț şi împreună cu acesta îl însoțeşte pe Majestatea Sa Regele Mihai în țările Europei, făcând lobby pentru acceptarea în NATO a României...

28 iunie 2002

Ocolul lumii

Dna Ilinca Toma, str. Sarmisegetuza nr. 47 – Iaşi:

Mare bucurie pe senatorul Nicolae Văcăroiu, preşedintele Senatului României, fondator al Băncii lui S.O.V., depozitarul celor 700.000 de dolari comision pentru treaba făcută...

Nu mai ştiu când a făcut dl Văcăroiu – acest Gică Hagi al Finanțelor din România – vizite protocolare în extremitățile lumii, cum s-a visat el când lucra la Comitetul de Stat al Planificării Socialiste multilateral dezvoltată, oprindu-se la o vorbă în țări precum Japonia, Indonezia, Coreea de Sud, China.

A ratat de aproape Malaiezia, dar timp mai există! Ce a făcut în ţările enumerate – el şi însoţitorii, destul de numeroşi la număr, nu ştie nici Dumnezeu, că pe locul II în România doar el are portofoliu care-i dau îndrituirea călătoriilor...

Dare de seamă, rapoarte de activitate, răspundere faţă de electorat pentru cheltuirea banilor publici, nici vorbă! Cine să-i pretindă aşa ceva? Călătoreşte fiecare după cât i-i bugetul, iar dacă se termină, se fac suplimentări, viramente, completări dintr-o parte în alta. Nu, nu-i vorba de mersul pe două cărări...

Acum, către sfârşitul lunii acesteia, demnitarul, cu însoţitori nominalizaţi, urmează să se deplaseze în Nigeria şi Africa de Sud. Nu pentru sprijin de aderare la NATO ori U.E., ci să vadă dacă Nelu Iliescu avea dreptate... dacă-i mai bine acolo unde nu-i nevoie nici de îmbrăcăminte, poate nici de vorbe alese...

După ocolul lumii, în septembrie poate îl întâlnim la... P.N.A.

7 iunie 2002

„Cu Iaşii mână-n mână" – o voioasă instruire

Dl Alexandru Tacu, str. Cloşca 8, Iaşi:

Pentru cartea „Cu Iaşii mână-n mână", apărută la editura Dosoftei din Iaşi, în iunie 1997, şi pentru autorii ei, **Constantin Ostap** şi **Ion Mitican**, dar şi pentru cititorii ei, ca şi pentru amatorii de a o cunoaşte lecturând-o, redau rânduri de prezentare care-şi păstrează actualitatea, deşi suntem mai grăbiţi ca oricând...

„Vă veţi întâlni cu «**Oameni ai Iaşului**» (cap. II), care au fost şi despre care, poate, n-aţi ştiut nimic. (Alexandru P. Pogonat, Ştefan Cîmpeanu, inginerul Virgil Hălăceanu, Lascăr Tărăbuţă). Îl veţi cunoaşte pe nepotul lui Jak Negruzzi – Leon M. Negruzzi. Ilie Dodea vă va aminti de «Comprimate». Veţi merge cu Traian Gheorghiu în «sala Rockefeller» la şedinţele redacţiei «Însemnărilor ieşene». (...) Credeţi că l-aţi cunoscut cu adevărat pe Aurel Leon? Citiţi cap. -VI. Vreţi să ştiţi cine au fost primarii Iaşului între 1864-1945? Vreţi să ştiţi ce taine mai ascund casele Iaşului, pe lângă care trecem aproape zilnic? Vreţi să cunoaşteţi începuturile Radiodifuziunii ieşene? Vă interesează adevărata (şi deseori tragica) istorie a monumentelor Iaşului? V-au plăcut evocările lui Ion Mitican («**Vechi locuri şi zidiri ieşene**»)? Doriţi să participaţi la

«**Banchetele Junimii**» din trecut? Citiți atunci al doilea volum «**Cu Iaşii mână-n mână**», care vă oferă, ca şi primul (1996), o «voioasă instruire» şi un prilej de meditație asupra unor părți mai puțin cunoscute ale istoriei oraşului de pe cele şapte coline".

12 iunie 2002

Aşa e viața

Dna Dona Mărăcineanu, str. Dragoş nr. 27 – Iaşi:

Deşi de la întâmplarea Bill - Monica lumea vorbeşte mai relaxată despre sex, anumite detalii rămân publicului în urmă, întocmai cum s-au petrecut lucrurile la mai sus-pomeniții.

La noi, şeful poliţiştilor din România, dl Rus, supus ispitei de o domnişoară mai năbădăioasă, n-a mai scos capul în lume, dar i s-au explicat şubrezeniile fie de primul-ministru, priceput la toate, ca ştim noi cine, fie de oameni ca d-nii parlamentari Grigore Zanc, Mădălin Voicu, fie de Laura Andreşan, însăşi incitatoarea.

Paparudă ori nu – ea -, eficient în activitate ori nu – el -, ajutat de prieteni să-şi „ridice pantalonii" alunecoşi şi „să-i pună bretelele" unde trebuie, cum insinuează într-un bref o ziaristă apreciată, pățania ministrului are şi ea multe necunoscute, chiar dacă se dezbate şi în mass-media.

Mai practic, în materie de sex, mi s-a părut telenovela lui Nicolae Ursulescu din Botoşani, care a cunoscut-o pe Maria Vilhelm la 70 de ani, au rămas împreună, iar la 75 de ani, cu Viagra ori „pastila roz" sau fără ele, aşa, din împuternicire a genelor proprii, i-a mai adus în casă două, una de la oraş şi una de la țară, pe prima strângând-o de gât din prea multă dragoste, iar pe cealaltă de-a pus-o să-i văruiască casa. Şi în acel caz, cele 3 şi el, la 75 de ani, lasă multe nepovestite în materie de sex. Dar aşa e viața.

19 iunie 2002

Brâncuşiană

Dna Zamfira Potorac, str. I. C. Brătianu nr. 14 – Iaşi:

Unii spun că Brâncuşi are 474 de opere, dar, după autentificări repetate, unii români le ridică la peste 800. De aici şi încurcătura cu circuitul lor, cu opera de conservare şi etalare, cu cioburile, rătăcirile unora...

A ajuns la marele public vestea cum că un anume evaluator şi promotor al operei, de profesie sociolog, i-a vândut un exemplar scump (dar fals) lui Victor Surdu, ieşeanul nostru care, pe faţă şi de data asta, i l-a plătit cu un cec fără acoperire. Aşa, ca între afacerişti!

Ceva Brâncuşi cică sunt şi la colecţionarul Năstase. Debitori ori simpli susţinători de autenticitate brâncuşiană sunt citaţi – Victor Crăciun, Lucian Radu Stanciu, Radu George Serafim şi, nu în ultimul rând, însuşi academicianul Fănuş Neagu, care, într-o stare de adâncă frăţie cu un anume sfetnic şi însoţitor permanent al operei, grăind că e gata să jure „pe lacrima inimii mele..." Poetic! Nu degeaba i s-a decernat de Academia română premiul pentru poezie.

Să nu intre în contradictoriu ori din neştiinţă un fost ministru al Culturii, am numit-o pe Constanţa Crăciun, motiva în 1948: „Opera lui Brâncuşi nu serveşte cauzei construirii socialismului în România; deci, nu ne trebuie!"
Într-adevăr, n-a servit cauzei, dar tare ne trebuie, nu numai opera, dar şi omul Brâncuşi.

20 iunie 2002

Încotro, patria mea?

Dna Anica Cimpoeşu, str. Bacinschi 24, Iaşi:

Am înţeles din cele scrise de Mariana Codruţ referitor la „Patria şi duşmanii ei" din „Monitorul"/3 iunie 2002 că în timpul dictaturii comuniste cuvântul „patrie" nu putea fi imaginat fără „salva" de duşmani şi trădători ai ei: Întreaga educaţie a „omului nou" se făcea folosind ceea ce se spunea în imnul de stat, în cuvântările de la congrese şi de la plenare, în rapoartele şi dările de seamă, în presă şi la biserică ori şcoală că patria şi duşmanii ei erau pretutindeni; că frumoşii şi urâţii coexistau, se înfruntau; că patria era mereu „scumpă", „frumoasă" şi „bogată", iar în ea, pe lângă uscături, „munceau în înfrăţire" „frumoşii", „cinstiţii", „harnicii", „destoinicii".

Acum, patria şi oamenii ei înseamnă altceva... Astăzi ai dreptul la critică, poţi să protestezi împotriva a orice pentru că patria e prost şi cu inconştienţă administrată; că ţi-e silă de tonele de gunoi care-i sufocă porii, de drumurile părăginite, oraşele pline de

şandramale, praf, câini vagabonzi, cerşetori şi beţivi sau de satele înecate-n noroi şi-n întuneric preistoric...

În conjunctura actuală, cuvintele „patrie" şi „duşmanii patriei" sunt folosite în chip nefericit nu numai de „România mare" şi susţinătorii ei, ci însuşi partidul tată a toate are manifestări contradictorii... E liberă critica, dar avem o instituţie departamentală care pregăteşte antidoturi la critică, confecţionează răspunsuri care să torpileze ceea ce nu-i convenabil puterii.

Apoi presa e liberă încă, dar cu dosare la justiţie şi cu strategii antipresă pentru contracararea glasului venit din mulţime…Şi atunci pe bună dreptate, ca cetăţean iubitor, totuşi, de patrie, rămâi întrebându-te: încotro, patria mea? Care ţi-s duşmanii, care ţi-s susţinătorii? Avem încă mare nevoie de distincţie, de clarificare a dorinţelor, a idealurilor noastre, pe care le-am vrea a fi mai apropiate chiar de ceea ce învăţam odinioară în cunoscuta „Românie pitorească" decât în filosofia cu capcane ale actualităţii...

1 iulie 2002

N-au trecut testul... Eminescu

Dl. Vasile Zaborilă, str. G. Coşbuc nr. 4B – Iaşi:

Nu-l cred pe premierul Năstase că, personal, a colindat anticariatele în căutarea volumului Eminescu pe care l-a oferit preşedintelui chinez Jiang Zemin la recenta sa vizită în China.

Preşedintele chinez le-a recitat versuri în româneşte, dar nimeni din anturaj n-a deslușit „ce anume a recitat marele conducător". Adrian Năstase şi-a dat cu părerea: „Domnul preşedinte ne-a recitat ceva despre rândunele", iar dna Ecaterina Andronescu, ministrul Educaţiei şi Cercetării, a dat răspunsul lămuritor: poezia „Dacă".

Cercetată poezia lui M. Eminescu, aflăm că „Dacă" e „Şi dacă...", dar fără rândunele. Dacă vor fi fiind din „Caietul anonim"?, că acolo „Frunză verde de-alunică,/ Am doi pui de rândunică,/ Unu zboară şi să duci,/ Unu rămâni şi plângi". Plânge pentru că demnitarii noştri n-au trecut testul la care i-a supus preşedintele chinez, bun cunoscător al limbii române, la recitalul Mihai Eminescu...

4 iulie 2002

Profesorul şi studentul...

Dl. Neculai Pădure, str. Mizil nr. 18, Iaşi:

Viitorul ataşat militar al Germaniei în România, dl Johannes Risse, se confesa recent într-o publicaţie din Capitală: „Am fost la Institutul German pentru limbi străine, timp de 6 luni. Eu şi soţia am fost singurii studenţi pentru doi profesori (au învăţat limba română n.n.) – şi a fost foarte uşor... avem un coleg care învaţă de doi ani limba japoneză".

Doi profesori, doi studenţi, timp de 6 luni. Iar în România se fac restructurări în învăţământ pentru lipsă de încărcătură a cadrelor didactice. Mii de copii din satele de la munte rămân fără învăţător, şcolile sunt părăsite, se degradează, se dărâmă...

Noi suntem în tranziţie culturală şi de învăţământ.

5 iulie 2002

Vor trece dincolo

Dl. Elefterie Priceputu, str. Drobeta nr. 52 – Iaşi:

Când am citit „De ce atâta ură faţă de americani?", am crezut că-i vorba de un ecou la Declaraţia pentru independenţa faţă de americani a istoricilor Constantiniu şi Scurtu la lansarea cărţii lui Niculescu Mizil.

Dar n-a fost aşa. Închipuindu-mi-o o realitate, declaraţia invocată s-ar justifica pentru populaţia României pentru că prea-i lăsată să fiarbă la... foc mic. Nici tu împrumuturi, nici tu asistenţă de specialitate pe măsură, nici-măcar nişte consilieri pe lângă fiecare „lasă-mă să te las" de la noi care să-i împingă cumva la reformă, la terminarea tranziţiei.

Asta e şi speranţa lui Silviu Brucan – numai împinşi de la spate de UE sau americani, românii vor face reformă, vor trece dincolo...

6 iulie 2002

Ofiţer MApN umblă după ajutor

Dna Măria Draghici, pensionară din Bucureşti, scrie la „Formula AS" (nr. 523/2002), apelând la cititori, „cu lacrimi în ochi şi inima sfâşiată de durere", cerând să fie ajutată în încercarea disperată de a-şi salva soţul.

Are nevoie de un generator de oxigen la curent pentru o singură persoană (cum sunt acelea din spitale) să-şi salveze soţul de la moarte.

Este grav bolnav de plămâni, respiră doar 15%, are o insuficienţă respiratorie gravă, tuse seacă şi are nevoie de acest generator de oxigen non-stop, toată viaţa, argumentează doamna.

„Vă rog cu lacrimi în ochi să mă ajutaţi, noi nu putem să procurăm acest aparat foarte costisitor, nu avem bani nici să trăim de azi pe mâine. Soţul meu a fost maior în Ministerul Apărării Naţionale, are o pensie foarte mică, nu-i ajung banii nici pentru medicamente".

Din solidaritate umană au preluat mesajul difuzat, repetându-l în speranţa că dacă nu ministrul Ioan Mircea Paşcu de la MApN sau Casa de pensii a militarilor îi vor sări în ajutor fostului combatant, ajuns la gradul de maior cu o pensie din care nu are cu ce trăi, măcar cineva, de pe margine, ca bun creştin, îi va veni în ajutor domnului maior Draghici din Bucureşti.

Am făcut-o pentru suflet şi minte.

9 iulie 2002

Suflecată-n jos de brâu

Dna Valeria Cangeopol, str. Sărărie nr. 29 – Iaşi:

Luni, 8 iulie 2002, am fost martora unei scene dezagreabile, mai ales pentru noi, femeile. În faţa magazinului Moldova, la standul artizanal pentru desfacerea unor lucruri din lemn şi alte mărunţişuri, s-a oprit o tânără, până în 26-30 de ani, „bine" pusă la punct, care s-a aplecat să cerceteze produsele.

Bluza scurtă în poale, iar pantalonul evazat, mai ales de la brâu în jos, a lăsat să iasă în relief o cârpă murdară, dacă nu şi rău mirositoare, după expresia feţei vânzătoarei, care se lăsa consultată, ce se voia a fi bichinii tinerei care, dacă în prima zi de după duminică arătau astfel, ce avea să fie peste o zi sau două, peste o săptămână, cum mi s-au părut uitaţi de multă vreme.

Un avertisment, doamnelor şi domnişoarelor, în momentul aplecării este inutil, mi se pare. Şi cofeminina era coafată proaspăt şi avea unghii cu ojă în culori diferite, iar buzele, genele şi sprâncenele făceau vino-vino. Păcat de cârpa de sub pantalon, suflecată-n jos de brâu…şi de inelul de la... buric.

10 iulie 2002

Tezaurul nostru

Dna Ada Cristescu, Bd Carol nr. 6 – Iaşi:

În materie de cultură, fiecare etapă istorică a avut pierderile ei. Cândva s-au topit în piețe publice opere ale lui Iorga, Eminescu, Sadoveanu ş.a.

În „epoca lumină" ne-am alungat peste graniță creatorii: Cioran, Ionesco, Eliade, Brâncuşi ş.a.

Acum, citesc în „Adevărul" că în timp ce Guvernul intelectualului Năstase confisca noul sediu al Bibliotecii Naționale – poate din asta s-a tras cu tunul în el în '89! – care ar fi rezolvat pentru 50 de ani nevoile de depozitare a cărții şi periodicelor, „11 milioane de cărți se degradează prin hrubele Bucureştiului", fără ca vreun ministru al Culturii de după 1989 să fi vizitat depozitele. Iar dl Ion Iliescu, preşedintele țării, se pretinde un om al culturii, un rafinat, un om „sprinten" în acțiuni.

La Iaşi, care o fi situația depozitelor de carte şi a periodicelor, domnilor ziarişti? Pun întrebarea, pentru că eu simt că nu numai ce-am predat Moscovei este Tezaur, ci mai ales ceea ce risipim – cartea şi periodicele pe care le avem, nu trebuie să le recuperăm, dar ne dezinteresăm de ele. Şi-i mare crimă!

29 iulie 2002

Intrarea în Biserică

Dna Olga Porumb, str. Primăverii nr. 21 – Iaşi:

Despre greul şters al rujului de pe icoane de la bisericile din localitate s-a scris în multe publicații.

Mulțumiți de aflux, împuterniciții stranei şi ai altarului nu pun oprelişte intraților în biserică, pentru cauză de vestimentație şi căutare la față şi acoperiş, iar în sfânta biserică se intră mai lejer decât la muzeu.

A intra însă în sfântul lăcaş, chiar la Mitropolie, în cămaşă scurtă, decoltată, cu sânii aruncați în afară şi cu mijlocul gol e un act de impietate, de blasfemie căruia ar trebui să i se pună punct.

Un preot sau călugăr ori un tânăr seminarist la intrare, precum bodyguardul la restaurant, care să sfătuiască, este mai mult decât necesar.

30 VII 2002

Mai scumpă târâța

Dl Theodor Vasiliu, str. Lascăr Catargi nr. 14 – Iași:

Comisia Națională de Studiere a Arhivei Securității (CNSAS), pusă pe același taler cu SRI, ambele subordonate Comisiei parlamentare de control a SRI cu toate dosarele sale şi împuterniciții de a studia ceea ce primesc, devine cu totul altceva decât ce a dorit să fie când inițiatorul Legii a proiectat instituția.

Studierea înseamnă să răsfoieşti ce a mai rămas din ce a fost. Dintâiul şi actualul patron al Securității – dl Ion Iliescu – a reuşit şi aici, chiar dacă, sărmanul, prins în treburile de regie a revoluției, în mulțimea dosarelor arse, a lăsat să fie şi cel al domniei sale...

Că scenariul confecționat de Silviu Brucan şi difuzat în 14 iulie la „Profeții despre trecut", cu dosarul de securitate personal pe masă, salvat de un muncitor de la flăcări, n-are suport de credibilitate, e cu totul altceva.

Va să zică FSN conduce revoluția, securitatea debusolată se ocupă de arderea dosarelor, unii şi le salvează pe ale lor – şi nu unul, ci patru-cinci volume – iar ale altora, ocupați cu materializarea scenariilor, se duc nu la foc, ci la topit...

Iar FSN era forța noului, dar fără a-şi conserva documentația de lucru pentru mâine...

De aceea, nici nu-i îngrămădeală cu cererile, pentru că drumul până la Bucureşti, statul acolo şi întoarcerea costă nebănuit mai mult decât ceea ce poți afla din Dosarele... confecționate. Mai scumpă târâța decât mălaiul...

2 august 2002

Istoria acestui popor se sprijină pe oameni de calitate

Dl. Marian Ciornei, Iași.

Siguranța într-un stat democratic are rolul de a apăra statul, iar statul are rolul de a apăra interesele națiunii. Dacă cineva acționează împotriva intereselor țării, securitatea trebuie să intervină. Dar dacă cei care lovesc în interesele țării se află chiar la conducere şi fac parte din putere? Astăzi, ca şi altă dată, securitatea se află în aceeaşi dilemă: apără interesele țării sau interesele celor aflați la putere? După cum lucrătorul de securitate se poate afla în aceeaşi dilemă: este un om care acționează cu demnitate în slujba

națiunii sau un lacheu în slujba celor care conduc țara? Un om obișnuit poate fi dus în eroare și păcălit, dar un ofițer de informații nu se poate ascunde în dosul vorbelor: „N-am știut, nu mi-am dat seama". Este adevărat, sărăcia lovește în demnitatea omului, dar pe de altă parte până unde se poate coborî un om pentru un blid de mâncare mai bun? Unii au obiceiul să spună: „Conștiința mea trece prin stomac". Asta au învățat ei de la comuniști! Dar istoria acestui popor se sprijină pe oameni care au refuzat onoruri și măriri tocmai pentru a face ceva bun pentru țara lor. Și poate au plătit scump alegerea lor, dar istoria neamului i-a păstrat la loc de cinste. Alții s-au vândut pentru un pumn de galbeni. Întotdeauna această țară a avut parte de oameni adevărați. Și întotdeauna a avut și lichele. Atunci când apără puterea cu mijloace legale sau mai puțin legale, convenționale sau neconvenționale, lucrătorul din SRI ar trebui să-și pună întrebarea: din ce categorie face parte?

17 august 1994

Lecție

Dl Vasile Fetescu – Iași:

Obișnuiam să trec, din când în când, pe la biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena" ca să mă întrețin, câteva minute, cu preacuviosul părinte-paroh, Gheorghe Popovici, fie-i țarina ușoară, să-i ascult vorbele înțelepte, spuse cu un glas molcom, sau să-i cer sfatul și ajutorul în problemele multe și grele cu care ne împovărează, cu dărnicie, viața de acum și mai de demult. Într-una din aceste vizite mi-a fost dat să asist la un fapt care m-a impresionat plăcut și m-a dus cu gândul la menirea Bisericii, a credinței în puterea Divină pentru educația moral-civică a românilor. Nefiind zi pentru oficierea slujbei religioase, biserica era goală, dar deschisă pentru cei care-i păşeau pragul să se roage, să aprindă o lumânare, să se împace cu sine sau cu Dumnezeu. La un moment dat, a intrat în Sfântul Lăcaș o femeie îmbrăcata modest, dar curat, însoțită de doi băieți cam de 10 și, respectiv, 12 ani, la fel de curăței. După exemplul mamei, au sărutat cu smerenie mâna preotului, apoi au îngenunchiat și s-au închinat în fața icoanelor așezate în acest scop. Timp de câteva minute, vizitatorii nu au scos nici un cuvânt, totul petrecându-se într-o tăcere deplină, mama dirijându-și copiii doar din priviri. După ce femeia a introdus o monedă în cutia pentru

danii, a ieşit împreună cu băieţii făcând semnul crucii şi schiţând din cap o uşoară plecăciune către noi, care urmăream cu deplină aprobare acest fapt plin de semnificaţii.

Din păcate, în acele vremuri, prea puţini părinţi îşi duceau odraslele la Biserică pentru a le apropia de credinţă şi de valorile morale. Mama, despre care am relatat, a înţeles că îndepărtarea de biserică, de credinţă în Dumnezeu înseamnă, de fapt, apropierea de cele rele. După plecarea femeii cu cei doi copii, am căzut de acord cu părintele Popovici că am asistat la o autentică lecţie practică de educaţie moral-religioasă.

20 septembrie 2002

Să ne trăieşti, partid iubit!

Dl Ion Obadă, Splai Bahlui nr. 8A – Iaşi:

În timp ce Traian Băsescu la Capitală se ocupă personal de contravaloarea şi felul cum merge montarea aparatelor de măsurare a consumului de apă, gaze şi căldură în apartamentele cetăţenilor, noi ne mulţumim să aflăm că „primăria vrea să cumpere pentru CET cărbune de la mai multe firme" – Iaşul fiind centrul contractelor pe ţară.

Nimic însă despre montarea gigacalorimetrelor, nici o acţiune pentru montarea pe scară a centralelor termice pe bază de gaz metan, nimic-nimic despre repartitoarele de căldură.

În timp ce primarul de la Piatra Neamţ, întors din concediu, se gândeşte în beneficiul populaţiei de la blocuri mai ales, să sondeze în scoarţa terestră, să pună în valoare energiile „dedesubturilor", aducând „apă termală" pentru încălzirea oamenilor, la Iaşi populaţia aşteaptă îngrozită sosirea momentului când costul gigacaloriei, ca şi anul trecut, va face ravagii în buzunarele noastre.

Primarul nostru, dl C. Simirad, e liniştit, el s-a mutat de la bloc, are vilă în colţ de livadă, centrală de încălzire personală şi timp să studieze efectele frigului în casele ieşenilor. Ale ieşenilor care murmură gândindu-se la preocupările primarului faţă de protecţia socială a săracului de la bloc: afară-i frig, deschid fereastra larg şi strig – să ne trăieşti partid iubit – PSD-ul, altul?

6 septembrie 2002

Omenia cu neomenia

Dl. Ion Obadă, Splai Bahlui nr. 8A – Iaşi:

În lumea medicală, o ştim cu toţii, dar nu numai acolo, atenţia faţă de personalul medical este un fapt de viaţă. N-ar trebui să fie aşa, dar salariile pe care le au purtătorii halatelor albe, specificul muncii lor, adesea aducătoare de speranţă, dar şi de minune pentru noi care le batem la uşă, întâmplările trebuie tratate diferenţiat.

Ca oameni care lucrăm cu medicii, cu lumea care vine în contact cu publicul, personal mi se pare că un flagrant delict poate să i se însceneze oricui şi la orice oră din zi şi chiar din noapte, dacă poliţiştii şi procurorii n-ar trebui să şi doarmă.

Orice funcţionar aflat scufundat în mormanul de hârtii se poate trezi pe birou cu purtătorul de plic cu bani pătaţi, lepădaţi pe un colţ al mesei de lucru, şi, subit retrăgându-se, clipă în care pot intra constatatorii flagrantului.

Soarta învinuitului de încasare a şpăgii stă în mâna celui ce leapădă plicul, poliţistul or procurorul nu-şi face decât datoria: încheie procesul verbal Fireşte, nu-i soluţie nici legalizarea ori primirea la vedere a atenţiilor oferite personalului medical. Pentru că atunci un tratament asemănător ar pretinde şi cel de la primărie, de la starea civilă, de la biroul unic al Camerei de Comerţ şi Industrie etc.

Condiţionarea unui serviciu de un avantaj este condamnabil, dar dacă cetăţeanul oferă ceva ca o recunoştinţă pentru ceea ce a primit de la alt om, eu găsesc gestul ca o reflectare a omeniei.

11 octombrie 2002

Comentarii de prisos

Dna Elena Ţugui, str. M. Eminescu nr. 24 – Iaşi:

Iubirea de ţară, de locurile copilăriei ori pentru limba română e diferită de la cetăţean la cetăţean.

Iată ce mărturiseşte Andrei Iteanu (antropolog din Paris, născut la Bucureşti în familia unui avocat, care a părăsit ţara la vârsta de 7 ani), stabilit la Paris, revenit în România la un festival european de film antropologic: „De 40 de ani (...), nimeni din familia mea nu a mai fost în ţară. Limba am învăţat-o de la mama şi

de la bunica (...). Găsesc că, oricâte limbi ai învăța în viață, numai limba din copilărie contează cu adevărat pentru suflet. Sunt evreu, dar limba română este «cămaşa magică» a sufletului meu, învelişul misterios care mi-a întreținut în timp o nostalgie difuză pentru locurile natale".

Iar acum, un altfel de „nostalgic", Moni Bordeianu (solistul de la „Phoenix" '60, cel care a plecat în 1970 în America), la întrebarea reporterului „cum priviți România după atâția ani de absență", răspunde total detaşat: „n-am fost niciodată legat de conceptul ăsta de «patrie mamă». Nu sunt român, neamț, american sau altceva, sunt şi vreau să rămân om".

Cu gândul la românii de rând, comentariile la cele două rostiri devin de prisos...

26 noiembrie 2002

La ce ne aținem?

Dl. Ion Zăbavă, str. prof. dr. D. Mangeron nr. 8 – Iaşi:

Fapte de viață şi imagini la televizor: într-o localitate din România, un american încearcă o exploatație agricolă, dar activitatea devine falimentară din cauza furturilor locale. În anul următor, vine un fermier francez; dar toamna, localnicii, cu sute de atelaje, tăbărăsc în lanurile de porumb şi-i devastează recolta. Făptaşii – tuciurii locali care stau pe margine în timpul muncilor agricole, dar se năpustesc ca ciorile la culegerea şi înmagazinarea produselor.

Integrarea rromilor în societate şi cointeresarea lor economică nu sunt probleme doar ale românilor, ci ale comunității europene.

Visăm, totuşi, cu toții, la egalitatea europeană...

11 decembrie 2002

Consilieri, la ce?

Dl. Theodor Zaharia, str. Brîndușa nr. 45 – Iaşi:

De ani de zile, poate chiar de la revoluție, din '89, fie că a fost la putere, fie în opoziție, dl Dan Iosif a fost lângă preşedinte - consilier la Cotroceni, un fel de secretar în particular.

Ca şi alții, mi-am pus mereu aceeaşi şi aceeaşi întrebare: consilier, în ce problemă? A revoluționarilor? Secretar, la care

hârtii? – că Dan Iosif n-a lucrat cu dosarele ori registrele, cu îndosarierea hârtiilor.

Mereu ne-a fost clar doar un singur lucru: Dan Iosif a fost şi rămâne un nemulţumit, dar şi unul care acţionează intempestiv, de multe ori în contradictoriu cu modul normal de comportare a unui om care duce cu el o responsabilitate. Iresponsabilităţile sale sunt de notorietate. Niciodată, însă, nu l-am auzit pe preşedintele Iliescu să se delimiteze de ocrotitorul sau ocrotitul său.

Acum, când Dan Iosif este şi acţionar la o firmă, cu 40% din capital, dar care poartă şi povara unor încercări de furtişaguri din bani Phare, este cea mai bună ocazie nu numai de delimitare, ci poate şi de despărţire a celor doi.

Sărăcia, ca şi cinstea, se conservă mai ales prin ultima, care mereu se cere neîntinată şi reliefată. Iar necinstea, indiferent de persoană, pusă la colţ.

19 decembrie 2002

XII. ADENDA

UMBRE: AUREL LEON

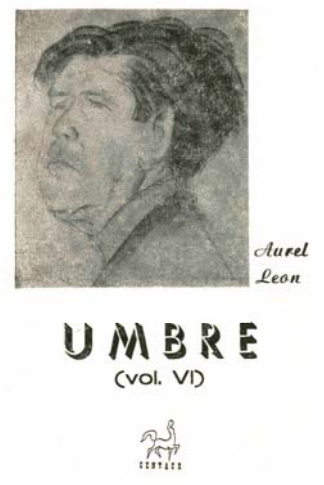

Urc scările la „Monitorul de Iaşi” (Ziarul de Iaşi, am vrut să spun) unde urmele lui Aurel Leon sunt încă proaspete.

Din foaie de ziar, desprinse din maldărele încă proaspete de către foştii noştri colegi, rămaşi credincioşi celui „deprins cu călătoriile”, zâmbeşte, parcă mustrător, maestrul.

„Cafeaua de dimineață” oare astăzi mai abureşte?

Când va fi strânsă de cineva în foaie de carte, cum obişnuia regretatul, va fi iarăşi proaspătă.

Revin acasă la biblioteca familiei…

Mă întâlnesc cu autorul. Îl simt aievea, mereu sfătos şi bogat în vorbe: proză scurtă şi lungă – romane; monografie; destine (Ştefan Ciubotăraşu); „Landoul cu blazon”, dar şi „Cărări peste dealuri”, „Pe viață şi pe moarte…”, „Umbre”, volume de umbre…

În lumea umbrelor încă o viață: Aurel Leon.

El, totuşi, pentru mine a rămas scotocitorul faptelor de istorie ori a ineditului. Îmi place să-l văd tânăr şi viguros, pus pe surprize.

„…Atunci, prin anii 1930 – 1935, când apărea o carte, se obişnuia să se facă reclamă în toate felurile. Poze puse în vitrine, declarații incitante în ziare şi apoi goana după autografe; corvoadă la care s-au supus toți scriitorii noştri, inclusiv Tudor Arghezi şi, mai rezervat din cauza vederii Mihai Codreanu. Campionii Ieşeni ai genului au fost Ionel Teodoreanu şi George Topârceanu. Ale lui Ionel erau madrigaluri siropoase construite ad-hoc, pe când ale lui

Top erau catrene rezistând prin valoarea lor. Am reprodus destule în cărțile mele şi, din toate, mi-a plăcut următoarea „migdală amară" care-l reprezintă perfect:

Trec zâmbete pe la ferestre
Eu stau aici de-o viață-ntreagă
Şi toți în jur îmi spun „maestre"
Şi nimenea nu-mi spune „dragă"!
(Din „Umbre" vol. VI, Editura Centaur, Iaşi, 1991)

Numai acesta să-i fi plăcut maestrului Aurel Leon? Deschid „Almanahul muncii din Ținutul Prut", redactat de Toma Acatrinei, apărut sub patronajul Camerei de muncă Iaşi, în 1939, la Tipografia şi Editura „Mantos", C. Negri 91, ca să mă conving că autorul tabletelor „Cafeaua de dimineață" n-a simțit niciodată lipsa versurilor. Chiar a celor à la maniere de G. Topîrceanu (Vers de primăvară):

Din spre zarea deşirată
a'nceput, de-aseară,
peste mahala să bată
vânt de primăvară.

Cerul vânăt îşi goneşte
peste dealuri norii;
şi-o băbuță se jeleşte
c'a văzut cocorii,

Însă alta o'nvenină
căci susține tare:
- „Ce-ai văzut mata, vecină,
era stol de cioare!

Despre vreme, ce o să fie
să citeşti matale
şi să vezi, mă rog, ce scrie
domnii la jurnale...

Când m'am dus să iau tutunul
aflai de la Veta:
- că-i prietenă cu unul
de vinde gazeta.

Cică spune c'o să fie,
de-acu hăt departe,
un ger, maică, grozăvie,
cât o ține Marte!"

Toate sar să protesteze
şi asvârl ocară
căutând să demonstreze
că e primăvară.

- „Am văzut chiar eu pe stradă soro ghioceii!"
- „Şi la mine în livadă
îmbobocesc teii!"

- „Dar chiar eu, madam Ciornei
a ieşit în talie.
Am văzut cu ochii mei
că eram la balie."

- „Mie-mi spuse Baraboi,
peste gard aseară,
că la el un pițigoi
cântă: „Simții vară!"

Dar cumătra cu ziare
vorba nu-şi întoarnă
şi susține sus şi tare
c'o să fie iarnă.

Însă toate tac deodată
prin minune mare.
Din vecini, îmbrățişată,
o pereche-apare.

Gură'n gură, ochi în ochi,
ca doi porumbei
- „Ptiu, nu fie de deochi!
Uită-te la ei!"

Nu aud, nu pot să vadă
şi nici nu ajung
după colţ, şi'n plină stradă
se sărută lung.

- „Tineret fără ruşine,
nici n'aşteaptă seara.
Zău cumătră, ai spus bine:
vine primăvara!

Dar cine îi spune, măcar, astăzi „dragă", şi lui Aurel Leon?

AUREL LEON LA „CUVÂNTUL ŞI SUFLETUL"

Pentru că „Cuvântul este revelaţia lui Dumnezeu, iar sufletul este cel care primeşte revelaţia lui Dumnezeu", iar „fără cuvântul lui Dumnezeu şi fără suflet nu-i posibilă nici cultura şi nici cultul, adică religia", Aurel Leon – fiind un om al religiei şi un mare şi statornic prieten al Prea Fericitului Patriarh Teoctist – a fost şi un harnic secretar de redacţie la „Cuvânt şi Suflet", foaie bilunară de credinţă şi cultură Iaşi, care apărea din 1990, se tipărea la Câmpulung Moldovenesc, dar sediul îl avea la Iaşi, strada Sf. Andrei.

Din colectivul de redacţie făcea parte şi pr. Prof. Scarlat Porcescu, pe care în anii 1945-1948 l-am avut profesor şi director la Seminarul „Veniamin Costache" din Iaşi, un om cu calităţi şi de o cultură înaltă, specială.

Câtă încredere şi cinstire purta Aurel Leon revistei şi slujitorilor Bisericii, ne-o spune personal în „Preotul-paroh" (15 octombrie 1990) când, mărturisind că publicaţia „Cuvânt şi Suflet" lupta „nesubvenţionată de nici un for, numai de cititori", conchidea: „să nu uite nici cel mai izolat preot paroh, nici cel mai

pustnicit monah că are un prieten devotat în această revistă de religie a culturii şi de cultură în religie, impusă de jos în sus, adică de la parohie şi protopopie spre ierarhi".

CARTE RARĂ

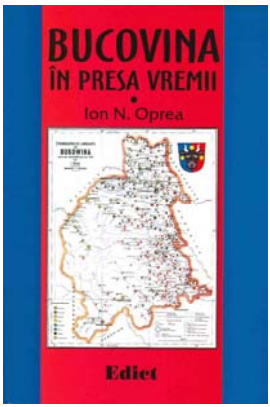

În ziua de Sf. Gheorghe, la 23 aprilie 2005, când în sala B.P. Hasdeu a Bibliotecii Centrale Universitare – la Fundaţie, la orele 10, Societatea pentru Cultură şi Literatură Română în Bucovina, filiala Iaşi, în colaborare cu Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu" Iaşi, îşi începeau manifestările programate, participanţii au salutat prezenţa la Iaşi – şi în sală – a bucovinenilor Vasile Tărăţeanu, fondatorul şi conducătorul publicaţiei independente şi româneşti de la Cernăuţi „Arcaşul", şi Adrian Dinu Rachieru, scriitor, conducătorul unei edituri la Arad.

„Viaţa studenţească bucovineană înainte şi după Marea Unire" a fost titlul conferinţei susţinute cu mult succes de Dr. Dan Jumară.

În continuare, în faţa a aproximativ 100 de domnişoare, doamne şi domni, unii la fragedă tinereţe, alţii cu părul alb sau lipsă, dar cu o bogată activitate culturală, şi unii şi alţii, autori ai unor volume importante, şi-au prezentat cărţile, printre care, s-a numărat şi „Bucovina în presa vremii–Cernăuţi 1911-2004", aparţinându-mi.

„Volumul meu este o carte rară", am declarat eu şi nimeni n-a tresărit să mă contrazică.

Spusa mea a fost înţeleasă în dimensiunile şi realităţile vieţii. Nu-i vorba despre o carte epuizată din librării din cauza importanţei ei şi a cererii de piaţă; nici că ar aparţine nu ştiu cărui autor important, pentru că acela eram eu, mai puţin cunoscut

literaților; nu trimiteam la faptul că pentru realizarea ei cercetasem sute, mii şi mii de pagini, timp îndelungat, scosesem extrase, notițe de tot felul, le clasificasem şi le pusesem în pagină cu grija părintelui care îşi ocroteşte copilul; nici la truda pentru adunarea clişeelor, a recitirii paginilor, corectându-le, completându-le cu o altă ordine în expunere, cu noi notițe şi adăugiri descoperite între timp ca urmare a scotocirii în saloanele altor locuri cu documente, şi nici la reluarea pentru o nouă şi nouă corectură, de natură să-l supere pe culegătorul de text şi pe redactorul cărții care, stoic, suportă orice de la autor, mereu nemulțumit că nu-i mai încape la rând un text, un clişeu, o explicație; nici la faptul că în calitate de autor aştepți o prefață sau o postfață care, oare de ce, nu-ți mai soseşte; nici la alte şi la alte trăiri şi gesturi, pe care, cei în mijlocul cărora mă aflam, am înțeles, le cunoşteau cu mai mare profunzime decât mine, unii dintre ei fiind nemăsurat de încercați în această privință, ei înşişi autori, într-adevăr, de carte rară, în înțelesul corect al termenului – dumnealor fiind şi autori deosebiți, cu titluri universitare ori academice, sprijinitori ai altora şi la lucrările de doctorat şi alte titluri universitare şi academice.

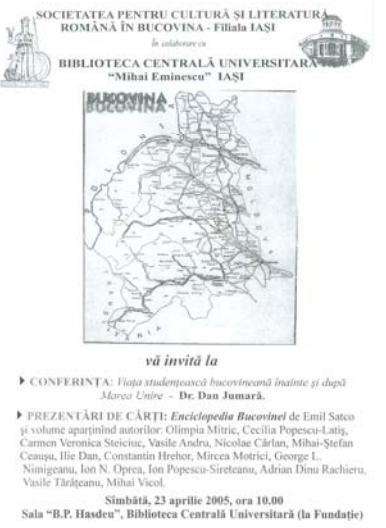
SOCIETATEA PENTRU CULTURĂ ŞI LITERATURĂ ROMÂNĂ ÎN BUCOVINA - Filiala IAŞI
În colaborare cu
BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ "Mihai Eminescu" IAŞI
BUCOVINA
vă invită la
CONFERINȚA: Viața studențească bucovineană înainte şi după Marea Unire - Dr. Dan Jumară.
PREZENTĂRI DE CĂRȚI: Enciclopedia Bucovinei de Emil Satco şi volume aparținând autorilor: Olimpia Mitric, Cecilia Popescu-Latiş, Carmen Veronica Steiciuc, Vasile Andru, Nicolae Cârlan, Mihai-Ştefan Ceauşu, Ilie Dan, Constantin Hrehor, Mircea Motrici, George I. Nimigeanu, Ion N. Oprea, Ion Popescu-Sireteanu, Adrian Dinu Rachieru, Vasile Tărăţeanu, Mihai Vicol.
Sîmbătă, 23 aprilie 2005, ora 10.00
Sala "B.P. Hasdeu", Biblioteca Centrală Universitară (la Fundație)

Volumul meu era o carte rară prin puținătatea tirajului său – pentru că, voiam să explic eu, aparținea unui autor relativ sărac şi realizată cu contribuția unui sprijinitor tot la fel.

Important a fost că m-am aflat în mijlocul bucovinenilor, iar cartea mea tocmai despre viața bucovinenilor se ocupă. Lecturați-o, vă rog!

REABILITARE

„În momentul în care spuneai „nu” la solicitările lor nu se întâmpla nimic”, susține regizorul Alexandru Tocilescu la piesa dramaturgului Denis Dinulescu „O zi din viața lui Ceaușescu”, jucată la Teatrul Mic din București, la 10 ani după scrierea textului.

Că nu i se întâmpla nimic potrivnicului vine cu argumente Alex Tocilescu, citind articolul scris de Cristina Modreanu în „Adevărul” din 26 februarie 2005:

„…Fiind o dată în birou la Ion Besoiu, pe vremea când era director la „Bulandra” a sunat unul de la partid, Ion Traian Ştefănescu, care i-a spus: „Trimite-mi-l pe Mircea Başta mâine la radio că avem un omagial”. Era vorba de un actor ceva mai în vârstă, care spusese până atunci sute de poezii în ocazii de acest gen, un tip impunător, cu părul alb, foarte potrivit pentru aşa ceva. Numai că atunci, nu ştiu de ce, omul a zis „nu mai pot”, probabil că se săturase şi el. Şi nu s-a dus. Iar când a sunat din nou Ştefănescu, urlând, iar Besoiu i-a comunicat că Başta nu mai vrea, s-a lăsat o tăcere şi omul de la partid a închis. Şi n-a păţit nimic! Ce să păţească? Cine să-i ia lui categoria a II-a de actor şi rolurile secundare pe care le juca în teatru? Nu se întâmpla nimic!”

*

Era Mircea Başta „un tip impunător cu părul alb”, „foarte potrivit” pentru muncă, aşa cum fusese şi tatăl său Ştefan Başta, învățătorul meu din clasele primare de la care, spuneam undeva, am învățat istoria României şi a românilor dar şi lucruri gospodăreşti şi chiar, multă poezie.

Ştefan Başta, învățătorul meu din satul Priponeşti de Sus, Tutova, a avut doi fii: Mircea şi Michi. Mircea actor, Michi mi se pare, aviator, căzut în cel de-al doilea război mondial.

Era cu vreo şapte, opt ani mai mare ca mine Mircea, şi cu el nu ştiu dacă am vorbit vreo dată, dar l-am admirat, totdeauna, de la distanță.

Aşa era, înalt, falnic, drept ca un brad şi puternic ca tatăl său – învățătorul – cel cu care am răsădit livada cu pomi din comună, de lângă biserică, dar am participat şi la începutul de împădurire a locurilor supuse eroziunii, într-o altă parte a satului. La

curățirea de spini şi mărăcini a izlazului de lângă sat, dar şi la slujbele religioase de la biserică, unde mergeam aproape duminică de duminică, încolonați.

Cu tinerii ceva mai mari decât Mircea a plantat plopii şi salcâmii de pe drumul care ducea către gară, realizând una dintre cele mai frumoase şi umbroase alei, cum nu aveau nici Lieştii, nici Ciorăştii şi poate nici o localitate din părțile noastre până acum un an, doi, când a sosit şi aici vremea înlăturării arborilor de pe marginea şoselelor, a drumurilor.

L-am întâlnit apoi, pe Mircea, în piesele de teatru, în filme, la spectacolele omagiale, spunând versuri şi nu-l prea fericeam dar nu-l condamnam pentru că, într-un fel sau altul, mai toți făceam omagieri.

Îi admiram vocea gravă, vorba clară, dicția perfectă, folosită cu profesionalism. Când se referea la Ştefan, la Mihai sau Mircea cel Bătrân – parcă vorbea învățătorul meu Ştefan Başta. Ochii îi străluceau iar inima mea se bucura, pentru el.

Referirile lui la conducător mi se păreau false, de circumstanță, şi s-a văzut, chiar aşa şi era. Făcea treabă din silă. De aceea, se vede nici nu urcase de la clasa a doua de salarizare.

Mircea Başta nu mai este de câțiva ani.

Mama şi tatăl său au încetat a mai fi cu mult înainte. Cripta lor, din cimitirul satului, s-a topit şi ea, şi din neîngrijire. S-a tocit, s-a împuținat şi n-a mai rămas decât un ciot, la care rar, cineva îi alătură o lumânare.

Până mai ieri, când mergeam la mormântul părinților mei, treceam şi pe la domnul Başta şi lăsam să ardă o flacără care era şi pentru Mircea, pentru care aş pune şi altele pentru că, prin spusele lui Tocilescu, îl văd reabilitat.

Pe noi, majoritatea, cine ne reabilitează, că fiecare, în cei circa 50 de ani, am acumulat multe păcate, unele de neiertat.

Mircea Başta, consăteanul meu, a fost, totuşi, un om puternic, nu numai pentru că la un moment dat, a ştiut şi a putu să se oprească valurilor, dar a rămas şi o pildă altora. Cei din Priponeşti ar trebui să ştie şi ei asta şi, mergând la biserică, să nu uite că familiei Başta îi datorează flacăra unei lumânări măcar din când în când…Fie şi numai pentru că pe mulți i-a învățat să citească. Dacă nu pe ei, pe părinții ori bunicii lor.

*

„Unul de la partid, Ion Traian Ştefănescu” – care se ocupa de „omagieri” şi-l convoca pe Mircea Başta „mâine la radio”, trebuie să spunem, nu era oricine.

Ion Traian Ştefănescu era un activist de frunte al CC al PCR. El a fost şi preşedinte al Uniunii Studenţilor Comunişti, apoi prim-secretar al CC al UTC, succesor al lui Ion Iliescu, predecesor al lui Nicu Ceauşescu. El este activistul care, în Dolj, a instrumentat celebrul proces de la Filiaşi, unde au fost condamnaţi pentru sabotaj mai mulţi specialişti agricoli. La revoluţie, în ’89, a fost unul dintre cei care au dirijat măsurile de opresiune şi a convocat directorii întreprinderilor şi le-a dat instrucţiuni de reprimare a …huliganilor.

Astăzi, Ion Traian Ştefănescu este profesor universitar la Facultatea de Drept din Bucureşti, este autor de cursuri universitare, iar în timpul liber, probabil, visează la …omagieri.

PRONOSTIC DE LA MONA

A fost totuşi dificil să lucrezi în presă până în 1989, orice s-ar spune…

Multe inconveniente sunt mai ales astăzi când cu scrisul tău trebuie să mulţumeşti şi patronul, şi editorul, şi administraţia…

„Monitorul” din 6 aprilie 2002 explica faptul că echipei sale i s-a retras abuziv dreptul de a mai lucra, firma „Dramiral”, aparţinând lui Mihai Iacob şi-a reziliat contractul cu rea credinţă – Iaşul fiind al patrulea „Monitor”, după Suceava , Vaslui şi Focşani, care se desparte de patronul controversat şi este „foarte posibil ca luni, la Iaşi, să apară, totuşi, un „Monitorul de Iaşi, cu grafică şi o structură asemănătoare”, dar ilegal.

În timp ce mai sus se dădeau informaţii detaliate, luni, într-adevăr, apărea un „Monitorul” în strada Sf. Lazăr nr. 27, care susţinea că „stă de vorbă cu oamenii”, dar care nu explica nimic cititorilor ce este cu prezenţa sa. „Monitorul din 8 aprilie 2002, la rubrica „Primim la redacţie”, în „Pagina cititorului”, avea o scrisoare a S.C. „Dramiral Grup” S.A. Bucureşti, intitulată „Cititorii sunt marii perdanţi ai acestei situaţii” în care se explica destul de confuz ce se întâmplă la „Monitorul de Vrancea”, nu la Iaşi.

Editorialul local era intitulat: „Monitorul a fost, este şi rămâne acelaşi”, aşezat la pagina ,,Opinii”, semnat Florin Gheţău.

În aceeaşi zi, adevăratul ,,Monitorul” din strada Smârdan nr. 5, scria în pagina întâia: „Cum şi de ce a fost şterpelit ,,Monitorul”. ,,Jurnaliştii de bază ai ,,Monitorului” se află în curtea din care fusese şterpelit ziarul”, se spunea. Unul din fondatorii ziarului era declarat ,,un izolat”, un om care nu ştie ,,să comunice cu oamenii” şi era învinuit că este autorul şterpelirii.

„Monitorul este ziarul ieşenilor” se răţoia ziarul din strada Sf. Lazăr – unde eu lucram la ziarul ,,Obiectiv”, acum în concurenţă şi tovărăşie tacită cu noul venit, şi contraataca: ,,Noi suntem echipa de la ,,Monitorul” care a contribui ani buni la actuala formă grafică, la succesul editorial şi la impactul ziarului pe piaţa ieşeană” – vorbe sub care apăreau numele a 29 reporteri, redactori, editori, tehnoredactori, graficieni, editorialişti, printre care şi numele meu, Ion. N. Oprea, care îmi ocupam un loc în caseta redacţională, redactor de serviciu, iar în ,,Pagina cititorului” – consultant juridic.

Lipsea din casetă numele lui Ioan Florin Florescu – mult timp redactor şef la ,,Monitorul” din strada Smârdan nr. 5, dar şi la ,,Obiectiv” în strada Sf. Lazăr nr. 27.

La 10 aprilie 2002 apărea primul număr al ,,Ziarului de Iaşi”. ,,Acesta este adevăratul ziar al ieşenilor! Acesta este fostul ,,Monitorul”!” scria pe frontispiciu – purtând mai jos semnele continuităţii: Director general Dan Radu; Redactor şef Toni Hriţac.

Şi mai jos: ,,Suplimentele ,,Ziarului de Iaşi” sunt aceleaşi ca pe vremea când se numea ,,Monitorul”.

În pagina de ,,Opinii”, în documentarul intitulat ,,Ziarul”, Mona Dârţu arăta că după ce a lucrat nouă ani la ,,Monitorul”, de la 27 mai 1991, când a apărut primul număr – simte acum, că i se fură 9 ani de viaţă.

Istoria celor 3278 de zile, numai de cititori ştiută, se încheiase luni, 8 aprilie, după 11 ani de muncă când continua să apară, dar cu altă casetă redacţională; cu alte nume. Cu un nou redactor şef care, spunea Mona, credea că ,,destinul unui ziar nu ţine de echipa care îl face, ci de conţinutul articolelor, un om care nu ştie ce greu se înlocuieşte fie şi un singur om care pleacă de la ziar. Acel om se duce cu totul, se înfierbânta Mona Dârţu, pe bună dreptate – cu experienţa lui, cu surâsul lui, cu frazele lui, cu farmecul lui de

neînlocuit. Un redactor şef nu-şi uită niciodată oamenii", parcă pronostica ea.

„Alegeți originalul!" îndemnau câteva zeci de nume înscrise într-o listă publicată în „Ziarul de Iaşi" şi care rămânea deschisă pentru a i se adăuga alți iubitori ai … originalului.

„O ceată de mercenari, printre care sunt câțiva ce au trecut vremelnic prin redacția din strada Smârdan nr. 5… au trădat buna credință a cititorilor şi, nu în ultimul rând, a foştilor colegi, lângă care au mâncat o pâine", zicea Petru Iosipescu care a lucrat şi el la „Monitorul", într-o vreme.

Un adevărat război al vorbelor între echipele cu sedii de redacții în strada Smârdan nr. 5 şi Sf. Lazăr nr. 27, cum numai între „Adevărul" şi „Adevărul" de la despărțirea de la sfârşitul lui martie 2005 aveam să întâlnesc, despărțire datorată tot intereselor economice nesatisfăcute. Eram la mijloc. Lucrasem în strada Smârdan iar acum în strada Sf. Lazăr. Nu puteam sta între corăbiile vieții. Atunci am publicat în „Monitorul" articolul de mai jos: „Să fie pace gazetărească":

„Duelul din strada Smârdan nr. 5 şi Strada Sf. Lazăr nr. 27 – locul unde se află redacțiile noului „Ziarul de Iaşi" şi mai vechiului „Monitorul" a devenit prea pasional în cuvinte, situație care miroase, pe undeva, a luptă pentru un ciolan care, la drept vorbind, nici nu există, dar şi-au cam pierdut capul.

Pentru ce atâtea declarații de adeziune, de destupare a unor aduceri aminte neplăcute, de ce liste, total necomplete, de afiliere la o publicație ori alta, când piața o face cumpărătorul şi cititorul de presă curată şi curajoasă? Este vorba despre două colective redacționale care ar trebui să-şi întindă brațele prietenește, punându-şi mințile să colaboreze, numele realizatorilor fiind prezente când la Smârdan, când la Sf. Lazăr, confundându-se într-un fel.

Cumpătarea în locul aruncării de insulte este mai productivă. Când firmele, ca simbol al proprietății, circulă de la un proprietar la altul, mai ales gazetarii trebuie să înțeleagă rostul circulației bunurilor.

De ce să asmuțim cititorii să facă declarații de presă că numai un anumit cotidian vor cumpăra şi citi, angajament pe care niciodată nu-l vor putea respecta, fie şi numai pentru că informația fiind diversificată, o procuri de acolo de unde apare prima dată?

Mai bine, haidem la treabă, gazetari şi cititori, că mereu avem nevoie unii de alţii, iar prietenia nu-i numai aducătoare de linişte, dar şi de spor în toate.

Deci pace peste Smârdan şi Sf. Lazăr, peste „Monitorul" şi „Ziarul de Iaşi", peste Iaşul cultural, care le poate îndura pe toate – bune şi rele.

Cum de altfel spunea şi „Monitorul" de miercuri la rubrica „Puls": „Totul va trece şi lucrurile se vor aşeza în vechea matcă. Dar atunci e bine să mai fie loc de *bună ziua*, că nu se ştie. Scrieţi ce aveţi de scris cu demnitate, nu cu ură".

Nu ştiu dacă cele de mai sus scrise au avut vreo influenţă. Timpul s-a consumat, ziarul „Obiectiv" şi-a înceta apariţia pentru a-l fortifica pe „Monitorul", dar cele rostite de Mona s-au adeverit.

Sfârşitul anului 2002 găseşte „Monitorul" într-un alt sediu redacţional, cu alţii în caseta redacţională, cu alt program de activitate, cu redactori şi colaboratori abandonaţi, unii cu salariile neîncasate.

Editorul din strada Sf. Lazăr, învinuitul de *izolaţionism* şi abandonare de oameni, lăsând neplătiţi patru luni de-a rândul, mulţi dintre colaboratorii de la „Monitorul", inclusiv pe subsemnatul. Pe el nu l-a mai interesat nici experienţa oamenilor, nici surâsul lor, nici frazele ori farmecul lor de neînlocuit. Editorul nu numai că îşi uitase colaboratorii dar le luase din pâinea zilei pentru a prospera tot în publicistică. Fără însă să mai poată ridica fruntea, la întâlnirea pe stradă pentru a da ori a răspunde fie şi la bună-ziua.

Durerea cea mare a mea, ca om deprins cu încrederea în presa vremii, este că după cum la „Adevărul", urmaşilor lui Dumitru Tinu nu le mai place să stea de vorbă cu cititorii, nici la Iaşi „Monitorul" care are înscrisă pe frontispiciu promisiunea de a fi ziarul care stă de vorbă cu oamenii, nu o mai face. De ce? E treaba redacţiei, a patronului, a administraţiei, dar când în Biserică candela nu mai arde e semn că ceva-ceva, s-a pierdut. Să nu fie vorba despre încrederea cititorilor în ziarul scos la vânzare. E mare păcat să-ţi pierzi încrederea în ceva, nu-i aşa, doamna Mona Dârţu?

Dar excluderea cititorilor ca autori din pagina de ziar înseamnă cea mai severă cenzură pe care presa şi cititorul n-au întâlnit-o niciodată.

E şi mai grav!

*

„***Cu capul pe umărul tău, Presa mea***" ar putea fi titlul complet al cărții de față. Din care neapărat fac parte şi articolele scrise de corespondenții şi colaboratorii ***rubricilor*** de a căror editare m-am ocupat.

Citiți-le!

Nu-i aşa că în afară de noutatea momentului aduceau şi neprevăzutul – făcându-le interesante?

O mostră de dragoste pentru oameni, de amuzament, gravitate, detaşare dar şi acuzare, mereu o informație ivită din măruntaiele vieții mărunte care ar putea fi trăită şi altfel...într-o patrie în care nu atât zâmbetul conducătorilor contează cât mai ales rămasul acasă, fapta şi vorba rostită în gura mare.

Am credința că sintagma „Ziarul care stă de vorbă cu oamenii" alăturată pe frontispiciul „Monitorului", fondat în 1991, nu-i doar expresia democrației uitate ci rămâne şi pentru viitor o mare provocare pentru întreaga presă română.

Pe când însă, o nominalizare de către Consiliul de Onoare al Clubului Presei Române, într-o gală a recunoaşterii meritelor, şi pentru corespondentul sau pentru colaboratorul din presă?

Presa şcolară şi cea canonică fac şi ele cu ochiu' către virtuoşii scaunelor.

Din rândul uitaților corespondenți sau colaboratori de presă şi a scriitorilor în gazetele şi revistele şcolăreşti s-au ridicat mulți scriitori şi jurnalişti care fac cinste profesiilor.

Cuprins

Prefață: O, prea Argus!..... 6
Cititori la „Cafeaua de dimineață”…….. 8
„Cenaclul”…… 15

I. REPERE
O polemică……... 21
„Caracatița manipulării”…….. 23
Spovedania……... 24
Profesionalism……. 27
Titluri universitare……..... 29
Mila fetelor…….. 30
Vârsta……... 32
Zile de Paşte……. 35
Dialog cu un cerşetor……... 37
Trenul groazei…….. 39
Idee din idee……. 41
Poporul nu uită niciodată……. 44
Distrugătorii tranziției…….. 49

II. ARENA CIVICĂ
Traian Munteanu, unul dintre românii deportați în URSS, îşi
caută identitatea şi drepturile bătrâneților…… 53
Retrocedarea terenurilor de-a-ndoaselea……. 59
Altă componentă a tezaurului românesc…….. 61
Sindromul Certeze în construcții……. 62
Agheasma renaşterii……. 64
Din minciună în minciună, iată-ne-n ruină…….. 66
Iaşul n-are o Rînca, ci 3-4…… 68
Corn-laptele-înnodătorul de mațe…… 69
Nu de hoți, de reglementări ne ocupăm……... 71
Li se dă cu tifla cam des…….. 72
Popa scoate mortul din casă, nu sărăcia…….. 73
Mare încurcătură – intimitatea……. 75
Scărpinatul la cap – cu degetele de la picioare…… 76
CNAS-ul, un fel de brigadă artistică……... 77

Premierul Adrian Năstase, suspendat între seceră şi ciocan…… 79
Banalitatea evidenței contabile – suport al haosului economic în țară……... 81

III. ASTA E PĂREREA MEA

Posibile consecințe ale aplicării legii taxelor şi impozitelor locale. 83
Proprietatea văzută chiorâș…….. 85
Titlurile de stat, o şmecherie pe termen scurt…….. 87
Autoritățile locale, stol de păsări călătoare…….. 88
Trocul tranziției……... 90
Privind înapoi cu mânie la Traian Băsescu……. 92
Taxa de solidaritate, o pată pe halatele imaculate……... 94
O solidaritate de bravadă……. 96
Războiul cu mafia pădurilor abia începe……. 98
Economia îşi trage sufletul cerşind de la populație……. 100
Vânzătorul de iluzii, la cules de cotizații…… 101
Dojana doamnei Nina n-a dres busuiocul…… 103
„Eu cred în noua echipă a televiziunii”……... 105
Dacă a terminat cartuşele, primarul trebuie să atace cu patul puştii 106
Ce ne mai rămâne pentru înmormântare?..... 107
Va ajunge şi primarul pensionar..... 109
Mai rău ca în penitenciar……. 111
Săracii sponsori ai guvernului……. 113
Reforma sanitară cocoloşeşte un mastodont al birocrației…….. 115
Lehamitea care ne sufocă…… 117

IV. ATITUDINI

A da cinstea pe ruşine!..... 119
Hărnicia, valoarea, pregătirea şi cinstea…….. 122
Rostul în viață…….. 124
Taxa pentru sărăcie de la cei cu bunăstare……... 126
Exponatele de la casa „Octav Băncilă”……... 129
Taxe şi impozite „beton”!..... 130
Care coşmar, domnule profesor?..... 132
Pretinsa plată anticipată a întreținerii este deja achitată…….. 134
Motive de vrajbă socială…….. 135
Oameni şi câini…… 139
Groaza că vine iarna…… 140
În apărarea profesorului Constantin Parfene……..... 142

V. CARTE

Însemnări de cititor pe marginea cărții „Generația irosită”……. 147
Natalia Negru a suferit atât la Bucureşti, cât şi la Iaşi şi Tecuci…. 149
Vasile Fetescu – Flori târzii……. 152
Autoarea „Artei conversației” – la 70 de ani……... 153
Vasile Fetescu - „Parfum de spini”…….. 155
În slujba unei idei……. 157
Vasile Fetescu – Educator adevărat……. 158
De asta am scris *pastilele*, să grăbesc vindecarea…… 159
Vasile Fetescu – Toamnă la Copou……. 164

VI. LOVITURA DE REVER

Doar meseria de politician……... 167
Afurisită, căţeaua domnului primar!..... 169
Cu susu-n jos……... 170
Dați 1000 de lei pentru Râpa Galbenă……. 172
Nebunu’ de Dinescu…… 174

VII. CE NE MAI DOARE

Pădurea se transferă la târg…….. 177
Bătrânii, ultima grijă a primarului……... 178
Biserica este ocupată…… 180
Scrisoare recomandată rămasă fără răspuns…… 182

VIII. IN MEMORIAM

„Călătorul profund” în librăriile Iaşului la sărbătorirea lui Alexandru Mălin Tacu……. 187
In memoriam Iosif Sava……... 190
Barbu Ştefănescu Delavrancea…… 191
În liniştea cerului……. 193
Artur Enăşescu……. 194

IX. POŞTALION

Fetiței noastre, Justiția, i s-a dat acadelele…….. 197
Gata tranziția…… 198
Drumul eternității……. 199
Şo’ pe ei!..... 200
Funariada……. 202

Precis profitori……. 204
Nici aşa cârcotaşi!..... 205
Afirmaţii şi iresponsabilităţi…… 206
’Geaba-n sus şi ’geaba-n jos…… 207
Cu Mircea Dinescu între sărăcie şi bogăţie – la Iaşi…… 208
Unii îşi semnau sinuciderea……. 209
Abuzul ca întindere şi cauză..... 211
Unul o face, altul o trage…… 212
Cu ce ne-am ales?..... 213
Mergem în NATO…… 215

X. CITITORII MONITORULUI POT SCHIMBA LUMEA

Încep să dispară cotierele şi nervii funcţionarului public…… 217
Primarul ne mai agaţă o cărămidă de gât……. 218
Am fost sedus de Maria……... 220
Un intelectual pentru „Eternitatea”……. 221
Vom despărţi grâul de neghină la anticipate…… 222
Adevăraţii disperaţi…….. 224
Potlogăria compensatelor se rezolvă româneşte…….. 225

XI. CITITORII ÎN RUBRICI DE ZIAR

De ce să-i îndepărtăm?
Monitorul: Din scrisorile, telefoanele şi audienţele zilei……. 230
Obiectiv: Audienţe la redacţie……. 251
Monitorul: Ce ne mai spun cititorii……. 287

XII. ADENDA

Umbre: Aurel Leon……. 307
Aurel Leon la „Cuvântul şi sufletul”……... 310
Carte rară……. 311
Reabilitare…… 313
Pronostic de la Mona……... 315